

آرٽي اوم جڳديش هري

اوم جڳديش هري ،

سوامي جڳديش هري

پڳت جنون کي سنڪت، چن ۾ دور ڪري-اوم

۱- جو ڌياوي ڦل ڀاوي، دڪم ٻنسي من ڪا

سڪ سمپت گهر آوي ڪشت مٽي ڏن ڪا-اوم

۲- مات پتا ٿم مهري، شرن ڀرون ڪس ڪي

ٿم ٻن اور نه دوجا، آس ڪرون حڪي-اوم

۳- ٿم ڀرون ڀرماتما، ٿم انٽرياهي

ڀار ٻرهم ڀرمشور، ٿم سڀ ڪي سوامي-اوم

۴- ٿم ڪروڻا ڪي ساگر، ٿم ٻالن ڪرنا

مڻن سيوڪ ٿم سوامي، ڪر ٻا ڪرو ڀرڻا-اوم

۵- ٿم هو ايڪ اڱوچر، سڀ ڪي ڀراڻ پتي

ڪس ٻڌ ملئون ديامئي،

ٿم ڪو مڻن ڪمٽي-اوم

۶- دين بندو دڪم هرڻا، ٿم رکشڪ مهري

اڀني هات ٻڙاڻو، دوار ٻڙا ٿهري-اوم

۷- وشم وڪار مٿاڻو، ڀاپ هرو ديوا

شرڏا پڳت ٻڙاهڻو، سنڌن ڪي شهوا-اوم

آرتي شري ڀڳوت گيتا جي

اوم جم گيتا ماتا۔ اوم جم گيتا ماتا۔

۱۔ ڪرم جو ايمان وڃائون۔

موه ممتا کي ناس ڪرائين۔

اوم جم گيتا ماتا

۲۔ شام سندر جي مک جي واڻي۔

ذڪتي مڙي سا ٻاڻي۔ اوم جم گيتا ماتا

۳۔ اُپنشدن جو گمان اُلهي ۽ ٻر۔

وين جي سا واڻي۔ اوم جم گيتا ماتا

۴۔ ڀوم مٽائي ديهي ۽ جو۔

ڏي آتم گمان ڏي۔ اوم جم گيتا ماتا

۵۔ گيتا جي اڀياس ڪوٺ سان۔

روشن راهه ڏي۔ اوم جم گيتا ماتا

۶۔ جڏهن جڏهن ڌرم جي هاڃي ڏي ڏي

ڦهائجي ڏو اڻڀاڄار۔ اوم جم گيتا ماتا

۷۔ ڏڏهن ڏڏهن وشنوءَ جو۔

ڏي ڏو جڳم ٻر اوتار۔ اوم جم گيتا ماتا

۸۔ هن گيتا جو ڪوبه ”داس“

سڪ سان پاڪ ڪري۔ اوم جم گيتا ماتا

۹۔ مرلي منوهر ڪرشن تنهن جي۔

جهون هڪ ڪري۔ اوم جم گيتا ماتا

جو وٺا آهي جنهن جي پاڙ سٽه لوڪ به آهي ۽ اڃون شاخون مرنو لوڪ به آهن. انهن وٽن ۾ آهي. ڇو آهي. ڇو آهي ۽ ڳالهه کي حاطي ٿو سوتي سچو ٻچو وٺن کي حاطي ٿو.

(۶) سڀني جي هردن اندر مان ئي وڃي رهيو آهيان ۽ منهنجي ئي معرفت سڀني کي سڃاڻي، ڳالھ ۽ ويچار اٿس ئي ٿو. سڀني وٽن دوان ٿي جاڻڻ ٻوڪه آهيان، وٽن جي ڄاڻڻ وارو نه مان ئي آهيان. (۷) انهيءَ ڪري من جي وٽي مون به لڳاءُ. منهنجي ئي شوڪ يعني ڀڄڻ ڪرڻ وارو ٿي ۽. مون کي ئي نمڪار ڪر. اهڙيءَ طرح من. وائي ۽ ڪرم سهت پنهنجي من جي وٽي مون به لڳائي (يعني ايڪاڱر) ڄم ٿي مون کي برابر ڪر (يعني مون سان اچي مل). اٺ شري ست سلوڪي گهٽا سمابيت ٿي.

هيءَ بستڪ شري ڀڄارام ساز ورام ” شري گهٽش برٽرس ” برٽرڪ لمبر ۱۷۷۷، الھاس نگر-۳ به ڇپيو ۽ شري اشوڪ گهٽچند لالواڻي. ڀاران ايل. ڪنڊچند انند سنس. اوڪسپورس ۽ پلسپورس، الھاسنگر-۲ (فون ۴۲۱) واري ڇپائي پڌرو ڪيو.

شري ست سلوڪي گيتا شري يڳوان چيو ته -

- (۱) برهم روپ جو اونڪار [اوم] هڪ اکر آ
ان کي اچارڻ ڪندي ۽ انهيءَ اوم اکر جو سم
ڪندي جو منش سرور جو تياڳ ٿو ڪري اهو برهم
کي پراپت ٿو ڪري.
- (۲) هي اندرين جا سوامي ! تنهنجي ڪيرتن [پڇڻ
ڪرڻ ڪري سنساري جيو ڏاڍي آند کي پائين ٿا ۽
عوشي حاصل ڪن ٿا. پر راکاس لوڪ ڊپ کان ذهن
ئي ڏسائن پر هيڏانهن هوڏانهن پڇڻ ڦرن ٿا. سڀ ست
لوڪ توهان کي نمسڪار ڪن ٿا. اها وارثا سڀ ٺڪ
ئي آهي.
- (۳) جنهن کي هٿ پير سڀ آهن، جنهن کي اکيون
۽ مک سڀ آهن. اهو هر وقت سنسار ۾ وڃڻدي هوندي
۽ سنسار کان الڳ رهي ائين سمجهي ٿو ته سڀ ۾
ايشور وياپي رهي ٿو.
- (۴) سروگ، آند سروپ، (جڳت جو نيتا) سوکيم ۾
سوکيم، سڄي جڳت جو آڌار ٿا پالڻ وارو اچنڊ روپ
ورج سمان پرڪاشوان، اڳيان رهت اهڙو جو پرشوتم
ٿوان آهي. انهيءَ جو جيڪو سمون ڪري ٿو اهو انهيءَ
پراپت ڪري ٿو.
- (۵) جنجا ويد پن آهن. اهڙو جو سنسار روپي پيل

پېگوان جا ۱۰۸ نالا

اړم ايسور، آتريامي، آند سروب، ان دان،
 انادي، امر اجر، انانن حا نات، روح بهاري، روج لندن
 بسې ډن برهما، بي انت، بي پرواه، بي واهن حا واه،
 برمر پولي نات، پېگوان، پېگت وچل، ټرلوکي نات، نارځ
 هار، لاکر، پړيو، پرمالما، پرمسور، پوسرام، پوم پنا،
 پرمالند، پرمالک، پار تر هر، پتت پاون، پالځ هار، چگت
 پنا، چکن نات، چگديس، جولي سروب، حکو ډاري،
 دين نندو، دينا نات، دين ديال، دپالو دانان، ديا حا
 پندار، ديون جا ديو، دامودر، واذي کرشن، واذي
 شام، واذا رمل، رگهندن، رگهندات، رگهویر، رامچندر،
 سوامي، ساحن، ست چست آند سروب، سرو شکتوان،
 سرکځ روت، سرو پايک، سرجځ هار، سکد پو، سندر
 شام، سبتارام، سانورپا، سننام، کرشن، کنتبال، کمنو
 کر بانډان، کربالو، کلیان کارځي، کالي کملېش،
 کران، گویند، گوپال، گرداري، گوردن، گوپي نات،
 گهاډر، گانبسور، گهت گهت واسي، گهنشام، گنگاډر،
 گهاند، گرو عريب نواز، هري مندوهر، موهن هاري،
 مډسودن، مادو، مهر وان، نندلعل، نند کسور، نرنجن،
 نون، نارائځ، امر آکار، نرسنگه، پېگوان، نماڼن، حا مان،
 وشو، وشمير، وشو روت، واسديو، ويل پېگوان، وردالا،
 هيطن جا همرا، هري کرشن، هري نارائځ، هري رام،
 ه! بي انت!! بي انت!!

انڪ ڪرمن جي ڪئي کان پوءِ به جو منشيءَ جي
جي ارب جو ڌيان ڪري ٿو سو ”جيون مڪت“ ڄاڻ
گهرجي، شرير کي ڇڏڻ بعد هو ڀرم ڀڳت کي حاصل ڪري ٿو
راجا جنڪ آدي گهڻائي راجائون گيتا جو آسرو وٺي
پاپ رهن ٿي ويا آهن.

جي منشيءَ گيتا جو پاٽ ڪن ٿا، پر مهاڻن نٿا پڙهن،
انهن جو اهو پاٽ نشتل ٿو ٿئي. اهڙي پاٽ ڪي
تڪليف ڏيندڙ سمجهو گهرجي.

هن ڦل سان گڏ جيڪو گيتا جو پاٽ ڪري ٿو سو
مٿي چيلن سيني ڦلن کي پائي ٿو ۽ اُتم ڪٿيءَ کي پائي ٿو.
سوٽ جي مهراج چوي ٿو ته ”جي منشيءَ گيتا جي
پاٽ ڪرڻ بعد منهنجو چيل گيتا جو هي ڦل پاٽ ڪن
ٿا سي مٿي چيل سيني ڦلن کي پائن ٿا.“

اوم نمت ست

هري رام، هري رام، رام رام هري هري،
هري ڪرشن، هري ڪرشن، ڪرشن ڪرشن هري هري

گوبند جيءَ جيءَ، گوپال جيءَ جيءَ
راڌا رءُ هري گوبند جيءَ جيءَ

اوم شانتی ! شانتی !! شانتی !!!

پات ڪري ۽ ٻه کيس ٿڌو دان ڪرڻ عيترو ڦل ملندو.
انهيءَ ۾ ڪو شڪ ڪونهي.

گيتا جي ٽئين حصي پڙهڻ واري کي گنگا ڀاشان
هو ڦل ۽ ٻين حصي واري کي سوم ٻگهه جو ڦل ملندو.
پوءِ جڪڙهن ڪو منجهه لطف ڀڳتيءَ سان هڪڙي
آڌڀاءُ جو ٻه پات ڪندو ۽ کيس سڙ لوڪ جي پراڻي
لمبدي ۽ شڪر مهراج جو ڳاڻي آلي ڏيکيو ويو.
ڏاڍو ڀڄندو.

ٻيو منجهه هڪڙو آڌڀاءُ هڪڙو شاوڪ به کڻي ورتو
پات ڪري اُڏي جي پراڻي! اهو منجهه ٿڌي عرصي
تائين منجهه به منجهه ٿي رهيو.

هي منجهه گيتا جا ڏهه سٺا پنڊا چار ٿي، ٻه
هڪڙو يا اڃا ٻه آڌ شاوڪ ٽن ٻن سان پات ڪن ٿا.
هي اوس ڏهه هزار ووهه چندر لوڪ ۾ لواس ڪن ٿا.
هن شرمد پگوم گيتا جو چڱيءَ طرح سان پات
ڪندڙ منجهه مرن بعد وري به منجهه ٿي ٿئي ٿو ۽
پوءِ ٿي. ڪنهن ۾ منجهه ٿي چڱيءَ طرح سان گيتا جو
اڀاس ڪري موڪليه کي پراڻي ٿي ٿو.

هو ”گيتا“ جو اڇار ڪندو اهو منجهه مرن وقت
سڏائي کي پالي ٿو.

منجهه جڪڙهن کڻي مهاباتي به عتي ٿڌهن به
گيتا جي ٻڌڻ ۾ پريم رکڻ سان هو سڄي ڀڄي وٽڪڻ
کي پالي ٿو ۽ آلي وڌو پگوان سان ڪڍ آندو پوکيو.

اهو منشيہ ڪرڻ ۾ لپڙجي نٿو.

جھڪڏهن هيءُ جيو گيتا جو اڀياس هر ر
ڪندو رهي ٿو جهڙيءَ طرح ڪمل جي ڀر

ٿي پاڻي ٽڪي ڪيڻ سگهندو تهڙيءَ طرح
هنڪي ڪوبه ڀاپ سپرڻش ڪري نٿو سگهجي

جتي گيتا جو پستڪ هجي ۽ جتي سندس ڀاءُ ٿيندو
هجي اتي ٻرياڳ کان وٺي سڀ تيرت آهن. سڀ ديوتائون،

دشي، مني، يوگي، نارد، اوڌو، پارشدن سهت گوبي
۽ گوال وغيره پاڻ اُتي سهائتا اچي ڪن.

جنهن هنڌ گيتا جوئي ويچار پيو ٿي ۽ جتي انجو
ڀڙهو، پاڙهو ۽ ٻڌڻ ٿي ٿو، اُتي هيءُ ڀر ٿوي آءُ

سدائين نواس ڪريان ٿو.

گيتا جي ئي آسري تي مان رهان ٿو ۽ گيتا ئي

منهنجو اُتم گهر آهي. گيتا جي ئي گيان جو آسرو وٺي
مان ٽنهي لوڪن جي پالنا ڪريان ٿو.

گيتا منهنجي اُتم وڌيا آهي ۽ اها ساڪيات برهم

روپ آهي ان ۾ ڪوبه شڪ ڪونهي، اها گيتا ساڪيات

۽ اڻناشي آهي. ستيه آهي ۽ زبان سان چئي نٿو سگهجي.

اها گيتا شري ڪرشن پڳوان جي شري مڪاروند مان

اڏجڻ ڪي ٻڌايل، ٽنهي ويدن روپ ڀرم آندو روپ،

نتون جي اُرت ۽ گيان سان ڀرپور آهي. جو منشيہ

نڇولڻ ۾ سان ٿي انهي گيتا جي ارڙهن اڌياون جو

هن جي من ۾ پوڳ جي ڪامنا رهجي ويئي. اوڏي
 ميل مون پنهنجن ٻارڪدن کي حڪم ڏنو ته هن کي اول
 اندر لوڪ ها پوڳ پوڳايو ۽ جڏهن هنجي اها ڪامنا
 پوري ٿئي ۽ تڏهن منهنجي پد ۾ هو آساني پد آهي،
 اتي پهچايو. هي اندر! تون وڃي ساري پوڳ جو سامان
 ڪنو ڪري ڏيس. تڏهن راجا اندر ۽ ٻيا دٻوٺائون
 موٽي آيا. اندر لوڪ هي پوڳن جو سامان گڏ ڪري
 ڏنائينس ۽ جٻائينس ته اندر لوڪ جا سڪ مارڻ ڪيترا
 ئي ڏينهن سڪ پوڳي پڳوت جي ڪرپا سان سهج پد
 ۾ پراپت ٿيو ۽ اندر وري پنهنجو راج ڪرڻ لڳو. شري
 نارائڻ چيو ته هي لچمي! شوجي ۽ چو ته هي ٻارپتي!
 اهو ارڙهين اڌيا جو مهاتم آهي.

ات شري پڳوت گيتا جي ارڙهين اڌيا جو
 مهاتم پورو ٿيو.

❦❦❦❦❦❦

شريمد يڳوت گيتا جو ٽل

ٻراڻي دٻي پڇي ٿي: ”هي ڳوان! هي ٻرمسورا!
 هي ٻرپو! ٻراڻو ڪر من کي پوڳندڙ منهن ڪهڙي
 آيا ڪري ڪيون مڪم پراپت ڪري سگهي ٿو؟“
 شري وشنو ڳوان چيس ته ”ٻراڻو کي پوڳندڙ
 منهن ۾ جهڪڻن نه ڪنا جو پياس ڪندو رهي ته
 ان کي هن لوڪ ۾ ئي ڪيون مڪم ۽ سڪي جاڻو ۽

آسٽ. ٽي وينو. ٻنڊر پنهنجي گرو ورهسپت کان پڇيو ته
 هي سوامي! توهين ترڪال درشتي آهيو. ٻڌايو ته هن
 اهڙو ڪهڙو پڇه ڪيو آهي، جنهن ڪري هي هن آسٽ
 جي لائق ٿيو آهي؟ منهنجي ڄاڻ ڪري ته هن نيرت،
 ورت ۽ يگيه دان، ڪجهه به نه ڪيو آهي ۽ نه ڪنهن
 ٺاڪر جو مندر جوڙايو اٿس ۽ نڪو تلاءُ يا ڪوهه کوٽايو
 اٿس نڪو ڪو ڳجهو دان ڪيو اٿس. ورهسپت چيو ته
 هي ٻنڊر! هل ته هلي شري نارائڻ پڳوان کان پڇون.
 برهما ڪانولي سڀ ديوتائون ورهسپت سان گڏجي شري
 نارائڻ پڳوان وٽ وڃي اُستتي ڪيائون ۽ ڏنڊوت برنام
 ڪري چيائون ته ”هي سوامي! هي پڳت وڃي!! هي
 سنت سيٺاڪا! هي پڳوت! هي ڳوٺ! هي ڳوٺ! هي دين ديال!
 ٻنڊر کي آسٽ تان اُٿاري اوهان جي پارڪڊ چترپڇ
 ٽيچسوي روپ کي آسٽ تي ويهاريائين. اسين نه سمجهي
 نٿا سگهون ته هن اهڙو ڪهڙو پڇه ڪيو آهي؛ جو
 انهيءَ آسٽ جي لائق ٿيو آهي. راجا ٻنڊر ڪئين اشوميڏ
 يگيه ڪيا آهن، نڏهن هي هن آسٽ جي لائق ٿيو آهي.
 پر هن نه هڪ به يگيه ڪونه ڪيو آهي. ايترو ٻڌاي
 شري نارائڻ پڳوان کلي ڏنو ۽ ٻنڊر کي چيائين ”هي
 ٻنڊر! تون ڊچ نه، تون پنهنجو راج وڃي ڪر. هن هڪ
 ڏاڍو ڳجهو اُٺر پڇه ڪيو آهي. هن جو نيم وڏو آهي.
 هي هميشه اُشنان ڪري شري گيتا جي ارڙهين آڌياڌ
 جو پاٽ ڪندو هو ۽ جڏهن هن جي ديهه پئجي، تڏهن

چڏي فقط مون هڪ جي شرڻ ۾ اچ. مان
توڪي سڀني ٻارن کان مڪت ڪندس.
گيتا جو مڙل منتر ڦهائجي آهي. (نشڪام
ڪرم ڪرڻ)

ات شري ڀڳوت گيتا شري ڪرشن ارحن
سنهادي موڪش سنڀاس وڀاڳ ڀوگه نالي
ارڙهون اڌياڌ ڀورو ٿيو.

* ارڙهين اڌياڌ جو مهاٿر *

شري نارائن چوي ٿو ته هي لڄي! ارڙهين اڌياڌ
هو مهاٿر ٻڌ. جئن سڀي ندين ۾ ٽنگا اٿن آهي، نئن
سڀي شهرن ۾ هود وار اٿن آهي، سڀي نرين ۾ پشڪر
راج اٿن آهي، سڀي حنن ۾ ڪپلاش عمل اٿن آهي،
سڀي دشمن ۾ ناردمني اٿن آهي ۽ سڀي گائين ۾ ڪپلا
ڪامڊين گائڻ اٿن آهي، ٽهڻن سڄي ۽ گدما ۾
ارڙهون اڌياڌ اٿن آهي. انهيءَ جو ڦل ٻڌ. سمر
جل تي ديوتائن جي شهر ۾ اندر پنهنجي سڀا هڻي
ويٺو هو ته ابتر ۾ هڪڙي چترپڇ روپ کي هڪڙو
بارڪد ولي آيو ۽ اندر کي سڀني ديوتائن جي روبرو اچي
جهاڻين ته ”هي اندرا تون اٿ ۽ هنڪي آسڻ تي ويهڻ
ڏي.“ ايترو ٻڌي اندر اٿو ۽ اهو چترپڇ ڌاري روپ

من جي نشجي جي ڳالهه ٻڌ. يوهيشور شري ڪرشن پڳوا
جتي آهي ۽ دنش ڌاريندڙ ارجن جتي آهي اتي
لڪشمي وڃي، سڪ شانتي ۽ راجنيتي نشجي آهي.

ڪات پرج

ڪامنا وارن ڪرمن جي تياڳڻ کي سداس چوڻ ٿا.
۽ سڀني ڪرمن جو ڦل تياڳڻ کي تياڳم ڪوٺين ٿا.
”پنهنجونير ڪرم اوس ڪرڻو آهي“ پر ان ۾ ڪرناپڻي
جو ايمان (يعني آءٌ هي ڪرم ڪريان ٿو) ۽ ڦل جي
اڇا تياڳ ڪرڻ گهرجي. وري ڪم سڌ ٿئي يا نه ٿئي
تڏهن پڻ خوش ٿئي ۽ رنج به نه ٿين گهرجي. ڪرمن جو
آسڪ نه ٿيڻ گهرجي ۽ سڀ ڪرم ايشور جي آڙين
ڪرڻ گهرجن. سڀ سان پريم پاو سان هلڻ گهرجي.

برهمڻ جو ڪرم آهي وديا پڙهڻ ۽ پڙهائڻ، دان
ڪرڻ ۽ ڪرائڻ. ڪٽريءَ جو ڪم آهي ڀڏ ڪرڻ. وڏش
جو ڪم آهي ڪيتي ۽ واپار ڪرڻ. شودر جو ڪم
آهي چاڪري ڪرڻ.

پنهنجي ڌرم تي اڻپورو ٿي هلڻ پراڻي
ڌرم تي پوري هلڻ کان وڌيڪ چڱو آهي.

هي ارجن! مون منجهه من لڳاءُ منهنجو پڳت ٿي،
منهنجي پوڄا ڪر، مونکي نمسڪار ڪر. سڀ آسرا

ارت ڪرڻ واري جي وڏائي به چوڻ ۾ لڳي اچي ۽
 ٻڌڻ وارو جڪو سڀ سڀ ڪري ٻڌي ٿو اهو به
 جهڻا مرڻ کان مڪمل ٿيندو ۽ اڀاسي ٻڌي پائيندو.
 هي ارڃن! هيءَ گهڻا ٿو چيت ڏيئي ٻڌي
 آهي، سو ٿو ڀر جهڪو اگاهان جو هو هم هو اهو
 ناس ٿو. ارڃن پوي ٿو ”هي اچت اڀاسي ٻڌو!
 هي پگوند! اوهان هي ڪرڻا ڪري مڏهندو هو.
 ناس ٿيو ۽ گيان به پاتو ۽ مڏهنجي ٻڌ به ٿي آهي،
 مڏهنجي من جو سسڻو به ناس ٿيو ۽ اوهان هي مڪ ڪڍڻ
 مان جو جهڪ ڪرڻ جو ڪم ڪيو آهي سو هي ڪرڻا!
 هي لاس! هي ٻڌو! مان ختم ڪريان ٿو.“

سجڻ پوي ٿو ”هي ڏرڻاڻو، شري ڪرڻ پگوند
 ۽ ارڃن جو گيان گوشت، گيتا جو ٻڌي مون کي ڏاڍي
 خوشي ٿي آهي ۽ مڏهنجي وار ڪانڊارجي ويا آهن.
 وباسڻو جو مولڪي ڳڻها گيان جا نسر ڏا آهن، انهن
 هي ڪرڻا ڪري هي گيان گوشت کيس جو مون ٻڌو
 آهي سو اهو ڳڻهي کان به ڳڻهو گيان آهي. جو ڳڻهڻ
 هي اڀسڻو شري ڪرڻ پگوند ۽ ارڃن هي مڪ مان جو
 هي گيان لکڻو آهي، انهيءَ کي جو واپار ايندو سو ٻڌو.
 گهٽ کي ٻڌو ٿيندو، ۽ وشو روسه جو ارڃن کي شري
 ڪرڻ پگوند ڏيکارڻو آهي، انهيءَ کي جيڪو واپار ايندو
 سو ٻڌو گهٽ کي پائيندو. هي راجا ڏرڻاڻو! مڏهنجي

ڇاڪاڻ ته تون مون کي پيارو آهين. تنهنجي ٻڌ ۽ مت
 منهنجي چرڻن ۾ نهڄل آهي، انهيءَ ڪري مان توکي
 ٻڌايان ٿو. هي ارڃن! سڀني ڀڄڻن ۾ مون کي هي ڀڄڻ
 پيارو آهي. جڏهن انهيءَ ڀڄڻ ۾ نهڄل ٿيندين، تڏهين
 سڀني کان تون مون کي پيارو ٿيندين، سڀني ڌرم
 کي تياڳي منهنجي شرط ۾ اچ ته مان توکي سڀني
 ڀاڻن کان مڪت ڪندس. تون ڪا به چنتا نه ڪر. هي
 ارڃن! هي گمان جو مون توکي ٻڌايو آهي،
 سو تون انهن کي متان ٻڌائين جيڪي منهنجي
 ڀڄڻ کان بيمڪم هجن ۽ جن کي ٻڌڻ جي سک
 نه هجي. منهنجو ڳجهو گيتا گمان منهنجن
 ڀڳتن کي ٻڌائيندين ته انهن کي مڪتي حاصل
 ٿيندي. جيڪو منهنجو گمان منهنجن ڀڳتن کي
 ٻڌائيندو، اهڙو ڀڄڻ مون کي ڀڄڻن کان به پيارو آهي،
 ۽ جيڪو منهنجن ڀڳتن کي گيتا ٻڌائي ٿو ان کي وڏو
 ڀڄ ملندو ۽ جيڪو هڪ سلوڪ جو به ڀاڻ ڪري ٿو
 انجو ڦل ٻڌ. جيڪو ڀاڻ ڪري ٿو مان انهيءَ ڀاڻ
 ڪندڙ جي اڳيان وڃي دونهان ٿو. جڏهن ڪو
 ڪنهن جو نالو وٺي سڏ ڪري ته هو ٺهه ٺهه جواب
 ڏيندو آهي، تڏهن گيتا جي ڀاڻ ڪرڻ واري
 جي اڳيان مان وڃي دونهان ٿو، ۽ جيڪو اڻ ڪري
 ٻڌائي ٿو انهيءَ جي وڏائي چوڻ کان ٻاهر آهي جهڙيءَ
 ريت منهنجي وڏائي چوڻ ۾ نٿي اچي، تنهن گيتا جي

کي پيتو آهي سو هيستائين ماڻهو ڇي ڏانه به آهي
 نيسٽائين ٻرم شانت سکه منجهس آهي ۽ جڏهن ڏيهه
 تياڳي ٿو ٿڌن منهنجي اُٻاسي پڌ به وڃي. ليءِ ٿيڻو.
 اهي ٿيڻي پڌ (شانت پڌ) جا لڇڻ آهن. جنهنکي منهنجي
 ڀڻن روڻي امريت جو سواد آيو آهي ۽ سانتيڪي مايا
 جي ڪرت ڪري ٿو، سو منهنجي ڪرڻا سان منهنجي
 پڌ کي پراپت ٿيڻو. انهيءَ ڪري هي ارڃن! ٿون من
 هو ٺهڻل خيال مون ۾ رک. ٺهڻل خيال مون منجهه رکڻ
 ڪري سنسار جي ڏک کان ٿري ويندين ۽ هي پنهنجي
 اهمڪار ڪري منهنجو ڇو نه مڃيندين ته ٿاس ٿيندين.
 جي ٿون ايمان ڪري چوندين ته مان هڪ نه ڪندس،
 سو ٺهڻو ڇوڻ اُهايو آهي. هي ڪٽي ۽ جا پٽ
 ارڃن! جڙي سپاءِ جا ماڻهو پڻا ٿين ٿا، اهي سڀ
 سپاءِ هي بنڌن به ٻڌا پيا آهن. سڀ ماڻهو سپاءِ
 جي وس آهن. سپاءِ ڪلهنجي وس نه آهي.
 توکي هو ڪٽب جو موه ٿيو آهي ته مان هڪ نه
 ڪندس، سو ٿوکان ڌرم ۽ سپاءِ ضرور جنم
 ڪرائيندو. هي ارڃن! هڪ ايتور جو سروب سڀني
 ڀوت پراڻين ۾ واپڪ آهي، سو اهي حيوانا هي وس
 ٿي پئڪن ٿا ۽ مونکي ٿا ڏسن. هي ارڃن! هي ڳڻي
 کان به ڳڻو ڳبان مون توکي ٻڌايو آهي. هي ارڃن!
 سڄيءَ گيتا ۾ منهنجو ٻيو نه ڳڻو ڳبان آهي جو راڻ ٻڌ،

تي سنسار کان وٺرائجي رهي ٿو. ڪهڙو وٺرائڻ؟ مٿي
 برهما جي لوڪ ۽ ههٺ شيش ناندگ جي لوڪ
 ڌارين جهڙي سڪ آهن انهن کي ٽپ سمجهي
 ٿو ۽ ناسونٽ ڄاڻي ٿو، انهيءَ جو نالو وٺرائڻ
 آهي. وري اهو ڪهڙو آهي؟ بل آهنڪار لوپ، ڪار
 ڪروڌ انهنکي تياڳيو آهي. ٿورو ڏيه لاءِ کائڻ انهيءَ
 جو نالو تياڳ آهي. اهڙو جو ست پرش آهي اهو جيءُ
 ڏيه سان مڪت ٿئي ٿو. اهو برهم روپ آهي. برهم
 روپ ڇاڪي چئجي ٿو؟ مايا جا ٽي گڻ آهن، اهي
 ڪاڻي ڇڏيا اٿس جڏهن ٽيئي گڻ ڪاٺيائين تڏهن جهڙو
 آتما برهم هو، اهڙو برهم جو برهم ٿيو، انهيءَ ڪري
 ان کي برهم روپ چون ٿا. جڏهن برهم روپ ٿيو. تڏهن
 انجي آتما ڏاڍو خوش ٿي. جڏهن خوش ٿي تڏهن
 ويٺيءَ شيءِ جي چنتا نه ڪرڻ لڳو، اڻ هونئي شيءِ
 جي لڳا نه ڪري سڀني پوت پرائين سان هڪ جهڙو
 رهي ۽ هڪ نگاهه ڪري ڄاڻي. اهي ٽيئي پد جا اچڻ
 پيم. جڏهن ٽئين پد ۾ ماڻهو اچي ٿو، تڏهن منهنجي
 ڀڳتيءَ کي جلد پائي ٿو ۽ منهنجي وڌائيءَ جو پرتاپ
 ڄاڻي ٿو. انهيءَ جي ڄاڻ کان پوءِ ڪا وڌائي ڪانهي.
 انهيءَ وڌائيءَ جو ڄاڻ ٿي ٻرم ڀڳتي آهي، سو هڪڙي
 بل بل، ڊر ڊر ۽ ڪن ڪن ۾ رام کي ياد ڪري ٿو. هي
 ارڃن! جنهن منهنجي وڌائيءَ جي گيان روپي امبرت

نه چڏڻ گھرجي سڀڪنهن کي پنهنجي ڌرم مان ئي فائدو
 ٿيندو آهي. پراڻو ڌرم ڌرڪ ڏيڻ وارو آهي.
 هاڻي حڪمي پرس چوڻهن ڀڻ (ٿر ٻا ڀڻ) ڀر لڀ ۽ لڀا
 آهن، انهن جا لڀڻ ٿڌ. انهن جون ڪنهن سان موهه آهي
 ۽ نه ڪنهن ڀر لالچ آهي. سنسار جي وشين کان پنهنجو
 من جيتو اٿن ۽ ڪنهن نه قسم جو انهن کي خيال ڪونهي.
 چاڪا نه اٿن؟ سو ٻڌ. اهي حبشي ٺهڪري سڌ پرس
 آهن اهي سنسار جي مول ڀر وڃي پراپت ٿا آهن،
 انهيءَ سڪ ڪري انهن کي ڊڌ آهي. انهيءَ سڪ جي برابر
 سو ڪو نه آهي. انهيءَ ڪري انهن کي ڪا به ڇا
 ڪانهي. هي ڪنهيءَ جا پٽ اڃن اهي ڪهڙي آند
 کي پراپت ٿا آهن؟ اهي منهنجي ڪان جي چاٽ ڪري
 مون کي پراپت ٿا آهن! انهن جي ڏن ڌرمل تي ۽ انهن
 لڳو مون ايسور ڀر ڊرڙ ٿيو. اهي سنسار ڀاڻهن جي
 ڳالھ ٿا ٻڌن ۽ نه پاڻ ڪنهن سان ڳالھائين نه ڪنهن
 سان پراپت يا وڃو رکن، ڦٽ منهنجي شرڻ جو سڪ پائي
 آند ڀر ويا آهن ۽ سنسار جون ٿڌي ڳالھون ڇڏيون
 اٿن. ڪهڙيون ئي ڳالھون؟ ڏيهر ڪري سنسار
 ماڻهو جو سدڻ ٿڌو ڪري، ڇپ سان ڳالھائي
 ٿڌو ۽ من ڪري سنسار ڀاڻهن کي ياد ٿڌو
 ڪري اهڙيءَ طرح من، ڏيهر ۽ ڇپ اهي جيتبا اٿن
 ۽ هميشه منهنجي ڏيان سان ڳنڍيو پيو آهي ۽ ساري

ٽي سنسار کان وٺرائي رهي ٿو. ڪهڙو وٺرائو؟ مٿي
 برهما جي لوڪ ۽ ههٺ شيش نافنگم جي لوڪ
 ڏانڊن جهڙي سڪ آهن انهن کي ڇڏي سمجهي
 ٿو ۽ ناسونٽ ڇاڻي ٿو. انهيءَ جو نالو وٺرائو
 آهي. وري اهو ڪهڙو آهي؟ بل آهنڪار لوڪ ڪار
 ڪروڙ انهن کي تياڳيو آهي. ٿورو ڏيه لاءِ کائڻ انهيءَ
 جو نالو تياڳو آهي. اهڙو جو ست پرش آهي اهو جيئو ۽
 ڏيه سان مڪت ٿئي ٿو. اهو برهم روپ آهي. برهم
 روپ ڇاڪي چئجي ٿو؟ مايا جا ٽي گڻ آهن، اهي
 ڪاڻي ڇڏيا اٿس جڏهن ٽيئي گڻ ڪاٽيائين تڏهن جهڙو
 آتما برهم هو. اهڙو برهم جو برهم ٿيو، انهيءَ ڪري
 ان کي برهم روپ چون ٿا. جڏهن برهم روپ ٿيو. تڏهن
 انجي آتما ڏاڍو خوش ٿي. جڏهن خوش ٿي تڏهن
 ويٺيءَ شيءِ جي چنتا نه ڪرڻ لڳو. اُن هونئي شيءِ
 جي لڳا نه ڪري سڀني پوت پرائين سان هڪ جهڙو
 رهي ۽ هڪ نگاهه ڪري ڇاڻي. اهي ٽيئي پد جا لڳو
 چيم. جڏهن ٽئين پد ۾ ماڻهو اچي ٿو، تڏهن منهنجي
 ڀڳتيءَ کي جلد پائي ٿو ۽ منهنجي وڏائيءَ جو پرتاپ
 ڇاڻي ٿو. انهيءَ جي ڇاڻڻ کان پوءِ ڪا وڏائي ڪانهي.
 انهيءَ وڏائيءَ جو ڇاڻڻ ٿي ٻرم ڀڳتي آهي، سو هڪڙي
 پل، دم دم ۽ ڪن ڪن ۾ رام کي ياد ڪري ٿو. هي
 جن! جنهن منهنجي وڏائيءَ جي گيان روپي اميرت

نه ٻڌڻ ڏهري سڳڪڻي کي پڇي ڏرم مان لي لالو
لسندو آهي. پراڻو ڏرم لڙڪ ڏيڻ وارو آهي.

هائي سڳي پڙس چوڻون پڻ (لڙا پڻ) برائيءَ ليا
آهن، انهن جا لڳا پڻ آهن جو نه ڪڍن مان مود آهي
نه ڪڍن م لالچ آهي. سسار هي وڃي ڪان پڇي
من مڃي ان ڪڍن نه قسم جو انهن کي مهال ڪوڙي.
پاڪاڻ نه ان؟ سو پڻ آهي سڳي پڇي سن پڙس
آهن آهي سسار هي مول م وڃي پراڻو ليا آهن،
الهيءَ سڳي انهن کي نه آهي. انهيءَ سڳي پراڻو
نه ڪو نه سڳي نه آهي. انهيءَ سڳي انهن کي ڪا به
ڪاڻي. هي سڳيءَ جا به ارڻ! آهي ڪهڙي آند
کي پراڻو ليا آهن؟ آهي مڃي ڪان هي چاڻا سڳي
مڃي پراڻو ليا آهن! انهن هي نه لڙڪ لي ڪاڻي
لڳو مون اڻسور ڀر ڏوڙ ليو. آهي سسار مان مڃي
پاڻ نه ڪڍن مان ڪاڻي نه ڪڍن
مان پراڻو نه وڃي، نه مڃي سڳي نه سڳي بالي
آندو وڃي آهي سسار جو ٿمڻي ڳالهيون مڃي
ان. ڪهڙي نه پڇي؟ ڏيهر ڪري سسار
ماڻهو جو سڳو نه ڪري، چپ سان ڳالهي
نه ڪري سسار مان مڃي ڪي باد نه
ڪري اهڙيءَ طرح من، نه پڇي. آهي مڃي ان
مڃي مڃي نه ڪان سان پڇي آهي ڪاڻي

سڪم آهي. ٻي سرٿ نٿي، آلس، ويسر ۽ ايشور
 وِسِرُڻ اهو ڦاسي سڪم آهي. هي ارجن! هاڻي
 ٻڌ. سرڳ کان وٺي پرتوي ۽ پاٿل لوڪ ٺانگن ٺاڻين آهي
 ٿيئي لوڪ منهنجي مايا مان پيدا ٿيا آهن. انهن ٽنهن
 لوڪن ۾ مايا جا ٽي گڻ آهن. انهن ٽنهي گڻن جي
 ڪري لوڪ ورڻن ٿا ۽ لوڪن ۾ گڻ آهن ۽ گڻن ۾
 ارجن! برهمڻ ڪري ٿرڳي سرشت چڻجي ٿي. هي
 جي سپاءَ جي پرڪري ٻڌ. وٽس ۽ شودر. انهن چڻي ورڻن
 پرڪري ٻڌ. انڌريون جيتيون، من جيتو، نپ ڪوڙو،
 ڪميا ڪوڙي، ڪوئل سپاءَ، گيان پرميشور کي سپاڻ ۽
 گوڀند ۾ ست ٻڌي، اهي برهمڻ جا سپاءَ آهن هاڻي
 ڪٿريءَ جا سپاءَ ٻڌ. سورمو هجي، تيج، وارو هجي،
 جنگ کان نه ٻڄي، پاڻ کي ايشور نه سمجهي ۽ ايشو
 سان پريت رکي، اهي ڪٿريءَ جا سپاءَ آهن. هاڻي
 وٽس جا سپاءَ ٻڌ. ٻني ڪوڙ، وٽج واپار ڪوڙ، گانءِ
 جي شيوا ڪوڙ، اهي وٽس جا سپاءَ آهن. هاڻي شودر
 جا سپاءَ ٻڌ. انهن ٽنهي ورڻن جي شيوا ڪوڙ، شيوا
 ن جيڪي ملي ان تي راضي رهڻ، اهي شودر جا
 سپاءَ آهن. اهي چڻي ورڻن جا سپاءَ آهن. جيڪو پرش
 ٻڄي ڪرم کي ڪري ٿو، اهو مڪت کي پائي ٿو.
 ارجن! هي جيڪي چار ورڻ چير، انهن سڀني
 پنهنجو پنهنجو ڪرم ڪوڙ گهرجي ۽ پنهنجو ڌرم

جاڻي ۽ هي به سمجهي ته هن ڳالهه ۾ مون کي ڪٿي
 ملندي ۽ هن ڳالهه سان نندن ۾ پوندس. اهي ڳالهيون
 حڏهن ٻڌ سان جاڻي، اها سائتھڪي ٻڌ آهي. حڏهن
 ٻڌ سان ڌرم کي ڀاڳ سمجهي ۽ خراب کي چڱو
 سمجهي هڪ جو ٻيو سمجهي، سا راجسي ٻڌ آهي؛
 ڌرم کي اڌرم ڄاڻي، ڌرم ڪهڙو ٿيندو آهي؟ اهڙيون
 ٻيون ڳالهيون سمجهي سا ڦاسي ٻڌ آهي. هاڻي
 درڙا ٻڌ. من ڪنهن وڪار کي ياد نه ڪري ۽ ڏندريون
 وس ۾ هڪن ۽ ايسور جي شرڻ پوي؛ حڏهن اهي سڀ
 ڳالهيون هڪن، ٽڏهن سائتھڪي درڙا سمجهي.
 حڏهن من مالا ۾ ڪاٺا پيڻ ۾ گهٽ ۽ پوڻاڪ پهرڻ ۽
 پوڳ ڪرڻ ۾، انهن وڪارن ڏي ٻيو ڊوڙي ٽڏهن
 راجسي درڙا سمجهي، ۽ حڏهن الوٽ ٽنڊ ۾ سمهي
 پوي ۽ ڏاڍي حنتا ۾ ٻڌل هجي ۽ سڀ ڪنهن سان
 لڙائي ٻيو ڪري اهي ٽيئي لڇڻ ڦاسي درڙا ها آهن
 هي انهن ٽيئي وڪارن کان پاڻ کي ٺٽا ڇڏائين انهن
 کي ڦاسي درڙا ڄاڻ. هاڻي ٽن قسمن جو سڪ ٻڌ،
 جو سڪ پهريائين زهر وانگر ڪڙو لڳي ٿو ۽ پوءِ
 هن جو ڦل اُمرت جهڙو منو لڳي ٿو ۽ ڪست سان
 ٽپ ڪري ٽڏهن سرڳ جو ڦل پائيندو، اهو سائتھڪي
 سڪ آهي. جو سڪ پهريائين اُمرت جهڙو منو لڳي ٿو
 ۽ ٽيهڪان پوءِ زهر جهڙو ڪڙو لڳي ٿو، اهو راجسي

وڏائيءَ لاءِ مايا کي ڏيکارڻ لاءِ ڪرم ڪري نه جيئن
 ماڻهو منهنجو ناموس ڪن، اهو قامسي ڪرم آهي.
 هاڻي ڪرڻ ٻڌو. ڪهڙيءَ طرح يگيه هوم سرائڻ، دان ۽
 ٻيا جيڪي ست ڪرم آهن انهن کي ڪري ۽ ڦل نه
 گهري ۽ ايمان نه ڪري، جيڪي ٿئي انهيءَ ئي خوش
 رهي ۽ ائين چوي ته جيڪي آهي سو سڀ
 ايشور جو آهي ۽ همنئن به چوي ته منهنجو
 ڏاڏو ڪم پورو ٿئي ۽ ڪو ڪم ٻڌجي پوي
 ان جي لاءِ دڪم نه ڪري ۽ ڪو ڪم پورو ٿئي
 ته خوش به نه ٿئي ۽ سمجهي ته منهنجو
 ڪجهه به نه آهي، سڀ پرمهشور جو آهي.
 ڏک خوشيءَ کان پري رهي ۽ جيڪي ايشور جي ڪرڻا
 سان اچي سو پوڄن ڪري، انهيءَ ريت ساندهي
 ڪرڻ آهي. ارمان ۽ خوشي ڪري يگيه ڪرڻ به
 ڪامنا ڪري ۽ ناموس لاءِ ڪري ۽ جيڪو خرچ اچيس
 ته ان جو ارمان ڪري. اهو راجسي ڪرڻ آهي.
 شاسترن جي وڌيءَ کي نه سمجهي نه يگيه ڪهڙيءَ
 ريت ڪرڻ گهرجي ۽ ڪنهنڪي مٿو نه ٿيڪي ۽ ڏاڍو
 مورڪ آلي ۽ سڀ سان ٻيو وڙهي اهو قامسي ڪرڻ
 آهي. هي ارڃن! هاڻي ٽن قسمن جي ٻڌ ۽ ٽن قسمن
 جا درڙڻا ٻڌو. جنهن ٻڌ جي ڪري گرهست به سگهي
 رهي ۽ چڱي ڪم کي چڱو ڄاڻي ۽ خراب کي خراب

مس آهين، اهي آتما کي نٿا ڏسن. هي ارهن! جڏهنڪي
 اهنڪار نه آهي ۽ مان جو آتما آهين، سو اڪارنا
 آهين ۽ ڪڏهن به نٿو ڪريان جيڪي ڇڏا يا خراب ڪم
 ٿين ٿا، سي من، واڻيءَ ۽ سرور کان ٿين ٿا، جڏهنڪي
 اهڙي ٻڌ آهي، سو جڪڏهن ڪهڙي ماري نه
 ان تي پاپ ڪونهي ڇو جو انکي ڪنهن ڪم ڪرڻ
 جو پئسن ڪونهي. هي ارهن! تڏهن جو گمان، تڏهن
 ٿين جو ڪرم ڪرڻ ٻڌ. اول سانتيڪي گمان ٻڌ.
 جڏهن گمان هي ڪري سڀ پڙهين پر حڪمي هڪ
 اهڙو ڏسڻ ۾ اچي ٿو انهيءَ کي سڀ ۾ ڏسي سڀ
 سان هڪ رهڻ ٿو ۽ ڪنهن کي ڏکڻ، نٿو ڏئي اهو
 سائنٽمڪي گمان آهي. هي نٿو ٿو آهي ۽ هي منهنجو
 آهي، اهڙي ڪم هي نگاهه آهي، اهو راجسي
 گمان آهي ۽ جڏهن گمان ڪري سڀ ڪڏهنڪي خراب
 حاڻي ۽ سڀني سان ويسو رکي، اهو ٿاهسي گمان
 آهي. هاڻي ڪرم ٻڌ. جو هن وقت ڪرم ڪري نه
 هي ڪرم ڪرڻ مونکي جوڳ آهي ۽ ڦل جي ڪامنا
 نه ڪري، اهو سائنٽمڪي ڪرم آهي. جنهن ڪرم
 ڪرڻ ۾ ڦل جي ڪامنا رکي ۽ ايمان سان چوي
 نه هي ڪرم مان ٿو ڪريان ۽ جنهن ڪرم ڪرڻ مان
 جنتال گهڻو ٿئي ٿو، اهو راجسي ڪرم آهي، ۽
 جنهن ڪرم ۾ ڪو نٿو نه رکي نه ڪنهن جيڪو کي
 ڏک ڏئي ۽ نه ڪهڙي گناهه ڪري مٿس پنهنجي

جي ننڍا به نه ڪندا آهن ۽ پڻ ست گرم جو تيار
 به نه ڪندا آهن ۽ ڦل جي ڪامنا به نه ڪندا آهن.
 هي ارجن! اهڙن پورشن جي ٻڌ نورل آهي. انهي
 نرمل ٻڌ مان گيان ٿئي ٿو. جڏهن منهنجو گيان پيدا
 ٿيو، تڏهن سنسار کان مڪت ٿيو، انهيءَ گرمي ست
 گرمي جو تيار ڪرڻ نه گهرجي. جيئن ڏاڪڻ جي رستي
 ڪڍ يا ماڙيءَ تي وڃجي، تيئن هي ست گرم مڪتيءَ
 جي ڏاڪڻ آهن، هي ارجن! جڏهن پيءُ جي بيرج مان
 ماءُ جي پيٽ ۾ هي جيو اچي ٿو، تڏهن کان وٺي مرد
 تائين هي جيو نه گرمي نه آهي ۽ نه هي جيو گيان
 ٿئي ٿو، هي جيو ڪڏهن نه گرمي ٿئي ٿو، سو ٻڌ.
 ست گرم ڪري آهي مونکي اڀي ۽ ڦل نه گهري، تڏهن
 هي جيو نه گرمي ۽ تيار ٿئي ٿو. ٻيو ٻڌي- ماڻهن کي
 هميشه پنهنجي ڪرم جو ڦل ڏن ڏسڻ جو ملي
 ٿو. ڇڏي ڪرم جو ڦل سک، خراب ڪرم جو
 ڦل دک، ڇڏن ۽ خراب ڪرم جو ڦل سک ۽
 دک. اهي ڦل انهن کي ملن ٿا جيڪي منهنجي شرط
 رکندا آهن ۽ ماڻا ۾ موٽ اٿن، ۽ جيڪي منهنجي چرڻ
 جي شرط آيا آهن، انهنجي ويجهو اهي نٿا اچن. هي
 جن! آتما ڪهڙي آهي؟ ڪجهه به نٿي ڪري ۽
 ڪهڙي آهي ۽ نورل آهي. هي ارجن! انهيءَ کي
 سڃاتو آهي، جن جي نورل ٻڌ آهي، ۽ جيڪي انڌ

۽ شراب پئي پيڏڻن مڙوڄهن: ٿا. تنهن ڪري پئي تباڳ
ڪجن. هڪڙا شاستر وري هيئن چون ٿا ته بگه دان،
تيسل، اشنان، انهن کان وٺي تباڳ ڪجي نه چڱا ڪرم
آهن آهي ڇڏڻ نه گهرجن. اهي پوئو ٿا جي ڏيڻ وارا
آهن ۽ انهن ڪرمن جي ڪري ڏيهه پوئو ٿي ٿي.
هي ارحن! هاڻي تون منهنجي مٿ ۾ ڪو تباڳ ٻڌ.
تباڳ ڏن ڏسڻ ڇو آهي، اهو ٻڌ. پهرئين منهنجي
مٿ ۾ هيءَ آهي ته بگه، دان، اشنان، تيسل، اهي ماڻهن
کي پوئو ڪن ٿا. گمان ٿي ٿو انهن ڇو تباڳ نه ڪندا
آهن ۽ انهن کي هميشه ڪندا رهندا آهن، انهن ڇو
ڦل نه ٿورلدا آهن. انهيءَ ڪري منهنجي مٿ ۾ اها
ڳالهه چڱي آهي ۽ سڀني کان اها ڳالهه اتر آهي. اڳيان
ڪري آس ڪري آس ڪرڻ ۽ چڱن ڪرمن کي ڇڏي
ڏيڻ ۽ اشنان ڪرڻ ۾ ڪهڙو فائدو آهي، اهڙا ڪجي
پرش ماڻا جي موٽ ۾ ڦاٿل آهن انهيءَ کي ”نامسي
تباڳ“ چون ٿا. جيڪي ڏيهه جي ڏک ڪري مٿ
ڪرم تباڳ ڪن ٿا، اشنان ڪندس ته سيءُ پوندو ۽
سارو سر ٻر ڏيکندو. اهو ”راحي تباڳ“ آهي.
جيڪي مٿ ڪرم ڪن ٿا، سي پهرئين هيئن چون
ٿا ته منهنجو ارهڻ يا ڪريءَ جو حشر آهي. اشنان کان
وٺي ٻيا سڀ ڪرم ڪرڻ گهرجن ۽ انهن جو ڦل نه گهري،
اهو، ”سائڻي تباڳ“ آهي. هي ارحن! گمان ٿي ٿو پرش
اشنان کان وٺي جيڪي مٿ ڪندا آهن، انهن

آدياء ارڙهون

(موڪش سنڀاس ڀوڳ)

آرجن چوڻ لڳو ته ”هي شري ڪرشن پڳوان! هي مردنت جي ناس ڪرڻ وارا!

هي پريو! سنڀاس چاڪي
چون ٿا ۽ ٿياڳم چاڪي
چون ٿا؟ انهيءَ جو اثر ڪرڻ
ڪري ٻڌايو. ”شري ڪرشن
پڳوان چوڻ لڳو ته، ”هي
آرجن! سنسار جي ڪامنائن
کي ٿياڳي ۽ منهنجي شرڻ ۾
اچي اهڙو جو گياني برش آهي،
سو سنڀاسي آهي. هي آرجن!

۾ اچي ڪري منهنجي پڳتيءَ کانسواءِ ڪابه ڪامنا نه
ڪري، اهڙو جيڪو گياني برش آهي انهيءَ کي ٿياڳ
چون ٿا. هي آرجن! اهو ته مون پنهنجي مت جو
سنڀاس ۽ ٿياڳ چيو، هاڻي شاستر جو مت، ٻڌ، هڪڙا
شاستر هيئن چون ٿا، ته جيئن خراب ڪرم ڇڏجن تيئن
چڱا ڪرم به ڇڏجن، ڇو جو چڱن ڪرمن جو ڦل سون
جي برابر آهي سو انهيءَ سون جا زنجير پيرن ۾ آهن
آهن ۽ خراب ڪرم جو ڦل لوھ جي برابر آهي سو
انهيءَ لوھ جا زنجير پيرن ۾ آهن، انهيءَ ڪري چڱا

ڪري ان هائيءَ لاءِ پڇيو. جن ڏسي ڪري چيو ته
هي راجا! هڪي ڪو نه لڳل ڪونهي هنڪي نه ڪو
پنهني من هو روڳ لڳل آهي. تڏهن ساڌو چيو ته
هي راجا! تون هي هائي پنهنجو مونسائي وٺ. راجا
وڻدي ڏٺي ته هائي دان ڪري مونسائي نه وٺندس.
هي هائي تون وٺي وڃ. تڏهن هائيءَ چيو ته هي
سند! تون ڪلهنا نه ڪر. ڪنهنجي گهر ۾ هڪڙهن
ڪا گيتا هي ٻوٽي آهي ته مونکي هڪجي سترهين آڏاءِ
هو پات ٻڌاء. ساڌو انهن ڪيو. سترهين آڏاءِ هي
پات ٻڌڻ سان هاليءَ هي نه ڏيڻ چئي. آڪاس مان
رومان آيو جنهن تي چڙهي راجا هي اڳيان آهي سڻو
ءِ انهي آهستي ڪري چوڻ لڳو ته توهان ۽ ساڌو
پڇي ڪر ٻا سان گستاخي سترهين آڏاءِ ٻڌڻ سان
منهنجي مڪتي ٿي آهي. شري نارائڻ چوڻ لڳو ته
هي لڄي! اهو گستاخي سترهين آڏاءِ چيو. مهار آهي.

ات شري ڀڳوت گيتا هي سترهون آڏاءِ هو
مهاتمر ڀورو ٿيو.

* سترهين آڌ ياغ جو موافق *

شري نارائڻ چوڻ لڳو ته هي لچمي! منڊليڪ نالي
نگر ۾ دشاسي نالي هڪڙو راجا هو تنهن ٻئي هڪڙي
راجا سان اها شرط رکي ته جنهنجو هاڻي کڻي سو اهو
ڌن کڻي. ٻئي راجا اها شرط ڪئي. ڪيترن ڏينهن کان
پوءِ دشاسن جو هاڻي مري ويو جنهن جو راجا کي ڏاڍو
ڏک ٿيو. چوڻ لڳو ته هڪڙو ڌن ويو پيو ته هاڻي مري
ويو ٿيون شهر ۾ به گلا ٿي. انهيءَ ڏک ۾ نيٺ راجا به
مري ويو. ڄم دوت ڌرمراءِ وٽ وٺي ويس. ڌرمراءِ
حڪم ڏنو ته هي هاڻيءَ جي ڏک ۾ مڻو آهي تنهنڪري
هڪي هاڻيءَ جو جنم ڏيو. پوءِ راجا سنگلدپ ۾ وڃي
هاڻي ٿيو هڪي اڳلي جنم جي خبر هئي. انهيءَ خيال
۾ هو نه کائي نه پيئي. فقط زار زار پيو روئي. ايتري ۾
هڪڙو ساڌو آيو جنهن اُتي جي راجا کي شاستر جو
سلوڪ ٻڌايو جو ٻڌي راجا ڏاڍو پرسن ٿيو ساڌوءَ کي
چوڻ لڳو ته ڪجهه گهر. ساڌوءَ چيو هڪ هاڻيءَ جي
گهرج آهي. راجا اهو هاڻي کڻي ساڌوءَ کي ڏنو. ساڌو
هاڻيءَ کي پنهنجي جاءِ تي وٺي آيو ۽ ان جي اڳيان
کاڌو رکيائين پر هاڻي نه ڪجهه کائي نه پيئي رڳو روئي
ٿي روئي پيو. پوءِ ساڌوءَ راجا کي چيو ته هي راجا!
هي هاڻي نه ڪجهه کائي پيئي ٿي نٿو. رڳو روئي ٿي
ٿي پيو. راجا اها ڳالهه ٻڌي هوشيار پيلوانن کي آڻائي

ڪرم ڪري پڳوان جو داس آهيان منهنجو داس ٿي
 ڪم ڪو مونکي شردا سان اوڀڙ ڪري ٿو سو مان انگڪار
 ڪريان ٿو. اهڙيءَ طرح پڳت جو ڏنل دان مان وٺان
 ٿو. هي ارجن! جنهن کي شردا ڪانهي سو جيڪڏهن
 ڪم ڪئي اُڪي، م هوم ڪري يا دان ڪري يا لپ
 ڪري يا ست ڪرم ڪري ندينجو مان انگڪار ٿو
 ڪريان ۽ بنا شردا سان جيڪڏهن پٿرن جي مورتن کي
 لپ ڪري ٿو ته اهي به انگڪار نٿا ڪن. شردا ۽
 پرست کانسواءِ ڪم دان ڏنل ڪنهن ٿو ملي سو بند.
 اهو ڦل پوت پرست هي ديهه ڌاري پاڻ کي ئي پوڻو
 آهي مولڪي پراپت نه ٿيندو آهي ۽ ٻئي مان ان کي
 ڪرڻ نه ڪندو آهيان. اها ڳالهه تون به ڪري ڄاڻ.

تات پرج

من وائي ۽ شرار سان ڪنهن کي نه ڏکونجي. ڦل
 هي اڇا چڙي، پوتر استان، شپ وقت ۽ ٿهرهائو
 سڀئي ماڻهوءَ کي دان ڏيڻ ٿهرجي، شردا سان ڏنل
 دان پوتر آهي، ”اوم لت ست“ مکيه منتر آهي.
 هميشه ست ڪرم ڪرڻ ٿهرجن.

ات شري پڳوت گمٽا شري ڪرشن ارجن
 سنڀادي شردا ٿريه وياڳهه يوگه نالي
 سترهون آڌياءَ پورو ٿيو.

”سانتيڪي دان“ آهي. هاڻي راجسي دان ٻڌ. انهيءَ
 برهمڻ کي دان ڏئي جنهن کان پنهنجو ڪو اڻڪار نه
 ٿئي ۽ دان ڏيئي ڦل جي ڪامنا ڪري اهو راجسي دان
 آهي. هاڻي تامسي دان ٻڌ. زمين به اُشد هجي، سامان
 به اُشد هجي، پاڻ به روئي کائي پوءِ دان ڪري ۽ برهمڻ
 به ڪڪرمي هجي، يا ڪنهن گهٽ ذات يا ماڻھو کي
 دان ڏئي ۽ ڪروڙ مان ڳاريون ڏيئي پوءِ دان ڏئي اهو
 ”تامسي دان“ آهي. هي ارجن! ”اوم ٽٽ ست“
 اهو ٽن پرڪارن جو نالو برهم جو چيل آهي اهو ڪهڙو
 آهي؟ جنهن جي رجي ڳڻ مان سنسار جي اُتيت ڪرڻ
 وارو برهما پيدا ٿيو، جنهنجي سانيڪي ڳڻ مان سنسار
 جي پالنا ڪرڻ وارو وشنو پيدا ٿيو ۽ جنهنجي ٽي ڳڻ
 مان سنسار جي ناس ڪرڻ وارو مهاديو پيدا ٿيو. هاڻي
 يگيه، دان، ٽپ جو ڦل ٻڌ. جيڪي پرش انهيءَ جو ڦل
 نٿا گهرن فقط مڪتيءَ جي ڪامنا اٿن. اهي مڪتيءَ
 کي پائيندا ۽ جيڪي پرش ڪامنائن، لاءِ ڪرم ڪن ٿا
 اهي ڪامنائن کي پائيندا. هي ارجن! منهنجي ڳالهه
 ٻڌ. منهنجا پڳت پریت سان مون کي گل ڦل شردا سان
 آڏي ڪن ٿا اهي مان انهن کان وٺان ٿو. سو ڪهڙيءَ
 ريت؟ سو ٻڌ. اول ته مون کي ستيه ڄاڻي ۽ چوي ته
 جيڪي مان پرميشور کي آڏي ڪريان ٿو سو هي پرميشور
 منهنجو انگيڪار ڪر ۽ پاڻ کي هيئن سمجهي ته مان
 پرميشور جو پڳت آهيان ۽ هيئن چوي ته مان من وچن

نې سړځ کړی هري رام، هري کرشن، هري
 گوبند، پوماڼما، پرمهشور نارائڼ، نرنډن،
 ابناسي، پښت وچل، هري اوم، رادډا کرشن،
 الک دویږ پرک وشنیږ، جښدیش، سروویاڼي،
 انتریاڼي ۽ ټپن ټالن هو جاب کړځ اهو سواس جو
 ټپ آهي ۽ هن ټسبا هي ټن پرکارن جا یېد ټډ، هي
 هو د ټپ، من، وچن ۽ سواس جا ټپ مون چبا آهن
 سي حڪمي شڙډا سان کنډا اهي پرش اچي مونکي
 ملنډا ۽ پور سان ټسبا کړي ۽ ټل نه گهري اها ټسبا
 مونکي اړېځ کړی اهو سانتهکي ټپ آهي ۽ لاموس
 هي لاء ټپ کړی ۽ پهندي پوځا کړائي اهو باکنډي
 راحسي ټپ آهي ټل هي کړی ټپ کړی حنن
 ټپ کړي پاڻ کي کټ پر وجهي ۽ کنهچي پرې
 کړځ لاء ټپ کړی اهو "ډامسي" ټپ آهي. هي
 ارجن! هاڻي ټن پرکارن جا دان ټډ، سانتيکي دان.
 هي دان مون کي کړځو آهي سو کښن کړي؟ "اُلم
 گرهستي برهمن کي دان ډڼي، حنن کان سنسار پر پو
 کچ، نه تي سگهي کرم کړځ واري برهمن کي دان
 ډڼي، "دمن نه پور هتي، گنوء جي چيڙي سان لهو
 پائي، سامان به سو هتي ۽ پرياب کال هو سمو هچي،
 پاڻ نه سان کړي پور ټپي ۽ برهمن به پور پورن
 کرمي هتي انهي ۽ ريت جيکو دان کړي تو راو

ڪري، سنان ڪري منهن ڏوٺي، تڪ ڏيئي سال
 جي پوڄا ڪري ۽ جيڪي ٻڌوان گياني آهن انهن
 شيوا ڪري ۽ ٻرهم چرڻ رکي. ٻرهم چارڻ چا آهو
 سو ٻڌ. هي ارجن! جيڪو گرهستي هجي ته
 ٻڌائي استريءَ کي هٿ نه لائي ۽ جي ورڪ
 وٺائي هجي ته استريءَ جو نالو به نه وٺي. ان جو خيال
 نه ڪري آهو ٻرهم چرڻ آهي. ماءُ پيءُ جي شيوا ڪري
 اهڙيءَ ريت سڙو جو تپ ڪرڻ ضروري آهي. هاڻي
 وچنن جو تپ ٻڌ. اول ته سدائين سچ ڳالهائي جنهن
 سچ ڳالهائڻ جي ڪري ٻڌڻ وارا خوش ٿين ۽ مڌر ۽
 ڌيري ڳالهائي ۽ ڪنهن کي سڏ ڪري نه هڻن
 ڪري، سڏي ڪري نه پائي، سنت، پڳت،
 ڀڙڀوءَ جا پيارا! مطلب ته اهڙي نموني ڳالهائي جيئن
 ٻڌڻ وارو خوش ٿئي، اهڙو ڳالهائي ۽ جي ٻيو ڪو سڏي
 نه هن کي جيءُ چوي انهيءَ کي وچن جي تپسيا چئبي
 آهي. ٻيا وچن جا تپ ٻڌ. سنڌيا گائيتري پڙهي يا
 ويڌن جو پاٽ ڪري، پراڻن جا استوت پڙهي ڪتا
 جا منهنجي اوتارن جي ليلا آهي اها پڙهي، ڪيرتن
 ڪري، وشد ٻڌڻي آهي به وچن جا تپ آهن. من
 جا تپ ٻڌ. من کي ٻوسن رکي، من جي پريت مون به
 لڳائي ۽ من کي سڏ ڪري مون به شرڏا رکي ۽ مون به
 ن اربڻ ڪري هاڻي سواس جو تپ ٻڌ. هر هر منهنجو

ڪري نڙهان ٿئي ٿو اهو ڪاڏو راجسي ماڻهن کي ٻارو
 آهي. هاڻي ٿامسي ڪاڏو ٻڌ. راجسي جي ٻارو ٿي روئي
 جنهن ۾ سواد به نه هجي ۽ ڪنهن به ٻارو هجي اهو
 ڪاڏو ٿامسي ماڻهن کي ٻارو آهي. جيڪي ٿامسي آهن
 انهن جا بک به اول سالتيه کي پگم ٻڌ. جنهن بک
 ۾ ڦل جي ڪامنا نٿا رکن ۽ ماڻهن جي سڪ لاءِ ڪن ٿا
 ۽ شاسترن جي وڏي انوسار ڪن ٿا. بک، ڪندڙ چوي
 نه مولڪي بک ضرور ڪرڻ ٿوري. انهيءَ ريت جيڪو
 بک ڪري ٿو اهو سالتيه کي بک آهي. راجسي
 پگم ٻڌ. جنهن بک ۾ ڦل جي ڪامنا ڪانهي نٿي
 ماڻهن جي ڏيکارڻ لاءِ ۽ ناموس لاءِ ڪن ٿا اهڙي بک
 کي جي آرهن! راجسي بک سمجهه. هاڻي ٿامسي
 پگم ٻڌ. جنهن بک ۾ شاسترن جي وڏي نه آهي ۽ من
 به ٻوڙ نه هجي ۽ ويد جو منتر به نه پڙهي ساڏو ٻرهون
 کي بک کان پوءِ ڏکڻ نه ملي ۽ بکي ڪراڻ وارو
 جي مرضي به نه هجي اهڙي بک کي ٿامسي سمجهه.
 هاڻي ٽن پرڪارن جا ٻڌ. انهن ٽن پرڪارن مان
 ڪڙو نه ڏيه ڪري. ٻيو من ڪري ۽ ٽيون وچن
 ڪري، اول ڏيهه چوٽي ٻڌ. هتي به ڪو نٿو جهو
 هجي، انهيءَ کي ڏسي ٻيو نه رکن، ڪنهن جهو کي
 ڏک نه پوچهي اها ٻيون جي ٿيسا آهي. هٿن سان وڻ
 نٺ ۽ هلندڙ جهو کي ڏک نه ڏئي اها هٿن جي ٿيسا
 آهي. ڏيهه کي ٻائي ۽ مٽيءَ سان ٻوڙ رکي ڏسندا

ڪري، سنان ڪري منهن ڏوٺي، تڪ ڏيئي سالگرام
جي پوڄا ڪري ۽ جيڪي ٻڌوان گيانِي آهن انهن جي
شيوا ڪري ۽ برهم چرڻ رکي. برهم چارڻ جا آهي
سو ٻڌ. هي ارجن! جيڪو گرھستي هجي ته
پراڻيءَ استريءَ کي هٿ نه لائي ۽ جي ورڪت
وڃي هجي ته استريءَ جو نالو به نه وٺي. ان جو خيال
به نه ڪري اهو برهم چرڻ آهي. ماءُ پيءُ جي شيوا ڪري
اهڙيءَ ريت سرڻ جو تپ ڪرڻ ضروري آهي. هاڻي
وچن جو تپ ٻڌ. اول ته سدائين سچ ڳالھائي جنهن
سچ ڳالھائن جي ڪري ٻڌڻ وارا خوش ٿين ۽ مڌر ۽
ڌيري ڳالھائي ۽ ڪنهن کي سڏ ڪري نه هڻن
ڪري، سڏي ڪري نه پائي، سنت، پڳت،
پرڀوءَ جا پيارا! مطلب نه اهڙي نموني ڳالھائي جيئن
ٻڌڻ وارو خوش ٿئي، اهڙو ڳالھائي ۽ جي ٻيو ڪو سڏي
نه هن کي جيءُ چوي انهيءَ کي وچن جي نپسيا چڻبي
آهي. ٻيا وچن جا تپ ٻڌ. سنڌيا گائيتري پڙهي يا
ويڌن جو پات ڪري، پراڻن جا استوت پڙهي ڪتا
جا منهنجي اوتارن جي ليلا آهي اها پڙهي، ڪيرن
ڪري، وشد ٻڌڻي آهي به وچن جا تپ آهن. هن
جا تپ ٻڌ. من کي نرسن رکي، من جي نرسن مون به
لڳائي ۽ من کي شڌ ڪري مون به شڌا رکي ۽ مون به
من اڀڻ ڪري هاڻي سواس جو تپ ٻڌ. هرهر منهنجو

ڪري نقصان ٿئي ٿو اهو ڪاڌو راجسي ماڻهن کي ٻارو آهي. هاڻي ٿامسي ڪاڌو ٻڌ. راجسي ٻاروئي روئي جنهن ۾ سواد به نه هجي ۽ ڪنهن جو ڇوڪرو ٿي اهو ڪاڌو ٿامسي ماڻهن کي ٻارو آهي. جيڪي ٿامسي آهن انهن جا بگهه ٻڌ. اول سانجهي بگهه ٻڌ. جنهن بگهه ۾ ٿل جي ڪامنا ٿي رکن ۽ ماڻهن جي سڪ لاءِ ڪن ٿا ۽ شاسترن جي وڌيڪ انوسار ڪن ٿا. بگهه ڪندڙ حوى نه موليٰ بگهه ضرور ڪرڻ گهرجي. انهيءَ ريت ڪو بگهه ڪري ٿو اهو سانجهي بگهه آهي. راجسي بگهه ٻڌ. جنهن بگهه ۾ ٿل جي ڪامنا ڪانهي ٿي ماڻهن جي ڏيکارڻ لاءِ ۽ ناموس لاءِ ڪن ٿا اهڙي بگهه کي هي ارحمن! راجسي بگهه سمجهه. هاڻي ٿامسي بگهه ٻڌ. جنهن بگهه ۾ شاسترن جي وڌيڪ نه آهي ۽ من نه ٻول نه هجي ۽ وڌيڪو من نه ٻڌهي ساڌو رهڻ کي بگهه کان پوءِ ڏکڻ نه ملي ۽ بگهه ڪرائڻ واري جي مرعي نه نه هجي اهڙي بگهه کي ٿامسي سمجهه. هاڻي ٿن پرڪادن جا ٻڌ. انهن ٿن پرڪادن مان هڪڙو نه ڏيهه ڪري، ٻيو من ڪري ۽ ٽيون وڃن ڪري، اول ڏيهه جو ٿي ٻڌ. هتي به ڪو نٿو ڇو هجي، الهيءَ کي ڏسي پر نه رکي، ڪنهن جو ڪي دڪ نه پهچي اها ڀيرن جي لهيا آهي. هٿن سان وڻ ٽٽي ۽ هلندڙ حيوان کي دڪ نه ڏئي اها هٿن جي لهيا آهي. ڏيهه کي پاڻيءَ ۽ مٽيءَ سان ٻول رکي ڏندڙ

اڻيادي جي نامسي جوڻيون آهن تن ۾ انهن جو من
 لڳو رهندو آهي. جي انهيءَ پرڪار جي نپسيا ڪندا
 آهن سا دڻيتن جي نپسيا آهي جا شاسترن ۾ ته چيل
 ئي ڪانهي ڪهڙي نپسيا ٿا ڪن؟ جنهن جي ڏسڻ مان
 اُٿلندو ڊپ ٿئي ٿو ۽ ماڻهن جي ڏيکارڻ لاءِ ٿا ڪن
 ته ماڻهو ڏسي ائين چون ته هي ڏاڍو نپسي آهي ۽ من
 ۾ جن جي ڪامنا آهي جنهن ٽپ ڪري سر ٻر ڪي
 ڪشت به ٿئي ۽ مان جو انهن جي ديه ۾ آمارام آهيان
 سو مونکي به ڏک ٿا ڏين. اهڙا اڳيائي ۽ اُتڏمت آهن
 جي ان نموني جي نپسيا ڪن ٿا انهن کي نون
 دڻيت ٽپ ڪري ڄاڻ. اهي سڀ دڻيتن جا ٽپ آهن.
 هاڻي اُرجن کاڌي جا قسم ٻڌ. کاڌو به ٽن پرڪارن
 جو آهي ۽ نپسيا به ٽن پرڪارن جي آهي. اول
 سائتيڪي کاڌو ٻڌ. جنهن جي کائڻ ڪري عمر وڌي
 ٿئي ٿي. سو عمر کي وڌائڻ جو کاڌو امرت آهي اهو
 ديوتائن کي مليو آهي جنهن جي کائڻ ڪري ديوتا
 امر ٿيا آهن. هاڻي مٿس جو کاڌو ٻڌ. جنهن جي کائڻ
 ڪري ديه ۾ ٻل ٿئي ۽ بيماري به نه ٿئي، جنهنجي کائڻ
 ڪري من ۾ ٻرپت ٿئي، چڱو کاڌو کائجي سواد سان
 مال چانور گڏي روئي گيه سان مڪي کائجي اهو
 مانتيڪي کاڌو آهي اهو کاڌو ماڻهن کي پيارو آهي.
 هاڻي راجسي کاڌو ٻڌ. تمام گرم کاڌو جنهن جي
 کائڻ ڪري وات سڙي بيماري وڌي ۽ جنهن جي کائڻ

آڏياڻ سترهون

(شردا توبه وياڳه يوگه)

يعني [ٽن ڏسهن جا شردا يوگه]

آرڄن ٿو چوي ته هي شري ڪرشن پڳوان! عمڪي
شاستر وڌيڪي ڪي بهڏي رڳو
شردا سان پوجا و غوره ڪن
ٿا انهن هي ڪهڙي ٿئي ٿي
ٿي، سالتڪي، راجسي يا
نامسي؟ شري ڪرشن پڳوان
پوڄا لڳو ته هي آرڄن! پوجا
ڪرڻ هي وڌيڪه به ٿي
پرڪارن هي آهي
سالتڪي، راجسي ۽

گاهسي يا ٽون ٻڌ. هي آرڄن! جيڪي سالتڪي
آهن انهن جو لشچو ٻڌ. اهي ڪهڙي ايشور سرور واپي
عالم ٿا. سڀ سان نمونا پاڻ رکي هلن ٿا ۽ سڀ م
مولڪي ٿي سمجهن ٿا. اهي سالتڪي پرڪه آهن. عالمي
انهن هي پرڪولي ٻڌ. نه يولائي هي پوجا م ٿي هي
شردا لڳي رهندي آهي. عالمي راجسي پرڪولي ٻڌ.
پر ٻين م ۽ راجسي پوجا م انهن جو من لڳو رهندو
آهي. عالمي نامسي پرڪولي ٻڌ. پوڄا پڳوٽ ۽ گيتا

مان روزانو سورھين اڌياڻ جو پاٽ ڪندو آهيان. راجا چيو ته هي سنت! هاڻي اڳئين جنم ۾ ڪير هو؟ ساڌوءَ چيو ته هي راجا! هي هاڻي اڳئين جنم ۾ غريب جو ڇوڪرو هو ۽ سندس گرو کيس چڱي وڌيا سيکاري هئي. هڪڙي ڏينهن سندس گرو نيرت ڪرڻ ويو ۽ هن جو ڏاڍو اچي ناماچار ٿيو ۽ ديس پرديش مان ماڻهو هن جي درشن لاءِ پيا اچن. ٻارهن سالن کان پوءِ گرو آيو ۽ هن جو چيلو وڌيڪَ سڀا جي وچ ۾ گڏيءَ تي چڙهي گرو بڻيو ويندو هو هن من ۾ اهو خيال ڪيو ته هاڻي جيڪڏهن هن جي اڳيان آدرستڪار ڪرڻ لاءِ اٿندس ته منهنجو مان گهٽجي ويندو. اهو خيال ڪري اکيون ڪڍي بند ڪيائين. گروءَ سمجهي ورتو ته هن مونکي ڏسي اکيون ڪڍي ٻوڙيون آهن. ”هي اٿڏا نون پنهنجي وڏائيءَ ۾ اندو ٿيو آهي. مونکي آدرستڪار ڪري ٿو مٿو به نه ٿيڪيو. هاڻي منهنجي سراپ ڪري ٿو هاڻي ٿيندين.“ ايترو ٻڌي راجا پنهنجي راجائي پٽ کي ڏيئي پاڻ ٽپ ڪرڻ لڳو ۽ روزانو گيتا جي سورھين اڌياڻ جو پاٽ ڪري پڙهڻ کي پرايٽ ٿيو. شري نارائڻ چوي ٿو ته هي اچمي! اهو سورھين اڌياڻ جو مهاڻم آهي.

ات شري پڳوت گيتا جي سورھين اڌياڻ جو
مهاڻم پورو ٿيو.

ساڏو ۽ ڪي ڇو نه هي سنڌ! پري ٿي وڃ نه هائي
 ٽوڪي ماري وڃهندو. سنڌ ڇو جهڪڻ هن منهنجو
 موت هن جي هٿان ٿيڻو هوندو نه اوس نه تيندو. اٿن
 ڪنڊي هائي نه اٿي اهي پهتو. هائي ۽ ساڏو ڪي
 ڏسي سونڊ سان نمسڪار ڪيو. ماڻهن سمجهو نه اچھو
 ٿو ماري ٿو. ساڏو ۽ ڇو نه هي هائي مان ٽوڪي سڃاڻان
 ٿو. ٿو اڳئين جنم ۾ پاڻي هئڻ. هائي مان نهيندو اڏار
 ڪريان ٿو. هائي هر هر ساڏو ڪي نمسڪار ٻيو ڪري.
 ماڻهن اهو حال ڏسي وڃي راجا ڪي ٻڌايو. راجا نه اچي
 ڏٺو نه هائي راجا ساڏو ۽ هي اڳيان سونڊ ڪي هٿ
 ڪري سڏو آهي. ساڏو ۽ ڇو نه هي هائي! اوري اڃ.
 هائي ۽ اڳيو اهي ڇو نه وندنا ڪئي. ساڏو ۽ ڪر منڊل
 مان پاڻي ڪٿي ڇو نه هي هائي! گيتا جي سورھين
 اڏيا ۽ ڇو ٿو ٽوڪي ڏنو. اٿن چئي اهو پاڻي هائي ۽
 هي مٿان چٽڪا پائڻ. پاڻي ٻوڙ شرط هائي ۽ جي ڏي
 پئي ۽ ڏيو ڏي پائي پائڻ ۽ ومان ۾ ڇڙهي راجا جي
 اڳيان اچي چيائڻ نه هي راجا! مان ٽوڪي ڏرمالما حاڻي
 ڪري اهي نهيندڙي شهر ۾ ٽڪس نه ڪو اهڙو سنڌ
 اهي ڇو منهنجي مڪتي ڪري. هائي اٿن جي ونڪڻ
 ڏي روانو ٿي ويو. ٻوڙ راجا سنڌ ڪي نمسڪار ڪري
 ڇو لڳو نه هي سنڌ! توهان ڪهڙو مٽر ڇو جنهن
 ڪري هائي ۽ ڇو اڏار ٿيو. سنڌ ڇو نه مون گيتا جي
 سورھين اڏيا ۽ جي پاڻ ڇو ٿو ان جي نمڻ دان ڏنو ۽

پاڪنڊ، ايمان، ڪنورٽا، اڳيان وغيره اهي آسڻ سميتي گڻ آهن.

ڪام، ڪروڌ ۽ لوپ اهي ٽيئي نرڪ جا دروازا آهن شاستر جي وڌي موجب سٺا ڪرم ڪرڻ گهرجن.

ات شـري پڳوت گيتا شـري ڪرشن ارجن سنڀاڏي ديئو آسڻ سنڀڻ وياڳڻ يوگم نالي سورھون آڌ ياءُ پورو ٿيو.

* سورھين آڌ ياءُ جو مواثر *

شري نارائڻ چوڻ لڳو ته هي لچمي! سورٺ نالي هڪڙو شهر آهي ان ۾ ڪڙڳ نالي هڪڙو راجا هو سو ڏاڍو ڌرماتما ۽ سنت شيوڪ هو. راجا وٽ هاڻي تمام گهڻا هئا جن ۾ هڪڙو هاڻي تمام مست هو جو پيلوان کي به ويجهو اچڻ نه ڏيندو هو، راجا ديس ڀرديس جا پيلوان آڌايا ۽ انعام ٺهرايائين ته جيڪو هن هاڻيءَ جي مستي لاهيندو تنهن کي انعام ڏبو. پر ان هاڻيءَ جي ڪنهن به مستي کان لائي ۽ نڪو ڪوئي ان جي ويجهو ٿي وڃي سگهيو. هاڻي راجا جي مندر اڳيان ويٺو رهيو ۽ ڪنهن مهل اُتي هيڏي هوڏي وڃي ته ماڻهن کي ٿي ماريائين. راجا گهڻائي آڀاءُ ڪيا پر ڪجهه به ڪين وريو. هڪڙي ڏينهن اهو هاڻي شهر مان ٿي آيو ته ان جي سامهون هڪڙو ساڌو پٿي آيو. ماڻهن

پريل ھوندو. ڪتي جو، بليءَ جو، ڪوئي ڪو ۽ ٻيون
 ڪي شراف چوڻيون آهن اهي ڏيان ٿو. هي ڪتي
 نندن! هن مونکي نه پاتو آهي اهي هر هر نمڇ جهم
 پائين ٿا. هي ارجن! جنهن کي نرڪ جون ٿا تنهنکي
 تي دروازا آهن ۽ اهي هن آتما کي ناس ڪرڻ وارا
 آهن سي ڪهڙا آهن؟ ڪام، ڪروڌ، اوپ اهي
 تي دروازا نرڪ جا آهن. هي پرېتر! ڪي
 ڪي ماڻهو انهن کان پري آهن انهن کي پرېر ڪرڻ
 ملي ٿي ۽ پنهنجي آتما کي سکي رکيو اٿن. هي ارجن!
 ڪو شاستر جي وڌيڪ کي ناهي پنهنجي من جي
 مٿي تي هلي نپسا دان ڪري ٿو سو ڪو انهن جو گل
 ٿو پائي. انهن ڪو سک نامسي آهي ۽ ڪڏهن نه ڪم
 کي پراپت نه ٿهندو. ان لاءِ ڪرڻ ڪرڻ ڪرڻ ۽ نه
 ڪرڻ ڪرڻ ڪرڻ ان جي نرڪ ڪرڻ لاءِ شاستر جو
 پرمات ھم ڪي ۽ شاستر جي وڌيڪ ڄاڻي توکي ڪم
 ڪرڻ گهرجي.

نات پرج

نرڪ ٻڌو، هردى جي شدي، اسٽر ٻڌي، اندريون
 روڪڻ، نسا، آهيا، سچ ڄاڻائڻ، نپاڻ، شادي،
 جعلي نه هئڻ، ننڍا نه ڪرڻ، ديا ۽ دان ڪرڻ، وشين
 پر نه ناس، منو سياء، ڪميا ۽ ڌيرج ڪرڻ، دوه نه
 ڪرڻ، ايمان نه ڪرڻ، پوٽر ٿا. اهي ديوي سمبتي
 ڪرڻ آهن.

بندنن ۾ ٻڌا پيا آهن. مايا گڏ ڪئي اٿن ۽ ٻل جا هيٺ
 آهن ۽ پنهنجو ناس پاڻ پيا ڪن. جڏهن چيل ول
 ڪوڙ ڪپت ڪري مايا گڏ ڪن ٿا تڏهن ان کي لاپ
 ڪري ٿا سمجهن. هي مطلب آڇ پورو ٿيو، پيو مطلب
 سياڻي پورو ٿيندو. دشمن کي مارڻ ڪهڙي وڏي
 ڳالهه آهي، ڏس ته ڪيئن ٿو ماريانس، ڏاڍو ٻلوان
 آهيان، سڪي آهيان، سڄا آهيان، پوڳي آهيان، ست
 پيڙهيو شاهوڪار آهيان، منهنجي برابر پيو ڪوبه ڪونهي
 مان سڀ کان وڏو آهيان ۽ پيا سڀ منهنجا داس آهن،
 اهي وشين جي پوڳهه ۾ آندا آهن. هي ارجن! انيڪ
 پرڪارن جي وشين ۾ انهن جو من پيو پرمي ۽ مود
 جي چار ۾ ڦاٿا پيا آهن. انهن جو حال ڪهڙو ٿو
 ٿئي؟ هتي هاڻي به نوڪ ته پوءِ به نوڪ ۾ پوندا. ڪنهن
 کي به مٿو نٿا ٿيڪن مايا جي موه ۾ آندا آهن ۽ ناموس
 لاءِ دان ڪندا آهن ۽ اهڙا پاڪندي آهن جو جنهن ريت
 دان ڪرڻ گهرجي انهيءَ ريت نٿا ڪن اهي آهنڪار
 ۽ ڪروڙ ۾ پُرپور آهن ۽ مان جو آتما رام سيني ۾
 وياپڪ آهيان سي مون کي نٿا سڃاڻن. اهي دئيٽ ٻڌ
 جا ماڻهو آهن سي ڪنهن کي ڏک پيا ڏين ۽ ڪنهنجي
 ننڍا پيا ڪن اهڙا جيڪي سخت ماڻهو آهن انهن جو
 حال ٻڌ. مان انهن سان ڪيئن ٿو هلاڻ؟ انهن کي ڏک
 ڏيندڙ جيڪي جوڻيون آهن اهي ڏيان ٿو. اهي
 ڪهڙيون؟ گڏهه جو چمر، پسر اهو سارو بدبوءِ سان

جاڻو آھن. ھنڀ مھل تو م ڊيولائن ھا سياڻ اچي پيا
 ھئا. ھي ارھن! ڊيولائن ھا سياڻ جڳيءَ وٽ ٿڌا پامانءَ
 ڊنٽن ھا ٿوري ۾ چير سو ڪڇڻ ببا ڊ ٿڌ. ھي اڏجن!
 جن ۾ ڊنٽن ھا سياڻ آھن اھي ڊ گرهسٺ ۾ سڪي ۽
 ڊ الٻس (ٺاڙو) ٿي ويھڻ ۾ سڪي آھن. اٺت ٺٺ ھي
 چن کي چير ڊ آھي ڊ اٺس ڪمڻ ٿو آھي ۽ لڪي
 ٻوڙ ٿا کي ٿا جاڻن ڊ ڪمڻ سنان ڪري ٻوڙ ٿو
 آھي ۽ مان ھو سس سروب آھيان ٺھن کي ٺا ڏسڻ
 ۽ پاڻ ۾ گڏي ھيئن چون ٿا ڊ ٻرمسٺور ڪڏي آھي،
 ڪنھن ڏار آھي، ٻرمسٺور آھي ٿي ڪوٺي، سنسار ھي
 رچڻ وارو ڪوٺ ڪوٺي ۽ ٺڪو سنسار ھو اينور آھي
 ۽ اسان پاڻ مان پيدا ٿا آھيون يا چون ڊ اسان
 ٻرمسٺور آھيون، اھي مورڪ انڌا اڳياڻي آھن. سيني
 ڳالھن ۾ ھيءَ ڳالھ اٿس ڪري مڃي اٿن. ڪھڙي؟
 سنو ڪاٺ، سو پٿر، سڳنڌاون لائڻ، اوچا رٺگن
 ڪٽڙا ڪرڻ. سندس استري ٻوڳڻ انھن ڳالھن کي ٿي
 ٻرم گس ھاڻن ٿا ۽ لاپ ڪري سمجھن ٿا ۽ انھن ھي
 ٻڌ ٺام ملجن ٿي پيئي آھي ۽ انھن جي آتما ٻرشت ٿي
 پيئي آھي ۽ مس ھا ھيڻ آھن ۽ سدائن اھڙي ڪوشش
 پيا ڪن جنھنڪري پاڻ ڊ ڊکي ڊ ٻين کي ڊ ڊک ۾
 پيا وڃن. ماڻا موه رڪي ڪوڙيءَ لالچ ۾ لڳا پيا
 آھن ۽ سنسار ھي ٻرل ٿاين سدائن چيٽائن ۾ پيا
 گذارين. ڪام، ڪروڙ، لوڻ، موه ۽ آھنڪار جي

نه ڪرڻ، سڀ کي نمسڪار ڪرڻ، سڀ جي شيوا ٿيڻ
 ڪرڻ، ڪميا رکڻ ۽ جي ڪوئي ڏک ڏي نه اهو سهڻ
 ڌرتي ڌاري پرميشور جي شرط ۾ اچڻ، پرميشور جي
 ڪٿي تي راضي رهڻ، ديهه کي پاڻيءَ سان پوئو ڪرڻ،
 هر وقت منهنجو نالو وٺڻ سان شد ڪري، ڪنهن سان
 دغا نه ڪري، پنهنجي مهما نه ڪري، ڪنهن جو ڪرو
 ڪوسائين بطجي نه وهي. هي ارجن! اهڙا لچڻ جن ماڻهن
 ۾ آهن سي ديوتائون آهن. هاڻي **دڻيٽن جا لچڻ**
ٻڌ. پهريائين پاڪندي معنيٰ من ۾ برا خيال رکي ۽
 لوڪن کان پنهنجي مهما ڪرائي اهو پاڪند آهي. هاڻي
 پاڪند ايت جا لچڻ ٻڌ. جو سنسار کي ڇڏي منهنجي
 شرط ۾ آيو آهي ۽ منهنجي شرط ۾ اچي وري ٻين
 ڳالهين جو خيال ڪري ۽ پائين نه مون جهڙو ٻيو
 ڪونهي، ڪروڙ ڪري، سخت ڳالهائي ايت پاڪندي
 آهي، انهن ٻنهي جي اڻپت اڳيان آهي. انهن ٻنهي جو
 ڦل ٻڌ. جن ماڻهن ۾ ديوتائن جا سپاءُ آهن اهي سنسار
 کان مڪت ٿين ٿا. جن ۾ دڻيٽن جا سپاءُ آهن سي
 سنسار جي ڄمڻ ۽ مرڻ جي ٻنڌن ۾ پون ٿا. جڏهن ارجن
 اها ڳالهه شري ڪرشن پڳوان جي مک مان ٻڌي تڏهن
 پنهنجي من ۾ ويچار ڪرڻ لڳو ته مون ۾ ديوتائن جا
 سپاءُ آهن يا دڻيٽن جا؟ تڏهن شري ڪرشن پڳوان
 پنهنجو ويچار ڏسي چوڻ لڳو ته هي ارجن! تون پنهنجي
 من ۾ ڪو ويچار نه ڪر. تون ديوتائن جي سپاءُ ۾

آڌياڻ سورھون

(ديدڻ واسر سنڀڻ وڀاڳ ڀوگ)

يعني ايشوري ۽ ڊاڪس روپي گڏن جو ورهاڱو

شري ڪرشن ڀڳوان جو لڳو نه هي آرجن! هڪڙن

ماڻهن جا سياڻا ديوتاڻ جهڙا

آهن ۽ هڪڙن جا دڻنن جهڙا

آهن. هاڻي ڀيريائون جنجا

ديوتاڻن جهڙا سياڻا آهن

سي ٻڌ. انهن کي ڪنهن

نه ڏر ڪولهي ۽ انهن ڪرڻ

شدالن. منهنجي حالت ڪو

گمان ۽ شڪارو سان ڪرڻ،

اندرين کي جهٽڻ، بگهه ڪرڻ ۽ منهنجي مهما جا وڌن

پر آهي سا ڳائڻ، نڌڻ ۽ ٻڙهڻ، ڪرڻن ڪرڻ، وڻن ٻڌ

ڀوڳ، نسا ڪرڻ، دبا ڪرڻ، ڪنهن کي ڏک نه ڏيڻ،

لڙم دل ٿيڻ، سڄ ڳالهائڻ، ڪوڙ نه ڳالهائڻ، ڪنهن تي

ڪروڙ نه ڪرڻ ۽ سڀني جي نرين لاءِ ٿورو ڀوڄن ڪرڻ

انهيءَ جو نالو تباڳي آهي. سدائن سنڀڻ جي سنگ ۾

رهي، ڪنهن جي ننڍا نه ڪرڻ، جيترو ٻڃي اولڙو

سڀ کي مڪه ڏيڻ، لوڻ نه ڪرڻ، پاڻ کان پري رهڻ،

من ۽ اندرين کي نڪل وڪڻڻ، گيانوان پرڪ هو ايمان

ڪري هنجي مڪتي ٿي آهي. راجا چيو ته هي سوا
 اڳئين جنم ۾ هو ڪير هو؟ ۽ گهوڙي کي جڏهن مو
 خريد ڪيو هو تڏهن هن سر نوابو هو. تڏهن ساڌوءَ ۽
 تههنجو وزير هو ۽ هن لوڪي راجائيءَ جي لالچ ڪري
 ماري پاڻ راجا ٿيو هو. تون ته ساڳيو اچي راجا ٿئين ۽
 هي مري ڪري ڌرمراءِ وٽ ويو. ڌرمراءِ چيو ته هي
 نمڪ حرام آهي تنهنڪري هن کي خوب ٺرڪ ڀڙڪايو.
 پوءِ ڪيترو ئي وقت ٺرڪ ڀڙڪي وڃي سنگديپ ۾
 گهوڙو ٿيو ۽ اتان اچي تو وٽ وڪاڻو ۽ جڏهن هن سر
 نوابو هو تڏهن هن توکان پڇيو ٿي ته ”هي راجا! تون
 مونکي سڃاڻين ٿو يا نه پر مان توکي سڃاڻان ٿو.“
 ساڌوءَ ائين چئي ڪٽي مات ڪئي. راجا اچڻ ۾ پنهنجي
 ويو. ساڌوءَ کي نمسڪار ڪيو ته ايتري ۾ راجا جي سڃا
 ڻا اچي پهتي ۽ راجا ٻئي گهوڙي تي سوار ٿي پنهنجي
 گهر آيو ۽ پنهنجي پٽ کي راجائي ڏيئي جهنگ ۾ هليو
 ويو. وڃي نپسيا ڪرڻ لڳو ۽ گيتا جي پندرهين اڌياءَ
 جو پاٽ به ڪرڻ لڳو جنهنڪري راجا به ٻرم گت کي
 لائق ٿيو. شري نارائڻ ٿو چوي ته هي لچمي! اهو گيتا
 جي پندرهين اڌياءَ جي هڪڙي سلوڪ جي پن تي
 لکيل ڏسڻ جو مهاتم آهي.
ات شري يگوت گيتا جي پندرهين اڌياءَ جو
مهاتم پورو ٿيو.

ڪيترن ڏينهن کانپوءِ راجا انهيءَ گهوڙي تي چڙهي
 شڪار ڪرڻ ويو. اتي راجا کي اچي آڇ لڳي. جتي
 ٻريان ڏٺائين ته هڪڙي ساڌوءَ جي ڪٽا لاهي پيني
 آهي هڪڙو پاڻيءَ جو ٿلاءُ آهي اتي راجا وڃي لٿو.
 گهوڙو وڻ سان ٻڌي راجا ڪٽيا م ويو ته ساڌو پنهنجي
 بت کي گستا جو پندرهين اڌ ڀاءُ جو ڀات ويو سبڪاري
 ۽ هڪڙي وڻ جي پن تي هڪڙو سلوڪ لکي ڏنو اٿس
 ۽ جنهن وڻ سان راجا گهوڙو ٻڌو هو تنهن وڻ جي پن
 تي لکيائين ته گستا جو سلوڪ لکيو پيو هو. انهيءَ پن کي ساڌوءَ
 جو چوڪرو چئي پني پن سان گڏ ڀات ڪرڻ لڳو ته
 اڃانڪه هن گهوڙي انهيءَ پن کي ڏسي ورتو. ان جي
 ڏيهه جتي ۽ نه ڏٺائين جي ڏيهه پاڻي ومان به چڙهي آڪاس
 ۾ وڃي پئي رهيو ته ايتري ۾ راجا به ڪٽا کان ٻاهر
 آيو ۽ اچي ڏٺائين ته گهوڙو مٽو پيو آهي. راجا کي ڏاڍو
 ڏک ٿيو ۽ چوڻ لڳو ته هن کي ڪڏهن ماريو ۽ ڇا ٿيس
 ته ايتري ۾ دنو ٺهيو ۽ چيس ته هي راجا! تنهنجي
 گهوڙي جو چيٽن جي آءُ آسمان ۽ مون ڏيهه ٻائي آهي
 ۽ مان وٽڪي ڏي ٿو وڃان. راجا پڇيس ته ٿو ڪهڙو
 ٻيو ڪيو ڪونهي ٿو ڪي اها ڏيهه ملي. گهوڙي چيس
 ته هي ارجا! اها ٻالهه ساڌوءَ کان پڇو. پوءِ راجا انهيءَ
 ساڌوءَ کان پڇيو ته هي سوامي! هيءَ ٻالهه مون کي
 ڏيندڙ؟ ساڌوءَ چيو ته راجا! گستا جو سلوڪ هڪڙي
 ۾ هو تنهنجي تنهنجي گهوڙي ڏنو. انهيءَ

* پندرهين آڌياڻ جو موقت *

شري نارائڻ چوي ٿو ته هي لچمي ! اتر ديس ۾ هڪڙو نرسنگهه نالي راجا هو ۽ سر پاڻو نالي اُنجو منٿري (وزير) هو. راجا جو اُن تي ڏاڍو وشواس هو پر وزير جي من ۾ اهو ڪوت ٿيو ته راجا کي ماري مان راجا ٿيا. هڪڙي ڏينهن ڏٺائين ته سڀ سمهيا پيا آهن ۽ راجا به سمهيو پيو آهي. اهو وجهه ڏسي راجا کي ماري وڌائين. پوءِ راجائي ڪرڻ لڳو. ڪيترا ڏينهن راجائي ڪري نيٺ مري ويو. ڄم ڪرڻ ڌرمراءِ وٽ وٺي ويس. ڌرمراءِ چيو ته هي ڄم دونو! هي وڏو پاڻي آهي. هن کي وڏي گهور نرڪ ۾ وڃي وجهو! هي لچمي ! انهيءَ ريت اهو پاڻي ڪيترائي نرڪ يوڳي گهوڙي جي جنم ۾ ويو ۽ هڪڙي گهوڙن جي سوداگر اهو گهوڙو پئسن تي خريد ڪيو ۽ هن پيا به ڪيترائي گهوڙا ورتا ۽ پنهنجي ملڪ ۾ آيو تڏهن اتي جي راجا ٻڌو ته فلاڻو سوداگر سٺا گهوڙا وٺي آيو آهي. پوءِ راجا ماڻهو موڪلي گهرايس ۽ گهڻائي گهوڙا راجا ورتا ۽ اهو گهوڙو به ورتائين. گهوڙي راجا کي ڏسي سر نوايو. راجا ڏسي چيو ته هي ڪهڙو سبب آهي جو هن گهوڙي سر نوايو آهي. پوءِ راجا پندت کي گهرائي انڪان پڇيو ته هي ڇا؟ پندت چيو ته هي راجا! توهان کي راجا سمجهي هن گهوڙي سر نوايو آهي. تڏهن راجا چيو ته ائين نه آهي.

پرمانا چوندا آهن ۽ پرشوتر ۽ چوندا آهن. هي ارجن!
 اهو پرشوتر مان آهيان ۽ جڏهن ڀڳت موکي پرشوتر ڪري
 ٻڌو آهي تڏهن کي ڇا ڪرڻو آهي تڏهن کي سدائن
 منهنجو ڀڄڻ ڪرڻ گهرجي. اها ڳڻهي وڌيا مون لوڪي
 ٻڌائي آهي. اها ڳڻهي وڌيا حاڻي منهن ٻڌوان تي
 ۽ پنهنجو جهون سڻو ڪري ٿو.

نات ڀڄ

ڄمڪي سدائن ايتور جو ڀڄڻ ڪن ٿا ۽ ڇيڪي
 ٿا ايمان ۽ لڙووه آهن. هن سنگ (ڪسڪ) ٺاهيو آهي.
 ڄمڪي پرمانا هي سروب وڃاڙڻ لڙن آهن ۽
 ڪامائون هن جون هڪدم نورم ٿي وڃن آهن ۽
 ڄمڪي سڪ ڏکڻ هي لوڏن کان لنگهي مٿي ٿيا آهن
 سي ئي اوناڻي ٻڌ کي ڀائڻ ٿا.

اٺا شري ڀڳوت گيتا شري ڪرشن ارڏن
 سدبادي پرشوتر يوگ ٺاهي ٻڌ رهون
 آڌيا ٻڌو ٿو.

لسي، شربت ۽ پاڻي آڌ جيڪو پيئجي ٿو ڀڄي آهي.
 اهي چئن پرڪارن جا آهن. هي ارجن! سڀني جي
 هردن ۾ مان ٿي براجمان آهيان. سڀني جي هردن ۾
 ويهي گيان ڏيئي ماڻهن کان چڱا ڪرم ڪرايان ٿو ۽
 مان ٿي انهن کي اڳيان ڏيئي پاپ ڪرم ڪرايان ٿو.
 ويدن جي ڄاڻ وارو به مان آهيان. ويدن جو انت
 ڇا آهي پر جيتري ويدن جي مت آهي سا منهنجي
 آستي ڪري ٿي. جڏهن مهما ڪندي ويد جي مت
 به رهجي وڃي ٿي يعني ٽڪجي پوي ٿي تڏهن ذيت،
 ذيت، ذيت (بي اذت) پڪاريندي آهي ارثانت
 چوندي آهي ته تنهنجيءَ مهما ڄاڻ لاءِ اسمرت آهيان
 انهيءَ ڪري ويدن جي انت ڄاڻ وارو آءُ آهيان.
 هي ارجن! هاڻي ٻيو ٻڌ. هي جو ڏيهه ڌارين جو پيارو
 آهي اهو سارو پيارو ٻن چئن جو آهي. هڪڙو پرش
 ناس ٿئي ٿو ۽ ٻيو پرش ابناسي آهي. هي جو گهڻن
 نتن جو سرور پرش آهي سو ناس ٿئي ٿو ۽ ٻيو پرش
 آتما ابناسي آهي. جنهنکي پرمانا چوندا آهن انهيءَ
 جو وڏو پرتاپ آهي سو ٻڌ. منهنجيءَ اک پٽ ڪري
 برهما کان وٺي آڌ ڪٿي تائين سڀني پوت پراڻين جي
 پالنا ٿيندي آهي ۽ وري جڏهن اڪ ٻوڙيان تڏهن هڪ
 پلڪ ۾ چوڏهان ٿي پون پرل ٿي ويندا آهن. اهڙي
 وڏي پرتاپ وارو مان آهيان انهيءَ ڪري مون کي

حڏهن منهنجي گبان يوگ سان ڳنڍي ٿو ٿڏهن سمون
 ڪرڻ ڪري گبان خون اکيون ٿين نمون. انهن گبانين
 م نه ڪو منهنجي سمون ڪري ٻوٽو آهي انهيءَ کي
 گبان خون اکيون ٿيون آهن سو انهن اکين سان منهنجو
 ڪوٽڪ يا ڪل ڏسي ٿو. هي سورج جو پڊهنجي
 پرڪاش سان ٽنهي لوڪن ۾ جو انڌڪار آهي ٽنهن کي
 ڪڍي ٿو ٽن سورج ۾ وڏي پرڪاش ايشور جو چاٽ.
 انهيءَ ريت حيدرما ۾ جو پرڪاش آهي سو نه منهنجو
 چاٽ ۽ ٻرڻو ۽ ها سيني کي پاڻ اي ڪٿي ٻئي آهي
 سو انهيءَ ٻرڻو ۽ هي هٿان ڪو ٻل آهي سو ايشور
 جو آهي ۽ عتراءِ قل قول مسا ۽ اتاح ٿاه وڻ ٿي آهن
 انهن سيني ۾ حيدرما هي ڪرڻ سان جو رس ٻوي
 ٿو اهو رس مان آهيان ۽ سيني هي هڙدي ۾ جهوڙا
 اگني مان آهيان، ٻاڙ به مان آهيان، اندر ۾ جهڪا
 اگني آهي جڏهن سان ٻراڻي چنن پرڪارن ها ٻوجن ڪن
 ٿا انهن ٻوجن کي مان ئي پڇايان ٿو. هي ارجن! چنن
 پرڪارن ها ٻوجن (آن) اڏ. لههچ، ٻههچ، ٻهڪ ۽
 ٻوچم آهي چئن پرڪارن ها آن، آهن. جيڪو
 آن ناه ۾ پڇائي کائڻي ٿو سو ٻهڪ آهي ۽ هيڪو
 ڪچو آن چانور، چٽا، مڱ، چوٽر ۽ موت آڌ کان وٺي
 کائڻي ٿو سو ٻوچم آهي. گدرا، هندال، بادرنڪ ۽
 بسها آڌ جهڪي کائجن ٿا سو لههچ آهي. ڪر، ڏڏ،

تنهن ۾ وڃي پراپت ٿئي ٿو. هي ارجن! هاڻي ٻيو ٻڌو.
 هي جو سڀني ۾ جيو پوت آهي سو منهنجو اُٺس آهي
 جو سٺائڻ ۽ پرائڻ آهي. پنجه اندريون ۽ ڇهون من آهي.
 ڇهه ٽي پنهنجي پنهنجي گهٽ ڪري هن جيو کي پيا
 چڪين. هاڻي شرڻ جي ڌارڻ ۽ شرڻ جو تياڳ ٻڌو. هن
 ديه جو سوامي جو جيءُ آهي سو جيءُ جڏهن ديه کي
 تياڳي ٿو تڏهن ديه کي اورانگهي ٿو. جڏهن هڪڙو پير
 کڻي اڳتي رکجي ۽ ٻيو پير کڻي ان پير جي اڳيان
 رکجي تهڙيءَ ريت ديه جو تياڳ آهي ۽ ٻيءَ ديه کي
 وٺڻ معنيٰ هن جيءَ کي اورانگهڻ آهي ۽ جيءُ جنهن
 ڪامنا سان ديه کي تياڳي ٿو سا ڪامنا پاڻ
 سان وٺي وڃي ٿو. جيئن هوا ڪنهن شيءِ جي مٿان
 لنگهي ته انهيءَ شيءِ جي ٻوڙ ايندي آهي تيئن جنهن
 ڪامنا ڪري سرڻ جو تياڳ ٿئي ٿو انهيءَ ڪامنا کي
 وٺي وڃي ٿو. اڪيون، ڪن، ڪل، ٺڪ ۽ ڇپ انهن جو
 اهڙو ڪاري ڇهون من انهن سان ملي ڪري هي جيءُ
 وڃڻ کي پوڳي ٿو. کائڻ پيئڻ، هلڻ چلڻ، ويهڻ اُٿڻ
 ۽ ٻيا جي ڪم ڪري ٿو سي سڀ هيءُ من ۽ اندرين
 سان ملي ڪري ٿو پر جيڪي ورڪ آهن انهن کي ڏسڻ
 ۾ نٿو اچي ۽ جيڪي گيان آهي سي انهيءَ ڪيل کي
 ڏسڻ ٿا سو اهي گيان گيان جي ٽي اکين سان ڏسڻ
 ٿا. سو اهي گيان جون اڪيون ڪهڙيون آهن. هي ارجن!

ڪيترا ڪروڙ جو جن وٽڪن کان مٿي آستان آهي ۽
 نر آڌار آسٽا آهي ڪنهن ئي نه آڌار ڪونهيس اهڙو
 هن جو آستان آهي. انهيءَ آڌ پرڪه جي آستان ئي
 ڪيئي ڪروڙ برهمند ڪيئي ڪروڙ چوراسي لک چوٿون
 پن پن دعنائن سان بربرو آهن ۽ سدائين نڪرن پيون ۽
 وري نه پورن جو پورن آهن ۽ سدائين اچل آهن اهڙو
 آڌ پرڪه جو برناب آهي ۽ ساري سنسار ۾ پري پورن
 آهي ۽ ساري حڪمت جو ايسور آهي. اهڙي ايسور جي
 حڪم و شرن آيو آهي ۽ پاڻ کي ڪنهن نرمانا ڪيو آهي
 ۽ ڪست نه رکي ۽ ايڪانت ۾ رهي ۽ پنڌلن کان پري
 رهي ۽ ايسور جو ڀڄن ڪري ۽ ڪو دم ڪٿي
 گهٽنسان ان جو نالو ڇڏي، آڌ پرڪه، الڪه پرڪه،
 دوي پرڪه، پرماتما، نارائن، هري اوم، ڪرشن
 گوپند، پرهمشور، ڀڳت وچل، آڌ نالن جو جاپ
 ڪري. مڏهجي حرن جي شوا ڪري، مڏهجي ڀڄن
 نالو ڪشي ڪنهن جو نه سمجهڻ نه ڪري. اهڙيءَ ريت
 حڪم و مڏهجي شرن اچي ٿو انهيءَ کي مان ڇا ٿو
 ڪريان؟ هي سنسار جو سڪ دڪ هرڪ شوڪ سان پريل
 آهي گهٽنکان مان الڪي مڪت ٿو ڪريان ۽ انکي انساني
 پد ۾ نه ٿو ڪريان. اهو ڪهڙو پد آهي! حتي - سورج،
 چندرما جي نه شڪتي ناهي اهڙي پد ۾ وڃي ٿو ۽
 وري ڪرپ ۾ نه ٿو اچي اهڙو مڏهجو اباسي گهر آهي

هي ارجن ! مان ۽ منهنجي اڃا هن وٽ جي ڀومي يا
 ڀرڻي آهي جنهن تي هي وٽ بيٺل آهي ۽ ٻيو ته مان
 آهيان، هي منهنجو نالو آهي، هيءَ منهنجي ذات آهي،
 انهيءَ ڀرڻيءَ تي هي وٽ ڄميل آهي جنهنجي ڪيرائڻ
 جي نوڙي ڪهڙي آهي؟ اها نوڙي ڪٽنب جا ڀاتي
 آهن جي هن وٽ سان ٻڌا پيا آهن ۽ هن وٽ کي ڪو
 سمجهي نٿو. ڇو ته هنجي آڌ ۽ انت ڪنهن ڪون ڀاتي
 آهي، مان ۽ منهنجي انهيءَ چٽڙن ۾ لڳو پيو آهي.
 هي ارجن ! هن مايا روپي وٽ تي هيءُ جيو ڦاڙو پيو
 آهي. هن وٽ جي ڪپڙ جو اُڀاءُ هي آهي ته اول
 ڪٽنب جي ماڻهن جو سنگ نياڳ ڪر. اهو سنگ
 (وڙاڳ) هڪڙو شستر آهي. (جيستين منش وشين سان
 آسڪار نٿو ڪري تيسين هو منجهن غلطان رهندو.
 وشين سان رلي ملي هلي ٿو پوءِ کانئن آڇو ٿين
 ناممڪن آهي. انهيءَ شستر کي ڪهڙن هٿن سان وانجي؟
 ڀرم ڀوڙا ڪري پڪو نشچو رکڻ آهي هٿ آهن.
 اسنگتا روپي تلوار ڀوڙا ڪري هٿن ۾ کڻي جنهن
 ڪري وري سنسار ۾ ڄمڻ مرڻ کان ڇڏي پوي ٿو اهو
 ڪهڙيءَ ريت؟ ٻئي هٿ ٻڌي سڀس نمائي
 ڀرميشور کي نمسڪار ڪري ۽ زبان سان
 چوي ته هي آڌ ڀرڪه! مان تنهنجي شرن آيو
 آهيان. هي ارجن ! آڌ ڀرڪه جو آرت ٻڌ ۽ مهما ٻڌ

آڌيا پندرهون

(پرشوتم يوگ)

شري کرشن يکوان چوڻ لڳو ته هي ارڄن! هي

سناڻ سڄ آهي يعني وڻ

هي مثل آهي سو هن وڻ جو

حال ڪهڙو آهي؟ هنجي پاڙ

مٿي ۽ ٽاريون هيٺ آهن. هي

اونڌو وڻ آهي جيئن ٻار ماءُ

جي پٽ ۾ هوندو آهي، انٿو

سر هيٺ هوندو آهي. هي

ارڄن! هن جو منهن ٿڙ آهي

۽ هيٺ پير انٿون ٽاريون آهن.

حڏهن پٽ کان ٻاهر نڪرندو آهي تڏهن اُٻو هوندو

آهي انهيءَ ڪري اُٻو وڻ آهي. هي ارڄن! هنڪي

ابياس به چوندا آهن جنهن جو اڏت ٻڌ. آڳاٽو

آهي ۽ ديهم ناسونٽ آهي ۽ ويد هن جي وڻ جا

ٻن آهن. هن وڻ کي جيڪو سڃاڻي سو پورن ويد

جو پندت آهي. هي وڻ مٿي برهما جي لوڪ ۽ هيٺ

شش نانڪ جي لوڪ تائين آهي. ستو، رڃو ۽ ٽو

ٽئي ڳڻ هن وڻ جا ڌار آهن. سڪهڻ، ڏسڻ، ٻڌڻ،

کائڻ پيئڻ ۽ ٻيو هن وڻ جا ڇڪا آهن ۽ هن وڻ جي

پومي ڪهڙي آهي جنهن تي هي وڻ لڳل آهي سو ٻڌ.

ٿيو. ساڌوءَ چيو ته هي راجا! هي جو تلاءَ جو پاڻي آهي
 اُن ۾ منهنجو گرو سنان ڪري گيتا جي چوڙهين آدياءَ
 جو پاڻ ڪندو هو ۽ مان به سنان ڪري گيتا جو پاڻ
 ڪندو آهيان. انهيءَ ڪري هن تلاءَ جي پاڻيءَ کي وڍ
 مليل آهي. پوءِ راجا چوڻ لڳو ته سنت ڏانهن آهن جن
 جي پرتاپ ڪري اهڙين جوڳين جو اُڌار ٿئي ٿو. هي
 مهاراج! مونکي هنن جي اڳئين جنم جي ڪٿا ٻڌايو ته
 هي ڪير هئا. ساڌوءَ چيو ته سهو ڪتو ٻئي اڳئين جنم
 ۾ برهمڻ هئا. سهو پنهنجي ڌرم کان پرست ٿي پيو ۽
 ڪتي پنهنجي استريءَ کي ڏاڍو هلاڪ ڪيو جنهنڪري
 استريءَ زهر ڏيئي ماري ڇڏيس. هي راجا! ٻئي مري
 ڌرمراءِ وٽ ويا. ڌرمراءِ حڪم ڏنو ته هڪڙي کي سهي
 جو جنم ڏيو ۽ ٻئي کي ڪتي جو. تڏهن راجا نمسڪار
 ڪري پنهنجي گهر آيو ۽ پنهنجي پندت کان ڏهاڙي
 گيتا جي چوڙهين آدياءَ جو پاڻ ٻڌڻ لڳو. راجا جو
 به ٻڌندي ٻڌندي اُڌار ٿيو ۽ ڏيهه تياڳي وئڪنٽ ڏي
 روانو ٿيو. شري نارائڻ چيو ته هي لچمي! اهو چوڙهين
 آدياءَ جو مهاٽم آهي.

ات شري پڳوت گيتا جي چوڙهين آدياءَ جو

مهاٽم پورو ٿيو.

ڪري موڪليا. ٺڏهن راجا اُن جي بدلي ۾ سون جي زنجيرن سان شڪاري ڪنا ٻڌي سنگلدپ جي راجا ڏي موڪليا. راجا ڪتا ڏسي ڏاڍو پرسن ٿيو ۽ هڪ ڏهاڙي پئي راجا سان شڪار ڪرڻ لاءِ ويو ۽ پاڻ ۾ ٺهراءُ ڪيائون تہ جنهن جو ڪتو شڪار ڪري سگهيو اهو شڪار ڪٿي. ٻنهي پنهنجا ڪتا ڀڄيا. اوچتو جهنگ مان هڪڙو سهو نڪتو. ڪتا اُنجي پٺيان پيا. هڏهن سهو پري لڪي ويو ٺڏهن سنگلدپ جي راجا جو ڪنو سهي کي پڪڙڻ لاءِ ڏوڙيو. ڪٿي جو ڇڪ سهي کي لڳو ۽ سهو ڊالھون ڪندو اُٿي بيٺو. ڀڄندي ڀڄندي جهنگ ۾ هڪڙو پاڻيءَ جو تلاءُ ٻريل هو ۽ ان جي ڀرسان هڪڙي ساڙو جي ڪتبا هئي انهيءَ تلاءُ ۾ سهو وڃي ڪراڻ ڪندو تہ اُنجي منان وڃي ڪريو. ايتري ۾ راجا تہ گهوڙو پڄائي اُٿي اچي پهتو، ڏسي تہ پئي مٿا پيا آهن ۽ ديوتائن جي ديهه پائي وٽڪت ڏي ٿا وڃن. اهي راجا کي چوڻ لڳا تہ راجا! تون ڏٺو آهين، تنهنجي ئي پرتاب ڪري اسان ڏيو ديهه کي پائو آهي. راجا ڀڄڻ لڳو تہ اهو ڪيئن؟ انهن ٻنهي چيو تہ اسانکي اها خبر نٿي پوي تہ هن پاڻيءَ سان ڇهڻ ڪري اسان ڪيئن هيءَ ديهه پائي آهي. پوءِ راجا چيو تہ منهنجا ڀاءُ آهن هو ٺوهان جو اُڏار ٿيو. پوءِ هو پئي وٽڪت روانا ٿي ويا. پوءِ راجا ڪتبا ۾ ان ساڙو وٽ ويو ۽ پرتاب ڪري ڀڄڻ لڳو تہ هي مهاراج! سهي ۽ ڪٿي جو ڪيئن اُڏار

آهين ۽ مان پنهنجي شرط ۾ آيو آهيان. شرن ٻئي جي
لڇا رک ۽ تون سڀ جو آسرو آهين. هي ارجن! جيڪو
اهڙيءَ ريت منهنجو داس ٿي منهنجي ئي شرط ۾ اچي
ٿو سوئي انهن ٽنهي ڳڻن کان لنگهي پار پوي ٿو ۽
برهم روپ بڻجڻ جي يوگي ٿئي ٿو. برهم جي استشي
سان آءُ آهيان، اڪٽ اُمرت جي استشي سان آءُ آهيان.
سناتن ڌرم جي ائمر سڪ جي استشي (آسرو) پڻ آءُ
ٿي آهيان.

تات پرج

اسان کي ستو ڳڻ وڌائڻ کپي باقي رجي ڳڻ ۽ ٽي
ڳڻ کي دٻائڻ گهرجي. رڇو ڳڻ موھ جو چار آهي ۽
ٽھو ڳڻ اڳيان جو چار آهي انهن ٻنهي کان پاسو ڪرڻ
لاءِ ستو ڳڻ ڌارڻ ڪجي ۽ اُن ۾ ئي شانتي ملي ٿي.
ات شـري پڳوت گيتا شري ڪرشن ارجن
سنڀادي نرڳڻ وياڳه يوگم نالي چوڏهون
آڌياءَ پورو ٿيو.

* چوڏهين آڌياءَ جو موقت *

شري نارائڻ چوڻ لڳو تہ هي لڇمي! اتر ديس ۾
ڪشمير جي راجا جو نالو سورج ورما هو. انهيءَ جي
سنگلديپ جي راجا سان پريت هئي. هڪڙي ڏينهن
سنگلديپ جي راجا قيمتي گهوڙا هن راجا ڏي سوکڙي

ڪري سنسار جي دڪن کان ڇڏندو. اڃن شري ڪرشن
 ڀڳوان کي چوڻ لڳو ته هي ڀڙو! انهن ننڍي گڻن
 کان ڪهڙن لنگهي ڀار ڀڙو آهي، انهن جا ڪپڙا
 لڇڻ ٿيندا آهن؟ شري ڪرشن ڀڳوان چوڻ لڳو ته هي
 ڪتني ننڍن! هي جو انهن ڳڻن سان ساڻ به آهي ۽
 ليارو به آهي تڏهن به لڇڻ ٿي. ڪلهنا نه ڪري ته هي
 ڳڻ ٿيڻ لڳو آهي ۽ ان جي مٿان جو پتن به نه ڪري اهڙن
 ڳڻن کان اداس رهي چوي ته منهنجو ان سان ڪهڙو
 واسطو آهي. جيئن ڀرمبورو جي ماڻها ڳڻن کي پيدا
 ڪيو آهي تيئن اهي ڏيهر ۾ سياروڪ ٻيا ورلجن ۽
 مان انهن کان ٺارو آهيان ۽ آتم سروب آهيان. اهڙيءَ
 ريت ڳڻن کي هلائي چلائي ٿو. دڪ سڪي ٿا ۽ ليڪي
 هڪ سمان ڪري ڄاڻي. مون ۽ مٽي هڪ ڪري ڄاڻي،
 آدر لڙادر، دشمن سڄڻ هڪ سمان ڪري ڄاڻي، هي
 ارڃن! ٿو ننڍي ڳڻن کان پري رهڻ چو، روشن ڪيو
 آهي انهيءَ (ڳڻالبع) جا اهي لڇڻ آهن ۽ ڇڙيءَ ريت
 انهن ننڍي ڳڻن کان پري ٿئي ٿو سو نه. هي ارڃن!
 مون منجهه ڀرمبوري ۽ مون ۾ من لڳائي. ٿيو ڇا چوي؟
 هي ڀڙو! مان تنهنجو داس آهيان ۽ تون
 منهنجو سوامي آهين. مان اڏين آهيان ۽ انات
 آهيان ۽ مان تنهنجي هڪڙي ڳڻ کي نه ٿو ڄاڻان.
 لوڪان سواءِ ڇو ڪو ايشور ڪونهي ۽ مان هنن ڪرمن
 ۾ ٿاڻو ٻيو آهيان ۽ تون هنن جي ناس ڪرڻ وارو

ويهندو آهي تڏهن ڄاڻي ته مون ۾ رڄو ڳڻ ٿيو آهي
 ۽ جڏهن تهو ڳڻ وڌندو آهي تڏهن سڀني دٻارن ۽
 پرڪاش گهٽ ٿيندو آهي ۽ پرميشور جو وسرڻ ۽ استري
 ۽ پٽن ۾ موه وڌندو آهي تڏهن ڄاڻي ته مون ۾ تهو ڳڻ
 پيدا ٿيو آهي. هي ارجن! هاڻي ٻيو ٻڌ. ستي ڳڻ
 ۾ ديهه ڦياڳي ته ديوتاڻن جي لوڪ ۾ وڃي
 ڀراپت ٿيندو. رڄي ڳڻ ۾ ديهه ڦياڳي ته ماڻڪا
 ديهه ڀاڙي ۽ جي ڳڻ ۾ ديهه ڦياڳي ته
 ڀسوءَ جي جوڻ ڀاڙي. هي ارجن! هاڻي انهن جو
 ڦل ٻڌ. صفائي رڄي ڳڻ جو ڦل آهي، دڪه نهي ڳڻ جو
 ڦل آهي ۽ گيان ستي ڳڻ جو ڦل آهي. ستي ڳڻ مان
 گيان پيدا ٿئي ٿو، رڄي ڳڻ مان ڊپ پيدا ٿئي ٿو ۽
 نهي ڳڻ مان ويسر، موه ۽ اُگيان پيدا ٿئي ٿو. هي
 ارجن! منهنجي پڊ ۾ تڏهن ويندو جڏهن مونکي سڃاڻندو.
 منهنجو سڃاڻڻ ڇا آهي سو ٻڌ. مان انهن ٽنهي ڳڻن جي
 بل کي ڏسڻ وارو ساڪي آهيان. انهن ٽنهي ڳڻن کان
 و آهيان. اهڙي ريت جو مونکي سڃاڻي ٿو اهو
 منجي ابناسي پڊ کي ڀراپت ٿيندو. وري مان ڪهڙو
 ڪي انهن ٽنهي ڳڻن کي پيدا ڪندڙ آهيان. جيءَ
 کي ڀراپت ڪريان ٿو ۽ انهن سڀني کان وري نيا.
 ۽ به آهيان. اهڙيءَ ريت جو
 رڻ کان ڇڏندو. اهڙي برهم

انهيءَ ڪري منهنجو نالو مهڊ برهر آهي ۽ مهڊ چئجي
وڌي ڪي. هي اُرحن! برج هي ڏيڻ وارو پتا ۽ مان
آهيان. راجس، تانس ۽ ساڪ اهي ئي گڻ منهنجيءَ
مايا مان پيدا ٿيا آهن. هي جو اساسي حصو ڏيهر، بر آهي
اهو مايا ۽ ٽن گڻن سان ٻڌو پيو آهي انهن جو وسار
ٿو. اول ستو گڻ ٻڌو. هي نساب! سٺو گڻ نرمل هئڻ
سب پرڪاشڪ ۽ شانسيءَ وارو آهي. هي ڏيهر ۽ ڪي
سڪ ۽ گمان جو سمند ٿو ڪري. هاڻي رحو گڻ ٻڌو.
هي ڪولاهه! رحو گڻ ڪامنا روت هئڻ ڪري ترشما ۽
سنگ جو مول آهي. اهو ڏيهر ۽ ڪي ڪرم جي ڪار ۽
فاساني ٿو. هاڻي ٽهه گڻ ٻڌو گڻ جهڪو آهي تنهن
ڪي ٽون اصل اکيان سمجهو. برهمسور هي وسرڻ، آلس
ٿرڻ، ننڊ گهڻي اچڻ، موهر، بر فاسرڻ، انهيءَ ريت جو
نمي گڻ ۽ ٻڌل آهن. ڪڏهن ستو، ڪڏهن ٽو، ڪڏهن
رحو، اهي ڪڏهن وڌن ٿا ۽ ڪڏهن ٽهڻجن ٿا. ڪڏهن
سڀني هي ڏيهر ڏٺارن ۽ پرڪاش آهي، اکين ۽ ناسڪا
۽ ڪڏهن ٻران چڱيءَ ريت هلن، ڪنن ۽ سڏ چڱيءَ
ريت ٻوڏجي، ڏيهر، بيمار نه هجي، هيٺان نهي ڏٺارا ۽
صاف هجن ۽ هن ۽ برهمسور جي يادگيري هجي ڪڏهن
اهڙا لڇڻ هجن ٽڏهن حاڻجي ته مون ۽ ستو گڻ آهي ۽
ڪڏهن رحو گڻ اڀرو آهي ٽڏهن مايا حو اوڀ پيدا
ٿيندو آهي ۽ لالچ ڪري وڃي مايا حو ڪم ڪندو
آهي، ڪڏهن نه ڪر ۽ ڪامنائن کان سواءِ واندو نه

آدياء چوڏھون

[ڊرگن وياڳم يوگم]

شري ڪرشن يگوان چوڏا لڳو ته هي ارڃن ! مان

توڪي ڏور گيان جو سڀني
گيانن کان اتر آهي سو ٻڌايان
تو جنهن گيان جي ڄاڻڻ
ڪري منهنجا پگت رکيشور
منيشور سد سادڪ منهنجي
پرمائد ابناسي پد کي پائين
ٿا ۽ جن منهنجي هن گيان جو
آسرو ورتو آهي ۽ جن ٻڌو
آهي ته شري ڪرشن اهڙو آهي،

جن اهڙو ڀڄن ڪري منهنجو آسرو ورتو آهي ۽ منهنجيءَ
شون به آيا آهن اهي مون جهڙا ٿين ٿا. اهي منهنجا
پگت سنسار جي ڀرل سان ڀرل ٿين ٿا ۽ سنسار جي
اڀت سان اڀت ٿين ٿا. جيئن مان آهيان نيشن منهنجا
پگت به آهن. هي ارڃن ! اها منهنجي پگتن جي مهما
۽ ڦل آهي. هي ارڃن ! هاڻي اهو گيان به ٻڌ. منهنجو
نالو مهدي برهم آهي انهيءَ جو ارت ٻڌ. جڏهن سنسار
جي ڀرل ٿيندي آهي تڏهن سنسار کي پنهنجي پيت
۾ رکندو آهيان ۽ جڏهن سنسار اڀت ٿيندو آهي
تڏهن ان کي پنهنجي پيت مان ٻاهر ڪڍندو آهيان

* تيرھين آڌياڻ جو موافق *

شري نارائڻ چوي ٿو ته هي لچمي! دڪن ديس
هر ناما نالي هڪڙو نگر آهي اُتي هڪ ڀاڻو استري
رهندي هئي. ماس ۽ شراب ورتائيندي هئي ۽ ڪڪرم
ٻڻ ڪندي هئي. هڪڙي ڏينهن هڪڙي ماڻهوءَ سان
تي مان تو وٽ ايندس ۽ وري هنڪي چيائين ته فلاڻي جاء
انهيءَ جهنگل ۾ ويو ۽ اها استري به اتي ويئي. ايتري
۾ هڪڙو شينهن آيو. اها استري شينهن کي ڏسي ڊڄي
ويئي. شينهن چيس ته هي استري! مان توکي کائيندس.
ڏهن استريءَ چيس ته تون پنهنجي اڳئين جنم جي
ڳالهه ٻڌاء ته تون ڪير هئين. تڏهن شينهن چيو ته مان
اڳئين جنم ۾ بوهمن هو. هڪڙي ڏينهن مايا جي لالچ
ڪري سوير صبح جو گهر مان نڪري ٻاهر ويس ۽
دستي ۾ ڌڪو کاڌم، ڌڪي کائيندي ساه نڪري وئي،
جرڳٽ ڌرمراء وٽ وٺي هليا. ڌرمراء حڪم ڏنو ته هن
ڀاڻيءَ کي وڃي شينهن جو جنم ڏيو. تڏهن مونکي هيءَ
ديھ ملي آهي. ڌرمراء مونکي حڪم ڏنو ته جيڪي
ڀاڻي آهن انهن کي ماري تون کائيندو ڪر، جيڪي
سادو ايشور جا پڳت هجن انهن جي ويجهو نه وڃهه.
تنهن ڪري هي استري! مان توکي کائيندس. ايترو
چئي ان استري کي ماري کائي ويو. تڏهن ان استريءَ

پرتاب ٻڌ جنهن جي اڳيان ٻيا پرتاب ڪجهه نه آهن. جيئن
سورج سوڙهي مڙل اوڀر کان پرڪاش ڪندو آهي
۽ اڪدم سڀني ديسن ۾ پرڪاش ٿي ويندو آهي، تيئن
هائيءَ کان وٺي ڪٿليءَ تائين ساري سنڌ ۾ هڪ ئي
نيري سڀني جيون کي پيدا ڪريان ٿو ۽ هڪ ئي وقت
سڀني جي پراڻا ٻڌان ٿو. جيڪي نه حورو گمان جي
اڪين سان منهنجو پرتاب ويچارڻ ۽ منهنجي آسستي
ڪري نه شري ڪرشن پگوان ڏٺو آهي حورو هڪ کن ۾
سارو سنڌ پيدا ڪري ٿو اهڙو جو ايسور سمور آهي
۽ اهڙو پورم آيا آهي انهيءَ کي منهنجو وارون وار
لمسڪار آهي. جيڪو پرش مونکي اهڙيءَ ريت ڄاڻي
۽ منهنجي آسستي ڪري ٿو انهيءَ جو قل ٻڌ. اهڙو پرش
حور مرڻا هي دڪن کان ٻار ٿي پورم پد کي ٻائي ٿو.

تات پرج

هي ارڃن! حور، مرڻا ۽ ننڍن دڪن کان مصعب اهو
لپندو ڪو منس من، وڃن ۽ سرور سان ڪنهنڪي
دڪ نه ڏئي، سرور سان ڪنهن کي ماري نه وائيءَ سان
ڪنهنڪي نرو نه چوپ ۽ من ڪري، اهڪار نه ڪري،
هڪڙهن نرو ڪس دڪ ڏئي نه ڏيڻ ڌاري ۽ شانت
حب رهي.

ات شري پگوت گيتا شري ڪرشن ارڃن
سڀني ڪيتر، ڪيتر گهرو وڏاڳهه پوڳهه نالي
نبرھون اڌيا پورو ٿيو.

مرڻ آهي تنهن کان مڪت ٿيندو. ڪرم جي واءِ بند
 آهن پر جي سڀ ڪرم ايشور اڀڻ ڪجن ته اهي بند
 نه آهن. اهڙيءَ طرح جنهنڪي يڳوان جو پڙ آهي ۽ جو
 انهي پهر پڙيو ڪي ڏٺائي ٿو سو پاٽ ڪرم ڪندو ٿي
 ڪين. پاپ جو مول لوپ آهي. ڪي ڌيان مارڻ کان
 آتما کي پاڻ ۾ پس ٿا ڪي ڳيان مارڻ کان ۽ ٻيا وري
 ڪرم مارڻ کان ڪي وري منهنجن پڳن کان منهنجي
 مهما بدن ٿا ۽ منهنجي مهما ٻڌي مون ۾ اڀرت ڪتا
 ۽ منهنجو نالو چپين ٿا. اهي پڙش منهنجي پڙم گت ڪي
 پائيندا. هي ارجن! جيڪي وڻ ٿا يا هلندڙ جي ووت
 پراڻي اڀت ٿيا آهن انهن سڀني ۾ هڪڙو مان ئي واپس
 آهيان ۽ ديهه جي ناس ٿيڻ ڪري مان ناس نٿو ٿيان،
 جن اهڙو مونڪي ڪري ڄاڻو آهي ۽ سڀني ۾ مونڪي
 سمجهيو اٿن. اهي انهيءَ ڪري سڀ جا سڀ ڏيندڙ
 ٿي ٿا رهن ۽ ڪنهنڪي به دڪ نٿا ڏين سي منهنجي
 ابناسي پڌ کي پائيندا. هي ارجن! جيڪي ڪرم ٿيندا
 سي سڀ انڌرين ۽ من کان ٿين ٿا. اهي سڀ مايا مان
 پيدا ٿيا آهن. آتما ڪجهه به نٿو ڪري. هي جيڪو ووت
 پراڻين جو و ستار ڏسين ٿو اهو سڀ هڪ ايشور جو
 ڪري ڏس. هي ارجن! جڏهن تون اهڙو ٿيندين تڏهن
 تون پڙهم کي پائيندين ۽ اهو پڙهم آندو آهي جنهن جي
 آڌ ۽ انت ڪانهي ۽ نرڳ آهي، گن کان پري آهي ۽
 ابناسي آهي. هي ڪنٽي نندن! هڪڙو پڙ به منهنجو

مٽيءَ جو ٿانءُ هڪڙو ڪاري آهي. جنهن مٽيءَ مان نٿاڻو
 ويو سا مٽي ان جو ڪارڻ آهي ۽ جنهن ڪير نٿاڻو
 ٺهندي ڪرڻا چٽهي. سو هي آڏهن! هي سنسار جو
 ڪاري آهي سو ڪاري به مايا آهي هي سنسار مايا جو
 سروب آهي سنسار جو ڪارڻ مايا ئي آهي. مايا مان
 ئي سنسار اُٿل ٿيو آهي، سنسار! هي ڪرڻ هاري به
 مايا آهي سو اهي ٽئي ڳالهون مايا مان سمجه. هي
 ارڃن! هي سارو ورتائب مايا جو آهي. هاڻي پرک، جو
 هو آهي نه هوندو اوت ٻڌ. هن پرکڻيءَ جو ٻڌا ڪل
 جو سرپر نالي جو شهر آهي سو هن سرپر ۾ دڪ ۽ سڪ
 پوکڻ وارو عيو آهي. مايا مان ڇا ٻه ٻڌا ٿي آهي ۽
 انڌرين ۾ ئي کڻا آهن انهن سڀني کي پوکي ٿو. کڻ
 هي سنگت ڪري هي هو حوٽن ۾ ٻيو ٿري. هي
 ارڃن! هاڻي منهنجي ڳالهه ٻڌ. مان ڪهڙو آهيان؟ هن
 مايا ۽ هو گڏي منهنجي اڳيان ڪهڙو مزو ناهو آهي
 سو انهيءَ ڪبل يا مڙي جي ڏسڻ وارو مان آهيان. ڇو
 ۽ مايا هي ٿارڻ وارو نه مان آهيان. هي ارڃن! اهي
 ٻئي مونکي لمسڪار ڪن ٿا. انهن ٻنهي جو ناءُ ڪرڻ
 وارو نه مان آهيان. هن ڇو ۽ ٻه کان پرڳ آهيان
 انهيءَ ڪري مونکي ٻرمالما چون ٿا ۽ عيڪو مايا جي
 دڪ ۽ سڪ هي پوکڻ وارو هو کي هاڻي ۽ ٻه ۽
 انڌرين هي کڻ کي هاڻي ۽ اليءَ جو ساڪا ڏسڻ وارو
 جو مونکي هاڻي ۽ ٻارو سمجهي نه انهيءَ جي ڄاڻ جو
 ڦل ڄاڻو پائي سو ٻڌ. هو هر جو هن سنسار ۾ ڄمڻ ۽

جيو پوت پراڻي انهنجي اندر ۽ ٻاهر به آهي ۽ اهڙو سڪي
 آهي جو ڄاڻو نٿو وڃي انهيءَ ڪري پرميشور کي سڀ
 کان پري چون ٿا. هو سڀ ۾ ويڙهڪ ۽ سڀ کان نيارو به
 آهي. هي ارجن! تون اهو گيه مون کي سمجهه جڏهن
 ساري سنسار کي ناس ڪندو آهيان تڏهن منهنجو نالو
 گراسر چوندا آهن ۽ جڏهن وري سنسار کي پيدا ڪندو
 آهيان تڏهن منهنجو نالو اُتپت ڪرڻا چوندا آهن ۽ سنسار
 جي اندر ۽ ٻاهر ويڙهڪ ٿي رهيو آهيان انهيءَ ڪري
 منهنجو نالو وشنو چوندا آهن. سورج آڌ کان وٺي جيترا
 به ٽيجه وارا پدارت آهن انهن سڀني جي جوت تون
 مون کي سمجهه ۽ جهڪو انڌڪار آهي ۽ اڳيان آهي انهن
 کان پري آهيان. هي ارجن! اهو گيه جي ڄاڻڻ جو،
 گيان آهي انهيءَ گيان ڪري ڄاڻڻ ۾ اڃان ٿو ۽ هٿن
 سان وٺڻ ۾ نٿو اڃان ۽ اکين سان ڏسڻ ۾ نٿو اڃان ۽
 سڀني جي هردن ۾ آهيان. هي ارجن! ڪيتر، ڪيتر گيه ۽
 گيان گيه جو وستار مون توکي چڱيءَ پرڪار ٻڌايو آهي.
 هي ارجن! منهنجا پگت مون کي انهيءَ ريت ڄاڻي
 منهنجن چرڻن ۾ پريست لڳائين ٿا. هي ارجن! هاڻي
 پرڪرتي ۽ پرڪه جو وستار ٻڌ. **پرڪرتي (مايا) ۽ پريه**
(جهو) انهن کي انادي سمجهه ائين سمجهه نه وڪار ۽
 گڻ پرڪرتيءَ مان ائين ٿين ٿا. ڪاريه (سرير) ۽ ڪارڻ
 (اندرين) ان ڪري پرڪرتي چئجي ٿي ۽ سڪه دک جي
 پوڳڻ جو ڪارڻ پرڪه چئجي ٿو. هاڻي درشانت ٻڌ.

ٿيندو. استري ۽ من ڪٽنب هي پاتن سان موٽ نه
 رکي، مٿي ۽ شترو کي هڪ سمان ڄاڻي ۽ مون سان آند
 ر رهي جين پتورنا استري بدبختي پتيءَ جي شيو ا بر
 رهندي آهي ۽ پرائي پرش ڏي نهاريندي به نه آهي
 نين منهنجا پڳت منهنجوئي سمن ڪن ٿا ۽ پتي
 ڪنهن جو نه نالو نه ولندا آهن ۽ جيڪو اهڙيءَ ريت
 مونسان ٿئي ۽ ايڪانت بر وهي ۽ سنداري ماڻهن هي
 پرست نه ڪري. هي ارجن! هي سب ساڌن مون توکي
 گيان هي ڪري چا آهن. انهن ساڌن کان سواءِ سو
 عڪي ڪري سو اڳيائي سمجه. جيئن ڏيئي سو سامان
 ٿل، ڪجهه ۽ باهه اهي سب ڪڏ ڪڏ تڏهن ڏيئو ٿرندو
 ۽ گهر بر رڪو هوندو نه اهو سب ڏسڻ ر ايندو سو گيان
 هڪڙو ڏيئو ٿيو. هي ارجن! گهر نه مان آهيان انهيءَ
 ڪري منهنجو نالو گيان نه آهي. جهڙي ٻڌا ڪري
 عمڻ مرڻ کان پرش پتي ٿو. جيئن اهرت پيڻا ڪري
 ڏيهه اورو ٿيندي آهي نين منهنجي ڪه روپ گيان
 ٻڌا ڪري اهر ٿئي ٿو. ڪه اڻاڏي آهي جهڙي
 آڌ ڪانهي ۽ سب کان پري آهي انهيءَ ڪري انکي
 بار برهم چون ٿا. ڏيهه ۽ هيءُ انهيءَ کان پري آهي ۽
 امن، هٿن، مٿي، ڪنن ۽ نين سيني اڻڪن بر واپاڪ
 آهي ۽ سيني کان پري نه آهي، سيني سان مليل به
 آهي ۽ سيني هي ڪرڻ وارو به آهي ورڻ ٿرڻ به
 آهي ۽ سيني ڪنن کي پوئتي نه ٿو. وڻ ٿرڻ ۽ علندڙ

جيئو ڀوت. پراڻي انهنجي اندر ۽ ٻاهر به آهي ۽ اهڙو سڪي
 آهي جو ڄاڻو نٿو وڃي انهيءَ ڪري پرميشور کي سڀ
 کان پري چون ٿا. هو سڀ ۾ واپاڪ ۽ سڀ کان نيارو به
 آهي. هي ارجن! تون اهو گيه مون کي سمجهه ڇڏهن
 ساري سنسار کي ناس ڪندو آهيان تڏهن منهنجو نالو
 گراسر چوندا آهن ۽ ڇڏهن وري سنسار کي پيدا ڪندو
 آهيان تڏهن منهنجو نالو اُپت ڪرڻا چوندا آهن ۽ سنسار
 جي اندر ۽ ٻاهر واپاڪ ٿي رهيو آهيان انهيءَ ڪري
 منهنجو نالو وٺندو چوندا آهن. سورج آڌ کان وٺي جيترا
 به نيجه وارا پدارت آهن انهن سڀني جي جوت تون
 مون کي سمجهه ۽ جيڪو انڌڪار آهي ۽ اڳيان آهي انهن
 کان پري آهيان. هي ارجن! اهو گيه جي ڄاڻڻ جو،
 گيان آهي انهيءَ گيان ڪري ڄاڻڻ ۾ اڃان ٿو ۽ هٿن
 سان وٺڻ به نٿو اڃان ۽ اکين سان ڏسڻ به نٿو اڃان ۽
 سڀني جي هردن ۾ آهيان. هي ارجن! ڪيترو ڪيتريءَ
 گيان گيه جو وستار مون توکي چڱيءَ برڪار ٻڌايو آهي.
 هي ارجن! منهنجا ڀڳت مون کي انهيءَ ريت ڄاڻي
 منهنجن چوڻن ۾ پريت لڳائين ٿا. هي ارجن! هاڻي
 پرڪرتي ۽ پرڪ جو وستار ٻڌ. **پرڪرتي (مايا) ۽ پرڪ**
 (جيو) انهن کي انادي سمجهه ائين سمجهه نه وڪار ۽
 گڻ پرڪرتيءَ مان اڻڻ ٿين ٿا. ڪاريه (سريو) ۽ ڪارڻ
 (اندرين) ان ڪري پرڪرتي چئجي ٿي ۽ سڪه ڏک جي
 يوگڻ جو ڪارڻ پرڪ چئجي ٿو. هاڻي درشانت ٻڌ.

ٿيندو. استري ۽ ٻين ڪٽنب جي ڀاتن سان موھ نہ رکي، مٿر ۽ شترو کي هڪ سمان ڄاڻي ۽ مون سان آئند
 ۾ رهي جئن پتور ٿا استري منهنجي پٽيءَ جي شيو ۾
 رهندي آهي ۽ پراڻي برش ڏي ٺهاري پندي به نہ آهي
 لجن منهنجا پڳت منهنجو ٿي سمن ڪن ٿا ۽ پٽي
 ڪنهن جو بہ نالو نہ وٺندا آهن ۽ جيڪو اهڙيءَ ريت
 موليٰ سان ٿئي ۽ ايڪائب ۾ وهي ۽ سنساري ماڻهن جي
 پرست نہ ڪري، هي ارحن! هي سڀ ساڌن مون اوکي
 گبان جي ڪري ڄا آهن. انهن ساڌن کان سواءِ ٻيو
 عڪي ڪري سو اڳائي سمجهه. جئن ڏيئي سو سامان
 لڻ، ڪمھ ۽ ناھ اهي سڀ ڪڏ ڪا ٿڌن ڏيئي ٻرلڊو
 ۽ گھر ۾ رکيو هوندو نہ اهو سڀ ڏسڻ ۾ ايندو سو گمان
 هڪڙو ڏيئي نيو. هي ارحن! گيم نہ مان آهيان انهيءَ
 ڪري منهنجو نالو گبان ڪم آهي. منهنجي ٻڌڻ ڪري
 عمن مرڻ کان پوءِ جتي ٿو. جئن اُور ٻيٺ ڪري
 ديهه اُروڙ ٿيندي آهي ٿيئن منهنجي گم روپ گيان
 ٻڌڻ ڪري اهر ٿي ٿو. گم انادي آهي منهنجي
 آد ڪانهي ۽ سڀ کان پري آهي انهيءَ ڪري انکي
 ٻار ٻرهم چون ٿا. ديهه ۽ جيءَ انهيءَ کان پري آهي ۽
 امن، هٿن، مٿي، ڪنن ۽ ٻين سڀني انگن ۾ واپاڪ
 آهي ۽ سڀني کان پري نہ آهي، سڀني سان مليل بہ
 آهي ۽ سڀني جي ڪوڙ وارو نہ آهي ورڻ ٺڳا بہ
 آهي ۽ سڀني ڳڻن کي پوکي بہ ٿو. ورڻ ٺڳا ۽ هلندڙ

جيو پوت پراڻي انهنجي اندر ۽ ٻاهر به آهي ۽ اهڙو سڪي
 آهي جو ڄاڻو نٿو وڃي انهيءَ ڪري پرميشور کي سڀ
 کان پري چون ٿا. هو سڀ ۾ وياپڪ ۽ سڀ کان نيارو به
 آهي. هي ارجن! تون اهو گيه مون کي سمجهه جڏهن
 سناري سنسار کي ناس ڪندو آهيان تڏهن منهنجو نالو
 گراسر چوندا آهن ۽ جڏهن وري سنسار کي پيدا ڪندو
 آهيان تڏهن منهنجو نالو اُتپت ڪرڻا چوندا آهن ۽ سنسار
 جي اندر ۽ ٻاهر وياپڪ ٿي رهيو آهيان انهيءَ ڪري
 منهنجو نالو وشنو چوندا آهن. سورج آڌ کان وٺي جيترا
 به نيج وارا پدارت آهن انهن سڀني جي جوت تون
 مون کي سمجهه ۽ جيڪو انڌڪار آهي ۽ اڳيان آهي انهن
 کان پري آهيان. هي ارجن! اهو گيه جي ڄاڻڻ جو،
 گيان آهي انهيءَ گيان ڪري ڄاڻڻ ۾ اڃان ٿو ۽ هٿن
 سان وٺڻ به نٿو اڃان ۽ اکين سان ڏسڻ به نٿو اڃان ۽
 سڀني جي هردن ۾ آهيان. هي ارجن! ڪيتر، ڪيتر گيه ۽
 گيان گيه جو وستار مون توکي چڱيءَ پرڪار ٻڌايو آهي.
 هي ارجن! منهنجا پگت مون کي انهيءَ ريت ڄاڻي
 منهنجن چرڻن ۾ پريت لڳائين ٿا. هي ارجن! هاڻي
 پرڪرتي ۽ پرڪه جو وستار ٻڌ. **پرڪرتي (ماڻا) ۽ پرڪه**
 (جهو) انهن کي انادي سمجهه ائين سمجهه نه وڪار ۽
 گپ پرڪرتيءَ مان ائين ٿين ٿا. ڪاريه (سرو) ۽ ڪارڻ
 (اندرين) ان ڪري پرڪرتي چئجي ٿي ۽ سڪه ڊڪه جي
 يوگپ جو ڪارڻ پرڪه چئجي ٿو. هاڻي درشتانت ٻڌ.

ٿيندو. استريءَ ۽ ٻين ڪٽنب جي ڀائرن سان موهند نه رهي، مٿيءَ شتريءَ کي هڪ سمان ڄاڻي ۽ مون سان آئند بر رهي جيئن پٺور ٿا استري ٻنهي ڀتيءَ جي شوا م رهندي آهي ۽ پراڻي پٺس ڏي ٺهاري ٻي نه آهي ٿيئن منهنجا پڳم منهنجي سمون ڪن ٿا ۽ اتي ڪنهن جو به نالو نه وٺندا آهن ۽ جيڪو اهڙيءَ ريت مولسان ٿئي ۽ اڳڪاٽ ٻي رهي ۽ سندساري ماڻهن جي ريت نه ڪري، هي اُرحن! هي سڀ ساڌن مون اوکي گمان جي ڪري ڇڏا آهن. انهن ساڌن کان سواءِ ٻيو ڪي ڪري سو اڳائي سمجهه. جيئن ڏيئي سو سامان ليل، ڪمپه ۽ باهه اهي سڀ گڏ ڪيا ٿڌهن ڏيئو ٻرلڌو ۽ گهر ٻي رکيو هوندو نه اهو سڀ ڏسڻ ٻي ايندو سو گمان هڪڙو ڏيئو ٿيو. هي اُرحن! گهر نه مان آهيان انهيءَ ڪري منهنجو نالو گمان نه آهي. جهنهي ٻڌڻ ڪري ڄمڻ مڙڻ کان پٺس جتي ٿو. جيئن اُمرس ٻيڻ ڪري ڊيهه اُروڙ ٿيندي آهي ٿيئن منهنجي گهر روپ گمان ٻڌڻ ڪري اُمر ٿئي ٿو. گه اٿاڌي آهي جهنهي آڌ ڪانهي ۽ سڀ کان پري آهي انهيءَ ڪري انکي ٻار ٻهه ٻيون ٿا. ڊيهه ۽ هيءَ انهيءَ کان پري آهي ۽ اسن، هٿن، مٿي، ڪنن ۽ نسن سيني الڪن ٻي واپاڪ آهي ۽ سيني کان پري نه آهي، سيني سان مليل به آهي ۽ سيني جي ڪرڻ وارو به آهي ورڇي ٺرڻ به آهي ۽ سيني ٽٽڻ کي پوکي به ٿو. وڻ ٽٽڻ ۽ هلندڙ

جي وشيء آواز ٻڌڻ، چپ جي وشيء ڪڍڻ
 منڊو سواد چڪڻ، ڪل جي وشيء ٽٽڻ و ڪڍڻ سڃاڻڻ.
 انهن مان ئي سارو سنسار ٺهيو آهي. هن سر بر روپي
 شهر جي جيڪا آبادي آهي سا ٻڌ. چڱيءَ شيء ڪاڻڻ
 جي اڇا ۽ منڊيءَ شيء ڪاڻڻ کان نفرت ڪڏهن سگه
 ڪڏهن ڏک انهن چئن جي هن ۾ آبادي آهي. هاڻي
 جن سادن ڪري منهنجو گمان ٿئي ٿو سي ٻڌ. پهرين
 ته نرمال رهي، پنهنجي پوڄا ۽ مهانتا نه ڪرائي گرو گسائين
 ٿي نه وهي، من وچن ۽ ڪرم ڪري سڀني جو شيوڪ
 ٿي رهي، پاڪڻ ڪري پدم آسڻ لاهي نه وهي. ٻڱهلي
 وانگر. اکيون ٻوڙي نه وهي جڏهن ماڻهو سمجهن
 ته هي ڪو وڏو سنت آهي. اندر واسنا ڪاڻڻ
 ۽ ٻهرڻ جي هجيس اهڙو پاڪڻي نه هجي.
 من وچن ۽ سر بر سان ڪنهنڪي ڏک نه ٿئي
 مطالب ته من ۾ ڪنهن سان براڻي نه رکي
 راڻيءَ سان ڪنهنڪي برو به نه چوي ۽ سر بر
 سان ڪنهنڪي ماري نه ۽ کيس جيڪو ڏک ٿئي
 تنهن سان به براڻي نه ڪري بلڪه ڏيرج ڌاري سڀ سان
 آڌين ٿي هلي ۽ جيڪو منهنجي گيان بڻائڻ وارو گرو
 هجي تنهنجي شيوا ڪري، پاڻيءَ ۽ مٽيءَ سان پنهنجي
 ديهه کي ٻوڙ ڪري، من ۽ اندرين کي پوڳن کان آداس
 ڪري ۽ اهنگار کان ڀري رهي، جيڪو براڻي
 هي سادن ڪري ٿو اهو جنم مرڻ آڌ ڏک کان مڪت

جاڻ. منڀي ڏيان ڪري ڪيتر ۽ ڪيتر گه ننڍي ڪي
 ڄاڻي ٿو اهو منڀي مٿ ڇو ڪان آهي. هاڻي ڪيتر
 ميڪا ڏيهه آهي انهيءَ ڇو وٽار ٿڌه هن ڏيهه جو لال
 ڪيتر بن شين مان ٺهي ٿو چنڊو وٽار رڪيڙون ڳڻن
 پرڪارن سان ڪيو آهي ۽ وڌن ڏ ڇو آهي. سرپر
 ڪيتر ۾ پنڌه ٿت آهن. آڪاش، ڀون، اڱامي،
 حل ۽ پوڏي. پوڏي ۽ پوڏي ۽ ڇو انس هن ڏيهه جو ماس
 آهي، جل ڇو انس وٽ آهي. اڱامي ۽ ڇو انس پيٽ ۾
 عزا اڱامي آهي، ڀون ڇو انس ساهه آهي ۽ آڪاش
 ڇو انس ٻولار آهي. اهي پنڌه ٿي مهاڀوت ڏيهه ۾ آهن.
 من، ڀٽ، چٽ ۽ امڪار آهي چار ٿي انٿهڪرن
 ۾ آهن. پنڌه گمان ڏنڊريون ۽ پنڌه ڪرم
 ڏنڊريون آهن. اکيون، ڪن، نڪ، چپ ۽ ڪل
 اهي پنڌه گمان ڏنڊريون آهن. هٿ، پير،
 گديا لڏگ ۽ ڳالهائڻ واري زبان اهي پنڌه
 ڪرم ڏنڊريون آهن. ٿيا يعني ڪل سا سيني اندر
 ۾ واپڪ آهي ۽ چپ ۾ ٻه گڻ آهن. سواد وٺڻ
 مهل گمان گڻ اٿس ۽ ڳالهائڻ مهل ڪرم گڻ
 اٿس اهي ڏهه ٿي ڏنڊريون آهن. پنڌه ڪان اندر
 جون وري پنڌه وشون آهن. اکيون ڪي وشيءَ
 ۱۰۰، (ڏسڻ)، نڪ ڪي وشيءَ ٻوڙ وٺڻ، ڪن

آڌ ياءُ تير هون

(ڪهتر، ڪهتر گم وياڳم يو گم)

ارجن شري ڪرشن يڳوان کي چوڻ لڳو ته هي

ٻريو! پر ڪرقي چاڪي ٿا

چون ۽ ڀر ڪم چاڪي ٿا چون؟

ڪهتر چاڪي ٿا چون ۽ ڪهتر گم

چاڪي ٿا چون ۽ گيان چاڪي

ٿا چون ۽ گم چاڪي ٿا چون؟

هي سوامي! ڪرپا ڪري انهن

سوالن جا جواب ٻڌايو. شري

ڪرشن يڳوان ارجن جا ٻيڙ

پريا سوال ٻڌي خوشيءَ مان

چوڻ لڳو ته هي ارجن! هيءَ جا ماڻهوءَ جي ديهه آهي

تنهنڪي ڪهتر چون ٿا. ڪيترو ڇو ٿا چون؟ جو هي جيڙ

جڏهن چوراسي لک جوڻيون پوڳي منس ديهه ۾ اچي

ٿو تڏهن چيئن ٿئي ٿو. ڪهڙو چيئن؟ ٻر ماتا کي

سيڙهي ٿو، هن ديهه کي ٻائي ڇڏا مندا ڪرم ڪري

ٿو ۽ پاپ پڇ جو ڦل ٻائي ٿو. ماڻهوءَ کان سواءِ

ٻين ديهه ڌارين کي نڪو پاپ آهي نڪو پڇ

آهي. مانسڪ ديهه گي پاپ پڇ ٿئي ٿو.

ڪهتر گم به انهيءَ کي ٿا چون جيڪو سر ٻر روپي

ڪيتر کي ڄاڻڻ وارو هجي. هي ارجن! اهو تون ۽ وٺي

ڪيڙي ڪامنا آهي. برھمڻ ساڳي ڳالھ ڪري ٿا. س.
 شري نارائڻ چوڻ لڳس ته هي برھمڻ! انهن کي گيتا
 جي ٻارھن اذياءَ جو پاٽ ڪري ٻڌاء ته انهن ٻنهي جو
 اڌار ٿيندو. تڏهن برھمڻ شري نارائڻ جي آستتي ڪئي.
 شري نارائڻ وري وٽڪنڪ ڏانهن روانو ٿيو ۽ برھمڻ
 ديو ۽ هي صدر ۾ اچي ديويءَ جي آستتي ڪئي.
 ديويءَ ٻوسن ٿي درس ڏنس. برھمڻ چيو ته هي ڪھڻ
 ڪھڻي! شري نارائڻ جيءَ آگيا ڏني آهي. تڏهن ديويءَ
 حس ته هي برھمڻ! تون هنن ٻنهي کي پاٽ ٻڌاء ته
 هنن هن جو اڌار ٿئي. تڏهن برھمڻ لمبھ ۽ ڪچريءَ
 کي وهاري گيتا جي ٻارھن اذياءَ جو پاٽ ٻڌايو. ٻڌڻ
 سان ٻنهي جي دل ۾ چٽي ۽ ديوتائن جي ديويءَ پائي ٿي
 وٽڪنڪ ڏانهن روانا ٿيا. ديوي ڏسي ٻوسن ٿي. برھمڻ
 کي چيائين ته هي برھمڻ! اڄ کان وٺي منھنجو نالو
 وٽسند ديوي ٿيو هن پاٽ کي ٻڌي اهڙا ٻائي به ڪم
 ٿي ويا آهن ۽ هن شهر جو راج مون توکي ڏنو. ايترو
 چئي ديوي انترڌيان ٿي ويئي ۽ برھمڻ پنھنجي گھر
 هليو ويو. سڪاند راجا کي گھر ۾ ڪا سٺان ڪانه ٿي
 ٿي ان برھمڻ کي گھرائي راجا کي ڏيئي ٻارڻ جهنگل ۾
 ٽپ ڪرڻ لاءِ هليو ويو ۽ برھمڻ سي الڪي لسي راج
 ڪرڻ لڳو. شري نارائڻ چوڻ لڳو ته هي لڄي! اهو
 گيتا جي ٻارھن اذياءَ جو مهاڻو آهي.

ات شري پگوت گيتا جي ٻارھن اذياءَ جو
 مهاڻو پورو ٿيو.

* ٻارهنن اڌ ياءُ جو موٽم *

شري نارائڻ چوڻ لڳو ته هي لچمي! دکن ديس ۾ هڪڙو سڪانند نالي راجا رهندو هو. انهيءَ جي شهر ۾ لمپت نالي ماڻهو رهندو هو. انجي هڪڙي ڪچريءَ سان سنگت هئي. اهي ٻئي ٻيٽا ديويءَ جي مندر ۾ وڃي شراب پيئن، ماس کائين ۽ پوڻ پوڻين. ڪو ڪٽي پيڻ ته هي ڇا ٿا ڪريو ته ان کي چون ته اسين ديويءَ جي پوڄا ٿا ڪريون. انهيءَ مندر ۾ هڪڙو برهمڻ رهندو هو، جو ديويءَ جي پوڄا ڪندو هو. هڪڙي ڏينهن برهمڻ ديويءَ جي آسٽي ڪئي ۽ ديوي پرسن ٿي چوڻ لڳس ته هي برهمڻ! جيڪي گهرڻو هجيئي سو گهر، برهمڻ چيو ته سڪ، ڏن ۽ سنتان ڏي. ديويءَ چيو توکي، سڪ، ڏن ۽ سنتان ڏيندس پر اول هنن ٻنهي جي مڪتيءَ جو اُٻاءُ ڪر. تڏهن برهمڻ نمسڪار ڪري پنهنجي گروءَ وٽ آيو ۽ اچي چيائين ته هي گرو! مون ديويءَ جي آسٽي ڪئي. ديويءَ پرسن ٿي سڪ، ڏن ۽ سنتان ڏني آهي پر چيو اٿس ته اول هنن ٻنهي جو اُڌار ڪر. تڏهن گروءَ چيس ته هي برهمڻ! اها ڳالهه وڃي شري نارائڻ کان پڇ. تڏهن شري نارائڻ پرسن ٿيس ۽ آڪاش مان آواز آيس ته هي برهمڻ! سمرو ڪر. تڏهن وري سمرو ڪرڻ لڳو. شري نارائڻ گرڙ تي سوار ٿي وٽس آيو ۽ چوڻ لڳس ته هي برهمڻ! تنهنجي

عستا کان آھو آھي سو مونکي ٻيارو آھي. ڇو اڃا رھت آھي، ٻولر آھي، ساوڌان آھي، ڇنڌا بنا آھي، سڀ سنڪلڻ جنھن لڀاڳ ڪبا آھن سو منھنجو پڳت آھي ۽ اھو مون کي ٻيارو آھي. ھو ھرڪ لٽو ڪري، ڇو دوپٺ لٽو ڌاري، ھو ڇنڌا لٽو ڪري، ھو اُمدون لٽو اڏي، ھو ٻلو ٻرو تياڳي ٿو سو پڳتيءَ سان ٻر ٻورو مونکي ٻيارو آھي. شترو مٿو، مان ايمان، لڏ ڳرمي، سڪ دڪ، مھڪ سمان پاو رکھڻو، جنھن سنگ چڏاو آھي، ھو ننڍا ۽ ساراه وقت ساڳيءَ ريت رھي ٿو، ڇو سڀ ئي راضي رھي ٿو ھو اسٽر ڄم وارو آھي، اھڙو مني پڳت مونکي ٻيارو آھي.

تات پوڄ

من کي نمر ٻر وکي سڀني ڪرمن جي ڦل ھو تياڳ ڪر. تياڳ جي ڪري حلدی شائتي پراپتي ٿئي ٿي. ھڪي ھن منھنجي چم اُڀدڻس ئي ھلڪ ڪن ٿا اھي مونکي البت ٻارا آھن. ٺرڱ پڳتي سرشت آھي ٻر ڏکي آھي. سرڱ پڳتي سولي آھي تھنڪري ٿون ٻھر ٻانھن سرڱ پڳتي ڪر پوءِ ٺرڱ پڳتي ٻاٺي ھت ايندي.

ات شري پڳوت گستا شري ڪرشن ارجن
سنبادي پڳتي ڀوگم ٺالي ٻارھون
اڌ ٻاءُ ٻورو ٿو.

۽ مون ۾ چٻٽ رکڻ ٿا، اهڙن کي مڙيو ڏوٻي سنسار ساگر مان آڻڻ جهڙو ٿاري وٺان ٿو. پنهنجو من مون ۾ لڳاءُ پنهنجي ٻڌي مون ۾ ڌار نه هن جنم کان پوءِ شڪ ٿي ڪونهي ته مون کي پراپت ڪندين. جي تون مون ۾ پنهنجو چٻٽ اسٽر نٿو رکي سگهين ته هي ڏنجهي! اڀياس يوگ سان مون کي پراپت ڪرڻ جي لڳا رک. اهڙي اڀياس ڪرڻ جي به سمر ٿي نه سارين ته سڀ ڪرم مون ۾ اڀرڻ ڪر ۽ منهنجي نيت ڪرم ڪندين ته به تون مون کي پائيندين. جي منهنجي نيت ڪرم ڪرڻ جيتري پڻ توکي شڪ ٿي نه هجي ته منهنجي شرط وٺي جتن ڪري سڀني ڪرم جو ڦل نياڳ ڪر. اڀياس مارگ (يعني چٻٽ جي ورتي ۽ کي روڪڻ جي ساڌنا) کان گيان مارگ (يعني سطر، ميٽ ۽ عمل ڪرڻ) بهتر آهي. گيان مارگ کان ڌيان مارگ (يعني آپاسنا) وڌيڪ آهي ۽ ڌيان مارگ کان ڪرم ڦل نياڳ ڇڏو آهي ڇو جو انهيءَ نياڳ کان پوءِ ثروت ٿي شانتِي ملي ٿي. جو ڪنهن به پراڻيءَ سان ڊوٻس نٿو رکي، سڀني جو متر، ڊيالو، ممٽا بنا، آهنگار رهند، سڄو دڪ ۾ هڪ سمان، ڪمياوان، سدا سنتوشي، يوگ ۾ رٿل، اندرين کي روڪي، دريڊ نشو و رکي، مون کي پنهنجو من ۽ ٻڌي اڀرڻ ڪري ٿو، اهڙو منهنجو پڳوت مون کي بيمارو آهي. جنهن کان اوڪ خفي نٿو ٿئي، جو لوڪن کان خفي نٿو ٿئي، جو خوشيءَ ۽ ڪروڌ، حسد، ڀڄڻ،

آڌياڻ ٻارھون

[ڀڳتي يوگ]

ارجن شري ڪرشن ڀڳوان کي چوڻ لڳو ته هي

ٻريو! هڪڙا ڀڳت منهنجو

سرڳڻ روپ هو ڌيان ڌري

منهنجي آپاسنا ڪن ٿا ۽

سڀا منهنجي آپاسي گهٽ

(نرڳڻ) سروب جو ڌيان ڌارين

ٿا، انهن بندي مان ڪهڙا يوگي

سربست چئجن ٿا؟ شري

ڪرشن چوڻ لڳو هي اوجھ!

ت ڌيان ڌري، مون من

لڳائڻ جي شردا سان منهنجي آپاسنا ڪن ٿا تن کي

آءُ سربست يوگي سمجهان ٿو. سڀ اندرون وس ۾

آڻي، هر هنڌ سمان پاڻ رکي جي ام، الڪ، اڇل، اکر،

گهٽ سرووپاي ۽ سڃاڻن سروب جي آپاسنا ڪن ٿا،

جي سڀني ڀرائين هي ڀلي ۽ رڻل رهن ٿا، سي ڀڳت مون کي

برابست ڪن ٿا، هن جو ڇت الڪ (نرڳڻ) ۾ لڳل آهي

تن کي وڌيڪ ڪشت ٿئي ٿو. ڏيهه ڌاريءَ کي الڪ

جي گت برابست ڪرڻ ڏکي آهي. پر ڀارت! جي من

مون ۾ رڻل رهي. سڀ ڪرم مون کي اڀڻ ڪري ڪو

چئو ٿي، منهنجو ڌيان ڌاري، منهنجي آپاسنا ڪن ٿا

هاڻي مان نارائڻ جي درشن ڪرڻ جو پياسي ٿيو آهيان.
 ڇڏهن مان نارائڻ جو درشن ڪندس تڏهن توهانجي
 ڪل جو آڌار ٿيندو ۽ اڪيه ڪل توهان جا ترندا.
 تڏهن راجا ڀيو نه چڱو ڀلا وڃ. تڏهن روان ۾ چڙهي
 و نڪن ڏي ويو ۽ انهي برهمڻ کان راجا يارهين آڌاءُ
 جو پاٽ سکيو ۽ من ۾ چيائين ته هاڻي پٽ يا ڌيءُ نه
 ڪانهي. پوءِ راجا سڀ نياڻ ڪري گيتا جو پاٽ ڪرڻ
 لڳو ۽ نلسيءَ ۾ پاڻي وجهڻ لڳو. ساڌو ۽ برهمڻ ويندا
 رهيا ۽ راجا به ٻرم ٻڌ کي پراپت ٿيو. شري نارائڻ
 چوي ٿو ته هي لچمي! اهو گيتا جي يارهين آڌاءُ جو
 مهاتم آهي.

ات شري ڀڳوت گيتا جي يارهون آڌاءُ جو
 مهاتم پورو ٿيو.

انھن تہی ترکارن جا پابی ترکر ویندا آھن ۽ عیگی
 سہی چوڻ لی دیا کڻ ٿا انھن کی اشومبد بگم جو
 قل ملی او. عی کیتی کعدڙ برعمڻ! مہدتی سراب
 کری لون مری کری پومف گبتدہن. انہی ۽ ریم پوم
 جڈھن پدھتی ہالیہ کری بس کڻی لڈھن برعمڻ چو
 نہ عی راجا! پچاڻو چوہن؟ لڈھن راجا چو نہ عی جو اذار
 کر ۽ مہدتی بت کی نہ عہنار. لڈھن برعمڻ پارھن
 اذباہ جو بات کرڻ لکرو. بات پورو کری پوم لی
 بات جو پالی اچا وڌائن نہ انہی ۽ مہل لی پوم عی
 داپہ پتی ۽ دپولا عی دپہ ورتائن. عیگی اگی عمو
 کاڌا هتائین انھن جو نہ اذار لیو ۽ راجا جو بت نہ الیو
 تر سالورو سروب پترپتی روم داری آئو. لڈھن انہی ۽
 پوم چو نہ عی راجا! لون پدھتو بت وٺ. جڈھن
 راجا بت سان ملی لکرو لڈھن پش چو نہ عی راجا!
 عہن کل م عکڙو کمالی عتی لہن عی کیتون لی
 کلن جو اذار ٿی او. عی راجا! لون پاڻ کمالی آھن.
 لڈھن راجا مومہ م ترعی جیس نہ عی بت! لون مولکی
 عکڙو ٿی ستر آھن. لڈھن بت چو نہ عی پتا!
 مان نہ کمترا پیرا تہنتو بت ۽ کمترا ٿی
 پیرا تہنتو پی ۽ ٿو آھمان. عی پوم دن آھن
 عہن مون کی مارو ۽ گتا جی پادہ ہڏن کری مہدتی
 مکتی لی آھن. عی پتا! لون کادہ پچتا نہ کر.

آڌ ڀاءُ يار هو

لاءِ ويو. انهيءَ جاءِ ۾ هڪڙو ڀوت رهندو هو تنهن ڀوت
 راجا جي پٽ کي ماري وڌو. نوڪرن وڃي راجا کي
 چيو ته هي راجا! تنهنجي پٽ کي ڀوت ماري وڌو آهي.
 اتي ويٺل برهمڻ چيو ته راجا! هل ته هلي ڏسون. اتي
 برهمڻ اچي چيو ته هي ڀوت! تون هن چواڪري تي
 ڪرپا ڪر ته هي چوڪرو اتي ۽ مان توکي يارهين اڌيءَ
 جو پات ٻڌايان ٿو جنهن جي ٻڌڻ سان تنهنجي به
 هڪئي ٿيندي. هيٿرا چيو اڳي ماريائين، انهن جي
 به هڪئي ٿيندي ۽ تون پنهنجي به ڳالهه ٻڌاءِ ته ڀوت
 چاڪا ٿيو آهين. تڏهن ڀوت چيو ته مان اڳئين جدم ۾
 برهمڻ هوس ۽ کيتيءَ جو ڪم ڪندو هوس اتي هڪڙو
 روڳي برهمڻ ٻنيءَ ۾ اچي ڪري پيو ۽ سندس بت مان
 رت وهڻ لڳو ۽ سرون سندس بت مان ماس پئي ويئي
 ڪاڌو ۽ مون ويٺي ڏٺو. ايتري ۾ هڪڙو برهمڻ اُتي آيو
 جنهن ڏٺو ۽ انهيءَ ڏسي چيو ته اڙي کيتي ڪندڙ
 برهمڻ! تون پاڻي آهين. ڏن ڀرڪارن جا پاڻي نوڪ
 ۾ ويندا آهن. هڪڙو ته ڪنهن کي چور ڦريندو
 هجي يا ماري ڏئي هجي ۽ نه ڇڏائي ته پاڻي آهي. ٻيو
 هڪڙو روڳي هجي ته ڪوئي ان جو وارڻ ڪونه هجي،
 هيءَ حالت ۾ جيڪو ان جي شيوا نه ڪري سو پاڻي
 ۾ ٿيون ڪنهن ماڻهوءَ کي ڀوت لڳل هجي ۽
 ٿي ڪيندڙ هجي ٻرڻو ڪڍي ته اهو به پاڻي آهي.

ارجن ! ٻريه ڪري تون مون کي پاڻي وڃيو آهين. تنهن
ڪري مان تنهنجو آهيان. تون مون منجهه آهين ۽ مان
تو منجهه آهيان. هي ارجن ! جو سڀ ڪرم مون کي
اربط ڪري آو، مون ۾ ليءُ لين ٿي وڃي ٿو، منهنجو
ڀڳت بڻجي ٿو، سنگ رجم ٿي ٿو ۽ سڀني پراڻين مان
دوبس ٻاءُ ٿو ڪري سو مون کي پراپت ٿو ڪري.

تات پرج

هي شري ڪرشن ڀڳوان ! منهنجي توکي وارون وار
لمسڪار آهي. هي ديوون جا ديو ! جيئن بنا پت جو،
متر متر جو، ٻريهي بيماريءَ جو ابراذ ڪيا ڪري ٿو،
اهڙيءَ ريت تون نه منجڻا ابراذ معاف ڪر.

ات شري ڀڳوت گمنا شري ڪرشن ارجن
سلبادي وشو روپ درشن يوگه نالي يارهون
آڌ ٻاءُ ڀورو ٿمو.

* يارهين آڌ ٻاءُ جو مڃاڻم *

شري نارائڻ چوي ٿو ته هي لڄمي ! تنهن ڀدرا نالي
عڪڙو شهر هو انهيءَ ۾ راجا سڪاند وڃندو هو ۽ اهو
شري نارائڻ ۽ لڄميءَ جي پوڄا ڪندو هو. عڪڙي
ڏينهن ڏهه ٻارنهن ساڌو شهر ۾ آيا ۽ اچي راجا وٽ
اچي رهيا. راجا جو پٽ پريات ويلي انهن جي درشن

جنهن جو آنت ڪونهي سو اهڙو ڀرم سروب ايشور
 تو ڏٺو آهي سو چار ويد جيڪو ٻڙهي تنهن کي به ڏ
 ڪنن آهي. يگيه ڪري توڙي پاٽ ڪري، تيروتن
 درشن ڪري، تپسيا ڪري، دان ڪري، پڇ ڪري
 به هي درشن ڪرڻ ڪنن آهي. هي ارجن! توکانسرا
 ڪنهن ٻئي هن منهنجي روپ کي نه ڏٺو آهي. هي
 ارجن! تون پڻ ڇڏي نريته ٿيءُ، منهنجو ڀريتوان ٿيءُ ۽
 من جي ڀويت مون ۾ رک. بس هاڻي منهنجو اڳيون
 سروب ڏس. سنجيه چيو ته هي راجا ڌرتراشترا شري
 ڪرشن پڳوان ارجن کي انين چئي ساڳيو چترپتي روپ
 ڏيکاريو. اهو روپ ارجن ڏسي ڏاڍو ڀوسن ٿيو ۽ چوڻ
 لڳو ته هي جنارتن! مان هاڻي ڏاڍو سانت ۾ آيو آهيان.
 شري ڪرشن پڳوان چوڻ لڳو ته هي ارجن! هي جيڪو
 سروب تو ڏٺو آهي سو ڏسڻ ڏاڍو ڪنن آهي. اهو
 منهنجو روپ ڏسڻ ڏاڍو ڪنن آهي. اهو
 روپ کي ڏسڻ لاءِ ديوتائن کي به ڪنن آهي. هن
 روپ مون توکي ڏيکاريو آهي. هي ارجن! جيئن تو
 مون کي ڀاتو آهي تيئن ڪنهن به ڪونه ڀاتو آهي. تو
 ڇا ڪاڻ ڀاتو آهي؟ جو تون منهنجو ڀرم پيارو پڳت
 آهين مون کان سواءِ تون ڪنهن ٻئي جو سمون نٿو
 ڪرين انهيءَ ڪري تو مون کي ڀاتو آهي. هنن اکين ۽
 ٻان جي اکين ٻنهي سان تو مون کي ڏٺو آهي. هي

جھڪي هلن ٿا تن سڀني جا سوامي آھيو ۽ سڀني جا
 ٻرم ڪرو آھيو. توهان جي سمان ٻيو ڪونهي. انهيءَ
 ڪري توهان ٻرم ايشور آھيو. توهان جي هن ديهه کي
 آشتالڪ لمسڪار آھي. هي ايشور! هائي توهان مون تي
 ڪر ٻا ڪراو. حمئن پتا پت جو، مٿر مٿر جو
 اپراڌ ڪما ڪندو آھي ۽ حمئن پتورن آستريءَ
 جو اپراڌ پتي ڪما ڪندو آھي حمئن منھنھا
 ۾ سڀ اپراڌ ڪما ڪريو.

هي اپراڌ! اڏو توهان جو روپ مون ڪڏهن ڪونہ
 ڏلو هو سو انهيءَ روپ کي ڏسي هي ٻريو! مان ڪسي
 وڻو آھان سو هي ڪريالو! هي داون ها دوا! هائي
 ڪر ٻا ڪراو نہ مون کي اڳيون ساڳو روپ ڏيکارايو.
 توهان جو روپ ڏاڍو سندر آھي ۽ مٿي لي مڪت
 رکيو آھي ۽ ڪنن ۾ ڪنڊل پيا آھن ۽ سندر گھنگھرون
 ٻرن ۾ پيا آھن، پتامي پل آھي، ٿلي ۾ مولن جي
 مالها پل آھي. هڪ هڪ ۾ ڇڙالو ڪمان، پتي هڪ ۾
 سنڪ ۽ سدرشن چڪو، نئن هڪ ۾ رت جي گھوڙن
 هي واڳ ۽ چولن هڪ ۾ چھوڪ آلو. هي وشو روپ
 هزار ٻانهن وارا! هائي مون کي ساڳو چتر اڳي روپ
 ڏيکارايو. ارھن جي ويٽي ٻڌي شري ڪرشن پگوان
 چوڻ لڳو نہ هي ارھن! وشو روپ مون توکي ٻرسن لي
 ڪري ڏيکارايو آھي. ڪڙو آھي سڀ کان پري آھي

جا سوامي آهيون ابناسي آهيون، ڏيهر کان پري آهيون،
 پري ڀرڻ آهيون، ويدن جي ڄاڻ وارا آهيون. توهانجو
 ڌام جيڪو گهر آهي ۽ نيچو آهي اهو سڀ کان پري
 آهي. انهيءَ ڪري ڀرم ڌام آهيون. هي ڀريو! ويوت
 وڃي به توهان آهيون. واپس، اڳتي، ورتل، چنڊرما،
 رڃاڻي ۽ وڏا پتاهه آهيون. هي ڀريو! توهانجي هڪ
 هڪ روپ کي منهنجو وارون وار نمسڪار آهي. هي
 ڀريو! توهان کي سڀني پاسن کان نمسڪار آهي توهان
 جي ڀل ويو ۽ پراڪرم جو ڪوئي اُٺ ڪونهي سڀني
 جي آندڙ ۽ ٻاهر توهان آهيون. هي سوامي! مون توهان
 کي پنهنجو متر ڄاڻين گهٽ وڌ ڳالهائون اٿم سو ڇا چيو
 اٿم؟ هي ڪرشن! منهنجو رت وٺي اچ. هي جادو!
 منهنجو هي ڪم ڪر. هي متر! منهنجي هيءَ نه هيءَ
 شيوا ڪر، انهيءَ کان وٺي جيڪي مون گهٽ وڌ توهان
 کي ڳالهائون آهي سو مون ئي ڏيا پالي ڪميا ڪريو. هي
 ڀريو! مون توهان کي ڪونه سڃاڻو هو نه توهان اهڙا ڪي
 مهان (وڏا) آهيون. مون اوهانجيءَ مهما کي نه ڄاڻو هو
 ۽ اڻ ڄاڻ هوس. هي ڀريو! جيڪا مون توهان جي
 ڪلندي ڪلندي اوڳيان ڪئي آهي ۽ توهان سان گڏ هڪ
 ئي آسٽ تي ويٺو آهيان، هي ڪرپانڌان! اها منهنجي
 اوڳيا ڪميا ڪريو. هي ڀريو! توهانجي مهما اُٿر اُٿار آهي!
 ڇوڻ ۽ لڪڻ کان پري آهي. هي ڀريو! استاور جيڪي
 هڪ هيٺ ٻيٺل آهن جيئن نه (وڻ ٺڻ، ٻهاڙ) آڏو ۽ جنگم

ڪند ڀريل آهي، تنهن ڪند ۾ حذر ڪرڻ جو پتا وٺڻو
 ٿي ڪري ۽ هيءُ ڪامنا اٿس ته جي ڪوئي منهنجي
 پٽ جو سر وڌيندو ته انهيءَ جو سر به ڏرڻي ۽ ٿي
 ڪرندو. اهڙو ته حذر ڪرڻ آهي ۽ ڪرڻ جو آهي سو سوڙج
 جو اوتار آهي انهن کان وٺي جيڪي نه ٻوڏا آهن سي
 تنهنجي مارڻ جا نه آهن. اهي مون اڳيئي ماري ڇڏيا
 آهن سو تون مٿن کي اٿي مار. سڄي راجا ڏرڻا شتر
 کي چوي ٿو ته ڪرڻي ارڃن جو مٿي ساڻ ڇاڻو آهي
 تنهن ڪري ان جو ٿاڻو ڪرڻي آهي، سو پگوان جا اهي
 وڃن اتي ارڃن تي هٿ جوڙي پڙ کان رهڻ ٿي شري
 ڪرڻ پگوان جي چرڻن تي ڪري ٻيو ۽ ٻي چوڻ
 لڳو، ته هي پگوان! اوهانجي سر ٻر جا جيڪي به اُڳ
 آهن ان تي انهن سڏن ۽ سنن جون سيالون وٺڻون
 آهن سي پاڻ ۾ اوهانجي مهما وٺڻا ٿاڻن. وٽڪڻ به
 توهان جي ديهه ۾ ٿو ڏسان وڏن وڏن راکسن جون
 سڀتان اوهانجي انهيءَ روپ کي ڏسي ڪنن ٿيون
 ۽ راکس اوهانجي ڏر کان ڪيڏانهن ڇو ڪيڏانهن
 پڇن ۽ ڪهڻي ڪوٽ سڏو اوهان کي ٻيا نمسڪار ڪن.
 توهان ڪهڙا آهيو؟ هن سسار جي اُتس ڪرڻ وارو
 جو توهان آهي تنهن جا به توهان ايشور آهيو ۽ سدائين
 آند روپ آهيو ۽ سڀني ديوتائن کان اڳي آهيو ۽ ايشور
 آهيو. سڀ ديوتائون ۽ سسار توهان جو ئي رچيل آهي
 ۽ توهان جي ديهه ۾ آهي. انهيءَ ڪري توهان جيڪي

نمسڪار آهي. هي سوامي! هاڻي بس ڪريو. هاڻي
 مان پرسن ٿيس. هي ٻريو! توهانجو انت مون ڏٺو ٿي
 ۽ آڌ هجي ته ڏسجي پر توهان پڻي نٿو سگهان. توهانجو انت
 جا وڃن ٻڌي شري ڪرشن پڳوان چوڻ لڳو ته هي
 ارجن! لوڪن جو ڪال مان ئي آهيان. هي جو مون
 وڏو روپ رکيو آهي سو انهن جي ناس ڪرڻ لاءِ رکيو
 آهي جيڪي دريودن جا يوڏا آهن تن سڀني کي مون
 ڪر ۽ هنن شترن کي ماري ڌرتيءَ جو راڄ ڪر. هي
 ارجن! جيڪو ڪي به ٻانهن سان دشمن کي ماري ٿو اهو
 راڄ کي پراپت ڪري ٿو. هي ارجن! يوڏا ته مون اڳيئي
 ماري ڇڏيا آهن. تون فقط نالي مائر ماريدين نه لوڪ
 چوندا ته هي سڀ يوڏا ارجن ماري. هي ارجن! هي يوڏا
 ڪهڙا آهن؟ پهرين دروڻا چاريه ڪهڙو آهي جيتري به
 تون شاستر وڌيا سڀو آهين تنهن به دروڻا چاريه وڏو
 آهي. اهڙو نه دروڻا چاريه آهي ۽ وري پيشم ڪهڙو
 آهي؟ جنهن کي پنهنجي پتا سانتهو جو ور مليل آهي
 ته هي پتر! جڏهن تنهنجي اڃا ٿيندي تڏهن تون مرندين.
 هڙو اڃا چاري پيشم به آهي. جلدوت ڪهڙو آهي؟
 تنهن جو پتا ڪرڪيتر به ويٺو ٿپ ڪري جتي پرسرام
 ڪند آهي. اهو ڪند ڪهڙو آهي؟ جڏهن پرسرام
 ڪيهر پيرا ڪترين کي ماريو هو، انهن ڪترين سان اهو

ڪسان ٿو. وري توهان ڪهڙا آهيو؟ آڪاش سان وڃي
 لڳا آهيو. ٿوري ٿوري ٽڪر ۾ ڪيئي سورج پرڪاش
 پيا ڪن، انيڪ توهانجا رنگ آهن ۽ انيڪ توهانجا نيتر
 آهن جن ۾ بركه هي وقت جهڙي اگني ڏسڻ ۾ اچي ٿي.
 هي ٻوڙو! اهڙو پيانڪ روپ ڏسي منهنجو سر اڀر ڪسي
 ويو آهي ۽ مان ذبح ۾ ڪري ٿو سگهان. هي پگوان!
 بس هاڻي مان محوش ٿيس. هي دهن ڊيال! هاڻي مولڪان
 دشانون ۾ پلجي ويئون آهن ۽ مون کي اها نه سڏڻي
 پوي نه پورب، پشچر، اتر ۽ ڏکڻ ڪيڏانهن آهن ۽
 شانت نه ٿئي اچي. هي جڳهه ها ڪرنا! هي جڳهه
 ها آسرا هاڻي بس ڪريو. مان اهو اوهان جو روپ
 ڏسي پرسن ٿيو آهيان. هيءُ ذرڙا شتر جي پٿرن هي
 جا سينا آهي تنهن ۾ مکيه ٻوڙا آهن اهي سڀ توهانجي
 مهاگنيءَ ۾ ٻولندا ڏسان ٿو. انيڪ ٻوڙن ها سر انهيءَ
 توهانجي ڏندن جي وچير اُٽڪيل ٿو ڏسان. هيئن ندين
 جو پاڻي ڏاڍي زور سان سمند ۾ اچي ٻوندو آهي تيئن
 هي سڀ ٻوڙا توهان جي منهن جي اگنيءَ ۾ ٿا اچي
 ٻون ۽ انهن جا پراڻ ٽڪري ٿا وڃن. مهاگنيءَ سان
 پريل جو توهان جو منهن آهي تنهن منهن سان ئي هن
 سنسار جي اُٻس ڪريو ٿا ۽ توهان هي ئيجه سان سنسار
 پيو آهي. هي حوالي سروب! اهڙو توهان جو منهن
 ڏسان ٿو جو هڪڙي پيانڪ روپ سان ساري سنسار
 کي ڀري ڇڏيو اٿو. هي دهن جا ديوا! توهانکي مڏهجي

ڪندا آهن تهڙيءَ ريت تمام بي اُنت توهانجو نيچ آهي
 ۽ توهان اُبداسي آهيو ۽ سڀ کان پري آهيو ۽ توهان
 ڄاڻي ڄاڻڻهار آهيو. اٺڪ پڙڪارن جي جا رچنا آهي
 تنهن ۾ پري پورن آهيو ۽ آڌ کان آڌ آهيو. ڌرم جي پالنا
 ڪرڻ وارا آهيو. اصل آهيو، توهانجي پل جو ڪوئي
 اُنت ڪونهي. توهانجا اٺڪ نالا آهن، اٺڪ سرار آهن،
 اٺڪ اکيون آهن، اٺڪ منهن آهن جن ۾ اُٺت ٿي
 پرڪاش ٿو ڏسان انهيءَ پنهنجي بيج ڪري ساري وشو
 کي پرڪاش ٿي ڪريو، آڪاش، ڌرتي ۽ پاڻال ۾
 توهانجو هڪڙو ئي روپ آهي. انهيءَ توهانجي روپ
 کي ڏسي ٿيئي لوڪ ڪسي ويا آهن ۽ ڪروڙين ڪرم
 توهان ۾ اچي پون ٿا ۽ ڪروڙين ڏيوتائون توهان جي
 اڳيان هٿ ٻڌي استيتي پيا ڪن ۽ پيا ڪنن ۽ ڪروڙين
 رکيشور، منيشور، سڌ سڌڪ توهان کان ڪنن پيا ۽
 توهان کان آشيرواد پيا گهرن توهان جي جڻ پيا ٻولائين
 ڪئين توهانجي استيتي ڪري توهان تي گلن جي ورکا
 پيا ڪن. توهان جي هن روپ کان سڀ لوڪ ڪنن
 ٿا، لوڪن کي منيشور پيا چون ته ڪنهن، ايشور پور
 ڏيائو آهي. اٺڪ شوجي ٿو ڏسان، اٺڪ سڌو ٿو ڏسان،
 توهانجي روپ کي ڏسي اچرج ۾ پيا پون. اٺڪ ٻانهون
 جن ۾ اٿاڻ پل ٿو ڏسان، اٺڪ پير، اٺڪ پيٽ، اٺڪ
 منهن جن ۾ مها پيانڪ ڏاڙهيون ٿو ڏسان. انهيءَ توهانجي
 روپ کي ڏسي اٺڪ لوڪ ڪسي ويا آهن ۽ مان به

سجھ چوي ٿو ته هي ڏرڻا شتر! جوڳسورن جو ايشور
 شري ڪرشن پگوان ارهن کي اهي وڃن جتي موج ۾
 اچي ڪري انهيءَ مهل ٿي پنهنجو ايسوري روپ ڏيکارڻ
 لڳو. جنهن سروي ۾ انيڪ منهن، انيڪ اکون، انيڪ
 روپ، انيڪ پوشڻ، انيڪ پرڪارن جا ڪپڙا ۽ گلي ۾
 انيڪ پرڪارن جون مالهاون ڏاڍيون خوشنودار پيل
 هيون، جنهن ۾ لکين سوره پرڪاش پيا ڪن سوانهن
 سورهن کان به پگوان جي وشو روپ جو پرڪاش وڌيڪ
 ڏالين جنهن ۾ لکين سنسار ڏالين ۽ ديون جو ديو
 جو شري ڪرشن پگوان آهي سو پاندون جي پتر ارهن
 ڏاڍو ته انهيءَ روپ کي ڏسي ڏاڍو اچرج ۾ پئجي واز.
 ارهن انهيءَ روپ کي ڏسي هت ٻڌي لمسڪار ڪيو ۽
 چوڻ لڳو ته هي ديون جا ديو شري ڪرشن پگوان! مان
 ٺوهائجيءَ ڏيهر ۾ انيڪ روپ ٿو ڏسان پر ٺوهان جو
 اٽل ڏسي نٿو سگهان. هي ٻريو! اهڙو جو ٺوهان جو
 روپ آهي تنهن ۾ سر به انيڪ آهن تن تي منڪ به
 انيڪ آهن جي سندر آهن ۽ هٿ به انيڪ آهن جن ۾
 سنڪ، چڪر، گدا، پدم به انيڪ آهن ۽ انيڪ پرڪاش
 ڪندڙ سورج ۽ چندرمان آهن. اهي ڪپڙا آهن، پهاڙن
 کان به وڏا آهن ۽ سڀئي پاسن ڏي ٺوهان جو ٿي پرتاپ
 ٿو ڏسان. انهيءَ ٺوهانجي ليجوان روپ کي ڏسي به
 ڏاڍو ڪنن آهي. اهو ڪهڙو آهي؟ جهڙيءَ ريت ڪا
 وڏي باهه نرلدي آهي ۽ جيئن لکين سورج پرڪاش

آڌ ياءُ يارهون

[وشو روپ درشن يوگم]

اُرجن شري ڪرشن يڳوان کي ٿو چوي ته هي ٻريو!

توهان پنهنجو ڳجهو-و پرتاپ
ٻڌايو سو توهان جي ڪرپا
سان منهنجو موه ناس ٿي ويو
آهي. سنسار جو انهن ٿيڻ ۽
ناس ٿيڻ مون چڱي ۽ ريت
ٻڌو آهي. هي ابناسي پرڪ!
توهانجي آتما جي مهما به
مون ٻڌي آهي. هي ٻريو!
هي پرشور! توهان جي ابناسي

آتما سان منهنجي ڀريت آهي سو توهان منهنجي ويستي
ٻڌو. پنهنجي ابناسي آتما جو درشن ڪرايو. اُرجن
جي ويستي ٻڌي شري ڪرشن يڳوان خوشيءَ ۾ اچي
ڪري چوڻ لڳو ته هي اُرجن! تون منهنجو روپ ڏس،
اٺڪ پرڪارن جا روپ ۽ سورج ۽ ڪنهن اُشوني ڪمار
ڪنهن هوائون مطلب ته سارو سنسار گڏ ڏس ۽ منهنجي
ديه ۾ استاور جنم ۽ جنمجي ڏس جي ٺوڪي اڀلا شاهجي
اهي به ڏس. هي اُرجن! انهن اکين سان ته ڪين ڏسي
سگهندين. انهيءَ ڪري ٺوڪي ڳجهيون گيان جون اکيون
ڏيان ٿو انهن اکين سان تون پريم ايشور کي ڏسندين.

ڪملي ٿي. ڪملي چيو ته هي هنس! تون ڪير آهين
 ۽ هڏانهن ڇو آيو آهين؟ هنس چيو ته مان برهما جو
 نوڪر آهيان، مونکي مانسرو ورتي مونن ڇڳڻ جو
 حڪم مليو ۽ مان اوڏانهن ٿي ويس رستي ۾ چيم ته
 شوجيءَ جو درشن ڪندو وڃان پر ٺهينجي مٿان نظر
 پوڻ سان اڇي مان ڪارو رنگ ٿي پيو ۽ هيٺ ڪري
 پيس. هنس چيو ته منهنجو ڪاري رنگ مان اڇو رنگ
 ٿئي ۽ تون نه اٿئي ۽ ڏيهه کان چئن اهڙو ڪو آڀاءُ ڪر.
 ڪمليءَ چيو ته گيتا هي ڏهين آڙيا جو ڪو ڀاءُ
 ڪري اٿو ڦل ڏئي ته مڪتي ٿيندي. پوءِ ٻنهي
 هڪڙي برهمڻ کي ويٺي ڪئي. برهمڻ سان ڪري
 گيتا هي ڏهين آڙيا جو ڀاءُ ڪري اٿو ڦل الهڪي
 ڏنو ته هنس ۽ ڪملي ٻئي ڏيو ڪيائون ٿي پڙهون
 ۽ هڪ ٻڌي برهمڻ کي نمڪار ڪري چيائون ته هي
 سوامي! توهان ڏن آهيو جو اسانکي هن ڏيهه کان ڇڏايو
 ۽ هاڻي اسانکي آشرواد ڏيو ته اسين ڏيو لڙڪ ڏي
 وڃون. تڏهن برهمڻ هڪي آشرواد ڏيئي چيو ته
 ٻرميشور جي ڪرپا سان ٻئي وڃي ڏيو لوڪ ٻراپس
 ڪريو. شري نارائڻ ٿو چوي ته هي ٻنهي! اهو گيتا
 جي ڏهين آڙيا جو مهاتم آهي.

ات شري پڳوت گيتا جي ڏهين آڙيا جو

مهاتم پورو ٿيو.

آډ یاغ یار هون

[وشو روپ درشن یوگم]

أرجن شري کرشن یځوان کي ټو چوي نه هي پريو!

توهان پنهنجو ځځه-و پرتاپ
 ٻڌايو سو توهان جي ڪرپا
 سان منهنجو موه ناس ٿي ويو
 آهي. سنسار جو اُٺن ٿيڻ ۽
 ناس ٿيڻ مون چڱي ۽ ريت
 ٻڌو آهي. هي ابناسي پرک!
 توهانجي آتما جي مهما به
 مون ٻڌي آهي. هي پريو!
 هي پوئوتم! توهان جي ابناسي

آتما سان منهنجي پريت آهي سو توهان منهنجي وينتي
 ٻڌو. پنهنجي ابناسي آتما جو درشن ڪرايو. ارجن
 جي وينتي ٻڌي شري کرشن یځوان خوشيءَ ۾ اچي
 ڪري چوڻ لڳو ته هي ارجن! تون منهنجو روپ ڏس،
 انيڪ پرڪارن جا روپ ۽ سورج ۽ ڪئين اُشوني ڪمار
 ڪئين هوائون مطلب ته سارو سنسار گڏ ڏس ۽ منهنجي
 ديهه ۾ استاور جنم ۽ جنمجي ڏسڻ جي توکي ايلاشاهجي
 اهي به ڏس. هي ارجن! انهن اکين سان نه ڪين ڏسي
 سگهندين. انهيءَ ڪري توکي ځځهيون ڳيان جون اکيون
 ڏيان ٿو. انهن اکين سان تون پريم ايشور کي ڏسندين.

ڪملي ٿي. ڪملي ڇو نه هي هئس! ٿون ڪم آهين
 ۽ هيڏانهن ڇو آيو آهين؟ هئس ڇو نه مان پرهما هو
 نوڪر آهيان، مونکي مالروور ٿي مونس جهڙو ڇو
 ڪم ملو ۽ مان اوڏانهن ٿي ويس رستي ۾ ڇير نه
 سوچي ۽ هو روشن ڪندو وڃان پر ٽهنجي مٿان نظر
 پوڻ سان اچي مان ڪارو رنگ ٿي پيو ۽ هٿ ڪري
 پيس. هئس ڇو نه منهنجو ڪاري رنگ مان اڇو رنگ
 ٿي ۽ ٿون نه انهيءَ ديهه کان چٽن اهڙو ڪو آڀاءُ ڪر.
 ڪمليءَ ڇو نه گهٽا هي ڏهن اڏياءَ هو ڪو ڀاءُ
 ڪري اٿو ڦل ڏئي نه مڪتي ٿيندي. پوءِ ٻنهي
 هڪڙي برهمڻ کي ويهتي ڪئي. برهمڻ سنان ڪري
 گيتا هي ڏهن اڏياءَ هو ڀاءُ ڪري اٿو ڦل الهڪي
 ڏنو نه هئس ۽ ڪملي پئي ديو ڪهاڻون ٿي پيون
 ۽ هٿ ٻڌي برهمڻ کي نمڪار ڪري ڪهاڻون نه هي
 سوامي! نوهان ڏن آهيو جو اسانکي هن ديهه کان ڇڏايو
 ۽ هاڻي اسانکي آشرواد ڏيو نه اسن ديو لوڪ ڏي
 وڃون. ڏهن برهمڻ هڪي آشرواد ڏيئي چيو نه
 ريشور جي ڪرپا سان پئي وڃي ديو لوڪ پراپت
 ڪريو. شري نارائڻ ٿو چوي نه هي لڳي! اهو ڪيا
 عي ڏعين اڏياءَ هو مهاڻ آهي.

ات شري پڳوت گهٽا جي ڏهن اڏياءَ جو

مهاڻم پورو ٿيو.

* ڏهين آدياء جو مواظم *

شري نارائڻ چوي ٿو ته هي لچمي! ڪٽلاش پرست
 تي شوجي ۽ پاروتيءَ گلن جي ويٺي سونهن ڏئي ته
 ايتري ۾ هڪڙو هنس شوجيءَ جي درشن لاءِ آيو.
 هو هنس برهما جو نوڪر هو ۽ برهما جي لوڪ مان
 انسروڙ ۾ گلن جي خوشبوءِ لاءِ آيو پر اڃا انهيءَ تلاءَ
 جي مٿان آيو مس ته هڪڙي گل جي ڏسڻ ڪري هنس
 ڪارو ٿي ويو ۽ آڪاش مان هيٺ ڪري پيو. شوجيءَ
 گڻن کي حڪم ڏنو ته وڃي ڪٿي اچوس، جي هنڪي
 ڪٿي آيا. هنس چيو ته هي سوامي! مان نٿو سمجهان ته
 منهنجي ديه ڪاري چوڻي آهي؟ اُتي آڪاش وائي
 ٿي ته هي ڀولائڻ! انهيءَ جي وارتا ڪمڻيءَ کان ٻڌو
 ايتري ۾ هڪڙي ڪمڻي آئي ۽ چيائين ته هي سوامي!
 مان توهان کي اڳئين جنم جي ڳالهه ٻڌايان ٿي. اڳئين
 جنم ۾ مان اڀيرا هئس ۽ منهنجو نالو پدماوتي هو.
 هڪڙو برهمڻ گنگا تي سنان ڪري گيتا جي ڏهين
 آدياءَ جو نت نير سان پات ڪندو هو. اُنجي پرتاپ
 ڪري اندر ديوتا جو آسڻ لڏڻ لڳو. اندر خيال ڪري
 ڏنو ته هڪ برهمڻ گيتا پائي آهي، انهيءَ ڪري منهنجو
 آسڻ لڏيو آهي. تڏهن اندر مون کي گهرائي حڪم ڏنو
 ته تون وڃي هن برهمڻ جي پات ۾ پنگ وجهه. مان
 برهمڻ وٽ ويس ته منهنجو انگ برهمڻ جي انگ سان
 لڳي ويو. برهمڻ مون کي سراپ ڏنو ته هي پاپ! تون

ڪمبا آءُ، سار ويد (مترن) ۾ پوهمت (وڏو متر)
 آءُ، چندن ۾ گايٽري چنڊ آءُ، مهسن ۾ ٺاهري آءُ،
 مدن ۾ بسنت آءُ، چل ڪندڙن ۾ چل آءُ، لڳسون
 جو ٽپج آءُ، جيءُ آءُ، فسچو آءُ، سڄي پاروان هي
 سچاڻي آءُ، يادون ۾ واسديو آءُ، پاندون ۾ ارڇن
 آءُ، منهن ۾ وياس آءُ، ڪون ۾ آشنا شڪر آءُ،
 راعائن جو ڏنڊ آءُ، جڻ ملندڙن هي اڃا واري راڄ
 دهتي آءُ، ڳجهه ڳالهه رکڻ لاءِ مان آءُ، ڳالهين جو
 گمان آءُ آهيان.

هي ارڇن! سڀني پراڻين جو ٻج آءُ آهيان ۽ اهڙي
 ڪا، شيءِ ڪانهي ها مون کان سواءِ لکي سگهي، هي
 شترن ها ڏهڪاو! منهنجي عجيب ويولين جو اٽل
 ڪونهي، هي نه پنهنجن ويولين جو مٺ ٿورو وستار
 ٻڌايو اٿي مان. آءُ نه رڳو پنهنجي هڪڙي اٽل (ڌڙي)
 جي ڪري سڄي جهڪ ۾ ويائي رهيو آهيان.

نات پرج

هي ارڇن! سڀني پراڻين جي هڙدي ۾ رهل آما
 مان آهيان. مون کان ڪا به ڳالهه ڳجهي نه آهي ۽ سڀني
 ۾ تون مون کي ڄاڻ.

ات شري پڳوت گهتا شري ڪرشن ارڇن
 سنڀادي ويوتي يوگه نالي ڏهون
 آڌ ڀاءُ ڏورو ٿهو.

چيٽن آڌ آهيان، دڌون ۾ شڪر آڌ آهيان، يڪس
 ۽ ڊاڪس ۾ ڪڍو آڌ آهيان، وسن ۾ اڱڻي آڌ
 آهيان، ڀرڻن ۾ مورو ڀرڻ آڌ آهيان، هي ڀارت!
 ڀروھتن ۾ مکي، ورھسپتي آڌ آهيان، سيناپتين ۾
 ڪارڪ سوامي آڌ آهيان، سروورن ۾ ساگر آڌ آهيان،
 مها رشين ۾ ڀوڳو آڌ آهيان، شبدن ۾ هڪ اکر اوم
 آڌ آهيان، بگين ۾ جپ يگيم آڌ آهيان، اڇل (بينل)
 پڌارڻن ۾ هماليہ آڌ آهيان، سيني وڻن ۾ ڀڀل آڌ آهيان،
 ديو رشين ۾ ڦارد آڌ آهيان، ستنن ۾ ڪڀل مني آڌ
 آهيان، هالنن ۾ اڌراوت آڌ آهيان، منشن ۾ راجا آڌ
 آهيان نانگن ۾ شمش ناندگم آڌ آهيان، جل پراطين ۾
 ورن آڌ آهيان، پترن ۾ ارجمان آڌ آهيان، سزا
 ڏيندڙن ۾ جم آڌ آهيان، دڻين ۾ ڀرھلاد آڌ آهيان،
 ڳڻپ ڪندڙن ۾ ڪال آڌ آهيان، ڀسن ۾ شمنھن آڌ
 آهيان، پکين ۾ گورڙ آڌ آهيان، ڀوئر ڪندڙن ۾ هوا
 آڌ، هٿيار ڌاريندڙن ۾ ڀوسراھ آڌ، مڇين ۾ ماڏڱو
 مڇ آڌ، ندين ۾ گنگا ندي آڌ، هي ارجن! سرڀشتن
 جي آڌ، انت ۽ وچ آڌ، وڌيائن ۾ اڌياتمڪ وڌيا آڌ،
 واد وواد ڪندڙن ۾ واد آڌ، اکرن ۾ الف (ايشور)
 آڌ، ابداسي ڪال آڌ آهيان ۽ سروويائي پاليندڙ ڀن
 آڌ، سيني کي ماريندڙ ڪال آڌ، چيڪي انڀن ٿيڻو
 آهي تنھن جي اڻپتي جو ڪارڻ آڌ، ناري جائيءَ جي
 نالن ۾ ڪيرڙي لڇمي، وائي، سمرتي، ٻڌي، ڌيرج ۽

سڀ کي ٻڌايو ٿا ۽ ڪج به نه لکايو ٿا ۽ پنهنجيءَ آلهي
جي مهيا ٻڌايو ٿا جنهن مهيا ڪري پورو آهي. هي
سارو برعبد جو آهي آلهيءَ به وڻ ٿي ٿو ۽ منهنجي
انڪر ٿي ڪارڻ ها هيرو رهن ٿا هي آهي توڻائي ڏيها
کي ڏسي آستي به ٿي ڪري سگهن ٿي توڻائي نام
هو ئي سمجهن ڪن ٿا. هي پورو توڻائي مهيا آهي
هي پورو آهي توڻائي مهيا ٻڌي مونکي ڏو ٿو ٿي
ڪري ڪري پنهنجي مهيا وٽان سان ٻڌايو ته مان
ڏسان ته توڻان ڪيتري مهيا ها ڏئي آهي. اڃان
هي اها وٽي ٻڌي شري ڪرڻ پگوان پورو لڳو نه
هي اڃان! مان توکي ڏيئي وڃي ٻڌايان ٿو. پوءِ
پنهنجي ساري وٽان هو ڪو اهو ڪوئي ڪوئي ڪو
دوستانه ٿي. هنن ڪو ڪو ڪو ڪو ڪو ڪو ڪو
ڪي ۽ انهيءَ ملڪ به ڪي وڏا شهر هنن ٿي ها
ماڻهو ٻڌجن به اچن. انهيءَ وٽ پنهنجي سڄي وٽان
هو ڪو اهو ڪوئي. اوري م اورو وٽان ٿي. هي
اڃان! ساري سڀار هو آلهي توڻان مونکي ڄاڻ ۽ سڀني
هي ڪرڻ به مان آهيان سڀني هي آڻ، وڃ ۽ اهو
مان آهيان. اها نه ساري مهيا اوري به پير هائي ٿي
۽ ظاهر پوڻاب ٿي. حويلن به ٿي جوڙج آڻ آهيان،
وايو (عوان) م مويج وايو آڻ آهيان، ڪيترن م
چندرما آڻ آهيان، وڏن به سام وڏن آڻ آهيان، ديون
به ٿي آڻ آهيان، ٿي وڏن به من آڻ آهيان، پراڻن به

۽ پريت سان منهنجو ڀڄڻ ڪن ٿا ۽ مان انهن کي ٻڌ
يوگ دان ڪريان ٿو سو ٻڌ يوگ ڪهڙو آهي؟ جنهن
کي پاڻي مون کي اچي ملن ٿا. هي ارجن! انهن تي مان
ٻي به ڪرپا ڪريان ٿو سا ڪهڙي؟ انهن جي هردي
۾ گيان جو ڌڻو ٻاري روشن ڪريان ٿو. انهيءَ روشنائيءَ
ڪري انهن جي جيوڙ ٻڌ جو ناس ٿئي ٿو. جيوڙ ٻڌ ڇا
کي ٿو چئجي سو ٻڌ. ڪڏهن خوش ٿيڻ ۽ ڪڏهن
رنج ٿيڻ اهڙي ٻڌ سندن ناس ٿي ويندي آهي. اهي
وڃن ٻڌي ارجن چوڻ لڳو ته هي شري ڪرشن يگوان!
تون ٻار ٻرهم آهين. هي ٻريو! تون ئيچسوي آهين ۽
وڪنت ڌام. منهنجو گهر آهي. تون ٻوڙ آهين ڇاڪاڻ
جو منهنجن چرڻن مان شري گنگا کان وٺي ٻيا نيرت
نڪتا آهن جي سڀ کي ٻوڙ ڪن ٿا. تون سڀ ۾
وياپڪ آهين، آد کان آد آهين ۽ گجهو آهين ڪنهن
به توکي ڏٺو ڪونهي، توهان سڀني کي ڏٺو آهي.
توهين سڀني ديوتائن جا ديو آهيو، جنم مرڻ کان
پري آهيو ۽ سڀني جا ايشور آهيو. هي ٻريو! جنهن
جي جيتري ٻڌي آهي اهو اوتري توهانجي مهما ڳائي
ٿو پر جيتري توهانجي مهما ۽ پرتاپ آهي انهيءَ کي
نڪو ديوتا نڪو رشي مٺي نڪو ٻيا ڄاڻن وارا آهن.
هي ٻريو! پنهنجيءَ مهما کي توهان پاڻ ئي ڄاڻن وارا
آهيو. توهان ڪهڙا آهيو؟ هي ٻريو! توهان پنهنجيءَ
شڪتيءَ سان سڀ ڪنهن ريت ڄاڻو ٿا ۽ پنهنجو پرتاپ

اندر يون جيتڻ، سڪ دڪ، هٿ نه هٿڻ، ٺر پٺ، هڪ
 رس ٿيڻ، ٿيسيا، دان، جس، ننڊا، ڪوڙ اهي سڀ
 ڳالهون ماڻهن ۾ آهن. هي ارحن! مان انهن کان پري
 آهيان جهن ريت مان سڀ کي پيدا ڪريان ٿو سو ٻڌ.
 مان جو وشنو پڳوان نارائڻ آهيان سو منهنجي ناپ ڪنول
 مان ٻوڙها پيدا ٿيو. ٻوڙها جي اڇا مان سڀ رشي ۽
 چار مٽي پيدا ٿيا. ستن رشن ۽ چئن مٽن مان ديو ٺاهون
 ۽ ديو ٺاهڻ مان ماڻهو ۽ ماڻهن مان راکس، دلمت ۽
 ٻي ٻرجا پيدا ٿي. هي ارحن! سارو ئي سنسار انڪ
 پرڪارن ۾ ٿي وڌيو آهي انهن سڀني جو ڪو ٺاڻون
 مونکي ڄاڻ. جيڪي مونکي اهڙو سمجهن ٿا انهن کي
 نسل ٻوڙ ملي ٿو. انهيءَ ۾ ڪو ئي شڪ نه آهي.
 هي ارحن! مان ڪيترائي واکرا آهيان پر ڪيترائي ڪڏهن
 باسٽ ٺاهيندو نه مٽي رمن مان آڻيندو. جيڪڏهن
 مٽي زمين مان نه آڻي نه باسٽ ڪڏهن نه ٺاهي سگهندو
 مان ڪهڙو آهيان؟ هيءَ جيڪا سرشتي ٺاهيان ٿو سا
 پاڻ مان ئي ٺاهيان ٿو. منهنجا يگت منهنجي اهڙيءَ
 شروڙا مان منهنجو پڄڻ ڪن ٿا. هي ارحن! من جو
 نسل چتر ورن ۾ رکن ٿا. هي ارحن! منهنجيءَ پرست
 ۾ پراڻ ڏين ٿا ۽ سارو جو ڪو به خيال انهن کي ڪونهي
 ۽ اڳڪٿي ۾ منهنجو سمون ڪن ٿا ۽ ڪٿا ڪيئن ٻڌن
 ٿا. جيڪي منهنجي ڪٿا ٻڌن ٿا، انهن ۾ مان پاڻ وڃي
 وهان ٿو. اهي منهنجي ڪٿا ٻڌي شانت سڪ پائين ٿا

آڌ ڀاءُ ڏهون

[وڀو ٿي ڀوڳ]

شري ڪرشن ڀڳوان چوي ٿو ته هي ارجن! تون

منهنجا ڀرم وڃن ٻڌ. انهيءَ
لاءِ ته توکي ٻڌڻ جي ڏاڍي
سڪ آهي سو مان تنهنجي
ڪلياڻ لاءِ چوان ٿو. هي ارجن!
جيڪا منهنجي مهما آهي ۽
پرتاپ آهي. انهيءَ کي تون
چڱيءَ ريت ڄاڻين ٿو. مان
سڀني ديو تائن جي آڌ آهيان
هي سڀ ديوتا مون مان پيدا

ٿيا آهن ۽ منهنجو ئي روپ آهن. چو ته هيءَ ڳالهه
پرست آهي ته جيڪو جنهن مان پيدا ٿئي ٿو سو پيدا
ڪرڻ واري جي ڳالهه ڪيئن ڪندو. جيئن باغيچي
منجهه مالهي وڻ ٻوڪي ٿو ته انهن وڻن کي مالهيءَ جي
ڪهڙي خبر پوندي نيشن پت کي پيءُ جي ڄمڻ جي
ڪيئن خبر پوندي؟ رشي مني جو منهنجو پرتاپ نٿا
ڄاڻن سو پرتاپ ٻڌ. مان ڄمڻ مړڻ کان پري آهيان،
مان سڀني جو ايشور آهيان. جيڪو مون کي اهڙو ڄاڻي
ٿو سو گياني پرش سڀني ڀاڻن کان مڪمل ٿئي ٿو. هي
ارجن! ٻيو ٻڌ. گيان، نر موهتا، ڪميا، سچ ڳالهائڻ،

تي ٻالهيون وٺي ٻڌايون ته ايتري ۾ انهن ٽيئي جي
 ۽ ٻه ڇڏي ۽ انهيءَ ۾ل تي ڏيولائن جي ۽ ٻه ڌاري
 روان ۾ ڇڙهي وٽڪڻ ڏانهن روانا ٿيا. ويدي ويدي
 رستي ۾ ڏيولائن روڪي ڇڏين ۽ چوڻ لڳن ته توهان
 اهڙو ڪهڙو ٻچ ڪيو آهي جنهن ڪري اهڙو جلد ۽
 تڪو وٽڪڻ ڏي ٿا وڃو؟ ٿيڻ جو سنان، ورهه
 ٿيسا ۽ دان انهن مان توهان ڪو به ٻچ ڪونه ڪيو
 آهي جنهن ڪري هي ٿل توهان کي ملي ۽ لڪا
 شري نارائڻ پگوان هي پگتي ڪئي آهي. توهان ڪهڙي
 ٻچ ڪري وٽڪڻ ٿا وڃو؟ تڏهن انهن چيو ته اسان
 هڪڙي برهمڻ کان گيتا جو اڌ شاوڪ ٻڌو آهي ان
 جي پرتاب ڪري اسان وٽڪڻ ٿا وڃون. تڏهن
 ڏيولائن ٻڌي چيو ته گيتا جو اهڙو پرتاب آهي جنهن
 هي ڪري اهڙا ٻچ جوڻ وارا به مڪتيءَ کي ٻائين
 ٿا. هو ٽيئي وڃي وٽڪڻ ٻهتا. شري نارائڻ ٿو چوي
 ته هي لڄي! اهو گيتا جي نالن اڌياءَ جو مهاتما آهي.

ات شري پگوت گيتا جي نالين اڌياءَ جو
 مهاتما پورو ٿيو.

ڏاڍي تر دٻا هئي. هو ڪڏهن به دان پڇ نه ڪند
 هئي ۽ مٿي کانپوءِ وڃي پوئو ٿي. سمي پڇاڻان ٻره
 به مري وڃي پوت ٿيو. هڪڙي ڏينهن پوئو پنهنجي
 مڙس پوت کان پڇيو ته توکي پنهنجي اڳئين جنم جي
 خبر آهي؟

تڏهن ان جي مڙس پوت چيو ته هاڻو مون کي خبر
 آهي. مان اڳئين جنم ۾ برهمڻ هوس.

تڏهن پوئو چيو ته تو اڳئين جنم ۾ ڪهڙو پڇ ڪيو
 هو جنهن ڪري توکي اڳئين جنم جي خبر ٿي پوي.
 تڏهن پوت چيو ته مون اڳئين جنم ۾ ڳيٽا جو آڌ
 بلوڪ ٻڌو هو. تڏهن وري پوئو چيو ته اها ڳيٽا ڇا
 آهي ۽ آڌ شلوڪ جو ارت ڇا آهي جنهن جي ٻڌڻ
 ڪري توکي اڳئين جنم جي خبر ٿي پوي. تڏهن پوت
 چيو ته مون ٻيو ڪوبه پڇ ڪونه ڪيو آهي. هڪڙي
 ڏينهن ارجن شري ڪرشن ڀڳوان کي چيو ته هي ڀڳوان!
 جيڪي ڳيٽا جي نائين آڌ ڀاءُ ۾ لکيل آهي سو مون کي
 ٻڌايو. جو مون ٻڌو هيو، اهي ئي ڳالهيون پوئو پڇيون
 جي پوت ٻڌايس. انهيءَ ڳالهين ڪندي اهو ٻريٽ
 نڪري آيو. تڏهن انهيءَ چيو ته هي پوئو! تون اهي
 ئي ڳالهيون وري پوت کان پڇ. تڏهن پوئو وري
 پنهنجي مڙس کان پڇيو ته اها ڳيٽا ڇا آهي، آڌ شلوڪ
 جو ارت ڇا آهي ۽ اهو ڪرم ڪهڙو هو جنهن جي
 ڪري اڳئين جنم جي توکي خبر ٿي پوي؟ پوت اهي

ويندو آهي. انهيءَ ريت مونسان ملي هڪ ٿي ويندين.
 ”اوم ٺهو ڌارا ڏن“ اهو به منهنجو منتر آهي.

تات پرج

هي آرحن! جيڪو ماڻهو شد چت رکي، سڄي
 پاونا سان مونکي ڪجهه اُڀڻ ڪري ٿو سو مان ٻرڻ
 سان ولان ٿو. مانکا ڏيهر ڪڪا ٺوڪي ملي آهي ان
 ۾ ٿون منهنجو سمجھ ڪر. جيئن باهه ڪاٺين کي ساڙي
 ناس ڪندي آهي تنهن منهنجو ڀڄڻ پاڻين کي ساڙي
 ناس ڪندو آهي. تنهن ڪري هر وقت منهنجو ئي
 ڀڄڻ ڪر.

ات شري پڳوت گمٽا شري ڪوشن آرچن

سببادي راج وديا راج گهه ڀوگه نالي

ٺاڻون اڌ ياءُ ڀورو ٿيو.

* ٺاڻين اڌ ياءُ جو مهاٿر *

شري نارائڻ چوي ٿو ته هي لڄي! دڪن ڏيس ۾
 پاو سرما نالي هڪ شودر رهندو هو. هو ڏاڍو ٻاٻي
 هو. ڏهاڙي شراب ۽ ماس کائيندو هو ۽ جوڻا ڪندو
 هو ۽ چوري به ڪندو هو ۽ ٻارن لستين سان سنگ
 ڪندو هو. هڪڙي ڏينهن شراب پيئندي پيئندي
 مري وڌو ۽ رڄي ٻرمت ٿيو. هڪڙو ٻرهن ۾ انهيءَ
 شهر ۾ رهندو هو. هو ڏينهن جو شهر مان بکيا ڪري
 اچي پنهنجي لستريءَ کي ڏيندو هو پر انجي اسٽري

ڀڄن جي اڳيان پاپ ڪهڙي شيءِ آهي؟ جيئن
 ڪاٺين جي ڍڳهه کي باهه ساڙي ناس ڪندي
 آهي تيئن منهنجو پڄن به پاڻن کي ساڙي
 ناس ڪري ٿو ۽ انهيءَ مهل ئي ڌرماتما ٿئي ٿو ۽
 شانت پد کي پائي ٿو. هي ارجن! مانڪم ديهه توکي
 ملي آهي انهيءَ ديهه به منهنجو سمرن ڪر.
 هي ارجن! هاڻي مانڪم ديهه جو بيان ٻڌ. مانڪا
 ديهه ڪهڙي آهي جا سدائين نه آهي. ناس ٿيڻ واري
 آهي جا ڪنهن به مهل ناس ٿي وڃي ٿي ۽ رت پونءِ
 جو گهر آهي. هڏا ۽ ماس پيو جيڪي به آهي اهي
 سڀ اشد آهن. اهي نه مانڪا ديهه جا اوڳا آهن. هاڻي
 هن ديهه جا ڳا ٻڌ. جڏهن هيءُ جيءُ پڪندو پٽڪندو
 مانڪا ديهه به اچي ٿو تڏهن منهنجي سڃاڻڻ جو ڳيان
 پائي ٿو ۽ مونکي سڃاڻي منهنجو پڄن ڪري ٿو ۽ منهنجي
 پڄن ڪري اُبناسي پد پائي ٿو. منهنجي پد کي سڃاڻڻ
 واري هيءُ مانڪا ديهه ئي آهي. اها نه هنجي مهما
 چيم. انهيءَ ڪري هي ارجن! هيءُ مانڪا ديهه توکي
 ملي آهي انهيءَ به تون منهنجو پڄن ڪر ۽ من جو نسڇو
 مون به رک. منهنجو پڳت ٿيءُ. منهنجي پوڄا ڪر ۽
 مونکي نمسڪار ڪر ۽ هن ريت منهنجو سمرن ڪر
 ”اوم نمو پڳوتي واشديو ايم نهم“ انهيءَ پڄن
 ڪري مونکي ائين ملندڙين جيئن پاڻيءَ سان پاڻي ملي

آهن. هي ارحن! سڀني بگين هي پوڳڻ وارو مان
 آهيان ۽ سڀني بگين جو ايسو مان آهيان. هي مونکي
 اهڙو ايسو ٿا سمجهن اهي ڄڻ ۽ مون ٿا. هي ارحن!
 هاڻي نياءَ جي ٻالھ ٻڌ. جيڪي ديوتاڻن جي پوڄا
 ڪرڻ وارا آهن اهي ديوتاڻن جي لوڪ ۾ وڃن
 ٿا ۽ پٿرن جي پوڄا ڪرڻ وارا آهن اهي پٿرن
 جي لوڪ ۾ وڃن ٿا ۽ جيڪي مون پار پهر
 ڪي پوڄهن ٿا اهي مونکي اچي ملن ٿا.
 منهنجا پگس پريست رکي ٻن، ٽن، ڦل ۽ ٻاڻي وڃهن ٿا
 سو مان بگين جو ڏنل پريم سان وٺان ٿو. هي ارحن!
 جيڪي ٽون ڪائين سو مونکي اڀڙ ڪر سو انهيءَ جو
 ڦل ڇا پائيندين، سسار جي جڳن ۽ سندن ڪرمن جو
 ڦل جو ڏک ۽ سڪ آهي تنهن کي ڇڏي مڪڻي پائيندين.
 هي ارحن! مان پوءِ پراڻين سان ڪهڙيءَ طرح آهيان؟
 ڪڏهن نه ڏٺو ٿو جو پگس سان موه ڪونهي پر منهنجو
 پگس جو منهنجو ڀڄڻ ڪري ٿو مان نه وري اٿو ڀڄڻ
 ڪريان ٿو. هي ارحن! پير ٻڌ. جيڪو آڳاٽي پاي
 آهي سو جيڪڏهن ڪڏهن پير سان منهنجي
 يادگيري ڪري ٿو ۽ چوي ٿو ته هي شري ڪرشن
 پڳوان! مان جهڙو آهيان تهڙو منهنجي شرن آيو
 آهيان ۽ مان منهنجو داس آهيان. هي ارحن!
 انهيءَ کي نه اور سس ڪري ڇڏ. هي ارحن! منهنجي

مون تي ڪال حوالي ڪيو آهي. هي ارجن! اهڙي ريت جيڪو مون کي پوڄي ٿو تنهن جا پاپ هڪدم ناس ٿين ٿا ۽ جيڪي پراڻي يگيه ڪري سرڳ جي ڪامنا ٿا، اهي پنهنجي پجن جيترا سرڳ جا پوڳ پوڄين ٿا، جڏهن سندن سڀ پڄ ناس ٿين ٿا تڏهن سرڳ مان هيٺ ڪري منڻ لوڪ ۾ اچي جنم پائين ٿا. جي اهڙيءَ ريت ڪامنا ڪري يگيه ڪن ٿا اهي سرڳ جا پوڳ پوڄي وري ڪرپ ۾ اچن ٿا ۽ دڪ سڪ پوڄين ٿا. هي ارجن! منهنجن پڳتن جي ڳالهه ٻڌ. منهنجا پڳت من جو پودن و شواس مون منجهه رکي هر هر منهنجو سمرن يا ڪن. مان انهن جي سڪ واسطي ۽ ڏکڻ ٿارڻ لاءِ انهن جا چار ئي پاسا پيو ڏسان جيئن شاهوڪار جي گهر لي چوڪيدار ڦرندو آهي تيئن مان انهن جي پٺيان ڦرندو آهيان. هي ارجن! تون جو منهنجو پڳت آهيان تنهن ڪري تنهنجي ديهه جي به رکيا ٿو ڪريان ۽ ڏس نه ڪيئن تنهنجي رت جي به رکيا ٿو ڪريان ۽ پنهنجي مهمي ڪري تنهنجي من کي پنهنجو پاڻ سان نسل ٿو ڪريان. پير ۽ پرست سان تنهنجي رت جا گهوڙا ٿو ٻڌان. اهڙيءَ ريت مان پڳتن جي وس آهيان. هي ارجن! جيئن تنهنجي آڌين آهيان تيئن ڪنهن سان نه آهيان. هي ارجن! جيڪي مون کي ڇڏي ٻئي ڪنهن ديوتا جي پوڄا ڪن ٿا اهي ڀليل

هي ٻاري ۾ ٻڌ. منهنجي حبڪا مهما آهي انهيءَ کي
 ٻائين ٺا ۽ ڙهن ٺا ۽ ڪٿا ڪڙن ڪن ٺا ۽ ٻورن
 وشواس سان منهنجي پوجا ڪن ٺا ۽ هو هر مون کي
 هت نڌي نمسڪار ڪن ٺا. اهڙيءَ ريت منهنجو ڀڄڻ
 ڪن ٺا. ٻا جيڪي گهڻي ڀڳت منهنجا آهن سي ڪهڙي
 ريت ٺا ياد ڪن؟ آهي گهڻي مونکي سڃاڻن ٺا ته
 هڪڙو ئي ڀرميسور ٻار ٻهر آهي جو گهڻا روپ ڪري
 پڪڙيل آهي ۽ آهي ان منهنجو ڀڄڻ ڪن ٺا ٻو ڪو
 ٻمد ٺا ڪاڻن هڪڙو ئي ڪاڻن ٺا. هي ارحن! ڪرم به
 مان آهيان ۽ ڀڳت به مان آهيان، پر ڪرڻي به مان آهيان.
 ”سواها“ اهي وڃن چئي جيڪي ٻاهه ۾ هوم ڪڍي
 ٿو سو اهي وڃن به مان آهيان، جيڪي به ان آهن
 اهي به مان آهيان ۽ ڀڳت به جيڪي منتر پڙهجن ٺا سي به
 مان آهيان، ورڏاڻا به مان آهيان ۽ ويدن به جو اولڪار
 آهي سو به مان آهيان. رگويد، ڀڳرويد، سام ويد ۽
 اُتر ويد، اهي چار ويد به مان آهيان ۽ سڀ جي مڪتي
 ڏيڻ وارو به مان آهيان، سمهڻ جي جاءِ به مان آهيان
 ۽ سڀني کي ناس به مان ٿو ڪريان ۽ سڀ کي اُٻت
 به مان ٿو ڪريان ۽ هيءُ سڀ ته به مون ۾ ٿين ٺا،
 سڀني ڳالهين ڪري مان ٻورن آهيان سڀني جو انامي
 به مان آهيان. سوڍ ٿي مان ٿيان ٿو ۽ ٻرڻ به مان
 ڪريان ٿو ۽ مون ئي ديوتائن کي اُمر ڪبو آهي ۽ آڌ
 کان وٺي جيڪي به ماڻهن جون ديوتون آهن انهنکي

ٿو ۽ وري ناس به ڪريان ٿو سو انهيءَ ڪرم ڪرڻ جو
 مونکي دوش ڪونهي ڇو ته مان ڪنهن به موه ۽
 لالچ نٿو رکان. مان موه کان پري آهيان، اداسي آهيان
 انهيءَ ڪري مونکي ڪوبه ٻڌڻ بهڏي نٿو سگهي.
 هي ارجن! منهنجيءَ آسپس ڪري تون به نيارو ٿي.
 هي ارجن! پيو ٻڌ. هيءَ منهنجي مايا جا آهي سا
 سڀني کي اُپت ڪري ٿي پيو ڪنهن به قسم جو ڪارڻ
 تون سنسار ۾ اُپت ٿيڻ جو نه سمجهه اهڙو ايشور مان
 آهيان. هي ارجن! هي جيڪي ديه، ڌاري منش آهن
 اهي ٿوريءَ ٻڌ وارا مورڪ اُڳياڻي مونکي سمجهن نٿا
 نه شري ڪرشن پڳوان اهڙو ايشور آهي. ٿوريءَ ٻڌ
 وارا جيو مونکي نٿا سڃاڻن ته مان ڪهڙو آهيان. سڀني
 ڀوت پراڻين جو ايشور مان آهيان جيڪي اهڙو نٿا
 ڄاڻن اهي ڪهڙو ڦل ٿا پائين سو ٻڌ. انهن جون آڻائون
 سڀ اُڃايون وڃن ٿيون. جيڪي به شپ ڪرم ۽ دان
 پڇ ڪن ٿا اهي انهن جا اُڃايا وڃن ٿا. اهي وري
 ڪهڙا آهن؟ راکسن جهڙا انهن جا سپاءُ آهن. اهي
 منهنجي مايا ۾ موهيل مونکي نٿا ڄاڻن. هي ارجن!
 جيڪي چڱا پرش مهاٿما منهنجو سمرون ڪن ٿا اهي
 ڪهڙا آهن؟ انهن جا ديوتائن جهڙا سپاءُ آهن ۽ مونکي
 سڃاڻي پڇن ڪن ٿا. ڪهڙي ريت پڇن سڃاڻي ڪن
 ٿا؟ شري ڪرشن سڀ جي آڌ آهي ۽ اُبناسي آهي
 اهڙو مونکي سڃاڻي ڪري پڇن ڪن ٿا هاڻي پڇن

آوڪت سڙو آهي انهيءَ مان سارو سسار اُٿي ٿو
 آهي ۽ ٻيو ڪو وڻات سڙو آهي انهيءَ ۾ ٻرهما آڌ
 کان وٺي ڪٿي تائن سڀ ويٺا آهن. ڪهڙيءَ ريت
 ويٺا آهن؟ جئين وڏي وڻ ۾ هزارين ٻڪي وهندا آهن
 تئين وڏي وڻات ۾ سڀ لوڪ ويٺا آهن ۽ سڀني جي
 آلمانن ۾ رام مان آهيان ۽ هڪڙي انگ ۾ پنهنجي رت
 تي اوسان به سڀ ڪيل ڪريان ٿو. ڏس هي اُڇن!
 مان توکي پنهنجي موما ۽ پڙتال ٻڌايو آهي ۽ سڀني
 جي اُٿي ۽ ناس ڪرڻ وارو مان آهيان ۽ سڀ کان
 ٺارو به مان آهيان ۽ سڀني پوت پڙائين جو آتما رام به
 مان آهيان. هي اُڇن! سڀ ڳالهه مون توکي ٻڌائي
 آهي ۽ ٺارو ڪئين آهيان سو ٻڌ. جئين هوا سدائين
 آڪاش ۾ رهي ٿي پر هوا آڪاش سان لڳي ٿي جئين
 سڀ پوت پڙائي مون مان اُٿي ٿا آهن ۽ مون منجهه
 ئي رهن ٿا، سڀني ۾ مان آهيان پر سڀني کان ٺارو به
 آهيان. هي اُڇن! عڏهن هي سسار پورو ٿئي ٿو
 تڏهن منهنجي چڪا مايا آهي تڏهن به وڃي ته ٿئي
 ٿو. هي اُڇن! مايا ۽ سسار جي آڌ مان آهيان ۽
 وري به سسار کي مان ٻڌايان ٿو ۽ منهنجي جا مايا آهي
 انهيءَ ۾ هر هر سسار کي اُٿي ڪريان ٿو ۽ ٻالما به
 ڪريان ٿو ۽ پر ته به ڪريان ٿو. هيءَ جا چوراسي لک
 چوڻ آهي سا پنهنجي وس نه آهي اها مايا جي وس
 آهي. هي اُڇن! ٻيو ٻڌ. مان سسار کي اُٿي ڪريان

آڌ ياءُ ٺاڻون

[راج وديا راج گهه، يوگم]

شري ڪرشن يگوان ارجن کي چوڻا لڳو ته هي ارجن!

مان توکي ڳجهي کان ڳجهو

گيان ٻڌايان ٿو جو تون منهن

جي وڃن جي ننڍا نه ڪندو

آهين ۽ ست ست ڪري

مڃيندو آهين. انهيءَ ڪري

توڪي ٻڌايان ٿو. جنهن گيان

جي ڄاڻا ڪري سنسار

ڪشت ڏيندڙ جو جنم مرن

آهي. انهيءَ کان مڪش ٿيندين

جنهن گيان جي ڄاڻا ڪري سنسار کان نيارو رهندين

۽ جيتريون به وديا ٺاڻون آهن ۽ يوگ آهن تن جو هي

گيان راجا آهي ۽ اٽل کان اٽل آهي ۽ ٻوٽن کان ٻوٽن آهي

۽ اڪر ٻرڪ آهي جو ڪنهن جي چوڻا سان چيو نٿو وڃي

سو ٻرڪ ڏيکاري ڏيندو ۽ گيان جي ڄاڻا ڪري اڻاسي

ٻرڪ کي پائجي سو اهڙو گيان جو آهي تنهن کي جيڪو

ٻائي ٿو تنهن جي ڳالهه ٻڌ. هي ارجن! اهڙي گيان جي

ڄاڻا ڪانسواءِ جيڪو ڏيهه ڇڏي ٿو سو هر هر سنسار

ڄمي ۽ مري ٿو. هي ارجن! ٻيو ٻڌ. جنهن گيان

جي مهما اڳي چئي اٿم سا ٻڌ. هي ارجن! منهنجو جو

ڏکي وڻ ۽ ڇوڪر لڳو نه ڏاڍو ڪو اوڳو ٿيو آهي
 جو ڪارو پرڪ کلي ٿو. ٽڏهن راجا وري انکي دان
 ڪرڻ ڪو ويچار ڪيو نه ڪارو پرڪ وري کليل لڳو ۽
 اتي هڪ بسل برهمڻ کي ڏسي چوڻ لڳو ته هي برهمڻ!
 تون مون کي ولندين؟ برهمڻ چيو ته او ڇڙا مون گهڻي
 ئي دان ورتا آهن ۽ پڻ چوڻ لڳو ته جيڪو ڪو ڪو
 منجهه آهي سو مان ئي ڄاڻان ٿو. ٽڏهن وري به ڪارو
 پرڪ ٺهه ٺهه ڪري ڪلهو. ٽڏهن برهمڻ گيتا جي آڻين
 آڌاءُ جو ڀاڱو ڪيو ۽ اهو ڀاڱو انهيءَ پرڪ ٻڌو انجي
 ڏيهه پلٽڻ لڳي. برهمڻ ڀائيءَ جي آڻي انجي مٿان
 وڌي. حل جي ڀوڻ سان آڻي ڏيهه چٽي ۽ ڏاڍائين
 جي ڏيهه ڀائي ووان ۾ چڙهي وٽڪڻ ڏي ويو ٽڏهن
 راجا چيو ته هي برهمڻ! مون کي نه هن ڏيهه کان ڇڏاءُ
 ٽڏهن انهيءَ برهمڻ چيو ته مان ويد ڀالي آهيان ۽ هن
 شهر ۾ هڪڙو ساڌو گيتا ڀائي آهي انهيءَ ساڌوءَ کان
 تون گيتا جو آئون آڌاءُ ٻڌي مڪتيءَ کي پراپ ٿيندين.
 ٺهڪ ان ڇڏهن گيتا جو آئون آڌاءُ ٻڌو ٽڏهن مڪتيءَ
 کي پراپ ٿيو ۽ برهمڻ کي چيائين ته تون به هميشه
 گيتا جي آڻين آڌاءُ جو ڀاڱو ڪر نه گهٽجو به اڌار
 ٿيندو. پوءِ اهو برهمڻ گيتا جي آڻين آڌاءُ جو ڀاڱو
 ڪرڻ لڳو ۽ اٽو نه اڌار ٿيو. شري نارائڻ ٿو چوي ته
 هي ڀڄي! اهو گيتا جي آڻين آڌاءُ جو مهاڻو آهي.
 اٽ شري ڀڳوت گيتا جي آڻين آڌاءُ جو
 مهاڻو ڀورو ٿيو.

پوء کيترا ڏينهن گذريا ته مهنڄو به مرن ٿيو ۽ ج
 ڳا ماريدا ڌرمراء وٽ وٺي ويا. تڏهن ڌرمراء هڪ
 ڏٺو ته هڪي وڃي ٺرڪ ۾ وجهو هي وڏو بابي آهي.
 ٺرڪ ۾ پوڻائي پوء باندر جي چوڻ ڏٺائين. جڏهن باندر
 جي چوڻ ۽ ٻئي تڏهن وري ڪٿي جي چوڻ پاتم. ڪٿي
 ڪي هڪڙي فقير ورتو. هڪڙي ڏينهن به چوڪرا ۽
 هڪڙي ڪيا مونتي پڙهي شهر ۾ هلاڻ لڳا. رستي
 ۾ هڪڙي هنڌ ڪب هني مان آلي ڳڀي پيس ۽ مٿان هو
 مارڻ لڳا. آلي مهنڄي ديهه ڇڻي. اهڙيء ريت ڳهڻائي
 بهام پوڳي هاڻي ڇيلي جو جنر پالو اٿم. مون سمجهيو
 ته اهو وٽ سڪ ڏسندس پر اوت به ڪائي ڪٿي مارڻ
 آيو آهين. تڏهن سرمان چيو ته هي ڇيلا! ٺوڪي پنهن
 جو سر ۾ پيارو آهي. جن پڪيء کي پٿر هڻجي ته هو
 پٿر لڳڻ کان آڳي اڏامي ويندو آهي. هاڻي مان ٺوڪي
 پنهڄي اکين ڏٺي ڳالهه ٻڌايان تو. ڪر کيتر ۾ هڪڙو
 راجا سنان ڪرڻ آيو. انجو نالو چند سسرو ما هو. هن
 پرهمن کان پڇيو ته ڪر هڻ ۾ ڇا دان ڪرڻ گهرجي؟
 تڏهن پرهمن چيو ته ڪارو پرڪ دان ڪر. تڏهن راجا
 ڪاري لوهه جو پر نه ٺهرايو ۽ اُنجي اکين ۾ لال وجهايائين
 سون جا زبور پانائينس. اهڙي ريت پرڪ تيار ڪرائي
 جا سنان ڪري دان ڪرڻ هليو. اهو ڪارو پرڪ ٺه
 ڪري کڻڻ لڳو. راجا اُنکي ائين ڪندو ڏسي

پوءِ ڪيترا ڏينهن گذريا ته منهنجو به مرڻ ٿيو ۽ ڄم
گڻ ماريندا ڌرمراءِ وٽ وٺي ويا. تڏهن ڌرمراءِ حڪم
ڏنو ته هنڪي وڃي نرڪ ۾ وجهو هي وڏو ٻاٻي آهي.
نرڪ ۾ پوڄائي پوءِ باندر جي چوڻ ڏنائين. جڏهن باندر
جي چوڻ ۽ ٻئي تڏهن وري ڪتي جي چوڻ پاتو. ڪتي
جو جنر ڇڏيو وري گهوڙي جو جنم پاتو. انهيءَ گهوڙي
کي هڪڙي فقير ورتو. هڪڙي ڏينهن به چوڪرا ۽
هڪڙي ڪنيا موٽي چڙهي شهر ۾ هلاڻ لڳا. رستي
۾ هڪڙي هنڌ گپ هڻي مان اٿي گپي پيس ۽ مٿان هو
مارڻ لڳا. اٿي منهنجي ديهه ۽ ٻئي. اهڙيءَ ريت گهڻائي
ڄام پوڳي هاڻي چيلي جو جنم پاتو آيو. مون سمجهيو
ته او وٽ سڪ ڏسندس پر تون به ڪائي ڪٿي مارڻ
آيو آهين. تڏهن سرمان چيو ته هي ڇيلا! توکي پنهن
جو سر ۾ پيارو آهي. جنم پڪيءَ کي پٿر هڻجي ته هو
پٿر لڳڻ کان اڳي اڏامي ويندو آهي. هاڻي مان توکي
پنهنجي اکين ڏئي ڳالهه ٻڌايان ٿو. ڪو ڪيترو به هڪڙو
راجا سنان ڪرڻ آيو. انجو نالو چند سرما هو. هن
برهمڻ کان پڇيو ته گرھڻ ۾ ڇا دان ڪرڻ گهرجي؟
تڏهن برهمڻ چيو ته ڪارو پرڪ دان ڪر. تڏهن راجا
ڪاري لوهه جو پرڪ ٺهرايو ۽ انجي اکين ۾ لال وجهايائين
۽ سون جا زيور پائائينس. اهڙي ريت پرڪ تيار ڪرائي
راجا سنان ڪري دان ڪرڻ هليو. اهو ڪارو پرڪ ٺه
ڻه ڪري کلڻ لڳو. راجا انکي اکين ڪندو ڏسي

* آڏين آڏيائ جو مواتر *

شري نارائڻ چوي ٿو ته هي لچمي! ڏکڻ ديس ۾
 ترپدا لڏي ۽ جي ڪناري تي هڪڙو نگر آهي اتي
 سرمان نالي هڪ برهمڻ رهندو هو. انهيءَ وٽ گهڻو
 پدارت هو ۽ ستن جي شوا به ڪندو هو. هڪڙي
 ڏينهن هڪڙي سست کان پڇيائين ته مون کي سستان
 ڪونه ٿو ٿئي، توهان ڪرپا ڪري ڪو اپاءَ ڏسو.
 سست چيس ته تون اشومد بگهه ڪر ۽ دايويءَ تي
 بل چاڙهه ته دايوي توکي پت ڏيندي. تڏهن آلهيءَ
 برهمڻ بگهه ڪرڻ لاءِ هڪڙو ڪر ورتو جڏهن بگهه
 لاءِ اٽڪي ڪهڻ لڳو تڏهن اهو ڪر ڪٽڻ لڳو. برهمڻ
 پڇيو ته اڙي ڪر! تو ڪٿو چو؟ ڪر ورندي ڏئي
 ته مون کي نه اڳئين جنم ۾ سستان ڪانه هئي ۽ هڪڙي
 برهمڻ مون کي به اشومد بگهه ڪرڻ لاءِ چيو هو. مان
 چيلو بڪريءَ سوڌو ورتو ۽ چيلي کي ٽن ٽن هٿائي
 بگهه ڪرڻ لڳس. تڏهن ڪريءَ چيو ته هي برهمڻ!
 تون وڏو باپي آهين. اهو ڪڏهن ڪهن ٻڌو آهي
 جو پراڻي پت کي ماري ڪهن پاڻ پت ورتو
 هجي. تون پنهنجيءَ سستان لاءِ منهنجي سستان کي
 مارين ٿو. پر مون اهو چيلو نيڪ هوم ڪري ڇڏيو ۽
 بڪريءَ مون کي سڙا ڏنا ته تڏهنجو ڪلو به اڙي
 ريت ڪٽيو. ايترو چئي ڪري به ٽٽي وئي.

رات پوري ٿي ٿي. جڳن! جو ليڪو ٻڌ. ستوهان لڪ
 اَناوِيهه هزار سالن جو ستيڳڳ آهي، ٻارنهن لڪ چهانوي
 ه-زار سالن جو تريت جڳ آهي. اُت لڪ چوهٺ هزار
 سالن جو دواڙ جڳ آهي ۽ چار لڪ ٻٽيهه هزار سالن
 جو ڪلجڳ آهي. اهي چارئي جڳ ٿيتاليهه لڪ ويهه
 هزار سالن جا آهن. جن منهنجو اُبناسي پرتاپ ڄاتو آهي
 انهن کي چار جڳ برهم ڏينهن ۽ چار ٻهر ماڻهن جو ڏينهن
 هڪ جهڙو آهي ڇو ته پنهنجي سمي انوسار برهم ڏينهن
 به ناس ٿو ٿي ۽ ماڻهو به مري ٿو. انهيءَ ڪري جو
 نهڻ ۾ اچي ٿو سو اوس ناس ٿو ٿي. انهن مونکي ئي
 هڪ اُبناسي سمجهي مون ۾ پڪو وشواس رکيو آهي.
 هي ارجن! منهنجو اُوگت سرويپ آهي تنهن مان برهم
 ڏينهن ۾ سرشتي پيدا ٿيندي آهي ۽ برهم رات جو
 منهنجي اُبناسي اُوگت سرويپ ۾ له ٿيندي آهي.
 هي ارجن! هيءَ، يوت پراڻين جي جا چوراسي لڪ
 جوڙ آهي سا برهم ڏينهن ۾ اُپت ٿي ٿي ۽ برهم
 رات جو منهنجي اُوگت سرويپ ۾ وڃي پوي ٿي،
 تنهنجي اُوگت سرويپ سڀ کان پري آهي ۽ سناتن يا
 پراڻن آهي ۽ سڀني جي ناس ٿيڻ ڪري اهو ناس نٿو
 ٿي. مان اهڙو ته اُبناسي آهيان جو ڪنهن مونکي ظاهر
 ڏٺو به ڪونهي. انهيءَ ڪري منهنجو نالو اُوگت آهي
 ۽ انهيءَ کي برهم گت به چوندا آهن. انهيءَ سان ملڻ
 ڪري وري سنسار ۾ نه ايندو. اهو برهم تار منهنجو

هڪڙا ٻوڱي هن ريت ڏيهه لياڳ ڪن ٿا. هي جيڪي
 ڏيهه ۾ نڙ دروارا آهن ۽ اکيون ۽ ڪن ۽ لڪ ۽
 سوراخ ۽ واپ ۽ ۽ ڳڻها عصا آهن ٽنڪي بند ڪري ۽
 من کي هردي ۾ نسيڻ ڪن ٿا ۽ پراڻن کي روڪي
 مٿي آڻين ٿا ۽ منهنجي نالي جو جاب ڪن ٿا ”اوم“
 انهيءَ نالي جو جاب ڪن ٿا ۽ ڏيهه لڙاڳ ڪن ٿا. اهي
 منهنجي آباسي پد ۾ وڃي پراپت ٿين ٿا. هاڻي منهنجن
 پڳتن ها و ستار ٻڌ. منهنجا پڳت من جو نسيڻ ڇڏيو
 مون ۾ رکي سهندي جاڳندي، اُڏندي وهندي،
 من سان هري ڪرشن هري رام انهن نالن جو
 جاب ڪن ٿا. اُڏڙا جيڪي ٻوڱي آهن سي مونسان
 ملبا پيا آهن. اهي مونکي پائيندا، ڇا پائيندا؟ ڏيهه
 کي لڙاڳي منهنجي ڀرم ڌار کي وڃي پراپت ٿيندا ۽
 مونکي پائيندا. هي سنسار دڪن جو گهر آهي ۽
 انهيءَ ۾ مها مورڪ هي ڀرند آهن سي مس جنم کي
 نه پائيندا. هي ارجن! هي حبو ٻوڱ ٻوڱ لائين وڃي
 ورڻ موني اچي آو. هي ارجن! جن ڀرشن مونکي پاڻو
 آهي اهي ورڻ جنم موڙ ۾ ٿئا اچن. هي ارجن! جن
 منهنجو مهاتم ٻڌو آهي انهن جي نگاهه ڪٽڙي آهي؟
 چار جڳهه سڄي، ترينا، دوايو ۽ ڪلڳهه اهي حڏهن
 هزار پراڻي گذرن ٿڏهن ٻوڱ ڏينهن ٻورو ٿي.
 اترائي پراڻي اهي چار جڳهه گذرن ٿڏهن ٻوڱ

تنهن ڪري آد ڀوت منهنجو نالو آهي ۽ جيڪي ڪي
 ٿيڻو آهي تنهنجو به ايشور آهيان ۽ سڀني ديوتائن جو
 ايشور آهيان انهيءَ ڪري منهنجو نالو آد ديو آهي.
 جيترا يگر شرڌا سان ماڻهو ڪن ٿا، انهن ۾ پهر يائين
 منهنجي پوڄا ٿيندي آهي، انهيءَ ڪري منهنجو نالو
 آد يگم آهي. انڪال ۾ مون کي سڃاڻي جهڳو
 ۾ ديهه ڇڏي ٿو سو منهنجي ابڙاسي پڻ کي
 پراپت ٿئي ٿو. ديهه ڏيماڳڻ مهل جو جنهن جو
 سمرڻ ڪري ٿو سو جنهن کي وڃي پراپت ٿئي
 ٿو. انهيءَ ڪري سڀ ڪنهن مهل منهنجو سمرڻ ڪر.
 ڇاڪاڻ ته هيءَ ديهه بي بقا آهي. خبر نه آهي ته
 ڪهڙي مهل وڃي. مون منجهه نڀڙ ڇيٽو رکندڙ نه
 مون کي پراپت ٿيندين. انهيءَ ۾ ڪوئي سنسو ڪونهي
 جو منش مرڻ وقت نڀڙ من سان، پڳتيءَ ۾ پڻل ۽ يوگ
 جي ٻل سان چڱيءَ طرح پراڻ رکي، سر ڏياني، آدي،
 سر جهار، سوک ۾ سوک، سڀني کي پاليندڙ اکر روپ،
 سورج جهڙو لڳندڙ، اڳيان روپي انڌڪار کان پري،
 اهڙيءَ طرح جو پورو سمرڻ ڪري ٿو سو ايشوري
 ۾ ۾ پرش پراپت ڪري ٿو. جنهن کي ويدن جي ڄاڻ
 وارا ابڙاسي چون ٿا ۽ جنهن ۾ نرموهي يوگي پراپت
 ٿين ٿا، جنهن جي ملڻ لاءِ برهمڇاري برهمڇري رکن ٿا،
 نه ۽ پڌريءَ جو مهاڻن مان توکي ٿوري ۾ ٻڌايان ٿو.

اڌياڻ اٺون

[گمان و گمان يو گم]

اڌهن شري ڪرشن پڳوان ها اهي وڃن ٻڌي چوڻ

لڳو نه هي پر شولر! توهان کي

جو توهان جا پڳت برهم ڪري

ٿا ڄاڻن سو برهم ڇا آهي؟

اڌياڻ ڇا آهي؟ ڪرم ڇا

آهي؟ ۽ اڌ پوت ڇا آهي؟

اڌ ديو ڇا آهي؟ هي مڌ-وڌن!

اڌ بگهه ڇا آهي؟ ۽ جگر

تو کي انس ڪال مهل اهڙو

سمجهي ٿو انهيءَ جي گم

ڪهڙي ٿي ٿي؟ انهن سڀني جو اٿس ڪرپا ڪري

ٻڌايو. شري ڪرشن پڳوان چوڻ لڳو نه هي اڌهن!

مان سڀ کان پري ۽ اڀاسي آهيان. انهيءَ ڪري مون

کي برهم چون ٿا. مولڪي پنهنجي برٽاپ ڪري ٿي

برٽاپ آهي ۽ پنهنجي گمان ڪري ٿي گمان آهي ۽

سڀني جو مان اڀسور آهيان. انهيءَ ڪري منهنجو نالو

اڌياڻم آهي ۽ سڀني پوت پراڻن کي مان پندا ڪريان

ٿو ۽ جنهن جي مستڪر ۾ چئن لکان ٿو ٿين ٿي ٿو

ان کي ڪرم ڪري چون ٿا ۽ پنڃ پوت جي آڪاش،

و، اگني، جل ۽ پڙلوي آهن ٿن هو ڪرٺار آهيان

کوٽڻ لڳو. ان مان وڏو نانگ نڪتو ۽ چيائين ته تون منهنجو گهر ڇاڪاڻ ٿو کوٽين؟ ٽڏهن ڇوڪر چيس ته مان شڪو ڪرڻ جو پت آهيان. جنهن نانگ منهنجي پتا کي ماريو آهي مان انهيءَ کي ماري مڏس. ٽڏهن انهيءَ نانگ چيس ته هي پتا! مان تهنجو پتا آهيان ۽ تون مون کي هن نيچ ڏيهر کان ڇڏاء. اهو منهنجو اڳيون ڪرم آهي جو مان اُن کي ڀوڳيان ٿو. ٽڏهن ڇوڪري چيو ته هي پتا! اهڙو ڪو اُٻاءُ ڏسيو جنهن ڪري توهانجو موڪي ٿئي. ٽڏهن نانگ چيو ته هي پتا! ڪنهن گيتا جي ڀات ڪندڙ ٻانهڙ کي گهر ۾ ڀوڄن ڪراءِ ۽ اُن جي شيوا ڪر ۽ انهن جي آسيس سان مان هن ڏيهر کان ڇڏندس. انهيءَ شهر ۾ جيڪي به گيتا جا ڀات ڪندڙ براهمن هئا تن سڀني کان گيتا جي ستين آڌ ڀاءُ جو ڀات ڪرايائين ۽ ويٺي ڪري چوڻ لڳو ته هي مها پرشوا! توهان آسيس ڪريو ته منهنجي پتا شڪو ڪرڻ جو آڌار ٿئي. ٽڏهن سڀني براهمن ڀوڄن ڪري آسيس ڏنائونس ۽ انهيءَ مهل ئي اُن جو پتا انهيءَ نيچ ڏيهر کان ڇڏي پيو ۽ ديوتائن جي ڏيهر پاتائين ۽ ووان ۾ چڙهي وئڪنٽ ڏي ويو. شري نارائڻ ٿو چوي ته هي لڄمي! اهو گيتا جي ستين آڌ ڀاءُ جو مها پرشوا آهي جو توبڌو.

ات شري ڀڳوت گيتا جي ستين آڌ ڀاءُ جو

مها پرشوا ڏيهر ۾.

هڪڙو تون ٿو ڄاڻين ٻيو ڪونه ٿو ڄاڻي. اهي ڇو نٿا ڄاڻن؟ اندرين جي پوڳن ۾ انهن جي ڪامنا آهي ۽ چڱيءَ شيءِ تي خوش ۽ خراب شيءِ ملڻ ڪري ڏکي ٿين ٿا. اهڙي هرڪم ۽ شوڪ جي ڪري موه ۾ ڦاسي مونکي نٿا سڃاڻن انهيءَ ڪري هر هر ڄمن ۽ مرن ٿا ۽ جن جا پاپ ناس ٿي ويا آهن سي اهڙا پڇ ڪرمي ٻرم پڇ آتما سنسار جي هرڪم، شوڪ، ڏک ۽ ڪليش کان مڪت ٿي ۽ منهنجي پروسني ٿي آهن اهي منهنجي ڀڄڻ مان ڪهڙو لاپ پائيندا سو ٻڌ. جنم مرڻ جي دڪن کان ڇڻندا انهن جي من ۾ منهنجي سڃاڻڻ جو گيان پرگهت ٿيندو. اهو ڪهڙو گيان؟ سو ٻڌ. اهي مونکي ٻورن ٻرهم ڪري ٿا مڃين ۽ مونکي سڀ جو سوامي ڪري ٿا ڄاڻن. مونکي ائين ڄاڻي ۽ انڪال ۾ من جو نشيڻو مون ۾ رکي منهنجو ئي ڀڄڻ ڪن ٿا ۽ جڏهن ديه ڇڏين ٿا تڏهن اهي ٻرهم منهنجي ڀرمانند آباسي ٻڌ ۾ وڃي پراپت ٿين ٿا ائين نشيڻي ڪري ڄاڻ.

تات پرج

جيڪي فقط منهنجو آسرو وٺن ٿا سي ماما کان تري پار پون ٿا. چئن قسمن جا منهن منهنجو ڀڄڻ ڪن ٿا ڏکي، جڳياسو، ڌن جي چاهنا ڪندڙ ۽ گياني. انهن سڀني ۾ گياني سرشت آهن. ديوتائن جا پوڄاري

حمڪي مونڪي ڇڏي ديوتائن ۽ مٿس ڪي. پوئين ٿا
 اهي جنهن جنهن ديوتا کي پوئين ٿا ته مان انهن جي
 سردار ۾ ويهي آهي ۽ ديوتا لاءِ پڪو وشواس ڪرايان
 ٿو. پوءِ اهي ماڻهو پريست ۽ شرڌا سان ديوتا جي پوڄا
 ڪن ٿا ۽ مان ئي آهي ۽ ديوتا ۾ ويهي ماڻهن کي وردان
 ڏيارين ٿو. هي ارجن! ديوتائن جو ڏنل ور اُبناسي
 نه آهي ۽ جن جي اصل ٿوري ٻڌ آهي، اهي
 ديوتا جي پوڄا ڪن ٿا. هاڻي ارجن! سو ٻڌ. ديوتا
 جي پوڄا وارا ديوتا جي لوڪ ۾ وڃن ٿا.
 مڙهڻا پڳت ڀرميندڙ اُبناسي ٻڌ کي پراڻت
 ڪن ٿا. سو ٻڌ. مان اُبناسي آهيان ڪنهن مونڪي ڏلو
 ڪونهي ۽ ڪنهن حال ۾ ڪونهي. پنهنجي ڪلاڪري
 مان پورن آهيان ۽ حمڪي ٻڌ ها هين آهيان، اهي
 مونڪي ڪنهن ۾ نه پرڻڪ ٿا ڄاڻن. اهي منهنجي ڀرم
 پراڻت کي ٿا سمجهن ته مان ڪهڙو آهيان؟ هي ارجن
 ماڻهو ويچارا ڇا ڪن؟ انهن جو گمان منهنجي
 مايا ڏکي ڇڏيو آهي. اها مايا انهن جو گمان
 پرڳهت ڪرڻ ٿي ٿي. هي ارجن! هڪڙو منهنجو
 نالو ويدن ۾ چينن پيش آهي تنهن جو اُرت ٻڌ. پرهما
 آڌ کان وٺي ڪنلي ۽ تائين سڀ پوءِ پراڻي ٿيا آهن،
 حمڪي هاڻي ٿيا آهن يا اڳي ٿي گذريا آهن ۽ جيڪي
 پوءِ پيدا ٿيا انهن کي مان چڪي ۽ ريت ڄاڻان ٿو. مونڪي

ڪونهي. مها مورو ۽ ڀاڻي جيڪي آهن ۽ منهنجي
 شرط ۾ نٿا اچن ۽ ماڻا ۾ پليا پيا آهن. هي ارجن! ماڻا
 انهن جو گيان ڀلائي ڇڏيو آهي ۽ اهي سدائين هيءُ
 هيءُ پيا ڪن. هي ارجن! چئن پرڪارن جا پڇ
 آتما آهن جي منهنجو سمرون ڪن ٿا. هڪڙا
 جڳهاسو گمان ڀاڻن لاءِ ۽ ٻيا ڪامڻن لاءِ ۽ اسان
 کي ڏن پٽ ملي انهيءَ لاءِ مون کي ياد ڪن
 ٿا. ٽيهن روڳن مڻڻ لاءِ ۽ چوٿن گياني پڇڻ
 ڪن ٿا. انهن سڀني ۾ گياني اتم آهن ۽ سرشت
 آهن ست سروب سوامي ابنا سي سدائين
 سکن جي ڏيڻ وارو ۽ دڪن کي ناس ڪرڻ
 وارو ڀرو آهي. اهڙو جي پڇڻ ڪن ٿا ۽ منهنجي
 چوڻن ۾ ڌيان رکڻ ٿا اهي گياني اتم آهن ۽ گيانيءَ کي
 پيارو مان آهيان. هي ارجن! هي استريون جي منهنجو
 سمرو ڪن ٿيون انهن کي به تون ڀرو نه سمجهه اهي
 به تمام پڇ آتما آهن جو ايشور جو پڇڻ ڪن ٿيون ڀرو
 گياني منهنجي آتما آهن. انهن گيائين منهنجي ئي چوڻن
 جو آسرو ورتو آهي انهن مون کي سڀني کان اتم ٺاڪو
 ڪري ڇڏيو آهي. هي ارجن! جنهن گهڻن جنمن کان
 وٺي منهنجو پڇڻ ڪيو آهي تنهن جي ٻڌڻ مل آهي
 ۽ انهن کي منهنجي ڄاڻ جو گيان ٿيو آهي. ڪهڙو
 گيان؟ سو ٻڌ. انهن کي سڀ ۾ ايشور ئي نظر اچي ٿو

اُرحن! سارو جڳت سسار انهن مان ئي بڻو آهي.
 چوراسي لک ڇوڻيون به انهن مان ئي بڻيون آهن. هاڻي
 ٻيو ٻڌو. مان ڪهڙو آهيان؟ ساري سسار ۽ سسار جي
 رڃڻ واري جا منهنجي ماما آهي تن سڀني جي اُٻت
 ڪرڻا آهيان، پالن ڪرڻا به مان آهيان ۽ پرڻه ڪرڻا به
 مان آهيان. سڀ کان پري ۽ ٽيارو به مان آهيان. هي
 اُرحن! مولڪان پري ڪجهه نه آهي. سڀ ڀوت پراڻي
 مون مان اُٻت آيا آهن حن ڏاڳي به مڻيا ڀوڻيا آهن.
 هي اُرحن! انهن نه سمجهه ٿو مان واشديو ۽ ديويڪي
 جي گهر ڄاڻو آهيان. اهڙيءَ ريت جيڪي ڏسجي يا
 ٻڌجي ٿو سو ڄاڻ ٿو سڀ ٻاهر آهي. هي ڪونه!
 هاڻيءَ به ڏس آڌ آهيان، سورج ۽ چنڊ ڪو نه آڌ
 آهيان، آڪاش به شد ۽ مڙس به مڙسي آڌ آهيان،
 ڀوڻيءَ جي سڳند آڌ آهيان، اُگنيءَ به نه آڌ آهيان،
 پراڻن جي حرف آڌ آهيان، نيسين جي نيسيا آڌ آهيان.
 هي ڀارو! سڀني حيون جو سستان نه مولڪي ڄاڻ،
 ٻڌوانن جي نڌي آڌ آهيان، ٺيڪهسوڀءَ جو نه آڌ آهيان.
 نتي پٽاندرو ڪو ڪم آهي سو به مان آهيان. هي جيڪي
 ٿي ڪن آهن سترو، رڇو ۽ ٽمو انهن کان مان ٽيارو آهيان.
 ٽرڪڻي دايا مون به نتي واپي انهيءَ کان اهو بچندو
 جيڪو منهنجي شرڻ به ايندو ٻهو مون وٽ
 نه. سسار روپي ساگر مان ٽرڻ جو ڪو آڀاءُ

آڌ ڀاءُ ستون

[گمان و گيان ڀوگم]

شري ڪرشن ڀڳوان چوي ٿو ته هي ارجن! منهنجي

آسري تي ئي ڀوگم ڌار. هي
 ارجن! منهنجي ڀوگم ڪري
 جنڪي گيان ٿيو آهي اهو گيان
 مان توکي ٻڌايان ٿو جنهن گيان
 جي ڄاڻ ڪري باقي ڪجهه
 به نه بچيو آهي. مطلب ته ٻيو
 ڪجهه توکي ڄاڻو نه آهي سو
 ورلي پرش سنسار کان ورڪت
 يا نيارو ٿئي ٿو. جيترا به نيارا

ٿين ٿا تن ورڪتن مان ڪي به ٿورا مڪتي پد ڪي
 پراپت ٿين ٿا ۽ جيترا مڪت ٿين ٿا تن مان به ڪو ورو
 منهنجيءَ مهما جي گيان کي ڄاڻي ٿو سي منهنجون
 مهمائون ٻڌ. هي ارجن! آڪاس، وايو، جل، ڀرٿري،
 آگني، من، ٻڌ ۽ اهاڪار، اهي اٺ پرڪر ٿيون
 آهن. انهن کي اُپت ڪرڻ واري منهنجي مايا آهي.
 اهي اٺ سرور ڌارين ٿا جي اندر به آهن ۽ ٻاهر به
 آهن. جهڙيءَ ريت ديهه جو اَنس ماس آهي، تيڄ جو
 اَنس ٻاهر آهي، جو پست به اُن پچائي ٿو، آڪاس جو
 اَنس ٻولار آهي. اها سڀ منهنجي مايا آهي. هي

وت وهارو ۽ شيوڪي ڦل ڦول آڻڻ لاءِ موڪليائين. اهو ڦل ڦول ڪٿي آيو ۽ اچي راجا کي ڏنائين. پوءِ راجا مٺيءَ کان پڇيو ته هي سوامي! توهانجو ايڏو ئيڄ ڪهڙي بل ڪري ٿيو آهي؟ ٿڌهن مٺيءَ چيو ته هي راجا! مان نه ساڌو چٽاڻ رکڻ وارو، پيٽ لائڻ وارو ۽ ڪٽي پائڻ وارو آهيان. مونکان ڪهڙو پڇ ٿيندو جو مان ڪمندس. مون وٽ ڪا مالا ڪانهي پر هڪڙي ڳالهه آهي جو مان سدائين گيتا جي چهن آڌياڌ جو پاٽ ڪمندو آهيان. هي جيڪو ئيڄ ڏسڻ ٿو سو انهيءَ جو آهي. راجا ايترو ٻڌي پنهنجي پٽ کي آڻايو ۽ چيائينس ته هي پٽو! اڄ کان وٺي تون راجائي ڪر. مان تيرت ياترا تي ٿو وڃان. تئين چئي راجا راج کي ٿيائي ڏنو ۽ رٽڪ مٺيءَ کان گيتا جي چهن آڌياڌ جو پاٽ ڪيو ۽ دهاڙي پاٽ ڪرڻ لڳو. پاٽ جي پرتاپ ڪري راجا ترڪال دوستي ٿيو. اهڙيءَ طرح بسن ۾ گهڻائي دامن گذاريائين. هڪڙي ڏينهن پٽي راجا ۽ مٺي پراڻ ٺاهي روان ۾ چڙهي وٽڪڻ ڏي ويا. شري نارائڻ تو حوڻ نه هي لڇمي! اهو گيتا جي چهن آڌياڌ جو مهاڻم آهي جو مون توکي ٻڌايو.

ات شري پڳوت گيتا جي چهن آڌياڌ جو

مهاڻم پورو ٿيو.

گهر جي. راجا انهيءَ مهل رت گهرائي رشيءَ جي درشن
 ڪرڻ لاءِ روانو ٿيو. بنارس ڪاشيءَ ۾ وڃي گنگا جو
 سنان ڪيائين. دان ڪيائين ۽ شڪ جي مهراج جو درشن
 ڪيائين. پوءِ ماڻهن کان پڇيائين ته اهڙو ڌيان ڪرڻ
 وارو رشي مني هتي آهي؟ ماڻهن چيس ته نه. پوءِ
 راجا اتان هليو ۽ دوارڪا نال جو درشن ڪيائين. پوءِ
 راجا اولهه پاسي ويو جنهن تيرت تي وڃي اُتي سنان
 دان ڪري ۽ رشي مني پيو پڇي. وري راجا اُتر پاسي
 ويو. بدري نال جو درشن ڪيائين. اُتي راجا جو رت
 نه پيو هلي تڏهن راجا چيو ته مان ساري پرڻوي گهميو
 آهيان پر منهنجو رت ڪٿي به نه بينو آهي. هتي اهڙو
 ڪو پڇياري تي منش رهي ٿو جنهن جي پرڻاب ڪري
 منهنجو رت نٿو هلي. تڏهن راجا رت کان هيٺ لهي
 رت جي اڳيان هلڻ لڳو. ڇا ڏسي ته هڪڙي پهاڙ
 جي غفار ۾ ساڌو ويٺو آهي جنهن جي نيچ ڪري سارو
 پهاڙ روشن آهي. تڏهن راجا سمجهو ته اهو رشي هتي
 آهي. پوءِ راجا اڳتي وڌي ان رشيءَ کي ڏنڊوت پرڻام
 ڪيو ۽ هٿ ٻڌي اُنجي اُستتي ڪيائين ۽ چيائين ته
 هي سوامي! توهانجو درشن ڪري ڪلياڻ ٿيو آهي ۽
 منهنجو جنم اُچ سڦل ٿيو. اُچ کان مان مڪت ٿيس.
 رڻيڪ منيءَ راجا کي آڌر ڀاءُ ڪيو ۽ چيائين ته هي
 راجا! تون ڌرم جي ساڌنا ڪندڙ آهين ۽ تون پڇ
 آتما آهين. پوءِ منيءَ چڱيءَ طرح سان راجا کي پاڻ

من چنچل آهي وس لڻا جو نه آهي پر اڀاس ۽ وٿراڻ
 سان هو وس ٿي سگهي ٿو. ”جنهن من وس نه ڪو
 آهي تنهن کي ڀوڳ برابر لڻا مشڪل آهي، ڪوشش
 ڪندڙ اڀاسي هڪ نه ٻئي هنر ۾ ڀوڳ هو دستو حاصل
 ڪري مرڪش ٻائي ٿو.“

ات شري پگوت گيتا شري ڪرشن ارڃن

سنهادي ڏيان ڀوڳ نالي

جهون آدياء ڀورو ٿيو.

✽ چوڏين آدياء جو مواتم ✽

شري نارائڻا جوڳ ٿو نه هي لڄي! گوداوري ٿرڻ
 هي ڪناري ٿي هڪ نگر آهي. اتي هي راجا هو ٺالو
 حاسر ٿا هو. اهو راجا ڌرمي هو. انهي ڀر جا نه ڌرمي
 هئي. هڪڙي ڏينهن انهيءَ نگر ۾ هس اڏامندي
 اچي لڪتا. انهن مان هڪڙو هس وهندي شرط وري
 اڏامي وڌو ٿڌهن نگر هي بند ٿي پئجي نه هي هس
 ڇو اٿون سڀني کان جلد اڏامي وڃن ٿو. هس چيو نه
 هي بند ٿو! هن راجا کان هڪڙو رشي اٿم آهي ۽ اهو
 وڪيڪ هو اڏڪاري آهي. وڪيڪ سرڳ کان به
 مٿي آهي. اها ڳالهه ٻڌي راجا دل ۾ مڃيائو ڪو نه
 مولڪان هڪڙو پڇ وڌو آهي هو وڪيڪ جو اڏڪاري
 آهي ۽ هس به هڪي ساراه ٿو ڪري. اهو مڃيائو
 ڪي ڇوڻا لڳو نه الهيءَ مڃائڻا جو درشن ڪرڻ

وري انهن جي گهر جنم پائين ٿا. اُتي جنم وٺي باقي رهيل يوگ جو اُپاس ڪن ٿا ۽ ڪنهن به تڪليف کان سواءِ انهن جو اُپاس ٿئي ٿو. جهڙي اڳئين جنم ۾ انهن جي بد هئي اهائي بد وري هنڪي ملي ٿي. هي ارجن! يوگ جو اُپاس انهن کان پاڻيهي پيو ٿئي. اهي يوگي منهنجي مهما کي ڄاڻي مون سان سمجهي اچي ملن ٿا ۽ سڀني ڀاڻن کي ناس ڪري منهنجي يوگ جي ساڌنا کي پراپت ڪن ٿا. هي ارجن! هن يوگ جي رستي جي خبر هڪ جنم ۾ ٿئي پوي گهڻا جنم هر هر وٺي يوگ ڪندا آهن تڏهن اهي ڀرم ڀڏ ۽ اُبناسي نگر ۾ وڃي پراپت ٿين ٿا. تپسويءَ کان يوگي مٿي آهي؛ ڳيانيءَ کان به هو مٿي سمجهي ٿو؛ ساڳيءَ طرح ڪرم ڪانڊيءَ کان به مٿي آهي. تنهن ڪري هي ارجن! نون يوگي ٿي سڀني يوگين ۾ اُتر ٿي ۽ من مون ۾ لڳاءِ جي مونکي شرڌا سان چيڀن ٿا، تنهن کي آءٌ سرشت يوگي سمجهان ٿو.

تات پرج

جو ڦل جي لڇا نه رکي ڪرم ڪري ٿو، اهو ئي يوگي آهي پر نه اهو جنهن ڪرم تياڳيا آهن. جو گهڻو ڪاٺي ٿو يا جو اصلي ڪاٺي ٿي نٿو يا گهڻو سمهي ٿو يا جاڳندو ٿي رهي ٿو، نه اهڙي کان يوگ ساڌنا نه ٿيندي جو مونکي سڀ ۾ ڏسي ٿو ۽ سڀ مون ۾ ڏسي ٿو، اهڙي کان آءٌ جدا نه آهيان ۽ نه هو مونکان جدا آهي.

آهن ۽ بگه ڪندا آهن ۽ پڻ ٿيسيانئون ڪندا آهن اهو
 سرڳ پرشت پوڳي پائي ٿو تنهن سرڳ جو وسٽار
 ٻڌ. اتي ديو ٺا رهن ٿا ۽ اتي نڪا ڪهنجي زال آهي
 نڪو ڪهنجو مڙس آهي. اتي اڇرائون پوک لاءِ آهن
 هن جي سرڳر ۾ ڏاڍيون سڳنديون آهن ۽ گندرب راڳ
 ڪرڻ وارا آهن ۽ کانڻا لاءِ اُمرت آهي، سنگهڻ لاءِ
 گل آهن، پھڙ لاءِ ديوتائن جا ڪوڙا آهن ۽ هر قسم
 جي پرڪارن جا ديوتائن جا پوک آهن. جڏهن اهي
 پوک پوکي بس ٿو ڪري تڏهن وري اچي منس لوڪ
 ۾ جنم پائي ٿو، برهمڻ يا ڪٿي ۽ جي گهر ۾. جنم
 ٿورا ڏينهن پوک ساڌنا ڪئي هئي ۽ مڙا مهل پوک
 کان ٻلجي ويو هجي اهو سرڳ جا پوک پوکي برهمڻ،
 ڪٿي يا شاعوڪار جي گهر ۾ جنم پائي ٿو ۽ وري
 پوک جي ساڌنا ڪري ٿو. جنم ڪو ڪم ڪندڙ ماڻهو
 سمهي پوندو آهي ۽ جڏهن اُٿندو آهي تڏهن وري
 رهيل ڪم ڪندو آهي. اهڙيءَ ريت ان جي من ۾
 پوک اُٿل ٿئي ٿو تڏهن مون سان پوک جوڙي منهنجي
 آسائي ٻڌ ۾ وڃي پرايٽ ٿئي ٿو. هنهن پوک جي ساڌنا
 ڪئي ۽ مڙا مهل پوک کان بگڙي ويو تنهن جو وسٽار
 چيم. هن گهڻي ساڌنا ڪئي هجي ۽ مڙا مهل من
 جلايمان نه ٿين ٿن جي ٻالھ ٻڌ. اهي پوکي سرڳ جا
 پوک پوکي وري جنم پائين ٿا. اهي وڏي ۽ ٻڌ وارا
 ۾ مڃا، جالڻ وارا اهڙا جي منهنجا پوکي آهن.

سمري تڏهن ان کي ٻڌي ۽ سان پڪڙي مون منجه
 لڳائي انهيءَ جو نالو آڀياس آهي. جي آڀياس ۽ وٿراڳ
 سان مون ۾ مليا آهن انهن کي يوگ پائڻ سواو آهي.
 آڀياس ۽ وٿراڳ، ٻئي آڀاءُ من کي جيتڻ جا آهن. ارجن
 شري ڪرشن يگوان کان پڇڻ لڳو ته هي ڀريو! جنهن
 نوهان سان يوگ جوڙيو آهي ۽ ديه، ڇڏڻ مهل اُنجي
 شرڏا يعني ڀرپٽ نوهانجي يوگ کي ڇڏي ڪنهن ٻئي
 پاسي ويهي نه اهو يوگي مڪئيءَ کي نه ڪين ڀرپٽ
 ٿيو؟ هي يگوان! ڪهڙيءَ گت کي ڀرپٽ ٿيو ۽ اهو
 نوهانجي يوگ کان ڀرپٽ ٿيو يا نه؟ انهيءَ جي ساري
 ڪمائي اجائي ويهي يا نه؟ جن ڀرسات اچي ۽ ڪنهن
 پاسي کان هوا لڳي ته اهي بادل ڪي ڪيڏانهن ڪي
 ڪيڏانهن وڃن ٿا تن انهن بادلن وانگر انهيءَ يوگيءَ
 جو يوگ ٿيو يا نه؟ هي ڀريو! سو نوهانجي يوگ کي نه
 نه پهتو. نوهانجو ٻرهر پد جو آهي تنهن پد کان نه هڻو
 ڦري ويو. ڪرپا ڪري انهيءَ جي گت ٻڌايو ۽ منهنجي
 من جو سنسو مٽايو. شري ڪرشن يگوان چوي ٿو ته
 هي ارجن! انهيءَ يوگيءَ جو يوگ ٿون ٿاس ته سمجه
 هي ارجن! جنهن منهنجو هڪ ڀيرو به نالو ورتو آهي
 ۽ مون کي نمسڪار ڪيو آهي، مان جو ست ڀرش ابناسي
 آهيان ڪلياڻ روپ به آهيان. يوگيءَ جو من اُنٽ ڪال
 مهل منهنجي يادگيري کي ڇڏي ٻئي پاسي ويو ته تنهن
 جي گت ٻڌ. جنهن سرڳ پائڻ لاءِ لوڪ وڏا دان ڪندا

اهڙو جيڪي روز اچن ڪن ٿا سي عمر مرن ۾
 وري نه ايندا. انهن کي ڇا ڪرڻو آهي سو ٻڌ. هي
 اڏهن! جيئن پنهجي غرو کي سک ڏک لڳل آهي
 نئين بن کي نه لڳل آهي. انهن سمجهي ڪري ڪنهن
 کي نه ڏک نه پهچائجي ۽ سڀني کي سک ڏيندڙ لڳي
 سڀني پوکين کان به اهڙو ڪرم پوک اٿس.
 اڏهن شري ڪوشن پگوان کان اچڻ لڳو ٿي هي
 مڏسوڏن! اهو پوک هو توهان مولڪي ٻڌايو سو پوک
 نه مون ۾ ڪونهي ۽ مان وري اهڙو پوک ڪري نه ٿو
 سگهان. هي پگوان! من ڏاڍو پچل آهي ۽ مس
 هاليءَ والگر پاون آهي. اهڙي من کي تيار ڪرڻ مان
 هوا کان به وڌيڪ مشڪل ڪري ٿو سمجهان. اڏهن
 جي سوالن جي جواب ۾ شري ڪوشن پگوان اڏهن کي
 چون لڳو ته هي اڏهن! انهيءَ ٻاڻ ۾ ڪو شڪ نه آهي
 ته من ڏاڍو پچل آهي ان کي ولي ٿو سگهجي پر
 هن من کي وليا ڇا آياو به آهن ڪهڙا آهن؟ سي ٻڌ.
 مون ۾ پرام ڌڪ ۽ سنسار جي واسنائن کان پري رهي
 آهي به آياو آهن. انهن پاون سان من لسچل ٿئي او
 ۽ جنهن مون سان پرام نه رکي آهي ۽ سنسار جي
 واسنائن کان پري نه ٿيو آهي اهو مولڪي اصل نه
 ٿيندو. جنهن اڀياس ڪري من مون سان نه لائو آهي
 انهيءَ کي پوک ڪٿان ملندو؟ اڀياس انهيءَ کي ڇڏو
 آهي ته. جڏهن پنهجي اچن کان سواءِ من ڪڍي به

شاه، بي پرواه، پڳت وڇل، شري ڪرشن پڳوان
 منهنجي ڦوڪي وارون وار نمسڪار آهي. مان
 تنهنجي شون آيو آهيان، تنهنجو بـرد آهي
 شون پئي جي لڄا رکڻ، تون ڪهڙو آهي؟
 پٽت پاون آهي. تون منهنجي گڻ اوگڻ ڪي
 نه ويچار. منهنجا ڪيا گناه ڪت. جڏهن ماڻا پتا
 پتر جو ۽ پتي پياريءَ جو اپراڌ ڪما ٿو ڪري
 تڏهن تون به منهنجو اپراڌ ڪما ڪر. ڪرڻ
 ڪرائڻ وارو تون ئي آهيان مان ڪڇ به نه
 آهيان. سڀ ڪڇ تنهنجي هٿ ۾ آهي. جيڪي
 تون ڪرين ٿو تنهن ۾ منهنجو پلو آهي. تون
 مون کي دڪم ۾ ڏيرج ٿي ۽ سڪم ۾ سنڌوش
 ٿي. ڪام آدي وڪارن کان رکي وٺ. جهڙيءَ
 طرح گڇ کي گراهه کان بچائڻ تهڙيءَ طرح
 منهنجي به لڄا رک منهنجي مائا کان بچاءُ
 گيان پراپت ڪراءِ، ساڌن جو سنگم ٿي. لوڪ
 پر لوڪ سهڻو ڪر. اها ديا ڪر جو سواس سواس
 تنهنجو نام چيڻڊو رهان. سڄي راهه ٿي.
 سڄي سمجهه ٿي. سڄي سکيا ٿي. نام دان
 ٿي. پنهنجي چورن جو ڌيان ٿي.

هي اُڏجن! سڀ پوت پراڻي انهيءَ کي پاڻ ۾ نظر آيا.
 ۽ سڀني پوئل پراڻين ۾ هڪي پنهنجون آلمانون ڏسڻ
 ۾ آيون ۽ ان جي اهڙي نه سمان درستي ئي ٿي بيٺي جو
 مونکي به پاڻ ۾ ڏٺائون سڀ ۾ آيا برهم کي ڏٺائون
 ۽ سڀ پوت پراڻي منهنجي وراٽ سروب ۾ جو ڏسي
 ٿو تنهن کان مان پري نه آهان. مان ۽ هو هڪ روپ
 آهيون. سڀني پوئل پراڻين ۾ مونکي ڏسي منهنجو
 روز پڄن ڪن ٿا اهو ڪهڙو پڄن ڪن ٿا سو ٻڌ.

پرارڻا

هي سوامي! هي ناک! هي پوپا! هي پوما!
 هي پرمهشور! هي پار برهم! پورن مقدسودن
 ماذو، گوبند گوبال، نرنجن، نارائڻ هري،
 ايشور، اچت اهناسي، انتريامي، سرو وياپي،
 سرو شڪتهدان، دائار، ديالو، ڪرو پالو، دين
 بندو، ديناناک، دين ديال، دکر پنڪن، پٿر هرڻ،
 اناڏن ها ناک، نٿاون ها ٿاو، نه اوڏن ها اوت،
 نه آسرن ها آسرا، نه ٿمڪن جي ٿمڪ، نه پتمن
 جي پت، نه آڌارن ها آڌار، بي وسهين جا
 وسهلا، بهواهين جا واهه، همڻن جا همراه، اوکيءَ
 ويلي سهاڻا ڪندڙ، سڀ کي روزي رسائيندڙ
 ڄاڻڻهار، حاصران حضور، شاهن جا

۽ باھ ۾ سڙي ٿڏهن به هڪي ڪو دڪ ٺٽو لڳي.
 انهيءَ جا مثال پرهلاد پڳت جهڙا آهن. پرهلاد پڳت
 کي سندس پٽا هرناڪش انيڪ پرڪارن جا
 ڪشت ٿڏا ٿڏهن به پرهلاد پڳت کي ڪنهن
 طرح جو به دڪ نه لڳو. اهڙو نه سڪ آهي جنهن
 سڪ پاڻ ڪري سڀئي دڪ دور ٿي وڃن ٿا سو اهڙو
 سڪ ٿڏان يوگ، سنسار کان پري ٿي ڪري اوس ڪرڻ
 گهرجي. آهستي آهستي مونڪي ٻڌيءَ سان پراپت
 ڪجي ۽ آتما سان ملاجي ۽ ٻيو ڪچ به ڪين ياد
 ڪجي. هي من ڇڻڻ آهي جنهن جنهن ڳالهه کي ياد
 ڪري تنهن تنهن ڳالهه کان هٽائي ان کي آتما سان
 ملائڻ ڪپي. جڏهن من وڃي آتما سان گڏو ٿڏهن پرم
 شانت سڪ کي پائيندو. جن اهڙيءَ ريت مايا کي پري
 ڪري يوگ کي ڄاتو آهي سي ڪڏهن به نٿا پئڪن
 ۽ آهي پاڻ ۾ پاڻيهي اسٽر ٿيا آهن ۽ پاپ انهن جا
 سڀ سڙي ويا آهن. انهن جلدي يوگ کي پائي ورتو
 آهي. انهن کي آتم سڪ مليو آهي. برهم جو پرڪاش
 به ٿي پيو آهي ۽ انهن آتما جو سنگهه ڪري پرم سڪ
 کي پراپت ڪيو آهي. الهيءَ سڪ ڪري انهن سڀ کي
 پاڻ ۾ ٿڏو ۽ پاڻ کي سڀ ۾ ٿڏائون ۽ ٻيو ڪچ به نه
 ٿڏائون پاڻ کي آتما سمان ۽ پاڻ ۾ برهم کي ٿڏائون ۽
 جڳت ۾ نرم مل يوگ، پائائون. اهو برهم جو پرتاپ آهي.

ملي نربان پڌ کي پائي ٿو. هي ارجن! ٻيو ٻڌ. ٻيٽ
 پري به نه کائي، ٻن گرهن جي بک ڪڍي جنهن سواس
 چڱيءَ طرح هلن، آس ڪري نه ويٺي، پوت نه پائي
 ۽ ڌوئيءَ ڏي نگاهه ڪري هلي جيئن ڪو عيس جستر
 پيرن هيٺان نه اچي وڃي ۽ ڪنڊو به نه لڳي ۽ اشد
 جاءِ تي نه پير نه ڌري. هي ارجن! فقط جاڳڻ ٻوڱ نه
 آهي ۽ نه سهيڙ ٿي ٻوڱ آهي. پهريون ۽ پويون
 پهر جاڳي. اعڙيءَ ريت ٻوڱيءَ کي ٻوڱ پراپت ٿيندو
 آهي ۽ اڻوڱي رهندو آهي. اعڙي ٻوڱ جو نالو دڪ
 ناسڪ ٻوڱ آهي. گيان ٻوش ٻوڱيءَ جو من جڏهن
 آتما سان ملي ٿو تڏهن ان جي من کي ڪنهن به طرح
 جي اڇا لٽي لٽي انهيءَ کي ٻوڱ جهڙو چوندا آهن.
 ٻوڱيءَ لاءِ ايڪانت ۾ رهڻ جو چيو اٿن سو ٻڌ. جيڪڏهن
 ڏٺو هئا به نه رڪو نه انجي روشني به اسٽر رهندي
 ۽ وسامندو نه ڪين. پر جي هئا به رڪو نه ان جي
 روشنائي نه ڏي رهندي ۽ وسامڻ جو به پڻ ٿيندو.
 انهيءَ ڪري ٻوڱيءَ جو ايڪانت ۾ رهڻ ضروري آهي
 ۽ وري ايڪانت ۾ ويهي مڻهنجي يادگيري ڪري نه
 ٻوڱيءَ جو جت مون ۾ نسل ٿيندو. پوءِ هڪي آتما
 هو درشن ٿئي ٿو. آتما هي درشن جو سڪ ڪپڙو
 آهي؟ آباسي آهي. نهن سڪ کي ڄاڻي ٿو. انهيءَ
 سڪ کي ٻڌ ڄاڻي ٿي. اندريون انهيءَ سڪ کي نهيون
 مڻهن سڪ جي پانڻ ڪري هٿيارن سان وڍجي

۾ لڳايو آهي تن جو آتما دشمن آهي. جن پنهنجو آتما
 وشين کان پري ڪري پار بهم آبهاسيءَ سان لڳايو آهي
 سو بهر شانت پد کي پراپت ڪندو ۽ منهنجي ڪرپا
 سان ڪوئي دڪ انجي ويجهون ايندو. هو آدر ڪري
 خوش نٿو ٿئي ۽ نر آدر ڪري رنج به نٿو ٿئي. پنهنجو
 پاڻ کي سڃاڻڻ گيان چنڊو آهي ۽ ايشور کي
 سڃاڻڻ وگيان چنڊو آهي. اهي ٻئي نيرهين آڌ ياڌ
 ۾ توکي ٻڌائيندس.

سو انهيءَ گيان ۽ وگيان روپي اُمرت کي پي ڀوڳي
 لوڪ ترپت ٿيندا آهن سو ڪيئن؟ اندرين کي روڪي
 سدائين هڪ رس رهندا آهن. مٽي ۽ سون، مٽر
 ۽ شڪرو، پاپ ۽ پڇ انهن لاءِ هڪ سمان آهي.
 اهي ڀوڳه جا لڇڻ آهن. جيڪو ڀوڳي ٿين
 گهري سو ٻڌ. اهو بهر يائين ايڪانت ۾ هڪڙي چار
 آگر اوچي ٿهي ٺاهي تنهن تي چيڙي جو لپو پائي
 ان تي ٻي وچائي تنهن جي مٿان مرگه ڇالا وجهي
 مٿان مٿس ڌوئل ڪپڙو وچائي اهڙي شدت آسڻ تي پلٽي
 ماري ويهي. من کي نچل ڪري اندرين کي وس
 ڪري مٽي کي سڌو جهلي ويهي، هيڏي هوڏي
 ڪيڏانهن به. ڪين نهاري فقط آتما کي پرمانا سان
 ملائي ڪنهن جو به ڀڙ نه ڪري ڇڻ کي ڏري ڪري
 من جو پڪو نسچر مون ۾ رکي انهيءَ ريت مون سان

آئیے جیہوں

[۳۵۵]

شرقی ختوشه یگوان چوئی تودھی آرهن! هو

منش چما کر کری لو :

قل ہی! یا نشو وکی الکی

نی خیامی مسجد، اہولی

ہوئی اسی۔ شی ارچن! جتناں

دکھ کرے : وہ مبتلا کرے

۴ باہمی ایجاب و بیہمی کری

ادب و سياست نه آهي هي ارجن!

ۛہم کی سناسی چون گنا

۱۰۰۰ کیسی ہوگی سمجھا۔

[illegible]

چند روز بعد بھی وہ شادی سائن

پیشینہ و پیشینہ با کرم

۱۔ حقیقت کی روشنی میں

مجلس الشورى

١٠٠

11. 2. 1947

[illegible]

وہ کہتا ہے کہ اس میں جو مضمون ہے

ای دہائی کے بعد تو آٹما دہائی

ڏيئي ماري ڇڏيو. مون جهنگ ۾ هنن کي سڃاتو ۽ هنن کي مارڻ لڳس. هو ۽ ڀڄندي مسار ۾ هڪڙي ماڻهوءَ جي کوپريءَ ۾ ڪري پيئي. کوپري پاڻيءَ سان ڀريل هئي. مان به اتي اچي پهتس. اهو پاڻي اسان ٻنهي جي بت تي اچي لڳو ۽ پاڻيءَ جي لڳڻ ڪري اسانجي ديهه ديوتائن جهڙي ٿي پيئي ۽ اسانکي ووان ۾ ڇاڙهي وئڪن ڏانهن وٺي هليا. اسانکي خبر نٿي پوي ته اسانجو اڌار ڪهڙيءَ ريت ٿيو. ڌرماءَ چيو ته اها کوپري هڪڙي سادو ۽ جي هئي. اهو ڏهاڙي گنگا ۾ سنان ڪري گيتا جي پنجنين آدياءَ جو پاٽ ڪندو هو جنهنجي جل جهٽ ڪري توهان وئڪن ڏي ٿا وڃو. پوءِ ڌرماءَ پنهنجي پارڪدن کي حڪم ڏنو ته جيڪو پرش گنگا ۾ سنان ڪري ۽ گيتا جو پاٽ ڪري ته انهيءَ کي منهنجي ڀڄڻ کان سواءِ ئي وئڪن ڏي وٺي وڃو.

شري نارائڻ چوي ٿو ته هي لچمي! اهو گيتا جي پنجنين آدياءَ جو مهاٽم آهي.

ات شري پڳوت گيتا جي پنجنين آدياءَ جو مهاٽم پورو ٿيو.

وح نه هوءَ ٻاهر هلي وڃي. مطلب ته جيئن چويس
 اٽهي اُٻڙ هلي. جنهن ڪري ڏهاڙي مار ڏيندو هوس.
 هڪڙي ڏينهن ڏاڍي مار ڏنائينس. ٽڏهن حوٽس
 کيس زهر ڏيئي ماري ڇڏيو پوءِ ان برهمڻ گذر جو
 حتم ٻاڻو. ڪيترن ڏينهن کانپوءِ اها زال نه مري ويئي
 ۽ وڃي طوطيءَ جو جنم ڀاتائين. هڪڙي ڏينهن طوطي
 جهنگ ۾ ويٺي هئي، گذر نه آئي اچي لڪتو. گذر
 طوطيءَ کي سڃاتو. اها ساڳي منهنجي زال آهي انهن
 چئي طوطيءَ کي مارڻ لاءِ هن جي پنهنجي پڳو. طوطي
 ڀڄندي وڃي مار ۾ ڪري. ان مار ۾ ساڙو ۽
 ڪوٺري ۾ ساهه جي پاڻيءَ سان ڀري پيئي هئي. طوطي
 ان ۾ وڃي ڪري. ايتري ۾ گذر نه اچي پهتو ۽ طوطيءَ
 کي مارڻ لڳو. انهيءَ ڪوٺريءَ جي پاڻيءَ سان انهن
 پيئي هي نه. ڏوٻي پيئي ۽ پاڻ ۾ وڙهندي مري
 ويا ۽ لبح نه پيئي ڇڏي ڏيولائن جي ڏاهه ڀاللون.
 آڪاش مان ووان آيا انهن ۾ چڙهي وٽڪڻ ڏي
 ويا. ٽڏهن طوطيءَ پڇيو ته هي گذر! مون اهڙو ڪهڙو
 پڇ ڪيو آهي جنهن ڪري وٽڪڻ ڏي ئي هلاو؟
 گذر چيو ته مان پڻ جنم کان ڀائي آهيان مونکي ڪا به
 خسر نٿي پوي. ايتري ۾ پتي ڌرمراءِ جي پريءَ ۾ ويا
 ڌرمراءِ جو نه هي گذر! تون اڳئين جنم ۾ ڪير هئين؟
 گذر چيو ته هي مهاراج! مان برهمڻ هوس. مون شادي
 ڪئي نه مونکي هيءَ ڀاڻ زال ملي جنهن مونکي زهر

وارا پاڻ آهن ۽ سڀني جو ايشور ۽ سڀني پوت پراڻين
جو متر پريو آهي. جيڪو ائين ڄاڻي ته شري ڪرشن
يڳوان اهڙو آهي سو پرماتند آبناسي پد پائي ٿو.

تات پَرچ

ڪرم جي نياڳ کان ڪرم جو ڪرڻ سرشت آهي
”اندريون اندرين جي وشي ۾ ورتجن ٿيون“ ۽ آءُ
”ڪجهه به نٿو ڪريان.“ يوگي ائين ڪري مڃي ٿو.
”ڦل جي لڇا ڇڏي ڪرم ڪري ٿو ۽ انهن ڪرم کي
ايشور اُڀڙ ڪري ٿو، اُنکي پاپ پڇ لڳي نٿو سگهي.“

ات شري يڳوت گيتا شري ڪرشن ارڃن

سنڀادي گيان ڪرم سنڀاس يوگم نالي

پنڃون آڌياڌ پورو ٿيو.

* پنڃين آڌياڌ جو موافق *

شري نارائڻ چوي ٿو ته هي لچمي! هڪڙو برهمڻ
پنگلا نالي پنهنجي ڌرم کان پرست ٿي ڪسنگ ۾ وڃي
لڳو. انهيءَ برهمڻ کي سندس ڀائرن نيابت مان ڪڍي
ڇڏيو، تڏهن اهو برهمڻ پنهنجو ملڪ ڇڏي ٻئي ملڪ
۾ وڃي ويٺو. نيبت راجا وٽ نوڪري ڪيائين ۽ جڏهن
راجا وٽ گهڻا ڏينهن رهيو تڏهن ماڻهن تي چغليون
به هڻڻ لڳو ۽ ڌنوان به ٿي پيو. اُتي پنهنجي شادي
ڪيائين. زال اهڙي مڻيس جو پنگل چويس ته ٻاهر نه

آهن هي انهيءَ ۾ ڪو هڪ ڏاڏو ڪڇو هوندو ته سڀ
 ڪچا ڏاڏا هوندا. انهيءَ ريت جنهن گانيءَ کي ڪام
 ڪروڙ ڪونهي تنهن کي وري چم نه ملندو. جن
 ڪام ڪروڙ ٻئي دشمن حيثيا آهن انهن تي
 ڀوڳم کي پاڻو آهي. آهي ٿي سلسار ۾ سڪي
 آهن. انهن کي ڪام ڪروڙ نٿو ٿئي سو ٻڌ. آتما هو
 حوالي سروب آهي تنهن سان وڃي مليو آهي. انهيءَ
 آتما سان ملڻ ڪري هو نر ٻاڙ ٻڌ آهي تنهن ۾ وڃي
 هو مڪن ٿيو آهي. انهيءَ ڪري انکي ڪام ڪروڙ
 نٿو ٿئي. ڪام ڪروڙ جنهنکي ڪونهي سو حوالي سروب
 برهم نر ٻاڙ سڪ ۾ مڪن ٿيو آهي. حڪمي ڏاڏو ساڻ
 مڪت آهن تن هي تالهه ٻڌ. جنهن ٻاهر يون
 اندريون واسنائن گمان پري ڪهون آهن ۽
 اڪهون بند ڪري ٽرڪتيءَ ۾ ڌيان رکي ۽
 پراڻ گذ ڪري ناسڪا ۾ آڻي. اهڙو جنهن
 پراڻاياه ڪهو آهي ۽ بي ڪا جنهن کي ڪاهيا
 ٿي ڪانهي ۽ ڪنهن جو پڙ نه ڪروڙ آهي
 اهڙو جو منهنجو پڳت آهي سو جهڙي ٿي
 مڪت آهي (جهون مڪت).

هي ارجن! سو ٻڌ. ڪيترا ماڻهو مڪي حاصل
 ۽ لاءِ ٿيسيا ۽ يگه ڪن ٿا سو انهن جو ڦل ٻوڳڻ

گياني نرليپ آهن. هي ارجن! جيڪو مون کي اهڙي طرح ڄاڻي ٿو؟ ته هي پڙيو! تون نرليپ آهين ۽ مون ۾ پريست رکي ۽ منهنجي شرن ۾ اچي هر هر منهنجو ڀڄڻ ڪري ٿو اهو منهنجي آبناسي ڀڄڻ ۾ وڃي ملي ٿو. اتي وڃڻ ڪري وري گرپ ۾ نٿو اچي اهو پورن گياني آهي. اهڙو جو برهمڻ هجي جنهن جو جنم چڱي گهر ۾ هجي ۽ وڌيا ۾ پورن هجي انهيءَ برهمڻ کي وڌيا جي جنم جو گهمندڻ نه هجي ۽ سڀ سان نهٺائي، ساڌو برهمڻ گهڻو هائي پور ڪتا چنڊال وڏو ننڍو ان جي پاڻي هڪ جهڙو هجي تنهن کي پنڊت چئجي ٿو ۽ آتما برهم آهي. اهڙي جنهن جي نگاهه آهي اهو جنم مرن جي بدين کان ڇڏي ٿو. چڱيءَ شيءِ ملڻ ڪري خوش ٿئي ٿئي ۽ خراب شيءِ ملڻ تي رنج به ٿئي ٿئي. اهڙي برهم کي هڪ نگاهه ڏسڻ وارو چئجي جنهن جي هردي ۾ ڪچ به اڳيان ڪونهي باهرين ۽ اندرين جي سک جو خيال هن کان پلجي ويو آهي ۽ آتما جي سک ۾ مڱن آهي، تنهن آبناسي ۽ اکند سک پاتو آهي اهو اندرين جي پوڳن کي نٿو ملي. اندرين جا پوڳ دک، ڏيڻ وارا آهن ۽ انهن جو ڪوڙو سک آهي سو انهن جو سک ڇڏي آتما جو سک پوڳي ٿو جنهن کي اڳي جنم ڪونهي تنهنجي ڳالهه ٻڌ. جنم ول مان هڪ سنگ ڪڍي ڏسجي ته سڀ داڻا گڏ

ريت آتما کي ڄاڻي ۽ اندرين سان ڪرم ٻيو ڪري
 انهيءَ کي ڪنهن نه ڪرم ڪرڻ جو دوش ڪونهي.
 هو ڪرم جي ڦل جي لاجا ڇڏي ڪرم ڪري ٿو ۽
 انهن ڪرمن کي ترهم جي اُڙيل ڪري ڏئي ٿو انکي،
 جئن ڪمل هي ٻن کي حل چهي نٿو سگهي. نئن پات
 پڇ انکي سرش ڪري نٿو سگهي. هي اُرحن! جيڪي
 يوگسور آهن سي ڏيهه ڪري من ۽ اندرين ڪري سم
 ڪرم ۽ سنان آڌ کان وٺي ڪن ٿا پر انهن جو ڦل نٿا
 ٿهرن انهن جو من شانتِيءَ کي پراپت ڪري ٿو ۽ هي
 وري ڦل جي لاجا رکڻ ٿا سي ٻڌڻن نه ٻون ٿا. هي
 اُرحن! سدائين سڳي ڪهر آهن؟ سا ڳالهه ٻڌ.
 جيڪو پرش آتما سان ملهو آهي ۽ ڪنهن نه
 اندري ڪري آدم نٿو ڪري سو سڳي آهي.
 هي اُرحن! مان ڪير آهيان سا ڳالهه ٻڌ. سسار کي
 آلت ڪندڙ آهيان ۽ پالنا ڪريان ٿو پر مان ڪڇ نٿو
 ڪريان ڇو نه هي منهنجي ماما جسا سيار آهن. هي
 سسار ماما جو ڪل آهي. منهنجو سسار سان ڪو ئي
 ٻڌڻ ڪونهي ۽ نه مان ڪنهن کان پاپ ڪرايان
 ٿو ۽ نه پڇ. اُڳيان ڪري جهون جو ڪيان نشت ٿي
 ويو آهي. انهيءَ اُڳيان ڪري ئي جهڙو موهجي ويا
 آهن. جيڪو مونکي تيارو ڄاڻي ٿو انهيءَ کي ڪڏهن
 مان نه لهندو جئن سورج کي اوندهه ڪانهي نئن

ٿي آهي. جيئن منهنجي ڀڄڻ سانڪي وارا اچن ٿا تيئن منهنجي ڀڄڻ ۾ يوگي به اچن ٿا. سانڪي ۽ يوگي ٻئي هڪ ڪري ڄاڻ.

سنڀاس ڇا آهي؟ سنڀاسر جا ڪرم ڦٽاڳ ڪجن. ڏيهر ڪري من ڪري تيار ڪجن انهن جو نالو سنڀاس آهي. هي اُرجن! اهو سنڀاس پائڻ ٻرهم يوگ کان سواءِ ڪن آهي!

جڏهن جيو منهنجيءَ ڀڳتيءَ سان ملي ٿو تڏهن سنڀاسر جي سڪن جي ڳالهه اُنڪان وسري وڃي ٿي. انهيءَ کي سنڀاس چئجي ٿو.

جيڪو جيو ڀڳتيءَ سان ملي ٿو اهو منيشور آهي سو اُن مهل ئي ٻرهم کي اچي ملي ٿو. اهڙو جو پرش يوگ سان مليو آهي جڏهن هڙدو شد ڪيو آهي ۽ جنهن پنهنجي اندرين کي جيتو آهي ۽ جنهن کي سڀني پوت پراڻين ۾ هڪ ئي ايشور نظر آيو آهي، اهڙو جو پرش ڪرم ڪرڻ وارو آهي، ان کي اون ڪرم ڪان پري نرايڻ ڄاڻ. اهو ڇا ٿو سمجهي؟ اهو سمجهي ٿو ته ”مان ڪجهه ڪين ٿو ڪريان.“ اڪيون ڏسن ٿيون ۽ ڪن ٻڌن ٿا، ڪهه سگهي ٿو، ڇپ سواد وٺي ٿي، ساهه اچي ۽ وڃي ٿو، هٿ وٺن ۽ ڏين ٿا، پير هلن ٿا، سمجهي ۽ ڄاڳي ڏيهر ٿي جو اهڙي ريت ڄاڻي ٿو ۽ سڀ اندريون پنهنجو پنهنجو ڪم ڪن ٿيون جو اهڙيءَ

آيا پڻجيون

[کرم سنیاں دیوگم]

أرح شری کرشن پگوان کان پچھا لگو۔۔۔ ہی

شری کرشن ہگوان! مونکی

ڪرمن جو ٿياڻ ۽ سمناس ٻڌاڻو

ۛ ڪرم جو ٻوٽو به ٻڌايو.

تمک نی جاہد لچی پتو حنون

مان مولکي لاپ لعي. لڏهن

شري حڪرن ڀڳوان ڇوڪر نو

نه جي ارحن! سياسي اورگ ۽

خترم ہو کہ اہی ہنی کے ذریعہ

وزیراعظم، حکم سدیاس کان

ڪورم بونگ ڀلو آهي ۽ هي نرس انهيءَ گمان جي هالڻ

وايا آھن آھي سنڀاڻي آھي، ھي سڀي ٻالھن ھڪري

نہ کہ کان پڑی آئیں۔ جس ارحم! اعز! جس جہو آئیں

میں ہندو کاں پڑی آہ : مہی : اسی آہن ، ہی

’وحی! سو بہتہ مافکیہ کی = جوتہ کی ہم ہیں، اگمالی

ۛڪڙي ڇوڪري آهي. ڀوڳ ڇڻي مون سان ڌڙي

زنگنه کی تنظیم (سنیاءر) چٽي ڪارهن جي

تتمتع به و به دیگران هم

وہی ہے جس نے ان کو

آئي ٽپسويءَ کي ڏٺائون ٻئي چوڪريون نمسڪار ڪري
چوڻ لڳيون ته هي مهاراج! توهان ڏن آهيو جو توهان
اسانجي مڪتي ڪئي آهي. سنت چيو ته توهان ڪم
آهيو؟ چوڪرين چيو ته اسان توهان کي سڃاڻون ٿيون.
اسان اڳئين جنم ۾ وڻ هيونسين. توهان هڪڙي ڏينهن
جهنگ ۾ آيا اس ۽ گرميءَ جي ڪري توهان وڻ جي
چاڙ ۾ اچي ويٺا. توهانجي سمهڻ ڪري توهانجا چرڻ
هڪڙي وڻ کي ۽ ٻئي کي توهانجو مٿو لڳو. انهيءَ
مهل اسانجو اڌار ٿيو. هاڻي اسان برهمڻ جي گهر جنم
ورڻو آهي. تڏهن سنت چيو ته مون کي ان مهل توهانجي
خبر ڪانه پيئي. هاڻي ڪا آڱيا ڪريو ته مان توهانجي
ڪچ شيوا ڪريان ڇو ته توهان برهمڻ شري نارائڻ جو
مڪ آهيو. تڏهن ڪنڀائون چوڻ لڳيون ته اسان کي
شري گيتا جي چوٿين آڌ ياءَ جو ڦل دان ڪر جنهنڪري
اسان ديوتائن جو جنم وٺون. تڏهن سنت گيتا جي
چوٿين آڌ ياءَ جو ڦل انهن کي دان ڪيو. اهي ٻئي
ڪنڀائون ديوتائن جو جنم وٺي وٽڪڻ ڏانهن روانيون
ٿيون. سنت چيو ته مون کي گيتا جي چوٿين آڌ ياءَ جي
ڦل جي سد ڪانه هئي ته ڪو ايترو ان ۾ لاپ آهي.
پوءِ سنت ڏهاڙي گيتا جي چوٿين آڌ ياءَ جو پاٽ
ڪندو رهيو. شري نارائڻ چوي ٿو ته هي لچمي! اهو
گيتا جي چوٿين آڌ ياءَ جي پاٽ جو ڦل آهي.
ات شري پڳوت گيتا جي چوٿين آڌ ياءَ جو
مهاٽم پورو ٿيو.

* چوڻين اڌ ڀاءُ جو مهاڻم *

شري نارائڻ چوي ٿو ته هي لڄمي! جيڪو گستاخو
 پاٽ ڪري ٿو تنهن سان مان ڪهڙو آهيان؟ سو ٻڌ.
 ان کي ڏي. کان ڇڏائي، مڪڻ ٻڌي موڪلمان ٿو.
 ٽڏهن لڄميءَ چيو ته هي مهاراج! گستاخو پاٽ ڪرڻ
 سان ڪو مڪڻ به ٿيو آهي؟ ٽڏهن شري نارائڻ چوڻ
 لڳو ته هي لڄمي! ڀاڳيئي گنگا جي ڪناري تي ڪاشيءَ
 جو شهر آهي اتي هڪڙو ويڻو رهندو هو. اهو روز
 گنگا جو سنان ڪري گستاخو چوڻين اڌ ڀاءُ جو پاٽ
 ڪندو هو. هڪڙي ڏينهن هو جهنگ ۾ ويو اتي سهڻا
 نه وڻ ٿاڻن انهن وڻن جي ڇانو هڪ ويهي رهيو.
 اهي ٻئي ڇاڙا وڻ سر ڇا هئا. اتي ويهي ان کي ٿلهو
 آڇي ويهي هن جو هڪڙي وڻ کي ٻي ۽ ٻئي کي مٿو
 لڳو ته اهي ٻئي وڻ هڪدم ڪري ٻڌا. پر مشور جي
 قدر سان ٻنهي وڻن ۾ هڪٻئي جي گهر ۾ ڪيائين جو
 جنم ورتو. هي لڄمي! اهو جنم ڏاڍي پڇ ڪرڻ ڪري
 ملي ٿو. جڏهن اهي وڏيون ٿيون ٽڏهن سندس ماءُ
 ٻيءَ چيو ته هاڻي ٽوهارتي شادي ڪرائجي. چوڪرين
 چيو ته هي ٻٽا! اسانجي من جي هڪ ٻڌا آهي. انهن
 چوڪرين کي اڳئين جنم جي خبر هئي سو پاڻ ۾ چوڻ
 لڳيون ته جنهن ساڌوءَ جي چوڻن ۽ ٻڌڻ ڪري اسانجي
 مڪتي ٿي آهي البتو روشن ڪئي. ايترو چئي ٻئي
 ۽ ۽ ٻيءَ کان موڪل وٺي ڪاشيءَ ۾ آيون

ڪالين کي ڀر ڪيو ڇڏي تن گيان روپ اُکي سڀني
 ٻاين کي ڀر ڪيو ڇڏي. سچ گيان جهڙي جڳت ۾
 ابي ڪا پوتر ڪندڙ وستو ڪانهي. يوگ ۾، سمانا ۾،
 پورن منن وقت سر پاڻيهي پاڻ ۾ اهو گيان پراپت
 ڪندو. شرڏا وارو، ايشور ۾ مڱن، اندريون جيتيندڙ
 گيان پراپت ٿو ڪري ۽ پوءِ جلد اندر ۾ شانتي پائي
 ٿو. ”جو اُگيان، اُشرڏالو ۽ سُڪي آهي اهو ناس ٿي
 وڃي ٿو، جنهن جو من سدائين سُڪي رهي ٿو تنهن
 کي نه هن لوڪ ۾ سڪ ٿو ملي ۽ نه پرلوڪ ۾ سڪ ٿو
 ملي.“ جنهن ڪرم ڦلن جو ٺاهڻ ڪيو آهي ۽ گيان
 جي ڪري جنهن جا شڪ نور ٿي ويا آهن تنهن
 آخر درسيءَ کي ڪرم نٿا ٻڌن. هي ڀارت! ”هردي
 ۾ اُگيان کان اُپت ٿيل شڪانون آخر گيان روپي تلوار
 سان ناس ڪري نشڪام ڪرم يوگ ڪر ۽ ٻڌ ڪرڻ لاءِ
 اتي ڪڙو ٿي.“

تات پرج

شري ڪرشن ڀڳوان چوي ٿو ته هي ارڃن! ”جڏهن
 جڏهن ڌرم جي حاجي ٿئي ٿي ۽ آڌم ڪڙو ٿئي ٿو
 تڏهن آءٌ ڀڳتن جي رکيا ڪرڻ لاءِ اوتار وٺان ٿو.“
 ڪرم جي گت سمجهڻ بلڪل ڏکي آهي.

ات شري ڀڳوت گيتا شري ڪرشن ارڃن
 سنڀادي گيان ڪرم سنڀاس يوگم نالي
 چوٿون آدياء پورو ٿيو.

آپاس جو يڪه ۽ گبان جو يڪه ڪن ٿا ۽ ڪيترا وري
 ڪنن وڌان رکڻ وارا يڪه ڪندڙ آهن. ڪيترا پراڻن
 کي آڀان ۾ ۽ آڀان کي پراڻن ۾ هومين ٿا يعني ساه
 پساه ۾ پساه ساه ۾ آڙپڻ ڪن ٿا ۽ سدائين پرايڻ ۾
 رهي، پراڻ ۽ آڀان جي گتيءَ کي روڪي رکن ٿا. بها
 جي ليم موجب کاڌو کائين ٿا سي پراڻن ۾ پراڻ آڙپڻ
 ڪن ٿا. اهي سڀ يڪه ڪندڙ آهن ۽ يڪه ڪري پنهنجا
 پاپ دور ڪن ٿا. جهڪي يڪه هي پراساد جو اُمرت
 ولن ٿا سي سدائن ترهر کي پائين ٿا. يڪه رهس پرش
 کي جڏهن هي لوڪ ٿي نٿو ملي، تڏهن هي ڪورون
 ۾ سرهست! پر لوڪ ڪٿان ملن ٿا ان ريت ويدن ۾
 گهڻن قسم جا يڪه ٻڌايل آهن. اهي سڀ ڪرم جي
 اُپس جاڻ ۽ جي جاڻي ٿون موڪش کي پائيندين. هي
 اُرحن! پر اڀڪاريءَ هي چڱيءَ ورليءَ سان ڏنل دان
 نه جي گيان (سمجھ) سان نه ڏنل آهي نه گهڻو ڪري
 حاجي ٿو ڪري، ڇو جو هي پارٽ! سڀ ڪرم گمان
 ۾ سمايل آهن. اهو گبان گبانن کي نٿو، پڇڻ، شوا
 ڪرڻ سان ملي ٿو. هي پائندو! جنهن گبان کي جاڻي
 ٿون وري ڇڏيو موءَ ڪين پائيندين ۽ جنهن ڪري
 ٿون سڀ جيو پاڻ ۾ ۽ مون ۾ ڏسندين. هڪڙهن
 ٿون سڀني پائين ۾ کڻي مڃايائي هجن ته ان گيان
 جي پيڙهيءَ جي ڪري ٿون پاپ جي سمنڊ کان جلد
 ترڪي پار پوندين. هي اُرحن! جنهن ٻرندڙ اُگهي

جي ڦل جي اڇا به ٿياڀي اٿس سو ڏيان روپي ام
 ٻئي ٿرپت ٿي رهيو آهي. اهڙو جو ڳياني آهي ته
 ڪي ڪنهن به گرم جو ٻڌن ڪونهي نه ٻڌن آهي
 جو هڪ ٻي ميسور ڪانسواءِ ٻئي ڪنهن ڪي نٿو مڃي
 ڪنهن جي به آشا نٿو ڪري نراس تي سسار چور
 واسنائون جنهن روڪي ڇڏيون آهن، من ڪي جنهن
 جيتي ڇڏيو آهي، جيڪي ڪري ٿو نهن جو ان ڪي
 ليپ نٿو لڳي جو ايشور جي اڇا سان جيڪي ان ڪي
 پراپت ٿيندو آهي تنهن تي راضي رهندو آهي. گرمي
 سرد ٿي ۽ هرڪ شوڪ کان رخت آهي پلي ۽ پري ۽ وستو
 ملو ٿي راضي رهندو آهي. اهڙو منش نه ٻڌن سڏجي
 ٿو. هي اُڏهن! ڪيئن پرڪارن يا يگيه ٻڌ. يگيه به اُڏهن
 ڪيل برهم آهي، جنهن سان اُڏهن ڪجي اهو به برهم
 آهي، جنهن اُگنيءَ به اُڏهن ڪجي اهو به برهم آهي ۽
 جو اُڏهن ڪري ٿو اهو به برهم آهي. اهڙيءَ طرح
 برهم ٻڌيءَ سان گرم ڪندڙ ڪي پراپت ٿيندڙ اُستان
 پڻ برهم آهي. ڪي يوگي ديوتائن لاءِ يگيه ڪن ٿا.
 ٻيا برهم روپي اُگنيءَ به برهم روپي هوم سان يگيه ڪن
 ٿا. ٻيا وري اندرين روپي اُگنيءَ به شبد وغيره وشين
 جي آهولي ڏين ٿا. ڪي يوگي آتما به ايڪاگر ناروپ
 گنيءَ ڪي ڳيان دواران پرڪاش ڪري، ان به سڀني
 اندرين ۽ پراڻن جي گرمي جو هڙن ڪن ٿا. ڪي دان
 يگيه، ٽپسيا جو يگيه، اُشتاڪ يوگ جو يگيه، شاستر

ڪيا آهن، ان لاءِ تون به چئن اڳي ڪيو آهي تهن ڪرم ڪر. ڪرم ڪر ڇا آهي ۽ اڪرم ڇا آهي؟ انهيءَ ۾ ڏاها به منهنجي پوندا آهن. ان لاءِ اهو ڪرم جو وشو به مان توکي ٻڌائيندس، جو ٻڌي تون اُشب ڪرم ڪرڻ ڇڏي ڏيندين. هي ارجن! ڪرمَن جي گت سمجهڻ ڏاڍي ڪلن آهي، سو مان توکي ٻڌايان ٿو. هي ارجن! هڪڙو ڪرم آهي، ٻيو وڪرم ۽ ٽيون اڪرم آهي. تَن جي ڳالهه ٻڌ. چئن شاستر جي آڳا آهي تهن سنان آڌ کان وٺي ڪرم ڪرڻ گهرجن تهن کي ڪرم، چوندا آهن ۽ هي پنهنجو پاڻهي ٿيندا رهن لکي وڪرم چوندا آهن ۽ جي آلس ڪري يا آڳيان ڪري سنان آڌ کان وٺي سڀ ڪرم ڪرڻ ٿياڻ لا ڪنهن تهن کي اڪرم چوندا آهن سو پرش التهن ٿينهي ڪرمَن کي سمجهي ٿو ۽ شاستر جي آڳيا تي هلي ٿو ان کي ٻڌوان اُمر ۽ سڀ ڪرمي سڏيو ويو آهي. هي ارجن! اها ڪرم ڪرڻ جي ڳالهه ڪم، هاڻي سو ٻڌ. جنهن منس کي منهنجيءَ مهما جو گيان اُٿس ٿيو آهي تهن گيان جي ڪري ان کي ڪنهن به ڪرم ڪرڻ جي اڃا نٿي ٿئي سو ڪام ڪروڌ ڪان رهت آهي. گمان جي اُگنيءَ ۾ الجا سڀ ڪرم سڙي ويا آهن. اهڙو جو ٿئي ٿو تهن کي وويڪي ٿي ۽ پندت چوندا آهن. اهو ڪهڙو آهي؟ اهو گياني پندت جنهن سڀ ڪرم ٿياڻيا آهن ۽ ڪرمَن جا ڦل به ٿياڻيا آهن ۽ ڪرمَن

ٿو. هي ارجن! ٻيو ٻڌ. جيڪو جنهن ريت منهنجو
 ڀڄڻ ڪري ٿو تنهنجو تنهن ريت مان به ڀڄڻ ڪريان
 ٿو. مان نه پنهنجن ڀڄڻ سان اهڙو آهيان جهڙي ريت
 منهنجا ڀڄڻ مون سان آهن جي تون ڪٿي ڇوڻ نه
 سڀ تنهنجو ڀڄڻ ڇو نٿا ڪن ۽ ديوتائن ۽ دڻين جون
 پوڄائون ڇو نٿا ڪن سو ٻڌ.

هي ارجن! ديوتائن جي پوڄا ڪري ماڻهو ڦل وٺن
 ٿا نه مونکي پت ۽ ڌن ٿئي سو اهي ديوتا انهن جي
 ڪارڻ پوري ڪن ٿا ۽ اهي ديوتا پوڄا ڪرڻ به راضي
 ٿين ٿا انهن ديوتائن جي پوڄا ڪن ٿا. پر مون به
 انهن جي شرڏا لڳندي جن جون اکيون گمان
 جي ڏيکي سان پٽيل آهن ۽ جن کي هي
 سنسار جو ڪارخانو ڪوڙو ڏسڻ به اچي ٿو
 سي مونکي سڀ ڪنهن هنڌ ڏسن ٿا ۽ انهن
 جي شرڏا مون به لڳي رهي ٿي. هي ارجن!
 هي جي چار ورڻ برهمڻ، ڪٿري، وڻش ۽ شودر
 آهن، سي مون ئي پيدا ڪيا آهن ۽ انهن کي ڌار ڌار
 ڪرڻ وارا ڪرم مون ئي ڏنا آهن ۽ انهن چڻي ورنن
 جي ڪرم ڪرڻ وارو ۽ نه ڪرڻ وارو تون مونکي ڄاڻ.
 مونکي ڪرم نٿا ٻڌن ۽ نه منهنجي ڪرم ڦل به ٿي ڪا
 واسا آهي. ائين جو مونکي سمجهي ٿو تون کي ڪرم
 نٿا ٻڌن ائين سمجهي، اڳئين موڪش چائيندڙن به ڪرم

رڪٽ مان پيدا ٿيڻ ٿا ٿيڻ منهنجو جنم نه آهي ۽ جنم
 ٻيا ڪرمن جي پڌڻ ڪري جنم وٺن ٿا اڻ ٿاڻ ڇوڙا
 جنهن جو ڪرم ڪيا هوندا اهڙو ئي جنم پائيندا. هي
 اُرحن! مان ائين نه آهيان. منهنجو ڪوئي سروب آهي.
 منهنجا ڪرم به اهڙائي آهن. ڪهڙا آهن؟ ڳجهڙا آهن.
 جهڪي مان ڪرمان ٿو سي ڪنهن کان ڪين ٿيندا.
 چوڻ ٿو سڏگهه جو روبرو ڌارو ڪري ٿو مان
 ٺڪڻ ۽ هلاڪش جي چاڻي جا رڪ کان به
 سخت هٿي سا مون گل وانگر ڦاري ڇڏي
 ۽ گوگل جي پڙهڻ جي رڪا ڪرڻ لاءِ ست
 ٽيڻهن ٿورڙن بهار ڪبي هٿ جي چمچ ٿي
 جهلم ۽ جهڪي مون ڪرم ڪيا آهن سي اهڙا
 ڪيا اٿس جو ڪنهن جي به ڪرڻ جا نه آهن.
 جيڪو ٻڙش منهنجن ڪرم ۽ جنمن کي چاڻي ٿو سو
 اُٻاسي پڌر وڃي ته ٿي ٿو ۽ ڪي منهنجن چوڻن جي
 ٻڌي ملي آهي ته جي ٻاڻ به. اهي ڪيئي جنم اُٻاڻي
 ٿا آهن ۽ ڪيترائي جنم وٺراڻ ورتو اٿن ۽ ڪيئي جنم
 ڪم ڪروڙ ۽ من جو ماڻ ڇڏي مون به ٻڪو وڻواس
 ٻڪرائي ۽ ڪيترائي جنم اٿي ۽ رهند منهنجي پڳي
 خسا: جهڙا آهن اهي ۽ ڪري جن جو من ٿي آهي
 نه ٿي منهنجي ٻڙما پڳي ملي ٿي ۽ وري جن کي
 ٻڌي آهي ته جي مان وڏو وڏو ٻڙما ڪرمان

جي گهر ٿيو آهي ۽ سورج اصل کان آهي سو توهان
سورج کي اهو گيان ڪڏهن ٻڌايو؟ سو ڪر ٻا ڪر
مون کي سمجهايو.

شري ڪرشن پڳوان خوشيءَ مان چوڻ لڳو ته هي
آرجن! تنهنجي ۽ منهنجي گهڻائي پيرا سنگت ٿي آهي
مان تنهنجن ۽ پنهنجن سڀني جنمن کي ڄاڻان ٿو پر
تون نٿو ڄاڻين. مان ڪهڙو آهيان؟ جنم مرڻ کان
پري آهيان، ابناشي آهيان ۽ سڀني جي آتما
آهيان، سڀني پوڻن پراڻين جو ايشور آهيان.
مان ڪهڙو آهيان جو پنهنجيءَ لڇا سان مايا جو پاڇو
وٺي جنم وٺان ٿو. سو پاڇو ڇا آهي؟ جنم ڪوئي راجا
پنهنجو ويس لاهي پيو پائي ۽ ان کي ڪو به نه سڃاڻي
تڏهن ئي مان جنم وٺي سنسار ۾ اچان ٿو. هي آرجن!
مان ديهه ڌاري نه آهيان، ديهه کان پري آهيان. منهن
جي آتما سون جهڙي آهي. هي آرجن! مان جنم ڪڏهن
وٺندو آهيان ۽ ڇاچي لاءِ وٺندو آهيان سو ٻڌ. جڏهن
جڏهن ڌرم ناس ٿيندو آهي ۽ اڌرم ڌرم
کي مهتي ڇڏيندو آهي، تڏهن مان ڌرم
استاپن ڪرڻ واسطي جنم وٺندو آهيان ۽
پاڻين کي ناس ڪندو آهيان ۽ پڳتن جي
رکيا ڪندو آهيان. منهنجا جنم ۽ ڪرم نسل آهن.
سو نسل ڇاڪي ڇڻجي؟ جنم ٻيا ديهه ڌاري بيرج ۽

اڌ ڀاءُ چوڻون

[ڪرم يوگ]

شرعي ڪرشن پڳوان ارجن کي جوڙ لڳو هي ارجن!

مون جڳو گيان توکي ٻڌايو

آهي سو پهرائين مون سورج

کي ٻڌايو هو. سو هي يوگ

انساني آهي ۽ سورج پنهنجي

پٽ مڏو کي ٻڌايو هو ۽ مڏو

اکه واک کي ٻڌايو هو. هي

يوگ گيان اصل کان هليو ٿو

اچي. انهيءَ کي راج رشي حاٿن

ٿا ۽ انهيءَ کي سمجهي راج

ڪن ٿا ۽ ڀرم ڀڌ کي پرابس ڪن ٿا. حذعنڪي نه آئي

حي خوشي نه وئي جو دڪم آهي سوئي يوگي

آهي. سو هي ارجن! انهيءَ يوگ کي ڳهڙا جڳو ڳڌري

ويا آهن. توکي آهون پراچين يوگ ٿو ٻڌايان، توکي

انهيءَ ڪري ٿو ٻڌايان ته تون منهنجو يگت آهين ۽

منهنجو پريم آهين سو تون ڌيان ڌيئي ٿو. جو ڀڌارت

اچي ٿي هجي خوشي نه ڪهي ۽ جي وڃي

نه اڏو دڪم نه ڪهي هڪ جهڙو ٿي رهجي.

لمنن جو نه هي ڀرو! توهانجو حرم نه هاڻي واسديو

وت ويو. نارائڻ يڳوان شيش نانگ جي سيجا تي
 سمهيو پيو هو لچميءَ وٺي پير مهنيس. اُتي ڌرمراءَ
 ڏندوت ڪري ويٺي ڪرڻ لڳو ته هي ٽنهي لوڪن
 جا سوامي! جن پرشن جنم کان وٺي ڪو به ڀڄ نه ڪيو
 آهي تنکي توهانجا ڪرڻ ووان تي چاڙهي وئڪنٽ
 ڏي وٺي ويا آهن. هي ڀريو! هاڻي آگيا ڏيو ته اهو
 ڏند ڪنهن کي ڏيان. تڏهن شري نارائڻ ڏاڍو خوش
 ٿي چوڻ لڳو ته هي ڌرمراءَ! تون دکي نه ٿيءَ. مان
 توکي هڪ ڳالهه چوان ٿو سا تون ٻڌ. اهي ڀائي جيڙو
 جيڪي هئا لنجو اڳيون ڀڄ اچي پرگهت ٿيو آهي
 انهيءَ ڌرم ڪري ئي اهي ڀائي وئڪنٽ ۾ آيا آهن.
 هڪ ٻي آگيا توکي ڏيان ته جيڪي پرشن گيتا جو
 پاٽ ڪن ٿا يا ٻڌن ٿا يا پاٽ جو ڦل ٻين کي ڏين ٿا
 انهن کي تون ترڪ ۾ نه وجهه اها منهنجي توکي آگيا
 آهي. ايترو ٻڌي ڌرمراءَ پنهنجي پريءَ ڏي هليو ويو
 ۽ پنهنجن سڀني دوتن کي سڏي چوڻ لڳو ته جيڪو
 پرشن گيتا جو پاٽ ڪري يا ٻڌي يا پاٽ جو ڦل ڪنهن
 کي ڏئي ته انهيءَ جيو کي ترڪ ۾ نه آڻجو ڇو ته گيتا
 جو پاٽ ڪرڻ يا ٻڌڻ ڪري سڀئي ڀائي جيو جيڪي
 آهن سي مڪتيءَ کي پراپت ڪن ٿا. اهو نارائڻ يڳوان
 جو حڪم آهي.

ات شري يڳوت گيتا جي ٽئين آدياء جو

مهاٽم ڀورو ٿيو.

سڀ پتر مڪتيءَ کي پراپت ٿيندا. پوءِ ماءُ کان آگيا وٺي گهاٽي وڃڻ لڳو. واٽ تي پرياهه راج جو درشن ڪري ۽ اڻڻان ڪري اڳتي روانو ٿيو. رستي تي هڪڙي وڻ جي هيٺان ويهي رهيو. اتي هن کي ڏاڍو پڙ ٿيو ۽ هي اهوئي ساڳيو وڻ هو جتي سندس پيءُ پڙتو جي ڇوڙ ۾ هو. ڇوڪري گيتا جي ٽئين اڌ ڀاءُ جو پاٽ جو روز ڪندو هو سو ڪرڻ لڳو. سندس پيءُ وڻ جي پاڙ ۾ ويهي گيتا جو ٽيون اڌ ڀاءُ ٻڌو. اڃان ڇوڪري پڙهي پورو مس ڪيو ته سندس پيءُ جي ڏاڍي چڻي ۽ ڏاڍا جي ڏاڍي پائي ووان ۾ چڙهي هن جي سامهون آيو ۽ اچي آسرواد ڏنائينس ۽ ڇوڙ لڳس ته هي پٽ! مان ٺهندڙ پيءُ آهيان جو مان پوءِ جي ڇوڙ ۾ هوس، پر انهيءَ ٺهندڙي گيتا جي پاس ٻڌڻ ڪري مون کي هيءَ ڏاڍي ملي آهي. هاڻي سرڳ پريءَ ڏي ٿو وڃان. ايترو ٻڌي ڇوڪرو ڇوڙ لڳو ته هي پٽ! ڪڇ آگيا ڪريو ته مان ٺوھانجبي شيوا ڪريان. ٺڏهن پٽس خبر نه ”هي پٽ! مون ڏٺو آهي ته اسانجا پتر ٺرڪ ۾ ڏکي آهن ٺڏهن ڪري تون گيتا جو ٽيون اڌ ڀاءُ پڙهي ٺڏهن جو ڦل انهن کي ڏي.“ ايترو چئي هو سرڳ ڏي هليو ويو. پوءِ هن ڇوڪري اتي ئي گيتا جي ٽئين اڌ ڀاءُ جو پاٽ ڪري انجو ڦل پترن کي ڏنو. پوءِ سندس سڀ پتر سرڳ ڏي ويا. ٺڏهن ڄم جي ڏوٽن ڌرمراءِ وٽ وڃي هڪار ڪئي. ايترو ٻڌي ڌرمراءِ ناراض ٿي پڳوان

* ڏينهن آڌ ڀاءُ جو موٽڻ * شر ٻڌڻ ڀڳوت گيتا

ٻن ۾ رهندو هو. ڀاپ ڪري گهڻي مايا ميٽڙائين. ڀاپ
 جي مايا ائين ئي هلي ويس. ٻوٽو هو ماڻهن کان ڀڄڻ
 لڳو ته ڪا اهڙي جاءِ ڏسيو جتي ڏن هجي ۽ مان
 وڃي کڻي اچان. تڏهن هڪڙي چيس ته چوري ڪر
 ته توکي ڏن هٿ لڳي. سو اهو شودر ٻوٽو چور ٻن
 ڪرڻ لڳو. هڪڙي ڏينهن چوري ڪرڻ ويو ته رستي
 تي ٻن چورن ماري ڇڏيس. ٻوٽو اهو شودر ڏيهه ڇڏي
 وڃي پوت جي ڏيهه ۾ جنم ورتو ۽ هڪڙي وڏي وڻ
 ۾ واسو ڪيائين ۽ ڏاڍو ڊڪي ٿيو. اهڙيءَ طرح گهڻا
 ڏينهن گذري وڃن. سندس پٽ وڏو ٿيو ۽ هڪڙي
 ڏينهن ماءُ کان پڇيائين ته منهنجو پيءُ ڪهڙو ڪم
 ڪندو هو؟ ۽ سندس مڙس ڪيئن ٿيو؟ تڏهن ماڻس
 چيس ته منهنجو پيءُ ڀاپ ڪري مايا آڻيندو هو.
 هڪڙي ڏينهن ڏن جي لالچ ڪري چوري ڪرڻ لاءِ
 ويو پر رستي ۾ ڪن چورن ماري وڌس. تڏهن چوڪري
 چيو ته هي ماڻا! منهنجو ڪم ضرور ڪرڻ گهرجي.
 هن هڪڙي پنڊت کي ٻڌايو ته منهنجو پٽ هن وڏيءَ
 ڪري مري ويو آهي. توهان انهيءَ وڏيءَ جو ڪم
 ڪم ٻڌايو ته ڇا ڪرڻ گهرجي؟ تڏهن پنڊت چيو ته
 ڳيا ئي وڃ ۽ اتي وڃي ڪم ڪر ڪراءِ ته منهنجا

اُچي ۽ مان وڃي چوري ڪريان. هنن ٻاهر ۾ دونهيون
۽ آرسيءَ کي ليل لڳي ٿيئن انهن ٻنهي گيان کي ڏيکي
ڇڏيو آهي. هي سدائين انسان جا دشمن آهن. اندريون
من ۽ ٻڌي انهن ۾ ڪام جو واسو آهي انهيءَ ڪري
هي ارجن! ٻه پائين ٽون اندرين ۽ من کي وس ڪر.
اهي ٻاٻ روت آهن. گيان ۽ وگيان انهن ٻنهي کي ناس
ڪرڻ وارا آهن. عيبن ڪري اندريون سر هبت آهن
سو ٻڌ. هيءَ ديهه ڇڙ آهي، انهيءَ ۾ چيئن سروب
اندريون آهن، اندرين کان مٿي من آهي، من ڪري
اندريون سر هبت آهن، من کان پري ٻڌ آهي ۽ ٻڌ کان
پري آيا آهي. ان ريت هي مهانا هو! ٻڌيءَ کان
سريشت آيا ڪي حاڻ ۽ من کي لست ڪري ڏاڍن
ڏاکڻ سان هڻي، اهڙيءَ طرح هن ڪام ۽ ڪروڙ
روپي دشمن کي هار.

نات پوج

شري ڪرشن پڳوان چوي ٿو ته هي ارجن! تون ڦل
جي اڃا ڇڏي ڀرمسور جي پراپتي لاءِ شپ ڪرم ڪر.
ٻهنتي ڌرم ۾ موط ڀلو آهي، پر پراڻو ڌرم لڙڪو
ڏيڻ وارو آهي. ڪام ڪروڙ روپي من دشمن کي
وس ڪهي جو اهي درگتيءَ جو ڪارڻ آهن.
ات شري پڳوت گيتا شري ڪرشن ارجن
سنباد سانڪم يوگ جو ٽيون
سنباد راءِ اڌ ٻاءُ ٿورو ٿورو.

انهن جو استان چير. هاڻي سندن اُڻت ٻڌ چڱي
 ڪاٺڻ، خوشبوءِ وٺڻ ۽ چڱن ڪهڙن پهريون مان
 ڪام اُڻن ڏئي ٿو. هاڻي ڪروڌ بابت ٻڌ. اهڙڪار
 يا ايمان ڪرڻ ته منهنجي برابر ٻيو ڪونهي.
 انهيءَ مان ڪروڌ اُڻت ڏئي ٿو. جڏهن پنهنجي
 استريءَ سان سنجوڳ ڪيائين ۽ ٻيرج ويو تڏهن مڙدي
 وانگر سمهي پوي ٿو. اهو پنهنجي استري سان سنجوڳ
 ڪرڻ جو ڦل آهي. پوءِ جڏهن سندن اُڻت ٿئي ٿو
 تڏهن موه ۾ ڦاسي ٿو ۽ جنم مرڻ جي ٻڌن ۾ اچي
 ٿو ۽ جي پراڻي استريءَ سان سنگ ڪيائين ته بدنامي
 ٿيندس ۽ راجا جي ڏند هيٺ ايندو ۽ جا ملڪيت
 هوندس اها به ڪسي وٺندس ۽ پرلوڪ جا به ڏک سهڻا
 پوندس ۽ ڄم جا به موچڙا ڪاٺا پوندس. اهي ڪام جا
 لڇڻ آهن. هاڻي ڪروڌ جا لڇڻ ٻڌ. اهڙڪار جي
 ڪري جو اُڻڻو ٿيو آهي ۽ پئسي جي واسطي ڪنهن
 کي ماريائين يا ڪنهن کي ڏک ڏنائين ته راجا پڪڙي
 سزا يا ڏند ڏيندس ۽ ملڪيت به ڪسي وٺندس ۽ پرلوڪ
 به ڄم جا ڏک سهڻا پوندس. اهي ڪروڌ جا لڇڻ
 آهن. هي ارجن! ڪام ڪروڌ اهي ٻئي هر هر لوڪن
 کي پيا پرمائين. اهي ٻئي پاپ روپ آهن. اهي سدائين
 ماڻهن کي پيا لکين جيئن چور پنهنجو چوريءَ جو
 سامان لکيندو رهندو آهي ته گهر جي مالڪ کي نند

۾ چڱو يا مندو نه چٽجي. ڪو چڱو ڪري ڪو
 مندو ڪري سڀ سان هڪ جهڙو ٿي رهجي
 ۽ سنسار جو تماشو ڏسجي. انهيءَ ڪري سدائين
 شانت ۾ رهجي. هي ارڃن! ٻيو ٻڌو. پنهنجي
 ڌرم تي ان پورو ٿي هلڻ، پرائي ڌرم تي
 پوري هلڻ کان چڱو آهي. پنهنجي ڌرم ۾
 مرڻ ۾ ڀلو آهي پر پراڻو ڌرم ڌڪ ڏيڻ وارو
 آهي. شرع ڪرڻ پگوان جا آهي وڃن ٻڌي ارڃن
 چوڻ لڳو ته ٺاهه! انهيءَ ڳالهه کي سڀ ڄاڻن ٿا ته
 پاپ ڪرڻ مان ڌڪ ٿئي ٿو. هي پريو! هن جهو
 ان پاپ ڪرڻ ڏو ڪرائي؟ اها ڳالهه ڏها ٻائي
 مولڪي ٻڌايو. تڏهن شرع ڪرڻ پگوان چوڻ لڳو
 ته هي ارڃن! ڪام ڪروڌ آهي ٻئي دحي ڪڻ مان
 ٻڌا ٿين ٿا. انهن جو ڪاڏو به ڪهڙو آهي، انهن کي
 ڪڏهن به ٻڌو نٿو ٿئي ۽ هي پاپ روپ آهن ۽ آهي
 ٻئي ماڻهوءَ جا دشمن آهن. آهي ٻئي ماڻهوءَ کان
 اب ڪرائين ٿا. ارڃن چوي ٿو ته هي پريو! ڏها
 ٻائي اڃا به کولي ٻڌايو ته انهن جو جنم ڪهڙي ريت
 ٿو ٿئي؟ ۽ انهن جي آتما ڪير آهي؟ ۽ انهن جو آچار
 ڇا آهي؟ تڏهن شرع ڪرڻ پگوان چوڻ لڳو ته هي
 ارڃن! ٻڌي اندريون ۽ من آهي انهن جي رهڻ جون
 ايون آهن. سوکيم روپ رکي هن ڏيهه ۾ دهن ٿا اهو

ٿا سي لندرين من مايا ۽ سپاءَ مان پيدا ٿين ٿا. اهنڪار
 جتي ڪري ماڻهو چون ٿا ته هي ڪم آسان ڪيو.
 هيءَ ديه ۽ لندريون، جهڙا انهن جا سپاءَ آهن تهڙا
 انهن کان ڪم ٿيندا آهن ۽ آتما انهن جي ساڪي آهي
 ۽ ڪجهه ڪري نٿو، ايترو ڄاڻي هي ارجن! تون سڀ
 کان نيارو ره. پريوءَ کي ياد ڪر پوءِ ڪو به دڪه
 تنهنجي ويجهو نه ايندو. هيءَ جا آتما آهي سا سرور
 وياپڪ آهي. پريوءَ جي چرڻن ۾ ڌيان رکو ۽
 ڪا به آس نه رک. ”جو هيءُ گيان نٿو مڃي تنهن
 کي تون نيچ ٻڌيءَ وارو ڪري ڄاڻ.“ هي ارجن!
 تون پنهنجا سڀ ڪرم مون ۾ اڀڙ ڪر. جيترا
 ديه ڌاري آتمائون آهن تن جو ايشور مان آهيان.
 انهيءَ ڪري منهنجو نالو آڌيائمر آهي. آڌيائمر چئجي
 سڀني آتماڻن جو ايشور. اهڙو ايشور جو مان آهيان،
 تنهن ۾ تون وشواس رک ۽ ڪنهن به ڦل جي آسا نه
 رک ۽ نڪا چنڊا ڪر. هي ارجن! هاڻي اُٿي ڀت
 ڪر. هي جيڪو رستو مون توکي ٻڌايو آهي سو تون
 انهيءَ رستي کي چڱيءَ طرح ويچار ۽ جيڪي انهيءَ
 رستي کي نٿا مڃين ۽ اٿلندو ننڊا ڪن ٿا سي ڪهڙا
 آهن؟ اهي اڳيائي موڙهر، مٺ ۽ مها مورڪ آهن. سڀ
 ڀوت پراڻي سڀا وڃي وس آهن، سڀا وڃنهن
 جي وس نه آهي. اها ڳالهه ڄاڻي ڪنهنڪي

ڪرم ڪرڻ جو ضرور نه آهي، تڏهن به مان لوڪن جي ڀلائيءَ لاءِ سنان، سنڌيا گائتري آڏ ڪرم ڪريان ٿو، گنو برهمڻ ۽ مالا پتا جي شبوا ڪريان ٿو. ڪول لوڪن جي ست ڪرم سکڻ لاءِ ئي ڪريان ٿو. جيڪڏهن مان آلس ڪري ست ڪرم ڪرڻ چڱي ويهي رهندس ته مولڪي ڏسي نه سا لوڪ نه ست ڪرم ڪرڻ چڱي ويهي رهندا. ها ريت مان هلاڻ ٿو سا ريت نه لوڪ نه جيڪڏهن هلندا ته مڪتيءَ کي برابر ٿيندا. هي ارجن! جيڪڏهن ٽيون چوڻ ٿو ته ٻين لوڪن لاءِ ڪرم ڪرڻ جو حڃال چو ٿو رکن ۽ ٻين لوڪن سان ٺهنجو ڪهڙو مطلب آهي نه انهيءَ لاءِ بد. هي ارجن! هي لوڪ نارائڻ جو روپ آهن، جڏهن انهن جا شب ڪرم ڪرڻ ناس ٿي ويندا، تڏهن ماڻهو به پن وانگر چمڪا ۽ منس منهنجي پرڃا آهي ۽ پرڃا جي ناس ٿي ڪري پنهجو ئي ناس ٿيڻ آهي. تنهن ڪري پرڃا جي سڳو لاءِ ست ڪرم ڪريان ٿو. انهيءَ ڪري جيڪي گبائي آهن تن کي ڪهر جي نه لوڪن جي ڪلپاڻ لاءِ ست ڪرم ڪن. سنساري لوڪن کي ائين نه نه چون ته ست ڪرم ڪرڻ به ڪوئي لاپ ڪونهي ۽ ست ڪرم جي ڪلا نه ڪن ڇو ته لوڪ انهيءَ ڪري نه مڪتيءَ کي برابر نه ٿيندا. جيڪڏهن ست ڪرم ڪرڻ چڱي ڏيندا ته ست ڪرم ناس ٿي ويندا. هي

ٻار ٻرم کي جي ٿا پوڄين ۽ پنهنجي اندرين جي سڪ
 لاءِ پوڄن ڪن ٿا تن جو جيئڻ اُڃايو آهي. جن جي
 پريت آتما سان آهي اها پريت ڪلياڻ ڪاري آهي ۽
 اهي آتما مان لاپ پراپت ڪري آئندڙ ويٺا آهن، تن
 کي ڪنهن به شپ ۽ آسپ ڪرم ڪرڻ جو ڦل نٿو
 ملي. جي ڪرم نه ڪندا ته انهن تي پاپ ڪونهي ۽ جي
 ڪندا ته انهن کي پڇ ڪونهي. جي آتما جا شيواڌاري
 آهن تن کي سنساري ماڻهن مان ڪو لاپ ڪونهي.
 هي اُرجن! ٻيا ڪرم ٻڌ. سنان ڪرڻ کان وٺي شپ
 ڪرم جي آهن تن کي ڇڏڻ نه گهرجي. جيڪي شپ
 ڪرم ڪن ٿا ڦل ٿا گهرون سي ٻار ٻرهم کي وڃي پراپت
 ڪن ٿا. هي اُرجن! ڪرم ڪرڻ ڪري راجا جنڪ ۽
 ٻيا جنم مرڻ جي ٻڌن ٿا چئي ويا. اُنهِيءَ ڪري
 هو ڪيم لاءِ شپ ڪرم ڪرڻ گهرجن. جيڪي
 ڪرم گيانوان ڪن ٿا تن کي ڏسي ٻيا لوڪ به ڪن ٿا.
 گيانوانن کي گهرجي ته پاڻ شپ ڪرم ڪرڻ نه ڇڏين
 ڇو ته ٻيا لوڪ به هنن کي ڇڏا ڪرم ڪندو ڏسي پاڻ
 به ڪندا. جيڪڏهن گيانوان شپ ڪرم ڪرڻ ڇڏي
 ڏيندا ته ٻيا لوڪ به ڇڏي ڏيندا. پوءِ جيئن ٻين پکين
 ۽ ٻين جون جوڻيون آهن تيئن منشن جو جنم به انهن
 وانگر ٿي پوندو. تنهن ڪري گيانوانن کي گهرجي ته
 شپ ڪرم ڪندا رهن. هي اُرجن! مون کي ڏس! مان
 جو ٽنهي لوڪن جو سوامي آهيان. مون کي ڪنهن به

يڪه به ڪريو ۽ سڀ ديوتائون هي پگوان جا انگ آهن
 تن کي به پوڄيو ۽ جيڪا آس ڪندڙ اها آس توهان
 جي ديوتائون پوري ڪندا تنهن ڪري ماڻهو ديوتائن
 کي پوڄڻ لڳا. هي آڌهن! ديوتائون ڦل ڏيڻ لاءِ سموت
 آهن. ماڻهن جو ڪلياڻ ديوتائن مان آهي ۽ ديوتائن
 جو ڪلياڻ ماڻهن مان آهي. جيڪو منس ديوتائن جي
 پوڄ ۾ لڳائڻ کانسواءِ پاڻ پوڄن کائي ٿو سو ديوتائن جو
 چور آهي ۽ جيڪو منس مونکي پوڄ ۾ لڳائي ۽ منهنجو
 پرشاد ڪري پوڄن کائي ٿو سو سڀني اڀاڏين کان پري
 آهي ۽ جيڪو مونکي پوڄ ۾ لڳائي پرشاد ڪري منهنجو
 پوڄن ٿو کائي سو سڀني ڀاڻن کي پوڄي ٿو. هي آڌهن!
 پر مشور جي پوڄ ڪري جو لاپ هن سسار ۾ ٿئي
 ٿو سو ٻڌ. جيڪي ديهه ڌاري پوس پراڻي آهن تن
 سڀني جو گذران ان ئي آهي. پهرائين هي منس ان
 کائي ٿو ان مان سرچ پندا ٿئي ٿو ۽ اندرون جي ان
 کائين ٿيون تنهن مان رت پندا ٿئي ٿو. رت ۽ بيرچ
 جي ميلاپ ڪري ديهه پندا ٿئي ٿي ۽ ان جي اُٻڻ
 رت مان ٿئي ٿي. رت سان بگهه ڪرڻ ڪري ٿئي
 ٿي. بگهه ڪرم ڪرڻ سان ٿئي ٿو. بگهه ڪرڻ جي
 وٽي ويدن مان معلوم ٿئي ٿي ۽ ويد پاڙ پهر پر مشور
 ورتن مان پندا ٿيل آهن. انهيءَ ڪري سڀ ۾ واپس
 تيرن سڌائين بگهه ۾ ويٺل ڄاڻ. جنهن جي شيوا ڪرڻ
 ڪري جو ڪلياڻ ٿئي ٿو. سو اهڙي آندروپ

آهي تنهن جي وس ڪڇ به نه آهي. هيءَ مايا جي
 وس آهي. هي اُرجن! جي جوڳي ۽ پيراڳي آهن تنجي
 ڳالهه ٻڌ جن ٻاهريون اندريون روڪيون آهن ۽ پدم
 آسٺ لائي ويٺا آهن پر من ۾ يوڳن جي ڪامنا رکي
 ويٺا آهن. اُرتاٽ: ائين پيا چون ته ڪجهه هجي ته
 ڪائجي، سو اهڙا جي جوڳي آهن سي پاڪندي آهن.
 پر جيڪي اُتم آهن تنجي ڳالهه ٻڌ. اهي ڪهڙا آهن؟
 جن جون ٻاهريون اندريون سڀ ڪرم پيون ڪن پر
 من جي ورني مون ۾ اٿن، اهي اُتم آهن. انهيءَ سبب
 ڪري هي اُرجن! تون ڪٿري آهين. ڇو ڪرڻ
 تنهنجو ڌرم آهي. تون ڀڌ ڪر ۽ اندر جي ورني
 مون ۾ رک. هي اُرجن! ڪرم جي نه ڪرڻ کان ڪرم
 جو ڪرڻ سرشت آهي. جيڪڏهن ڪرم نه ڪندين
 ته تنهنجي شري جي پالنا به ڪانه ٿي سگهندي.
 هي اُرجن! جوڳو روپ جو مان يڳوان آهيان سو
 جي منهنجي لاءِ ڪرم ڪن ٿا سي ڪنهن به ٻڌن ۾
 نٿا ڦاسن. تنهن ڪري هي اُرجن! تون منهنجو چيو
 مڃي ڪرم ڪر ۽ ڦل جي اڇانه رک ۽ جي لوڪ
 يڳوان جي جوڳو رستي پوڄا ڪن ٿا تن جو ورنن ٻڌ.
 جڏهن ٻوهما سنسار کي پيدا ڪيو تڏهن جڳت کي به
 پيدا ڪيائين ۽ جڳت جي سامگري به پيدا ڪيائين.
 ٻوهما لوڪن کي آڳيا ڪئي ته جڳت جي سامگريءَ
 مان جڳت جي يڳوان جي آسستي ڪريو ۽ انجي نمت

هڪاري وڏي ڏاڏا ٿي پيئي. ڪنهن به سهڻي ٻار
 کي ڏسندي هئي ته ان کي ڪاٺي ويندي هئي ۽ هيءُ
 شينهن اڳئين جنم ۾ ماري هو. هڪ ڏينهن ماري جهنگ
 ۾ ويو ۽ هيءُ ڏاڏا به جهنگ ۾ ويئي ۽ ان ماريءَ کي
 ڪاٺي ڇڏيائين. اهو ماري هتي اچي شينهن ٿيو ۽ ڏاڏا
 اچي ٻڪري ٿي! شينهن کي اڳئين جنم جي خبر هئي
 انهيءَ ڪري شينهن ٻڪريءَ کي ڏسي وٺي ڀڳو، ڇو نه
 هن سمجهو ته شايد هاڻي به مون کي ڪاٺا آئي آهي.
 تڏهن ٻڪرار چيو ته هي سوامي! ڪو اُٻاءُ به آهي

جنهن ڪري اسين ٿيئي هن نيچ جنم کان ڇٽون؟
 تڏهن ٻال برهمچاريءَ چيو ته مان ٺهڻي جو اُٻاءُ
 ڪريان ٿو. هڪ جبل جي چوٽي ۾ هڪ پٿر ڏنم انجي
 مٿان شري گيتا جو ٻيو آڌ ڀاءُ لکيو پيو هو. هاڻي مان
 ٺوهان کي گيتا جو ٻيو آڌ ڀاءُ ٻڌايان ٿو. ٻال برهمچاريءَ
 اچا گيتا جي ٻئين آڌ ڀاءُ جا اکر ٻڌائي بس ڪيا ته
 آڪاش مان روان آيا ۽ سڀني کي ڇاڙهي وٺي ويا.
 نيچ ڏيئي ڇڏي ڏيوتائن جي ڏيئي ڀائڻون ۽ ڏيو
 سرما به اهو ٻڌي وٽڪو ۾ ويو.

سري نارائڻ چوي ٿو ته هي لچمي! جيڪو ماڻهو
 گيتا جو پاٽ ڪري ٿو يا ٻڌي ٿو سو مڪتيءَ کي
 پائي ٿو.

ات شري ڊيگوت گيتا جي ٻئين آڌ ڀاءُ جو

مهاٽم ڀورو ٿيو.

* ٻئين اڌ ڀاءُ جو موٽڻ *

شري نارائڻ چوي ٿو ته هي لڙمي! دڪن ديس ۾ هڪڙو پورن نالي نگر آهي. اُتي هڪڙو ديو سرما رهندو هو جو ساڌ سنگت جي شيوا ڪندو هو. هڪ ڏينهن ساڌن کي چوڻ لڳو ته هي سوامي! مون کي پرمهشور جي يگتيءَ جو اُپديش ڏيو جنهن ڪري حرم ۾ وڃي دڪن کان چئي پوان. تڏهن هڪڙي بال برهمچاريءَ چيو ته مان توکي گيتا جي ٻئين اڌ ڀاءُ جو پاٽ ٿو ٻڌايان جنهن جي ٻڌڻ سان تهنديجي مڪتي ٿيندي. مان توکي پراڻي ڪٿا ٻڌايان ٿو، سا تون به هڪڙو ماڻهو روزان ۾ بڪريون چارڻ ويندو هو ۽ هڪڙيءَ جاءِ ۾ ٻچن ڪندو هو. هڪڙي ڏينهن جڏهن سانجهيءَ جو بڪريون چاري گهر ٿي ورتو تڏهن انهن بڪرين مان هڪ بڪري جا سڀ کان اڳي هڻي تنهن کي هڪ شهين ڏنو. بڪريءَ کي ڏسندي ئي شهين گجگوڙ ڪري اُٿي پڳو. تڏهن بڪرار اهو حال ڏسي اُچر ۾ پئجي ويو. اوچتو مان به اُتي اچي ويس. تڏهن بڪرار مون کي ڏسي سارو حال ٻڌايو.

تڏهن بال برهمچاري چوڻ لڳو ته هي بڪرار! مان توکي پراڻي ڪٿا ٻڌايان ٿو. سا تون ڪن لائي هيءَ بڪري اڳئين جنم ۾ ڏانڻ هئي. وڏيءَ ذات . . . جڏهن هن جو مڙس مري ويو تڏهن هو

گوشن ڀڳوان ارجن کي اسٿت پر گيه يعني آدرش
انسان جا لڇڻ ٻڌائي ٿو:-

جيڪو ماڻهو پنهنجي من ۾ پيدا ٿيل ٻنهي شين ۾
اُشپ گامنائن کي ڇڏي ٿو ۽ نج آتم آندڻ ۾ مڱن
هي ٿو، جو دکن اچڻ ڪري اداس نٿو ٿئي ۽ سڪن
ڏان به ٻڃي نٿو ۽ ڪنهن تي به پريت نٿو رکي، ڪنهن
جيڪو اُسڱ ورتي سان رهي ٿو ۽ شين جي واکاڻ
۽ اُشپ جي ننڍا نٿو ڪري جيڪو پنهنجي سڀني
اندرين (نڪ، چپ، اکيون، کل، ڪن، واڻي ۽ من)
کي انهن جي پوئڻ کي هٽائي ٿو، اُن جي ٻڌي (سٿر
ٿيل آهي.

جنهن من وس ٿا ڦهنون ٿا ٻڌي،
ٻڌن ٻن ڀاڙ ٿا ڦاهن،
ڀاڙ ٿا ٻن شانتي نه ڪا،
شانتي بنا سگه ڪانه.

ات شري ڀڳوت گيتا شري گوشن ارجن
سنڀاد سانڪيه يوگ جو ٻيون
آڌ ڀاءُ پورو ٿيو.

جنهن کي رات سمجهي رها آهن، حتميدڙ پرش ان
 ۾ جاڳي ٻوڙ ۽ جنهن ۾ سڀ جيڙ جاڳن ٻيا، اها وويڪي
 پرش لاءِ رات آهي. جنهن سمنڊ ڇو طرف ٻرپور هوندي
 منجهس ندين ٻوڙ ڪري ٻه گليسڙ ٿي رهي ٿو ۽ پنهنجي
 مر يادا کي نٿو ڇڏي، اهڙيءَ ريت جيڪو ماڻهو رشت
 ٻوڙ ٻوڙندي به پنهنجي ڌرم مريادا جو ٿياڻو نٿو
 ڪري ان کي شائتي پراپت ٿئي ٿي.

جيڪو ماڻهو پنهنجي من ۾ رهڻ وارين سوارت جي
 ڪامنائن کي ڇڏي ٿو، اڃا رحمت نٿي ٿو ”مان ۽
 منهنجو“ انهيءَ اهنڪار ۽ ممتا جي ڄار ۾ نٿو ڦاسي،
 ٽهمنڊ ڇڏي ٿو سسڏين جي موه کي دڙ ڪري ٿو
 ۽ آلهيءَ اُسڪ ورتي ۽ سان ڳڻي ها سڀ وهندڙ ڪري
 ٿو، ان کي ئي شائتي ملن ٿي.

هي اُرحن! توهم پراپت ٿيل توهم روپ نٿل ماڻهو
 جي اها چال چلڪ آهي. هڪ دفعو اها اُستتي پراپت
 ٿي نه ٻوڙ ان کي ڪڏهن به موه نٿو ٿئي. ”جيڪڏهن
 ڪنهن کي اها اُستتي مرن جي وقت به پراپت ٿي
 تڏهن به ان کي توهم نروان اُرتات موڪل ملي ٿو.“

تات پوڄ

بھارا بالڪو! سڀني آڌيائن ۾ اڏڙهون آڌيا مڪي
 لکيو ويندو آهي مگر داس جي ٻڌيءَ انوسار سڄيءَ
 جيو گمان هن ٻن آڌيا ۾ سمايل آهي، شري

پڪو نڇو مون ۾ آهي تن تي مان ڪر ٻا ڪريان ٿو.
 ڪهڙي ڪر ٻا ڪريان ٿو؟ سنسار ۾ جيڪي دڪ آهن
 تن کان انهن کي ڇڏايان ٿو. هاڻي جن جي ناسٽڪ
 ٻڌي آهي تن جي ڳالهه ٻڌ. هي آر جن! ناسٽڪ
 ٻڌي ڇاڪي چوندا آهن؟ پرمشور ڪٿي آهي ۽
 ڪنهن ڏٺو آهي؟ جن جو اهڙو خيال آهي تن
 جي شردا مون ۾ نٿي لڳي. مون ۾ ڌيان رکڻ
 کانسواءِ وري انهن کي ڪوبه سڪ پراپت نٿو ٿئي. اهڙا
 جي اڳيان جيو آهن، سي سدائين دڪي آهن. جيڪي
 اندرين جي پوڳن ۾ ڦاٿل آهن تن کي ڪوبه سڪ پراپت
 نٿو ٿئي. جهڙيءَ طرح ٻيڙي نديءَ جي پار ويندي
 آهي ۽ جڏهن وچ تي وڃي پهچندي آهي تڏهن طوفان
 اچي لڳي ته ٻيڙيءَ جو ڪناري تي اچڻ ڏاڍو ڪن
 ٿي پوندو ۽ طوفان جي لڳڻ ڪري ٻيڙيءَ جا تختا
 نڪري ويندا آهن پوءِ جيڪي انهيءَ ٻيڙيءَ ۾ ماڻهو
 هوندا آهن سي ڏاڍا دڪي ٿيندا آهن. ڪي ڪيڏانهن
 نه ڪي ڪيڏانهن درياهه جي ڇولين ۾ هليا ويندا
 آهن اهڙي طرح ٻڌيءَ کي اندرين ڏي وڃڻ ڪري
 ڌڪا ٿا ملن.

تنهنڪري هي آر جن! قون پهريائين اندرين
 کي وس ڪر. جن اندرين کي وس ڪيو آهي تن
 جي ٻڌي نهڄل ڄاڻ. هي آر جن پيو ٻڌ. سڀ پراڻي

ڀڳوان جا اهي اُمرت روپي وڃن ٻڌي اُرجن ڀڄڻ لڳو
 ته هي ڪيشو! سماڌيءَ ۾ جڙيل ستيت پرگه
 استر ٻڌيءَ وارو يا آدرشي ماڻهوءَ جا ڪهڙا
 لڄن آهن؟ ان جو وهلوار ڪهڙي نموني ٿئي
 ٿو. اهو ڪمئن ڳالهائي ٿو، ڪمئن وهي ٿو ۽
 ڪمئن هلي ٿو؟ ايترو ٻڌي شري ڪرشن ڀڳوان
 خوشيءَ مان چوڻ لڳو ته هي اُرجن! (۱) جنهن جي
 ڪامنا ڪنهن به ڳالهه تي نٿي اُتي تنهن کي نهڇل ٻڌيءَ
 وارو ڄاڻ. (۲) اهو ڪهڙو آهي؟ جو اُنجي ديهه کي
 ڪو دڪ ڪٿي ٿئي! تڏهن به اُنجي چستا نٿو ڪري ۽
 سڪ جي لاءِ به ڪا اڇا نٿو ڪري ۽ ڪنهن سان به
 موه نٿو رکي، ڀيم کان رهت آهي ۽ ڪنهن تي به ڪاوڙ
 نٿو ڪري اهڙو جو ڀرڻ آهي تنهن کي نهڇل ٻڌيءَ
 وارو ڄاڻ. (۳) جنهن جي ڪنهن سان به مٽر ٿا ڪانهي
 چڱي شيءِ سان هرڪ ۽ مڌيءَ سان شوڪ نٿو ڪري
 اُنجي ٻڌي نهڇل ڄاڻ. (۴) جن ڪڇڻون پنهنجا هٿ،
 پير ۽ منهن سڀ ڪٿي گڏي مغز ۾ رکي ويهندو آهي،
 تهڙيءَ طرح جن پنهنجون سڀ اندريون جيتيون آهن
 تنکي تون نهڇل ٻڌيءَ وارو ڄاڻ. ماڻهو جڏهن ڀوڳن
 کان نور ٿئي ٿو تڏهن انهيءَ کان ڀوڳهه جا سڀ وشيه
 دور ٿيندي به ڀوڳن جي لڇا جيئن جو ٿيڻ ٻڌي رهي
 ٿي. اها ڀوڳهه لڇا پر ماتا جي ديدار هٽڻ کانپوءِ هتي

[illegible]

ٻڌ. انهن جي ٻڌ سڌائين پيئي پڌڪي جنهن ۾ خيال
 ڪن تنهن ۾ برابر نه لڳين. اهي ماڻهو ڪهڙا آهن جن
 جو نشچو مون سان ڪونهي سي ماڻهو، ديوتائن کي
 پوڄين ٿا ۽ اُپديش ڪن ٿا. اهڙا اُنڌا مورڪ پاڻ کي
 پنڊت سڏائين ٿا. هي ارجن! ويد جي واد ۾ پاڻ به
 موهيا پيا آهن ۽ لوڪن کي به پيا موهين. جن جي
 اندرين جي پوڳن ۾ ڪامنا آهي، انهن پوڳن کي سرڳ
 چوڻي ٻيڙ پڌ ڪري ٿا سمجهن، سو اهي سرڳ ۾ وڃي
 وري ڪري اچي هيٺ پون ٿا. سو اهي گهڻين ٻڌين
 وارا جن جو هڪ نشچو نه آهي سي ئي سرڳ مان ڪري
 هيٺ پون ٿا ۽ هر هر سنسار ۾ چمن مرن پيا ۽ ڪرم
 به اهيئي پيا ڪن جن جي ڪوڙ ڪري تمام ڪشت
 پيدا ٿئي ٿو ۽ انهن ڪرم ڪري ٿورو وقت وڃي
 سرڳ کي پراپت ڪن ٿا ۽ وري جلد ئي ڪري پون
 ٿا. اهڙيءَ ٻڌيءَ وارا ٿورا آهن جنجي اڇا اندرين
 جي پوڳن ۾ لڳل آهي ۽ سنسار ۾ پنهنجي وڏائي پيا
 ڪن انهن ڳالهين ڪري جن جي ٻڌي اُنڌي ٿي پيئي
 آهي تنجي ٻڌيءَ جو پيارو مون ۾ نٿو لڳي ۽ مون ۾
 پاڻ رکڻ کان سواءِ انهن جو ڪلياڻ ڪڏهن به نه ٿيندو.
 هاڻي ارجن! ويد جو وسڻار ٻڌ. هي ارجن! ويد
 جي ٻڌي به ٿن ڳڻن منجهه آهي. تون انهن ٿن ڳڻن
 کان نيارو ٿي، ڪيئن ره؟ جتي نه گرمي آهي، نه
 سردي آهي، نه جنم آهي، نه مرڻ آهي. اهڙي جا

شاڄي، جست ۽ هار کي هڪ ڪهڙو سمجهي آئي ٻڌ ڪندين
 تہ توکي ڪجهه پات نہ لڳندو. هي اُرجن! مون توکي
 سانڪه شاستر جو متو نڌايو آهي. هاڻي جوڳم شاستر
 جو متو ٻڌ. سو جوڳم ڪهڙو آهي جنهن جي ٻڌڻ
 يا سمجهڻ ڪري جنم مرڻ جي ٻڌڻن کان چٽي
 مڪتيءَ کي پراپت ڪري ٿو. هي اُرجن! مان پنهنجن
 ڀڳتن سان ڪهڙو آهيان جهڪي منهنجا ڀڳت منهنجي
 شيوا، ٻوڇا پرير سان ڪن ٿا ۽ انهيءَ پرير ۾ ڪي اڳي
 ٻوڇا ڪن ٿا ڪي پوءِ ٻوڇا ڪن ٿا. سو انهن ڀڳتن
 کي پات ڪونهي. مان انهن جي ڪيئن نہ ڪري نڌان
 ٿو. هي منهنجا ڀڳت منهنجي پرير ۾ مڪن ٿي ويا آهن
 تن کي ڪابه سرب ڪاڏ آهي. انهيءَ جي ساڪ جهڻ
 رام اوتار ۾ يملڻي حيدالڻ ڇا جڙا نير پرير سان پوڄن
 ڪيا هيم. هي اُرجن! منهنجي ڀڳتي ڏسڻ ۾ ٿوري
 آهي پر اڳيان انهيءَ جو قل تمام گهڻو آهي. اهو قل
 ڪهڙو آهي؟ جنم مرڻ کان چٽي منهنجي اناسي ٻڌ
 کي وڃي پراپت ڪندو آهي. هاڻي ڪهڙيءَ ريت مون
 سان ڀڳتن جي پراپت آهي سو نڌ. هي اُرجن! منهنجن
 ڀڳتن جي فقط منهنجن حرن ڪملن جي شوا سان پراپت
 آهي. مون کان سواءِ نٿي ڪنهن ٻي ديوتا کي ٿا پوڄين
 ۽ منهنجي نالي کانسواءِ سو مک مان ڪج نہ ٿا حرن
 ۽ ٿا ٻڌن. فقط منهنجي چرلن سان ئي هنن جي پراپت
 آهي. جن جي پراپت مون سان ڪانهي انهن جي ڳالهه

رهندي به من نه چاڻي ته چا آهي تنهن جي چنٽا وري
 ڪهڙي ڪرڻ گهرجي، هڪ ڳالهه جي پڪ ڪري ڄاڻ
 ته آتما اُبناسي آهي انهيءَ ڪري هي ارجن! تون
 ڪنهن جي چنٽا نه ڪر.

تون ڪٿري آهن ۽ ڀت ڪرڻ تنهنجو ڌرم
 آهي. تنهن ڪري تون پنهنجي ڪٿري ڌرم کان نه ڦر
 ۽ اهو سمجھ ڪترين لاءِ ڏاڍو ڪم آهي. پنهنجيءَ اڇا
 سان هي يوڌا اچي گڏ ٿيا آهن ۽ سرڳهه جا دروازا به
 انهن لاءِ کليا پيا آهن. هي ارجن! جهڪو ڪٿري ڀت
 ڪندي مري ٿو سو ستو و سرڳهه به ٿو وڃي.

سو جيڪڏهن تون ڀت نه ڪندي ته تنهنجو سڀ ڌرم
 ناس ٿي ويندو ۽ جس به هليو ويندو. سو تون پنهنجو
 ڌرم ۽ جس ڇڏي پاڻ به نه ٻڙ. جيڪي تنهنجو جس
 ڳائيندا آهن سيئي تنهنجو اُپجس ڳائيندا ۽ چوندا ته
 ارجن به ڪڇ به نه آهي. (ان به ڪڇ به بل نه آهي)
 جو ڀت مان هليو ويو. ”سو هي ارجن! انهيءَ

ڌندا کان مرڻ پيو آهي.“ جڏهن تون پنهنجي
 ڌندا ٻڌندي تڏهن توکي ڏاڍو دک ٿيندو. جيڪڏهن
 تون ڀت جي وچ ۾ پنهنجو سر ٻيڙ ٿياڳهه ڪندي ته هڪدم
 تون وڃي سرڳهه کي پراپت ڪندي ۽ جي ڀت ڪندي
 ته ڌرتيءَ جي راڄ جو سڪه پوڳيندين. تنهن ڪري ”هي
 ارجن! تون اُتي ڀت ڪر.“ سڪه ۽ دک، لاپ ۽

آهي ۽ سدائين آيناسي آهي، ڪڏهن به هو ناس نٿو
جي نه آهي ۽ سر وياپڪ آهي. تنهن ڪري ان کي
نس ۽ لسچل چون ٿا. وري آتما ڪهڙي آهي هاڻس
کان پري آهي انکي ڪنهن به ڪو نه ڏٺو آهي، نه
ڪنهن جي عيال پر نسي اچي ۽ ڪم ڪري نه ٿئي.
هي ارحن! جن اهڙو آتما کي سمجهيو آهي سي وري
ڪنهن جي چسا ڪن؟ ٺهڙي طرح مون توکي چيو
نه هي ارحن! تون آتما کي اهڙو ٺٽو ڄاڻس نه به عيال
ڪري ڏس نه جهڪو ڇاڏو آهي سو نيمٺ موندو
۽ جهڪو ٻڏو آهي سو نيمٺ ڄمندو. اهڙي طرح
هي ارحن! تون اٽل ڪنهن جو ڏک نه ڪر.
هاڻي وري اتي ٻانه ٻڌ. هي ارحن! هي جي ڀوب
براهي آهن تڻ جي ڪا آء. ۽ اٽل ڪانهي نه آهي ڪٿان
آيا آهن ۽ ڪٿڏانهن ويندا. هي وح پر لي ٿا ڏسجن.
ڇڏهن هي شرار کي ڇڏين ٿا ٽڏهن ڪا سڌ ڪاله ٿي
ڀوب نه ڪٿڏانهن ويا. هن جي آء ۽ اٽل ٿي ڪانهي
نه ڪا آيا ۽ ڪٿڏانهن ويندا نه آهن جي چسا وري
ڪهڙي ڪرڻ ٿهرجي؟ تنهن ڪري هي ارحن! چڱا
ڪرڻ چڱي نه آهي. وري بهو ٻڌ. جهڪو هن
آتما کي ڏسڻ ٿهرې سوئي اچرج ڪري ڏسي ۽ جيڪي
ڇوي سو نه اچرج ڪري ڇوي ۽ جهڪو ٻڌي سو نه
اچرج ڪري ٻڌي. اهو اچرج ڇا آهي؟ جهڪو ڪم
ماڻ ڪري ٺٽو سگهي نه ڇا آهي؟ جنهن کي ڏيهر

آهي سو پيدا به ٿئي ٿو ته وري ناس به ٿئي ٿو ۽ اهو
 وري ڪهڙو آهي؟ جو نه آهار آهي يعني ڪچ ڪاڻي
 پيئي نٿو ۽ نه وري هن آتما جي ماپ به ڪا آهي نه
 ڪيتري آهي. ڏهن ڪري هي ارجن! تون اٿي
 ڀڃ ڪر جن ڪوئي چوي ته توهن کي ماريو آهي
 پر هي ارجن! نه ڪنهن ماريو آهي نه ڪوئي مڻو آهي.
 آتما اها آهي جا نه چمي ٿي ۽ نه مري ٿي ۽ ائين به
 نه آهي ته ڪڏهن ڪانهي. آتما اها آهي جا جنم مرڻ
 کان رهت آهي، نت آهي، اُبناسي آهي ۽ ڪنهن جي
 چوڻ تي ماري به نٿي وڃي. شريز مري به ٿو ۽ چمي
 به ٿو. مرڻ شريز جو ڌرم آهي ۽ آتما سدائين
 امر آهي. هي ارجن! جن اهڙو آتما کي نه سمجهيو
 آهي سي اڳيائي پُرش آهن. هي ارجن! جيڪو چوي
 ٿو ته مون هنکي ماريو يا هن مونکي ماريو آهي سو نه
 اڳيائي آهي. هي ارجن! ديهه ۽ آتما جو سنجوڳ ڪنو
 ٿي آهي، ڪهڙيءَ طرح سو ٻڌ. جهڙي طرح مهر و
 ڪهڙو لاهي وري ڪٿي اچو ڪجي ڏهن آتما
 رائي ديهه ڇڏي وري وڃي ڏهن ديهه به
 ٿي. وري آتما ڪهڙي آهي جا هٿيارن سان
 جي نٿي. باهه به سڙي نٿي. پاڻيءَ به ٻڏي نٿي ۽
 به سڪي نٿي. اهي جا آتما آهن. سا نيار آهي
 جنم کان ڪنهن به ڳالهه کان پري

شري ڪرشن پڳوان جيتا ٻڌل ڏسي ڪلي خوشيءَ مان
 چوڻ لڳو ته هي ارحن! سانگهه شاستر جو مٿو ٻڌو.
 هي ارحن! جيڪي گيانوان پرش آهن سي مولڏڙن
 ۽ چنڊڏڙن جو شوڪ نه ڪندا آهن. هي ارحن! جنهن
 جي مارڻ هي توکي چئائي آهي، سي پنهنجي چوڻ
 ڪري مار جي ڪونه ڏيندا. هي ارحن! هي نه هاڻي
 ٻڌا لڳا آهن، نه پوءِ هاڻي نه آهن ۽ پوءِ به ٻڌا.
 هي ارحن! هي جو ڳالهائڻ واريون آتمائون آهن سي
 اُٻاسي آهن. هي ارحن! هن ڏي به جون چار اوستائون
 آهن :- (۱) ٻالڪ (۲) ڇوڀن (۳) ٻڍاپڻ (۴) موڻ
 اهي ڏي به ها ڏور آهن. سو گيانوان پرش آتما ڪي
 اُٻاسي سمجهن ٿا. موڻ ڏي به جو ڏور آهي، ائين سمجهي
 ڪري ٻڌوان ڪنهن جو به شوڪ نه ڪندا آهن. هي
 ڪٽيءَ جا پٽ ارحن! توکي اندرين جو گيان پراپ
 لڳو آهي، سو اهو گيان ڏک ڪه ڪي ٻڌا ڪندڙ آهي
 ۽ اهو ڏک ڪه ٿئي به ٿو ته وري ناس به ٿئي ٿو،
 اهو سدائين نه رهندو آهي. هي ارحن! ڏانهيءَ کي ٿون
 پنهنجي وس ڪر، جنهن پرش اهي ڏورائون پنهنجي
 وس ڪمون آهن يعني ڏک ڪه ڪي هڪ سمان ڪري
 سمجهي ٿو اهو ئي موڪش کي پائي ٿو.

هي ارحن! هيءَ آتما سڀ به واپڪ آهي پنهنجي
 ٿون اُٻاسي سمجهي، ها ڪڏهن به ناس ٿيڻ جي نه آهي
 ۽ نه ڪنهن جي مارڻ جي آهي. هي جو ناسونف سر ٻر

تہ مونکي سنسار ۾ پئي پنهنجو پيت پالڻ وڌيڪ ڇڄو
 ٿو لڳي. هي سوامي! ڀنڊرين جي سڪ لاءِ مان هنن
 سان ڀڃ ڪريان ۽ راجائيءَ جا ڀوڳ ڀوڳيان؟ اهي ڪهڙا
 ڀوڳ آهن؟ نسورا رت پونءِ سان ڀريل آهن. هي سوامي!
 اها ڳالهه به چئي نٿي سگهجي تہ هر ڀرو ڪا منهنجي
 جيت ٿيندي پر هي سوامي! مان پڪ چوان ٿو تہ جيڪي
 ڌرتراشٽر جا پٽ ڀڃ لاءِ بيٺا آهن، تن کي مارڻ ڪري
 منهنجو جيئڻ مشڪل آهي، ڇو تہ هي سڀ منهنجا
 ڪٽنب آهن ۽ ڀوڄا ڪرڻ جي لائق آهن. هي سوامي!
 توهان جو چئو ٿا تہ نيچ ٻڌي ڌارڻ نه ڪر، سو هي
 سوامي! مان اهڙو اڳيائي آهيان جو مان ڌرم کي به
 نٿو ڄاڻان تہ ڌرم ڇا آهي؟ ۽ آڌرم ڇا آهي؟ هي
 سوامي! مونکي ڪابه خبر نٿي پوي. مان هاڻ ڏوهان
 جي شون آڏو آهيان. هي سوامي! جنهن ۾ منهنجو
 ڪلياڻ ٿئي، اها ڳالهه مونکي ٻڌايو. هي ڊيالو! مون
 کي هاڻي ڏاڍي چٽا ٿي پيئي آهي ۽ مونکي اهڙي
 ڪابه ڳالهه ڏسڻ ۾ ڪانه ٿي اچي جنهن ڪري منهنجي
 چٽا لهي وڃي. هي ڀريو! انهن کي مارڻ ڪري
 جيڪڏهن مونکي ڪٿي ڌرتي، پاڻال ۽ سرڳ جو راڄ
 به ملي، تڏهن به منهنجي چٽا نه لهندي، سو هي ڀريو!
 مان رڳو انهن کي ڌرتيءَ جي راڄ لاءِ ماريان؟ ”هي
 ڀريو! مان ڀڃ نه ڪندس.“
 سنجي ڇوڻ لڳو تہ هي راجا ڌرتراشٽر! ارڃن کي

آڌ ياڌ بيون

[سانگم ڀوگم]

سندھ ڌر ٿاڻو ڪي چوڻ لڳو ته هي راجا! اڃا

هڏهن ڏيا به ڀر هي ڪري

ٻيو اکيون جنهن جون ڪاوڙ

م لال لسي ويئون ۽ سارو

سر ٻوڙ ڏڪڻ لڳس. اهو حال

ڏسي ڀڳت وڃڻ شري ڪرشن

ڀڳوان چوڻ لڳو ته هي اڃا!

ٻڌ هي وڃ م اهو ڏک ۽ درد

لوڪي ڪٿان آيو؟ اها ته لمح

ماڻهوءَ جي نڌي آهي. انهيءَ

ڪري لوڪي سر ٻوڙ نه ڪونه ملندو ۽ هن جهان ۾ به

نهنجو حس نه ٿيندو. هي اڃا! اها اڳيان جهڙي

ٻڌي تو ٻه نه هئا ٿوري. هي اڃا! انهيءَ نبي نبيءَ

ڪي لڳ ڀڳ ۽ اتي ٻڌ ڪر. اڃا شري ڪرشن ڀڳوان

جا اهي وڃن نڌي چوڻ لڳو ته هي مڏسوڏن! هي

ڏسڻ ڪي ناس ڪرڻ وارا! هي منهنجا ٻارا مٿا

پشم پشم ۽ دروڻا چار نه پوڄا ڪرڻ جي لائق آهن.

انهن جي آڳاٽن ڪجهه ڦل پشم پشم رکڻ گهرجي. ٻو

هي سوامي! پوڄا نه ڪجي پر اڏندو انهن سان ٻڌ

ٿي؟ هيءَ نه منهنجا ڪرو آهن انهن جي مارڻ کان

گروءَ مونکي پاڙهيو پئي ته مون چيو ته مونکي گرو ڇاڻو
پاڙهي. تڏهن گروءَ مونکي سراپ ڏنو ته وڃي طوطو
ٿي. انهيءَ مهل ئي مون طوطي جو جنم ٻاتو. هڪڙي
ڏينهن مونکي ماري قاسائي وئي آيو. رستي ۾ هڪڙي
برهمڻ ڏٺو. تنهن مونکي پئسن تي ورتو. اهو برهمڻ
به پنهنجي پٽ کي گيتا جو ڀات سيکاري ڏنو هو. مون
به اهو ڀات سڳي ورتو. اوچتو هڪڙي ڏينهن برهمڻ
جي گهر ۾ چور آيا پر انهن کي ڪجهه ڌن پراپت نه ٿيو
۽ منهنجو پورو ٽڙي اٿي هليا. انهن چورن جي پريست
هن ڪچريءَ سان هئي، هو منهنجو پورو هن ڪچريءَ
کي ڏيئي ويا. مان روز گيتا جي ٻهريون آڌ ڀاءُ جو ڀات
ڪندو آهيان ۽ ڪچري روز ٻڌندي آهي منهنجي
سمجهه ۾ اچي ٿو ته اهو ئي پڇ هن انهنجي نمٽ ڏنو
هو. تڏهن برهمڻ چيو ته هي طوطا! مان به برهمڻ آهيان
سو تون منهنجيءَ آشيرواد سان مڪتيءَ کي پراپت
ٿيندين. طوطي جي به مڪتي ٿي ويئي ۽ اها ڪچري
به چڱا ڪرم ڪرڻ لڳي ۽ سدائين صبح جو سنان
ڪري گيتا جي ٻهريون آڌ ڀاءُ جو ڀات ڪندي رهي.
ان جي مڪتي ٿي وئي.

شري نارائڻ چوڻ لڳو ته هي لچمي! ڪوبه اڻڄاڻ
گيتا جو ڀات ڪري يا فقط ڌيان ڏيئي ٻڌي ٿو ته به
انهيءَ کي مڪتي ملي ٿي. اهو ٻهريون آڌ ڀاءُ جو مهاٽم
آهي، جو مون توکي ٻڌايو.

ات شري پڳوت گيتا جي ٻهريون آڌ ڀاءُ جو

مهاٽم پورو ٿيو.

هڪدم ڊڳو مڪت ٿي ويو. اهو جنم ڇڏي وڃي
 برهمڻ جي گهر جنم ورتائين. پٽس هڪو نالو سرما رکيو.
 جڏهن هو وڏو ٿيو، تڏهن وڏا سڪا ٻاٽيس. ان کي
 پنهنجي اڳس جنم جي خبر هئي تڏهن ڪري هڪڙي
 ڏينهن هن پنهنجي من ۾ خيال ڪيو ته جيئن ڪڇريءَ
 موٽي ڏانڊ جي جنم کان ڇڏايو تڏهن جو درشن ڪرڻ
 گهرجي. اهو خيال ڪري ڪڇريءَ جي گهر آيو ۽ اچي
 چيائين ته هي ڪڇري تون مون کي سڃاڻين ٿي ته مان
 ڪير آهيان؟ ڪڇريءَ چيو ته مان توکي نٿي سڃاڻان
 ته تون ڪير آهين. تون برهمڻ مان ڪڇريءَ پنهنجي
 لاءِ پنهنجي ڪهڙي سڃاڻب آهي. تڏهن برهمڻ چيو
 ته مان اهو ساڳيو ڊڳو آهيان جيئن کي تو پنهنجو ڦل
 ڏٺو هو. جيئن ڪري مون ڊڳي جي جنم کان چئي
 اچي برهمڻ جي گهر ۾ جنم ورتو آهي. تو مون کي
 پنهنجو اهو ڦل ٻڌاء ته اهو ڪهڙو ڦل هو جو تو مون کي
 ڏٺو هو! تڏهن ڪڇريءَ چيو ته مان پنهنجي ڄاڻ ڪري
 پوان ٿي ته مون ڪو نه پنم ڪيو آهي پر پنهنجي
 گهر ۾ هڪڙو طوطو آهي جو صبح جو سويل اٿي پڙهندو
 آهي ۽ مان اُنچو آواز ٻڌندي آهيان. اهو پنم مون پنهنجي
 نمٽ ڏٺو هو. تڏهن ان برهمڻ طوطي کان پڇيو ته هي
 طوطا! تون ڪي پڙهندو آهين؟ تڏهن طوطي چيو ته مان
 اڳس جنم ۾ برهمڻ جو پٽ هوس. پنهنجي پيءُ مون کي
 ڄاڻي ٻيو ٻيو آڌ ۽ ٻيو ٻيو سڪا ٻاٽيس. هڪڙي ڏينهن

هڪڙي ڏينهن بڪريءَ کي جهنگ ۾ چارڻ لاءِ وٺي ويو ۽ وٽن جا پن چٽا لڳو. پن ڇڏندي ان کي نانگ ڏنگيو ۽ انهيءَ دٺي مري ويو ۽ مري وڃي ڪيترا نرڪ ٻوڏيائين تنهن کان پوءِ ڏاند جو جنم پاتائين. نيٺ ڏاند هڪڙي پينو فقير ورتو. اهو فقير ان ڏاند تي چڙهي سارو ڏينهن شهر ۾ پسندو هو ۽ جيڪا بکيا پني ايندو هو سا اچي پنهنجي ڪٽنب سان ملي کائيندو هو ۽ اهو ڏاند ساري رات دروازي تي ٻڌو بيٺو هوندو هو. ان جي کائڻ پيئڻ جي ڪاٺي سڌ ڪانڊ رکندو هو فقط ٿورو چارو انجي اڳيان وجهي ڇڏيندو هو. وري اڃان صبح ٿيندو ئي ڪين هو ته ان تي چڙهي پٺو ويندو هو. ائين ڪندي ڪيترا ڏينهن گذري ويا. هڪڙي ڏينهن اهو ڏاند بڪ ۽ ڏڪن جو ماريل ڪري پيو ۽ اهو فقير انکي آثارڻ لاءِ مارڻ لڳو پر هو اُٿي نه پيو ۽ نه وري هنجو ساهه ئي نڪري پيو. شهر جا لوڪ ڏسي انکي پنهنجو پنهنجو ڦل ڏيڻ لڳا. ڪو ورت جو ڦل پيو ڏئي ته ڪو تيرت جو ڦل پيو ڏئي، پر ڏاند جو ساهه نڪري ئي نه. اتي هڪڙي ڪچري آئي انهيءَ ماڻهن کان پڇيو ته هن ڏاند کي ڇا ٿيو آهي؟ ماڻهن چيس ته هنجو پراڻو ٿي وڃي ۽ پيو ٿو ڦٽڪي سڀڪنهن پنهنجو پنهنجو ڦل ڏنو اٿس تڏهن به هنجو ساهه نٿو نڪري. تڏهن ڪچريءَ چيو ته مون جيڪي ڪرم ڪيا آهن انهن جو ڦل مون هن ڏاند جي نمٽ ڏنو. هن اڃا ايترو مس چيو ته

ارڙ ڀون اڌ ڀاءُ منهنجا ڀيو آهن ۽ سڀ گيتا جا
 حصي شلوڪ آهن سي منهنجون رڳون آهن ۽ جيڪي
 گيتا جا اکر آهن، سي منهنجا وار آهن. اهڙي جا منهنجي
 شد روپي گيتا آهي تنهن جو آرت مان هردي ۾ ڌارڻ
 ڪريان ٿو ۽ ڏاڍي آند ۾ مڪن رهان ٿو. هي لڄي!
 تون ڇاڻي سمجهين؟ تنهنجي من ۾ ائين هوندو ته مان
 وٺي ٿي ڀيو مڻسان تنهن ڪري ٺارائڻ کي آند ٿي
 ٿو. هي لڄي! گيتا جو مهاڻو نه ٻو ۽ چوندس پر هاڻي
 شلوڪ ٿو ڇوان.

شـلـوـڪ

سڀني شاسترن ۾ گيتا، سڀني ديوتائن ۾ هري،
 سڀني ڳهرڙن ۾ گنگا، سڀني ڌرم ۾ ديا، هن
 ڇاڻي پاپ پڇ، ديه ڇاڻي اڀدا، گيتا جو
 آرت ڪرشن ڇاڻي.

پر ٻه اکيون سڀ کي، ودوان اکيون ٿي،
 ست اکيون ڌرمالما، گمالي اکيون انڪ.
 هي لڄي! هاڻي ڀڳوت هن اڌ ڀاءُ جو مهاڻو ٻڌ.
 شو جي پاروليءَ کي ٻڌائي ٿو ۽ ٺارائڻ لڄيءَ کي
 ٻڌائي ٿو ته هي لڄي! شؤدو ذات جو هڪ ٻراڻي هو
 اهو سدائين چنڊال سان سگهه ڪندو هو. ليل ۽ لون
 اٿ، ڪندو هو. انهيءَ هڪڙي ڪري پالي هئي.

هڪڙي ڏينهن بڪريءَ کي جهنگ ۾ چارڻ لاءِ وٺي ويو ۽ وٽن جا پن چنڊ لڳو. پن چندي ان کي نانگ ڏنگيو ۽ انهيءَ دم مري ويو ۽ مري وڃي ڪيترا نرڪ هڪڙي پينو فقير ورتو. اهو فقير ان ڏاند تي چڙهي سارو ڏينهن شهر ۾ پسندو هو ۽ جيڪا بکيا پني ايندو هو سا اچي پنهنجي ڪٽنب سان ملي کائيندو هو ۽ اهو ڏاند ساري رات دروازي تي ٻڌو بيٺو هوندو هو. ان جي کائڻ پيئڻ جي ڪاٺي سڌ ڪانڊ رکندو هو فقط ٿورو چارو انجي اڳيان وجهي ڇڏيندو هو. وري اڃان صبح ٿيندو ئي ڪين هون، ان تي چڙهي پٺڻ ويندو هو. ائين ڪندي ڪيترا ڏينهن گذري ويا. هڪڙي ڏينهن اهو ڏاند بڪريءَ ڏکڻ جو ماريل ڪري پيو ۽ اهو فقير انکي اٿارڻ لاءِ مارڻ لڳو پر هو اُٿي نه پيو ۽ نه وري بچو ساهه ئي نڪري پيو. شهر جا لوڪ ڏسي انکي جو پنهنجو ڦل ڏيڻ لڳا. ڪو ورت جو ڦل پيو ڏئي ۽ ٿيرت جو ڦل پيو ڏئي، پر ڏاند جو ساهه نڪري اتي هڪڙي ڪچري آئي انهيءَ ماڻهن کان پڇيو ڏاند کي ڇا ٿيو آهي؟ ماڻهن چيس ته هنجڻ پراڻ ۽ پيو ٿو ڦٽڪي سڀڪنهن پنهنجو پنهنجو ڦل ڏهن به هنجو ساهه نٿو نڪري. تڏهن ڪچريءَ وٽن جيڪي گرم ڪيا آهن انهن جو ڦل مون جي نمٽ ڏنو. هن اڃا ايترو مس چيو ۽

* پورئين آڌ ياءُ جو مهاڏو *

هڪ سمي ڪيلاش پرست ٿي مهاڏو ۽ پاروئي پاڻ
 ۾ گيان وارا شروع ڪئي تڏهن پاروئيءَ سوال ڪيو
 تہ هي مهاڏو! توهان پنهنجي اندر ۾ ڪهڙي گيان
 ڪري پور آهيو. جنهن گيان جي بل ڪري سنسار جا
 لوڪ توهان کي شوحِي ڪري ٿا پوڄين. توهان جا ڪرم
 ا. هي ڏسڻ ۾ ٿا اچن جو مرگه چالا پهريو ٿا، پست ٿي
 مساف جي رڪ لاڀو ٿا ۽ ڳچيءَ ۾ ٽالڪن ۽ مؤذن جي
 مسن جي مالا پايو ٿا. انهن ۾ تہ هي سوامي! ڪوئي
 ا.. پوتر گڻ ڪونه ٿو ڏسڻ ۾ اچي. هي پريو! ڪرپا
 ڪري مون کي اهو گڻ ٻڌايو جنهن گيان ڪري توهان
 آڌر ۾ پور آهيو.

تڏهن شري مهاڏو چوڻ لڳو تہ هي پاروئي! هاڻي
 تڏ. جنهن گيان ڪري مون کي تاهريان ڪرم ٿا واپس
 اهو گستاخو گيان آهي. انهيءَ گيان جو مان سدائين
 پنهنجي هردي ۾ زبان ڪندو رهندو آهيان انهيءَ
 گيان ڪري مون کي تاهريان ڪرم ٿا لڳن.

پاروئي چوڻ لڳي تہ هي پگوان! حب ڪڏهن گهٽ
 جو گيان اهڙو آهي جنهن جي توهان انري آسنتي ڪريو
 ٿا، ڪرپا ڪري ٻڌايو تہ انهيءَ گيان کي ٻڌي ڪوئي
 جدو مڪمل ٿي ٿيو آهي؟

تڏهن شري مهاڏو چوڻ لڳو تہ هي پاروئي! انهيءَ

تنهن جن مهاپاپ ڪيو. سو اهو پاپ انهيءَ ئي آهي
 جو ڪل سان ڪپت ٿو ڪري (ڪل کي ناس ٿو ڪري)
 وري انهن پاپن جو نتيجو ڪهڙو ٿو پائي؟ سدائين نرڪ
 پڇتائي ۽ هٿ مهڻي چوي ٿو ته هاءِ! هاءِ! ڏسو ته
 پائي! مون کي ڪهڙي نه پاپ لاءِ آدم ڪرايو اٿن!!!
 راج جي سڪ لاءِ پنهنجي ڪل جو ناس ٿي ڪيم. هاڻي
 مان پنهنجا هٿيار ڦٽا ٿو ڪريان ۽ ڌرتراشٽر جي پٿن
 کي هٿن ۾ هٿيار هوندا ۽ مان انهن جي سامهون ويندس
 ته مون کي ماريندا ۽ انهيءَ ۾ منهنجو جس ٿيندو تنهن
 ڪري مان ڀڄ نه ڪندس.
 سڄي ڌرتراشٽر کي چوي ٿو ته هي راجن! ارجن
 اهي وڃن چئي ڪري پنهنجو ڌنڌو ٻاڙ ڦٽو ڪري
 جي رت ۾ ويهي رهيو.

ثبات ڀرج

ارجن پنهنجي ڪنڀين کي ڀڏ جي ميدان ۾ ڪڙو
 ل ڏسي، موھ ۾ ڀرجي هٿيار ڦٽا ڪري ويا ڪل
 رت ۾ وڃي ويهي رهيو ته مان جنم نه ڪندس.

ت شري پڳوت گيتا شري ڪرشن ارجن
 سنڀادي پهريون آڌ ٻاءُ ٻورو ٿيو.

هنن کي نه ماري بندس، سو هي نه ڌڙي ۽ ڇو راج آهي.
هي جناڙڻ! ڌڙا شتر جي پٽن کي مارڻ ڪري مون کي
ڪوئي لاپ ڪونه ٿيندو ۽ ٿيندو انهن جي مارڻ ڪري
مون کي پاپ لڳندو. ٿوڙي هڙ وڏا پايي آهن، ٿڌهن
به همن کي مارڻ نه گهرجي. هي پڳوان! هڙ سڀ پڙجا
ڪرڻ جي يوگه آهن. هنن کي مان ڪڏهن به نه ماري بندس
هي ماڙو! انهن ڪٽمي لوڪن کي مارڻ مان مون کي
ڪهڙو سک پراپ ٿيندو. ٿوري راج جي لالچ ڪري
انهن جي ٻڌ آڏي تي پئي آهي. حبڪو گل جي
ناس ڪرڻ مان دڪ پراپ ٿئي ٿو، تنهن کي هي راج
ڇو لوپ ڪري ٿا سمجهن، پر مان انهن کي دڪ ڪري
ٿو سمجهان. گل جي ناس ڪرڻ مان حبڪو ٽٽي وڃي
ٿو، سو مان ڇوان ٿو. هي جناڙڻ! گل جي ناس ٿيڻ
ڪري گل جا اڳيان ڌرم حبڪي هلندا اچن ٿا اهي
ناس ٿا ٿين. جڏهن گل جا ڌرم ناس ٿا ٿڌهن ساري
گل ۾ آڏرم آهي پروس ڪندا ۽ گل جون چمڪي
۽ لستريون هونديون، اهي سڀ وڏوانون ٿي پونديون،
پوءِ اهي وڏوا لستريون نهن پوسن سان سنگ ڪنديون،
انهن مان ورن سنگر سنان پيدا ٿيندي انهن ورن
سنگر سنان جي هٿ ڇو پند ۽ چل پٿرن کي نه
پهچندو. پٿرن کي پند ۽ چل نه پهچڻ ڪري انهن جا
پٿر سرڳ مان ڪري ٽرڪ ۾ اچي پوندا. انهيءَ ڪري
هي نري ڪرشن پڳوان! جنهن گل کي ناس ڪيو

آهي. هاڻي اُتي تون انهن کي ڏس. ارجن اُتي ڏس
 لڳو ته ڇا ڇا ڏٺائين؟ پتا، ماما، گرو، ڀائر، پٽ، پوءِ
 سهرو، سالا ۽ مت مائٽ سڀ پنهنجائي ڪٽنبي ڏٺائين
 هنن کي ڏسي ڪري ارجن کي ڏاڍي ڏيا آهي ۽
 دڪ به ڀرجي ڪري شري ڪرشن ڀڳوان کي چوڻ لڳو،
 هي شري ڪرشن ڀڳوان! هن سڀدا به مون کي ڊڳو سڀ
 پنهنجو ئي ڪٽنب ڏسڻ به ٿو اچي. هنن کي ڏسي
 مون کي ڏاڍو دڪ ٿو ٿئي ۽ منهنجو شري ڏاڍو وياڪل
 ٿي پيو آهي ۽ هٿن مان گانڊيو ڌنڌ پڻ ڪري پيو آهي
 ۽ منهنجو اندر پيو سڙي ۽ بيهي نٿو سگهان. هي ڪيشو!
 مان سڳن به خراب پيو ڏسان ۽ مان پنهنجي جنم به
 انهيءَ به نٿو سمجهان. هي ڪيشو! پنهنجي ڪٽنب سان
 ڀڄڻ ڪرڻ به مون کي ڪوئي لاپ ڪونه ٿيندو. مان
 پنهنجي ڪٽنب کي ماري راج ڪريان سو هي ڪيشو!
 مون کي راج ڪرڻ جي ڪامنا ڪانهي. هي گوڀندا راج
 گهڙي ڪم جو آهي؟ جنهن سک لاءِ راج وٺجي ٿو ته
 ڪٽنب جا ماڻهو سک پائين سي ڪٽنب جا ماڻهو ماري
 اڃا ڪريان؟ هي جو ڪٽنب جا ماڻهو ڀڄڻ لاءِ
 آهن سي ڪير آهن؟ گرو، پتا، پٽ، پوٽا، سهرو،
 سالا ۽ مت مائٽ. هي مڏسوڌن! انهن جي مارڻ جي
 ڪي اڃا ڪانهي ۽ انهن تي مون کي ڏيا ٿي اچي.
 تڏهي لوڪن جا سوامي انهن جي مارڻ ڪري
 ڪي تڏهي لوڪن جو ڪٽي راج به ملي تڏهن به مان

سهديو وڃايو. وڏي ڏٺش ڌاري ڪاشيءَ جي راجا
 مهارڻي شڪندي به سڪ وڃايو ۽ راجا وراٽ به سڪ
 وڃايو. درشت دمن ۽ آجبت جو ڪنهن کان به جيئڻو
 نه وڃي، اهڙو نه سانتيڪو جادو آهي نهن به پنهنجو
 سڪ وڃايو ۽ راجا درويڊ به سڪ وڃايو ۽ ٻيا جيترا
 به پاندون جي سينا جا يوڏا هئا تن سڀني پنهنجا پنهنجا
 سڪ وڃايا ۽ وڏين پانڊن وارو سيدرا هو پٽ اُپميو
 آهي نهن به پنهنجو سڪ وڃايو ۽ انهن سڪن جو آواز
 نڌي ڌرتراشتر جي پٽن ڪورون جا هرڊا ڦاٽڻ لڳا ۽
 سڪن جي آواز کان زمين ۽ آڪاش هڪ ٿي ويا. انهيءَ
 ڪالهه ڌرتراشتر جي پٽن جي سبنا اُرجن ڏٺي. جڏهن
 ٻنهي سبائن پاڻ ۾ ناڻ هڻڻ شروع ڪيا تڏهن اُرجن
 پنهنجو ڏٺش کڻي پڌ ڪرڻ کان اڳ شري ڪرشن پڳوان
 کي ڇوڻ لڳو ته هي اچي! منهنجو دم ڪرڻا ڪري
 ٻنهي سبائن جي وچ ۾ وٺي هلو ته مان ڏسان ته مون
 سان پڌ ڪرڻ لاءِ ڪو ڪو آيا آهن؟ هي پنهنجن
 پراڻن ۽ ڌن کي ٿيائي آيا آهن، تن کي مان ڇڏي ڏسان.
 سڄي ڇوڻ لڳو: هي ڌرتراشتر! جڏهن اُرجن
 اهي وچن شري ڪرشن پڳوان کي ڇڏا تڏهن شري
 ڪرشن پڳوان اُرجن جو دم ٻڌي لشڪرن جي وچ
 ۾ آڻي بهاريو.

شري ڪرشن پڳوان اُرجن کي چيو ته هي اُرجن!
 مون پنهنجو دم ٻڌي سبائن جي وچ ۾ آڻي بهاريو.

تنهن کان پوءِ اُن جي پٺيان سڀني سنڪ وڃايا ۽ نوبت
نڀارا گڏو مک باجا ۽ بگل وڃائڻ لڳا.

هاڻي پاندون جي سينا جي باجن ۽ سڪن جو وستار
بدو. پهريائين ته شري ڪرشن پڳوان رت تي ويٺو آهي
اُن رت جي سوييا ٺهنئي. لوڪن ۾ اُتم آهي. ساري
رت جو سامان سونو آهي ۽ گهڻن پرڪارن جا هيرا موٽي
جواهر جڙيل اُٿس. جهڙيءَ ريت برسات جي مند ۾
بادلن جو آواز ٿيندو آهي، تهڙيءَ ريت ان رت جي
ڦيڻ جو آواز آهي. اهڙو ته اُرجن جو رت آهي جنهن
تي شري ڪرشن پڳوان براجمان آهي ۽ گهوڙن جي شوييا
وري ڪهڙي آهي جهڙوڪ گڏو جو ڪير، اهڙو ته
گهوڙن جو رنگ آهي. گهوڙن جو منهن وري اهڙو
آهي جهڙو پيٽ جو گل ٽڙيل هوندو آهي جن جا ڳچي
۽ ڪن تمام سهڻا آهن ۽ ڀڄ به سهڻا اُٿن ۽ پٽ جي
ڌاڳي ۾ سون جا گهنگهرون پوتل ڳچيءَ ۾ پيل اُٿن ۽
پيرن ۾ سون جا نورا پيل اُٿن اهڙي ته گهوڙن جي
شوييا آهي. اهڙي سندر رت تي پڳت وڃل شري ڪرشن
پڳوان ويٺو آهي تنهن پنجه جن نالي سنڪ وڃايو. ديو
دت نالي سنڪ اُرجن وڃايو ۽ پوندر نالي سنڪ پيمسين
وڃايو. سو پيمسين ڪهڙو آهي جنهن جو پيٽ تمام
وڏو آهي ۽ سندس ڪرم به تمام اوچا آهن. اُنٽ
وڃي نالي سنڪ ڪنٽيءَ جي پٽ راجا يڌشتر وڃايو ۽
سگهوش نالي سنڪ نڪل وڃايو ۽ مٿي پشپ نالي سنڪ

هي راجا! ٻانڊون هي سڀا ۾ ڇيڪي مکيه ٻوڏا آهن
 ائين ڄا نالا ٻڌو ڪهڙا ڪهڙا آهن؟ هي سڀا ۾
 وڏي ڌنڌ ڪل وارو آرڊن، ڀڄي، راجا ٻڌا، راجا
 وڌا، راجا ڏروڙ، مهارتي ڏروڙ ڪيڏو ڇڪتاڻ،
 وڏي تل وارو ڪاشيءَ جو راجا، ڀڄي، ڪتي، ڀڄي،
 مڇر ۾ اکر ٻوڏا، مڇر ۾ وڏي تل وارو الموج، سڀا
 جو ٻت اڀريو ۽ ڏروڙ جا سڀ ٻت مهارتي آهن.
 هاڻي وري ڏروڙن پنهنجي سڀا جا مکيه ٻوڏا
 ڏروڙ ڇاري کي ٻڌائي ٿو. سڀي ڀڄي ڏروڙ ڇاري
 ڀڄي، ڪر ڇاري، اُڻو ٿاڻا، ڪر ٿاڻا، سڙو ٿاڻا ۽ ٻيا
 ٿيڻا ٻوڏا آهن. اهي ڪهڙا آهن هن پنهنجي ٿاڻن ۾
 ڪٿي ۾ وڏو آهي ۽ گهڻن ڀڄي ڪارن جي ڇڪتاڻ ڪل
 وارا آهن ۽ ٻڌ ڪر ٿاڻا ٻڌا آهن ۽ پنهنجي سڀا
 ٿاڻن ٿيڻي ٻاڙهان ڪوٺيون آهن ۽ ٻانڊون هي سڀا
 ٿوري سڌ ڪوٺيون آهن ۽ اسان هي سڀا جو رکيا
 ڪندڙ ڀڄي آهن ۽ ٻانڊون هي سڀا جو رکيا ڪندڙ
 ڀڄي آهن.

هاڻي ڏروڙن پنهنجي سڀا کي چوي ٿو ته هي
 پنهنجي ڀڄي سڀا! ٿو ٿاڻن سڀ ڀڄي جو ڪم مڃي
 ان جي رکيا ڪريو. ساري سڀا جا ٿوڪ راجي وڃن
 ٻڌي ڏروڙن کي خوش ڪر ٿاڻا ٿاڻا سڌو ٿاڻا ٿاڻا
 ساري سڀا ۾ وڏو جو ڀڄي آهي ٿيڻي ڀڄي ٿو ٿاڻ
 وارو سڌو ٿاڻو ۽ سڀي ٿاڻو ٿاڻو ٿاڻو ٿاڻو.

شريد پڳوت گيتا

اڌ ڀاءُ پورو ڀون

[ارجن جو دڪم (موهم) ڀوگر]

ڌرتراشٽر چوي ٿو ته هي
سنجھ ! ڌرم جي ڀت جي
جيڪا جاءِ ڪرڪيتر آهي تنهن
۾ منهنجن پٽن ۽ پانڊون جي
پٽن ڇا ڪيو سو مونکي ٻڌايو؟
سنجھ چوڻ لڳو ته هي
راجن ! توهان جو پٽ جيڪو
ڌرتراشٽر آهي، تنهن پانڊون
جي سينا ڏئي. سينا جي

جوڙجڪ ڏسي ڪري پنهنجي گردن ڏي ڇاڙه وٺ
وڃي، هٿ ٻڌي، ويٺي ڪري چوڻ لڳو ته هي
سوامي ! ڏسو ته سهين پانڊون جي سينا ڪهڙيءَ نه
چڱيءَ ريت سان ڀيني آهي. توهانجي ٻڌڻي ۾
ڌروپديءَ جي پٽ ڌرشت دمن جو تيار ڪيل مهاڀاري
لشڪر ته اچي ڏسو. هي سوامي ! پانڊون جي سينا
جو جوڙجڪ ڏسي مونکي ته اچرج وئي. ويو آهي.

سندھ لوڪي اڏي ٿي سڀ ڪجهه ٻڌائيندو، سو هي
 سوامي! ڪر ڪمتر جي خبر مون کي هتي ڪنهن ٻولي
 ۽ ڪنهن مان راجا کي ٻڌائيندس؟ جڏهن اهڙيءَ ريت
 سندھ وياس ديو جي اڳيان ويٺي ڪئي تڏهن
 وياس ديو پوسن ٿي چوڻ لڳو ته هي سندھ! منهنجي
 ڪرو پا سان لوڪي اڏي سڀ ڪج ڏسڻ ۾ ايندو. جڏهن
 وياس ديو سندھ کي اهو وڌو، تڏهن ان مهل ئي
 سندھ کي ٻڌجي سڀ خبر پوڻ لڳي ۽ بد ڪلي پس
 ۽ ديو درشتي ملي ويس.

سندھ سمجھو سڌاء، سماچار سڌرام جو
 منهنجا ۽ منهنجي پاء جا، پت گڏ ٿيا هڪ جاء
 ڌرم ڪمتر ڪر ڪمتر ۾، ٻڌ جي لالچ لاءِ
 جڏهن جي چوڻي جاء، رهيا ڪي راهي ٿيا.

هاڻي مهاڀارت جي ٻڌ جو ڪوڙڪ ٻڌو.

سڀ ڪوڙيون سينا پائون جون ۽ يارهان ڪوڙيون
 سينا ڌراراشتر جي پتن ڪوڙون جون، اهي سڀ
 سبائون گڏ ٿي ٻڌ جي ميدان تي وڃي بيٺيون. هاڻي
 ڌراراشتر: سندھ کان پڇي ٿو.

گهڙا جو آرنپ

جڏهن ڪورڙ ۽ پانڊو مهاڀارت جي ڀت ڪرڻ لاءِ
 سنڀري هليا تڏهن راجا ڌنراشٽر چوڻ لڳو ته مان به
 ڀت ڏسڻ لاءِ هلندس. تڏهن وياس ديو چوڻ لڳس
 ته هي راجن! توکي آڳيون نه ڪونهن، آڳين کان سواءِ ڇا
 ڏسي سگهندين؟ تڏهن ڌنراشٽر چوڻ لڳو ته هي سوامي!
 تڏهن سندس نه پر ٻڌندس ته سهين. تڏهن وياس ديو چيو
 هي راجن! تنهنجو رت هلائڻ وارو جو سنجي آهي
 ۽ منهنجو ڀڳت آهي. تنهن ڪري هي راجن! جيڪي
 به ٿيندو سو سڀ توکي سنجي لائي ويندو ٻڌائيندو.
 هن لاهي وڃن سنجي ٻڌا، تڏهن هٿ ٻڌي ڪري
 س ٻه ڀاڱا ڪري چوڻ لڳو ته هي سوامي!
 رت جي ڀت نه ڪر ڪيتر ٻه ٿيندي ۽ مان هٿ
 ٻوڙ به هوندس. اوهان جو آڳيا ڪٿي نه هي راجن!

شري گڻپيشايه نه
اوم نهو پڳوئي واسد يوايه
پرارتنيا

ڏو مهو مانا ڇم پتا ڏو مهو
ڏو مهو بلتو شڄم سکا ڏو مهو
ڏو مهو وديا دروڻم ڏو مهو
ڏو مهو سرو سرم ڏيو ڏيو

پرارتنيا جو ارڻ

تون ٿي مانا ۽ پتا به تون ٿي آهون .
تون ٿي مت مائت ۽ دوست به
تون ٿي آهون .
تون ٿي وديا ۽ ڦاڻو آهون .
هي ديون جا ديوا! ملهائجو سڀ ڪجهه
تون ٿي آهون .

جي ميدان تي ڪٽيءَ (آڪٽوبر نومبر) واري مهيني
 ۾ گيارس جي ڏينهن سڄي اُڀرڻ وقت شروع ٿي. ڪورون
 جي طرف ۱۱ ڪوٽيون ۽ پانڊون جي طرف ۷ ڪوٽيون
 لشڪر ڪڍو ٿيو. ٻنهي طرفن ۱۸ سپهه سالار هئا. جملي
 ۴۰ لک لشڪر هو. پڳوان ڪرشن پانڊون جو طرف ورتو
 ۽ پاٺ رت جو سوار بڻجي اُرجن کي آڻي جنگ جي
 ميدان تي تڙو ڪيو. يڌ جي ميدان تي اُرجن پنهنجا
 ويجهڙا عزيز، مت مائٽ، راجائون، گرو، ڀائر، ماما وغيره
 ڏسي ڏکي ٿي پڳوان کي چوڻ لڳو. ته هي پڳوان مان
 جنگ نه ڪندس. پڳوان اُرجن کي موهه ۾ وياڪل
 ڏسي کيس اپڏيش ڏيڻ لڳو ته آتما امر آهي ۽ شرير
 ناسونٽ آهي. ڪتري ڌرم جو ٺهنجو آهي سو از خود
 توکان جنگ ڪرائيندو. اُن جو چئين ٿو ته مان جنگ
 نه ڪندس سو اهو ٺهنجو چوڻ اُڃايو آهي. تون فقط
 منهنجي شرط ۾ اچ ۽ لشڪار ٿي ڪم ڪر. پڳوان
 پوءِ کيس وراڻي روپ ڏيکاري اُتساهه ڏياريو ۽ گيتا جو
 گيان سمجھائي سندس موهه ٽٽي ٿي ڪيو جنهن کانپوءِ
 اُرجن چوڻ لڳو ته پڳوان هاڻي مان جنگ ڪندس ۽
 منهنجو موهه دور ٿيو. گيتا جو ٽه هن موهه تي ئي
 ٻڌل آهي. گيتا جو جنم سو ڌرم ۾ رڪاوٽ وجهندڙ
 موهه کڻي دور ڪرڻ لاءِ ٿيو آهي. موهه ٽٽي ڪرڻ
 ۽ تيار ٿي اُن جو مقصد آهي.
 لوڪن جي موهه روپي اندڪار کي دور ڪرڻ لاءِ
 ئي هيءَ گيتا رزي جوٽ جڳائي ويهي آهي.

هنهجي مهوڙ وٽ پنهنجن سڙن کي به گهرايو.
 ان محلات اندر هڪ اها عوبي رکي ويئي هئي جو
 حتي فرش لڳل هو آلي پاڻيءَ جو ٿلاءَ ڏسڻ ۾ ئي آيو
 ۽ ڪورو اچڻ شرط ڏاڍو منجهي پيا تنهن تي درويديءَ
 جي واتان نڪري ويو ته اٽڪي جي اولاد به اٽڪي.
 بس پوءِ نه سڀني ڳالهين ڪري ڪورون کي ايتري
 نه ڪاوڙ لڳي جو هنن پانڊون کي هميشه لاءِ غم
 ڪرڻ تي چاهيو پوءِ خاني خراب چوڻا جي رت ڏئي
 ويئي جنهن ۾ پانڊون پنهنجو راج درويديءَ سميت
 هارايو. هاڻي ڪورون درويديءَ کان وٺي واپس لاءِ راج
 دربار ۾ کيس ننگن ڪرڻ جو حڪم ڏنو. پر هنهنجو
 ڏاڪو ٿئي يگوان تنهنجو ڪير وار ونگو ڪري سگهي.
 درويديءَ جي پڪارڻ تي يگوان کيس ساڙهين سان
 ٻڪري ڇڏيو. آخر پانڊون کي ۱۲ سال ۾ پوڳڻو پيو
 ۽ ٽيهرون سال لڪل رهڻو پيو. ۱۳ سال پوري ٿيڻ
 بعد جڏهن پانڊون راج گهرايو ته کين صاف جواب ڏنو
 ويو. آخر هنن پنج ڳوٺ گهرايا جن کان به کين جواب
 ڏنو ويو ٿڌهن لاچار ٿي پانڊون حڪم جون ٽاريون
 ڪيون ٿڌهن پانڊون وري به شرعي ڪرشن يگوان کي
 حڪم تارڻ لاءِ موڪليو. يگوان راج دربار ۾ پهچي ڪورون
 کي گهڻو ئي سمجهايو ته انجام ڪيو هڪڙو ته ۱۳ سالن بعد
 راج گادي واپس ڪسي پر ڪورون صاف جواب ڏنو.
 نيٺ ٻيو ڪو رستو نه ڏسي حڪم جو اعلان ڪيو ويو.
 پانڊون ۽ ڪورون جي ڀڃ آڻيالي پر سان ڪرو ڪنهن

مار جي ويو جنهن بعد وڃڻ تي تخت تي ويٺو. کيس
 ٽي پٽ هئا. (۱) ڌرتراشٽر (۲) پانڊو (۳) ودر.
 ڌرتراشٽر ڄائي ڄم کان ئي اندو هو. ودر داسيءَ مان
 ڄائو هو تنهنڪري پانڊوءَ کي تخت تي ويهاريو ويو
 پر نيٺ هو به دنيا مان ڪٽو ۽ ٻن ۾ هليو ويو. پانڊو
 کي پنج پٽ هئا. (۱) يڌشٽر (۲) ڀيم (۳) ارڄن
 (۴) فڪل (۵) سهڊيو. پانڊون جو هڪ ٻيو به ڀاءُ هو
 جنهنجو نالو ڪرڻ هو. جنهن کي سندس ماءُ ڪنٽيءَ
 درياهه ۾ اوڙاهي ڇڏيو هو. هوڏانهن پانڊون جي ٻن
 ۾ وڃڻ بعد ڌرتراشٽر تخت تي ويٺو. سندس راڻيءَ
 جو نالو ديوگنداري هو. کيس هڪ سؤ پٽ هئا جي
 ڪورڙ سڏجڻ لڳا. وڏي ۾ وڏو ڌريوڌن هو. پانڊو
 ۽ ڪورڙ گڏجي هڪڙي ئي گروهه ڍروڻاڇاريه وٽ
 شستر وڌيا سڪندا هئا. وقت گذرندو ويو. پانڊون
 پنهنجي ٻل ۽ ٻڏيءَ جي زور سان راڄ وڌايو جا ڳالهه
 ڪورون کي نه وڻي ۽ انهن ۾ حسد جاڳيو. پوءِ ڪورون
 لاکه ۽ چرٻيءَ جو محلات ٺهرايو ۽ پانڊون کي دوکي
 سان ان محلات ۾ گهرائي رهايو. رات جو محلات کي
 باهه ڏياري ويئي پر هو بچي ويا. جنهن بعد درويڙيءَ
 جو سويچر ٿيو. پانڊو ٻرهمڻ جي ويس ۾ راڄ درٻار
 ۾ آيا جتي دريوڌن، ڪرڻ ۽ ٻيا جوڌا به ويٺا هئا.
 آخر ارڄن ڪٽيو ۽ درويڙيءَ جي شادي ارڄن سان
 ٿي ۽ ڪورڙو ڄارڻ ۾ واپس موٽيا. پوءِ پانڊون مايا نالي
 لاجپور جي صلاح سان هڪ سوينيڪ محلات جوڙايو

— شريمد ڀڳوت گيتا

گيتا جو رچي وڃي؟

گيتا

(گم - پر - تم - ا)

يعني

گيتا

ڀڳوت گيتا معنيٰ ڀڳوان جو گيت

گيتا جو آرنڀ (شروعات)

مهاپارت جي ٻڌ ۽ گيتا گمان.

اُح اڪان پنج هزار ورهه اڳ جي ڳالهه آهي. ان پارت
ورش، اي چندر بسني گهراڻي جو راجا شانتو راج ڪندو
هو. سندس راجڌاني دهليءَ جي ڀر سان هستانبور ۾
هئي. راجا شانتوءَ کي ٽي پٽ هئا. (۱) پيشمر پتامه
(۲) چتر انگد (۳) وچتر ويرو. شخص جو حتمي
وارث پيشمر پتامه هو پر هن پنهنجي پٽ جي خواهش
پوري ڪرڻ لاءِ شخص تان هٽ ڪيو. راجا هڪ مهاڻي
جي ڪنڀا ستيوڻيءَ سان شادي ڪئي انهيءَ شرط سان
تس مٿي پڄاڻان ستيوڻيءَ جو اولاد شخص تي
و. "لنڪ راجا جي مرڻ بعد ستيوڻيءَ مان پيدا
ٿي سندس شخص تي ويٺو پر هو جلد ئي هڪ ڀر

گيتا جو مهاڻم

ڪندڙ منش، مرڻ بعد وري به منش ٿئي ٿو ۽ ٻي
بئي جنم ۾ منش ٿي چڱيءَ طرح سان گيتا جو اڀياس
ڪري موڪلش کي پائيٽو. گيتا اهو اچار ڪندو هي
مرندڙ منش سدگيءَ کي پائيٽو. منش جيڪڏهن ڪٿي
مهاڻي ٻي هجي تڏهن به گيتا ٻي سان ٻڌڻ ڪري
هو سچ ٻچ وٽيڪٽ کي پائيٽو ۽ اتي وڻڻو پڙهڻ جي
لوڪ ۾ گهڻو آندڻ پائي ٿو. انيڪ ڪرمن ڪرڻ کان
پوءِ پڻ جو منش گيتا جي ارڻ جوڌيان ڪري ٿو سو
آڏي گهڻا راجائون گيتا جو آسرو وٺي پاپ زهت ٿي
ويا آهن ۽ لوڪ ۾ ٻائجي پرم پد کي پراپت ٿيا آهن.
جي منش گيتا جو پاٽ ڪن ٿا پر پهرين انهن مهاڻن
ڏٺا پڙهن، انهن جو اهو پاٽ فشق ڏهن ٿو. مهاڻم
سان گڏ جيڪو گيتا جو پاٽ ڪري ٿو سو مٿي چيل
سڀني ڦلن تي پائي اُت به اُتر ڪٿي ڪي پائيٽو، سونجي
چوي ٿو ته ”جي منش گيتا جي پاٽ ڪرڻ بعد منهنجو
چيل گيتا جو هي مهاڻم پاٽ ڪن ٿا سي مٿي چيل
سڀ ڦل پائڻ ٿا.“

گيتا جو مهاڻم سمجهت ٿيو.

هري اوم، شانتي! شانتي!! شانتي!!!

آهي ۽ اها ساڪاٽ ٻرهر روپ آهي اٻر ڪو به شڪ
ڪونهي. اها گيتا ساڪاٽ اٻاسي ۽ ارڏمار روپ آهي.
نته آهي ۽ زبان سان انڇو ورتن ڪري نٿو سگهجي.
ڪهڙي آهي اها گيتا جا سجداند سرور سري، ڪرشنا
ڀڳوان جي مڪاروند، مان ارهن کي ٻڌايل، چئن روپن
روپ، ٻوم آند روپ، ٻتون جي ارڻ ۽ گيان بيان
ٻر ٻور آهي. جو منش، اٻڪاگر من سان انهيءَ گيتا جي
۱۸ اڏاوتن جو نت نمر سان پاٽ ڪري ٿو سو گيان
سڏيءَ کي پائي ٿو ۽ ٻوم پڌ (مڪتي) حاصل ڪري
ٿو. جيڪڏهن سچي گيتا جو پاٽ ٿي نه سگهي ته اڏ
يعني ۹ اڏاوتن جو پاٽ ڪري نه به کيس گھو دان
ڪرڻ جيترو ٿل ملي ٿو، انهيءَ ٻر ڪو به شڪ نه آهي.
گيتا جي نهن حصي پڙهڻ واري کي گنگا اشان جو
ٿل ۽ جهن حصي واري کي سومر پڪ جو ٿل ملي ٿو.
ٻر جيڪڏهن ڪو منش ٻر نمر سان هڪڙي اڏاوت
جو به پاٽ ڪندو به کيس شولوك جي پراپتي ٿيندي
۽ شڪر ڀڳوان جو ڪٿائي اٿي گھڻو وقت گذاري ٿو.
جو منش هڪڙي سلوڪ جو روز پاٽ ڪري ٿو ته
هي پرتوي! اهو منش هڪڙي مڻوتر تائين منش ٿي
منش رهيو. جي منش گيتا جا ڏهن سس پنج چار
ٿي، به يا اڃا به هڪ سلوڪ جو نت نمر سان ٻر ٻر سهت
پاٽ ڪن ٿا سي اوس ڏه هزار ورهه. چندرلوڪ ٻر
نواس ڪن ٿا. هن گيتا جو چڱيءَ طرح سان پاٽ

من

شريمڊ پڳوت گيتا جو مهاڻم

پر ٿوي د يوي ٻڃي ٿي ته ”هي پڳوان! پرار ٻڌ
ڪر من ڪي پوڳيندڙ منڻ جي توهان ۾ ڪهڙي آڀاو
ڪري انهي پڳتي آڻين ٿي؟“

شري وشڻو پڳوان چيو ته ”پرار ٻڌ ڪي پوڳيندڙ منڻ
۾ جيڪڏهن نت گيتا جو اڀياس ڪندو رهي ته ان ڪي
هن لوڪ ۾ ئي جيون مڪت ۽ سڪي جاڻڻو ۽ اهو
منڻ ڪر من ۾ لپڻجي نٿو جيڪڏهن هي چيو گيتا
جو اڀياس هر روز ڪندو رهي ته جهڙيءَ طرح ڪمل
جي پنن تي پاڻي ٽڪي ڪين سگهي تهڙيءَ طرح
هن ڪي به ڪو پاپ سپرڻ ڪري نٿو سگهي. جتي
گيتا جو پڻڻڪ هجي ۽ جتي سندس ڀاڻ ٿيندو هجي
اڻي پريانگ کان وٺي سڀ تيرت آهن. سڀ ديوتاڻون،
رشي، يوگي، ناگ، نارڊ اوڏو، پارشدن سهت گويي
۽ گوال وغيره پٽ اڻي نواس ڪن ٿا جتي گيتا جو
تارو آهي اڻي ترڻ سڃاڻا اچيو ملي ۽ جنهن هنڌ
گيتا جوڻي ويچار پيو ٿي جتي انجو ٿي پڙهڻ ۽ پاڙهڻ
۽ ٻڌڻ ٿي ٿو اڻي هي پر ٿوي! آءٌ سدائين نواس ڪريان
ٿو. گيتا جي آسري تي مان رهان ٿو ۽ گيتا ئي منهنجو
آتم گهر آهي. گيتا جي ئي گيان جو آسرو وٺي مان
نهي لوڪن جي پالڻ ڪريان ٿو. گيتا منهنجي آتم وديا

تون نڪام ڪرم ڪر ڦل جي اڃا نه ري
ڦل شري ڪر شڻ اڏيڻ ڪر

ويڌتي —

هي سچڻ! ان ۾ ٿيندو ڀلو آهي نه هو روز
گيتا جو پاڻ پڙهه، ويچار ۽ ان موجب
پنهنجو حصو ٺاهه.

— داس

ونديا

مونکي آسٽ مان سڌ ڏانهن وٺي وڃ!
مونکي انڌڪار مان پرڪاش ڏانهن وٺي وڃ!
مونکي مرگيوءَ مان آمر ٻڌ ڏانهن وٺي وڃ!
(برھدار ٽڪه آپسنڊ، ۱-۳-۲۸)

شریصدیگوت گیتا

۱۸ اذیاء پورا، مہاتم، تاجراج، قل پوارثنا، اُسستتي،
 گیتا چورچی ویٹی؟ یگوان جا ۱۰۸ نالا، آرئی ۶
 ست سلوکی گیتا سمیت مورتن سان

شری ۱۰۸ سوامی بابا کریمکداس سنتوکرکداس

ایل. کشنچند ۶ سندس
 سہلوس ۶ پیدلشوس، الہاس فگر ۲ (قادر)
 فون : ۴۲۱

۱۳۳۲

د. محمد
۴۰

سرگوداسي پوڄنيہ قلاوعل پوڄ وسوعل پنجابي
۱۷ جنوري ۱۹۱۲ سرگوداس : ۱۰ فيبروري ۱۹۸۰

لي چڱي فرحت هئي ۽ پوڄ پتا صاحب کي ٻاهر آڻي
 اس ۾ ڪرسيءَ تي وهاريو ويو ۽ گهر جا ڀائي ۽ چڱا
 چڱني پاسن کان ويٺا هئا ۽ سڄي سان سٺي نموني
 ڳالهائون. انهيءَ ٽائيم تي اها ڳالهه نه ڪنهن جي به
 وڃار ۾ ڪانه هئي ته اڄ پوڄ پتا صاحب پنهنجي
 پريوار سان گڏ هيڏيءَ خوشيءَ خوشيءَ ۾ آخري پيرو
 ويٺا آهن.

انهيءَ سم ۾ کان پوءِ ۱۰ ڏينهن ٽائين طبيعت بگڙڻ
 جو فرق ٿوريءَ ٿوريءَ ڏار کان پوءِ ٿيندو رهيو.
 آخر ڪار ۱۰ فيبروريءَ ڦرنب ۴ بجي هنن جي آتما
 پير پتا پرماتما جي آڇ جوت ۾ هميشه جي لاءِ سمائجي
 ويئي. پرماتما اسان کي شائتي ڏي ته اسين هن آڇ
 آتما جي هميشه قائم رهڻ واريءَ جوت کي پنهنجي
 من ۾ سڃوئي رکي سگهون پرماتما ڏر اسان جي اها
 ويٺي آهي ته سندن پوتر آتما کي پنهنجي پوتر چرڻ
 ۾ نواس ڏي ۽ شائتي بخشي.

اسان جي پوڄ عالم کي ۽ ائين گهر جي ڀائرن کي نه
 سهڻ جي شڪتي ڏي، اسين جنهن سڪ شردا ۽ پرام
 سان هيءَ پستڪ ڀيٽ ڪريون ته شال توڙهن به ان
 سڪ شردا ۽ پرام سان پڙهي آندو وٺندا.
 شيوا ۾ داس پت جمدو، ٺاڪو، شڪو، دنيا نات، سنڌوش.

ٻڙهائيءَ لکائيءَ جو مهٽو هنن کان وٺڻڪ ڪر وارا
سمجهندو هوندا. هنن پنهنجي سڀني ٻارن کي اوجي
شڪشا جي لاءِ چڱيءَ طرح همٿايو هو.

ٻوج پتا صاحب جي ياداشت ۾ رورڪيءَ جي
ٻڙهڙو سٽيءَ ۾ B. Arch. ڪورس ۾ 100/- روپيا جو
انعام هر سال ڏيڻ جو ايم قائم ڪيو وار آهي جو هميشه
لاءِ ڏنو ويندو.

ٻوج پتا صاحب انصاف گھڻ سان ٻڙهڙو هئا، جنهن
ڪري هنن جو سڀ ڪنهن سان هڪ جهڙو وهندو آهي
سڀني کي پنهنجو سمجهڻ غرضن جي مدد ڪرڻ ڪارخاني
لي ڪم ڪندڙن جي هر طرح مدد ڪندا هئا.

ماڻو اهي شيوا ڪرڻا هر پنهنجو ڌرم سمجهندا هئا
گر اڻييءَ ۾ اٽل وشواس، اڻڪو اوڪار مستدام ڪرڻا پرڪ
ٻڙهڙو ٽروٽر اڪال مورف اڇواي بئين ٽر پراساڊ جب آڊ
سبح جڳاد سبح هيءَ پسي سبح نالڪ هوسي پسي سبح
جب صاحب جو ڀات بلڪل ايم سان اڃا پندا هئا. پس
انهيءَ کانسواءِ پنهنجي ڪاروبار ۾ لکڻ ۽ سڄي لشنا
جي ڪري ٻوج پتا صاحب لي ٻوج پرمالما جي اٻار
ڪراپا سان هنن جو سواس هميشه سٺو رهندو هو.

۲۶ جنوري ۸۰ تي اڃانڪ بيمت هي ڪجهه لکڻ
مستورس لي جنهن ڪري ٻوج پتا صاحب کي اسپتال
۾ لڏائي ڪرايو ويو ۽ علاج هلندو رهيو. ۱ اپريل ۱۹۸۰

اڀر ڀڳت

ڀوڄ ڀٽا صاحب جي ڀوتو يادگار ۾

ڀوڄ ڀٽا صاحب سيٺ ڦلومل جي اجر امر آلمان کان
معاافي گهرندڙن هنن جي سائوڪ جيون جي باري ۾
اڪر لکجن ٿا.

ڀوڄ ڀٽا صاحب جن جو جنم ۱۷ جنوري ۱۹۱۲ ٿيندو
آدم سنڌ ۾ ٿيو هيو. هندستان پاڪستان ٿيڻ کان پوءِ
ڪجهه ٽائيم ديارون ۾ ۽ ان کانپوءِ برطانيءَ گهر ڪيائون.
ڀوڄ ڀٽا صاحب کي گرم ڪرڻ کان سواءِ ٻي ڳالهه
ڪانه هئي. شرمند ڀڳوت گيتا جو اُپدش ”ڪرم ڀيڻ
واڌڪارستي ما ڦليلشو ڪڍاچت“ کي هنن پنهنجي
سائوڪ واپارن واري سادي جيون جو حصو ٺاهي ڇڏيو
هو هنن جو روز جو نيم هوندو هو صبح جو سويل
نيم گرم ڪاڙخاني تي وڃڻ کان اڳ ڪانگن ۽ بانڊون
کي وٺي ٿاڻ ۽ هر ڪم ۾ دلچسپي وٺڻ سان گڏوگڏ
هنن ۾ آلم وشواس به اٿاه هو ۽ ڪنهن به ڪم ڪرڻ
۾ مڃهندا ڪونه هئا هر ڳالهه ۾ ڳوڙهيءَ جيان هوندي
به ڀاڻ نه ڄاڻائڻ ۽ ٿورو ڳالهائڻ هنن جي شان وٿان هو.
انهيءَ ڪري جملي ڀر وار سڀني ڀائرن ۾ زمينداريءَ جو
ڀورو وڪاس ٿيو آهي سڄي اڪرن ۾ هو ڀرڻار هوا.
سندس ڪشل وهنوار جي ڪري برطانيءَ جي
واپارڪر ڇڳت ۾ ڪافي ٺالو ڪڍيائون.

